

Protokoll

Viv!
förändrar●

KONGRESSPROTOKOLL

fört vid Fastighetsanställdas Förbunds 17:e ordinarie kongress i Lärarnas Hus, Stora Essingen,
Stockholm den 21 – 23 november 2014.

Innehållsförteckning

Fredag 21 november

DAGORDNINGENS PUNKT 1

Kongressens öppning	10
Inledningstal av Hans Öhlund, förbundsordförande	10
Parentation	14
Kongressens gäster välkomnas	15
Tal av Karl-Petter Thorwaldsson, LO:s ordförande	15
Tal av Janne Rudén, SEKO:s ordförande	22

DAGORDNINGENS PUNKT 2

Rapport från fullmaktsgranskning	24
--	----

DAGORDNINGENS PUNKT 3

Upprop	24
Deltagarförteckning	25

DAGORDNINGENS PUNKT 4

Beslut om dagordning	28
----------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 5

Beslut om arbetsordning	28
-------------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 6

Nomineringar	28
--------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 7

Val av kongressens funktionärer	28
---------------------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 7.1

Ordförande, 4 st	28
------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 7.2

Sekreterare, 2 st	28
-------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 7.3

Röstkontrollanter, 5 st	29
-------------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 7.4

Protokollsjusterare, 2 st	29
---------------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 7.5

Pressreferent, 1 st	29
---------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 7.6

Reseräkningskontrollanter, 3 st	29
---------------------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 7.7

Beredningsutskott, 5 st	29
-------------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 7.8

Redaktionsutskott, 3 st	30
-------------------------------	----

DAGORDNINGENS PUNKT 8

Beslut om kongressens offentlighet	30
--	----

DAGORDNINGENS PUNKT 9

Reseräkningar – ekonomisk ersättning	30
--	----

DAGORDNINGENS PUNKT 10	
Behandling av verksamhetsberättelse 2013	30
DAGORDNINGENS PUNKT 11	
Behandling av revisionsberättelse 2013.....	34
DAGORDNINGENS PUNKT 12	
Beslut om ansvarsfrihet	36
DAGORDNINGENS PUNKT 13	
Beslut om arvoden	36
DAGORDNINGENS PUNKT 13.1	
Förbundsstyrelsen	36
DAGORDNINGENS PUNKT 13.2	
Revisorerna	36
Insamling till Palestina.....	36
DAGORDNINGENS PUNKT 15	
Organisation – motioner 142-143	39
DAGORDNINGENS PUNKT 16	
Stadgemotioner – motioner 1-52	41
DAGORDNINGENS PUNKT 16.1	
Förbundets ändamål – motion 1	41
DAGORDNINGENS PUNKT 16.2	
Förbundsmöte – motion 2 och 3	42
DAGORDNINGENS PUNKT 16.3	
Ombud förbundsmöte/kongress – motion 4, 5, 6, 7, 8 och 9.....	43
DAGORDNINGENS PUNKT 16.4	
Regionala råd – motion 10 och 11	46
DAGORDNINGENS PUNKT 16.5	
Klubb – motion 12, 13, 14, 15 och 16	47
DAGORDNINGENS PUNKT 16.6	
Avdelning – motion 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 och 27.....	49
DAGORDNINGENS PUNKT 16.7	
Regioner – motion 28.....	55
DAGORDNINGENS PUNKT 16.8	
Förbundsstyrelse – motion 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 och 37.....	55
Tal av Alice Dale, UNI	59
DAGORDNINGENS PUNKT 16.9	
Kongress – motion 38 och 39	62
DAGORDNINGENS PUNKT 16.10	
Konfliktersättning – motion 40, 41 och 42	63
DAGORDNINGENS PUNKT 16.11	
Region – motion 43.....	64
DAGORDNINGENS PUNKT 16.12	
Ungdomsansvarig – motion 44, 45, 46, 47 och 48	65

DAGORDNINGENS PUNKT 16.13	
Representantskap – motion 49, 50, 51 och 52	68
DAGORDNINGENS PUNKT 17	
Yrkesroll – motioner 95-96	70
Skolinformationsmaterial – motion 95	70
DAGORDNINGENS PUNKT 18	
Jämställdhet – motion 97	73
DAGORDNINGENS PUNKT 19	
Rättshjälp – motion 98, 99 och 100	74
DAGORDNINGENS PUNKT 22.1	
Medlemsutbildning – motion 103, 104, 105 och 106	77
DAGORDNINGENS PUNKT 22.2	
Kongressutbildning – motion 107.....	79
DAGORDNINGENS PUNKT 22.3	
Sommarkurs – motion 108.....	80
DAGORDNINGENS PUNKT 16	
Stadgemotioner – motioner 1-52 (återupptagen punkt)	80
DAGORDNINGENS PUNKT 16.8	
Motion 29-37 (återupptagen punkt)	80
DAGORDNINGENS PUNKT 21	
Nya stadgar	81
Lördag 22 november	
Tal av arbetsmarknadsminister Ylva Johansson	88
DAGORDNINGENS PUNKT 14.1 Val	
Styrelsefunktionärer (förbundsledning).....	92
Tacktal av Magnus Pettersson, Yvonne Nygårds och Jari Visshed	92
DAGORDNINGENS PUNKT 20	
Arbetsmiljö – motion 101 och 102	94
DAGORDNINGENS PUNKT 23.1	
Anbud – motion 164 (återupptagen punkt).....	95
DAGORDNINGENS PUNKT 21	
Nya stadgar (återupptagen punkt).....	97
DAGORDNINGENS PUNKT 23.2	
Semesterförläggning – motion 165	97
DAGORDNINGENS PUNKT 23.1	
Motion 164 (återupptagen punkt)	98
DAGORDNINGENS PUNKT 23.3	
A-kassan - motion 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176 och 177	98
DAGORDNINGENS PUNKT 23.3	
Serviceavgift – motion 178.....	105

DAGORDNINGENS PUNKT 23.5	
Månadsredovisad skatt – motion 179	107
DAGORDNINGENS PUNKT 23.6	
Arbetstidsförkortning – motion 180, 181, 182 och 183	108
DAGORDNINGENS PUNKT 23.7	
Statligt anställningsstöd – motion 184	110
DAGORDNINGENS PUNKT 23.8	
RSO:s tillträde – motion 185	111
DAGORDNINGENS PUNKT 23.9	
Icke vinstdrivande företag – motion 186 och 187	113
DAGORDNINGENS PUNKT 23.10	
Motion 188 och 218	114
DAGORDNINGENS PUNKT 23.11	
LAS – motion 189, 190 och 191	115
DAGORDNINGENS PUNKT 23.12	
Veckovila – motion 192	118
DAGORDNINGENS PUNKT 23.13	
Tredjelandstillstånd - motion 193	118
DAGORDNINGENS PUNKT 23.14	
Heltid och delade turar – motion 194, 195, 196 och 197.....	119
DAGORDNINGENS PUNKT 23.15	
Anställningsformer – motion 198, 199 och 200	122
DAGORDNINGENS PUNKT 23.16	
Jobbskatteavdrag – motion 201	124
DAGORDNINGENS PUNKT 23.17	
Stärkt arbetsmiljö – motion 202, 203, 224, 225 och 226.....	126
DAGORDNINGENS PUNKT 23.18	
Ersättning vid sjukdom – motion 204, 205 och 215	129
DAGORDNINGENS PUNKT 23.19	
Rösträtt – motion 206.....	131
DAGORDNINGENS PUNKT 23.20	
Pensionssystem – motion 207	132
DAGORDNINGENS PUNKT 23.21	
Bättre försäkringsregler – motion 208, 209, 210, 211, 212, 213 och 214	133
DAGORDNINGENS PUNKT 23.22	
RUT och ROT – motion 216.....	145
DAGORDNINGENS PUNKT 23.23	
Bostadsbrist – motion 217	146
DAGORDNINGENS PUNKT 14.2 Val	
Förbundsstyrelsens ledamöter	146
DAGORDNINGENS PUNKT 23.24	
Tandvård – motion 219, 220, 221, 222 och 223	147

DAGORDNINGENS PUNKT 24.1	
Medlemsinträde – motioner 109-111	149
DAGORDNINGENS PUNKT 24.2	
Nya medlemmar – motion 112.....	151
DAGORDNINGENS PUNKT 25	
Fastighets a-kassa – motion 113, 114, 115, 116, 117 och 118	152
DAGORDNINGENS PUNKT 26	
Agitation – motioner 119-120	155
DAGORDNINGENS PUNKT 26.1	
Riktad agitation – motion 119.....	155
DAGORDNINGENS PUNKT 26.2	
Agitationsmaterial – motion 120	156
Tal av Ylva Thörn, Socialdemokraternas biträdande partisekreterare	157
Söndag 23 november	
DAGORDNINGENS PUNKT 27.1	
Ungdomsverksamhet – motion 53, 54 och 55	163
DAGORDNINGENS PUNKT 27.2	
Fackliga uppdrag – motion 56, 57, 58, 59 och 60.....	165
DAGORDNINGENS PUNKT 27.3	
Avdelningar – Medlemsmöten – motion 61 och 62.....	168
DAGORDNINGENS PUNKT 27.4	
Avdelningar – Tydligare verksamhetsområden – motion 63	170
DAGORDNINGENS PUNKT 27.5	
Avdelningar – Stöd till avdelningar – motion 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70 och 71	171
DAGORDNINGENS PUNKT 27.6	
Avdelningar – Ekonomi – motion 72, 73, 74, 75 och 76.....	174
DAGORDNINGENS PUNKT 27.7	
Avdelningar – Integration – motion 77 och 78	177
DAGORDNINGENS PUNKT 14.3 Val	
Förbundsstyrelsens suppleanter	179
DAGORDNINGENS PUNKT 14.4	
Förbundsrevisorer, 3 st.....	179
DAGORDNINGENS PUNKT 14.5	
Förbundsrevisorssuppleanter	180
DAGORDNINGENS PUNKT 14.6	
Revisionsbyrå/auktoriserad revisor.....	180
DAGORDNINGENS PUNKT 27.8	
Ekonomi klubbar – motion 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85 och 86.....	181
DAGORDNINGENS PUNKT 27.9	
Lönekontroll – motion 86	183

DAGORDNINGENS PUNKT 27.10

Arbetsätt – motion 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93 och 94 184

DAGORDNINGENS PUNKT 28

Medlemsavgifter – motion 103, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128 och 129 187

DAGORDNINGENS PUNKT 29

Försäkringar – motioner 130-141 192

DAGORDNINGENS PUNKT 29.1

Medlemsförsäkringar – motion 130, 131, 132, 133, 134 och 135 192

DAGORDNINGENS PUNKT 29.2 Motion 136-137

Avtalsförsäkringar – TFA – motion 136 och 137 195

DAGORDNINGENS PUNKT 29.3

Avtalsförsäkringar – AGB - motion 138, 139 och 140 197

DAGORDNINGENS PUNKT 29.4

Avtalsförsäkringar – Återbetalningsskydd – motion 141 199

DAGORDNINGENS PUNKT 30

Kommunikation – motioner 144-160 200

DAGORDNINGENS PUNKT 30.1

Profilering – motion 144, 145, 146, 147, 148, 149 och 150 200

DAGORDNINGENS PUNKT 30.2

Delaktighet – motion 151, 152, 153 och 154 204

DAGORDNINGENS PUNKT 30.3

Hemsida – motion 155, 156, 157, 158, 159 och 16 207

DAGORDNINGENS PUNKT 31

Påverkan på LO Motioner 161 -163 210

DAGORDNINGENS PUNKT 31.1

Prekariatets fackförbund – motion 161 210

DAGORDNINGENS PUNKT 31.2

Partistöd – motion 162 211

DAGORDNINGENS PUNKT 31.3

Kortare väntetid vid konkurs – motion 163 212

DAGORDNINGENS PUNKT 32

Förslag till Placeringsreglemente 213

DAGORDNINGENS PUNKT 14.7 Val

Val till valberedning 218

DAGORDNINGENS PUNKT 33

Avslutning 218

Avslutningstal av Hans Öhlund, avgående förbundsordförande 219

Tacktal till Hans Öhlund av Magnus Pettersson,
tillträdande förbundsordförande 221

Fredag 21 november 2014

DAGORDNINGENS PUNKT 1

Kongressens öppning

Fastighetsanställdas Förbunds 17:e ordinarie kongress öppnades fredagen den 21 november 2014 kl. 11.00.

Inledningstal av Hans Öhlund, förbundsordförande

Kongressombud, anställda och gäster. Ni ska vara varmt välkomna till Fastighetsanställdas Förbunds sjuttonde ordinarie kongress. Vi har samlats under temat: ”Vi fokuserar, förändrar och förbättrar”. Vi ska idag vara 102 ombud och ni är 65 stycken som är här första gången. Tyvärr sitter några fast i tågförseningar, men eftersom vi har en begränsad tid de här dagarna, så har vi bestämt att starta kongressen, men kamraterna kommer att komma innan vi går in på punkter där vi ska behandla vår framtid. Det betyder att med så här många så är ni ungefär sextio procent som är på en kongress för första gången, åtminstone på Fastighetskongress. Det är ungefär samma siffra vi hade 2010, men ni som är nya tycker jag faktiskt ska känna er speciellt välkomna och jag hoppas att ni känner att vi som har varit med en stund ska ta väl hand om er.

En del av er har ju varit med länge och verkar jättesjälvssäkra. Jag ska berätta någonting för er, jag har också varit med jättelänge och jag lovar att alla dom var jättenervösa på sin första kongress, så ni är i ett gott sällskap. Jag hoppas att ni har kommit till rätta nu, ni som har kommit hit och att ni känner det inspirerande. Gör ni det?

Så ska det låta! Vad är då en kongress? En kongress är jätteviktig. En kongress är intressant och på en kongress så knyter vi nya kontakter, det är inte att förringa och på kongresser bildas kamratskap. På den här kongressen har vi tre dagar där vi ska behandla många punkter. Vi kommer säkert att ha livliga diskussioner och vi kommer inte att vara överens alla gånger, men målet är att vi ska prata oss tillsammans. Det är diskussionerna som för oss framåt, det vet vi alla och det som är det viktigaste är att vi kan fatta kloka beslut inför framtiden. Men jag tänkte säga en sak, låt oss inte bara diskutera, låt oss också lyssna på varandra. Det är givetvis diskussionerna som för oss framåt, men det är också när vi lyssnar på varandra vi kommer framåt och det är då vi kan fatta kloka beslut.

Vi har att behandla 224 motioner som är indelade i 73 stycken utlåtanden. Vi ska behandla alla dessa. Vi ska också behandla förslag till nya stadgar och förslag till placeringsreglemente. Vi ska också utse kamrater att företräda oss framåt, framförallt det som vi gör på kongressen, de som ska företräda oss fram till nästa kongress. På förra kongressen 2010 fattade vi beslut om en ny organisation i Fastighetsanställdas Förbund. Som ni vet så började organisationen i huvudsak att gälla från första januari 2011. Det betyder att vi har haft knappt fyra år på oss. Då, 2010 hade vi 36 sektioner i förbundet, vi skulle ha kunnat ha drygt 100. Av de här 36 fungerar ungefär hälften bra och de andra fungerar väldigt dåligt och på de andra, dryga runt 70 stycken, där hade vi ingen verksamhet alls. Idag har vi 44 avdelningar som fungerar mycket bra och vi har 46 stycken som är på gång, men vi har fortfarande ungefär 29 stycken där vi saknar förtroendevalda. Men vad vi kan se, det är att idag kallas alla medlemmar på medlemsmöten och det var en av idéerna med den organisationen vi har idag.

Vad ska vi säga mer? Ja, 2010 var 4,5 procent av ombuden under 30 år, idag är det 5,7 procent. Det är samma antal avdelningsordförande som är under trettio år idag som

tidigare mot sektionsordförande då. När det gäller våra regionala skyddsombud så har vi 7 procent som är under 30 år mot 2 procent 2010. Vad gäller kvinnlig representation, så är det 40 procent på den här kongressen mot 36 procent förra kongressen. Det är samma antal kvinnor som är avdelningsordförande som det var i sektionerna tidigare. När det gäller kamrater med invandrarbakgrund, så är det 26 procent nu på kongressen mot 24 procent på förra kongressen och när det gäller avdelningsordförande är det 21 procent mot 13 procent tidigare. Så vi är långt ifrån perfekta i de här frågorna, men jag vill ändå visa på att vi har blivit bättre. Jag tycker till och med att ni och vi kan ge oss själva en applåd. Vi har faktiskt lyckats att komma en bra bit på vägen eller hur?

Det finns mer saker. När förbundsstyrelsen 2009 fattade beslut om att lägga förslag på den här kongressen som ju hade behandlats och processats i många instanser, på avdelningarnas representantskap, klubbmöten och sektionsmöten, som det hette då, så gjorde vi det också utifrån att vi såg att vi hade en ekonomisk situation som var negativ. 2008, det var det bokslut vi kunde titta på 2009, när man tittar före sista raden, alltså raden med kapitalavkastning som jag alltid tycker att man ska hålla bort när man funderar hur verksamheten fungerar, det beror litegrann på hur börsen går just det året. Då, 2008 gjorde förbundet totalt, alltså förbundet och avdelningarna, ett minus på 10,5 miljoner. Det funkade inte i framtiden, eller hur? Det går ganska fort att man blir fattig då. Den här förändringen som vi gjorde har inneburit att år 2011, 2012 och 2013 så har vi gjort ett plus på 19,5 miljoner. Det är en viss skillnad, tycker jag. Det har gett oss förutsättningar att fortsätta att jobba fackligt. Med det andra skulle vi i princip, om vi hade fortsatt den trenden, ha varit bankrutt eller ha fått höja medlemsavgifterna väsentligt.

Vi har lyckats med det här trots att vi har tappat 3 700 medlemmar under samma period. Det är en ganska stor del av förbundet. Det är mer än tio procent av förbundets medlemskår som har försvunnit under samma period. Jag kan också säga att nu efter tio månader så ser det ut som att vi ska göra ett par miljoner i plus, men man kan också säga att det har blivit mindre under åren 2011, 2012 och 2013 och det kommer att bli 2014 också och till största delen beroende på givetvis medlemstappet. Även om man kan säga att vi just nu har ett plus i år på några stycken. En del som känner mig bättre vet att jag gillar siffror och tycks kunna räkna också ganska fort, att räkna i huvudet och det kan vara bra ibland vid förhandlingar och sådär.

Jag var tvungen att, när jag satt förra söndagen och tittade på vad jag skulle säga till er, om man beräknar allt det vi vill göra, som en del saker kostar ju pengar, eller hur? Det gör det för mig när jag vill göra saker och det gör det säkert för er och då tänkte jag vad kostar det? Om vi gör allt som folk har föreslagit, vad kostar det för någonting? Självklart, en del saker är jättesvåra att göra beräkningar på och andra är enklare att göra beräkningar på. När jag kommer fram till det och vissa saker beror litegrann vad man lägger in i motioner och så vidare. Jag kom fram till att det skulle kunna handla om en siffra någonstans mellan 50 till 80 miljoner kronor. Förbundet omsätter idag ungefär 140 miljoner kronor. Så gör vi det så måste vi också vara medvetna om att förbundsstyrelsen måste fatta beslut om en avgiftshöjning. Det tycker jag att man måste vara medveten om när man tittar på sådana här saker, men för att göra en enkel matematik så att ni också alla hänger med. Vad är 50 till 80 miljoner kronor? För det är sådär mycket pengar att man har svårt att förstå. Det betyder en avgiftshöjning, om du använder samma siffror omräknat på alla medlemmar från ja, mellan 140-225 kronor i månaden rätt av. Det tycker jag att vi ska ha med oss när vi funderar litegrann på saker – vad vi ska prioritera?

Nu tänker jag göra en tillbakablick under den här kongressperioden. Vid förra kon-

gressen så var vi mitt uppe i avtalsrörelsen. Vi hade skrivit avtal med Fastigo och vi hade fått ett avtal med Almega Fastighetsarbetsgivarna, men ni som var med minns säkert också att vi satt i medling för vårt special- och serviceavtal, det vi har med Almega Serviceentreprenörerna. Vi fick ett avtal utan konflikt då och även åren, alltså resten av året 2010 och avtalsrörelsen 2012, så lyckades vi teckna kollektivavtal utan att vara i konflikt. Vi var tvungna att lägga ett antal varsel, men vi slapp konflikt. 2013 så tecknade vi också avtal med Fastigo och Almega och var först på banan. Sedan började vi förhandla med Arbetsgivarorganisationen Pacta och de hade ju en intressant idé. Pacta, för dem som inte vet, är ju en arbetsgivarorganisation som konkurrerar framförallt med Fastigo, alltså de organiserar fastighetsbolag. De tyckte att de skulle komma billigare undan än vad Almega och Fastigo hade gjort. I min värld så låter det lite konstigt att vi har flera avtal som berör samma medlemsgrupper, om någon skulle komma billigare undan, det handlar om rättvisa och det handlar om att kunna stå upp för oss. Hur tror ni att det skulle ha gått att komma och förhandla på Fastigo eller på Almega sedan om vi gjorde ett billigare avtal med dem? Då var vi alltså tvungna att lägga varsel. Vi lade ett och vi var också tvungna att utöka det och vi gjorde sympatitåtgärder av förbunden inom 6F. Efter sju dagars strejk så fick vi ett avtal. Jag tyckte det var skönt och jag kan säga att de fick backa på alla punkter. Det tycker jag är värt någonting.

Jag har ju varit med i många avtalsförhandlingar, min första var 1986 och det har gått några år sedan dess. Jag har varit med om mycket konstigheter, kan jag säga, men jag tror att det här tog rekordet. Det kan vara svårt att beskriva det, men det var en kväll, jag kommer inte ihåg vilken veckodag, men det var en kväll under den här konflikten där den var ungefär halvvägs in, så ringer min telefon. Jag satt och åt middag och så bad deras förhandlingschef att vi skulle komma i morgon på förmiddagen. Ja, sa jag, det kan vi väl göra och så bestämde vi en tid och då tänkte jag, Magnus och Jari som åkte dit då att jaha, nu börjar de att vilja förhandla. Vi sitter i medling och vi hade sagt nej till ett medlarbud och då kanske de tar sig i kragen och börjar förstå att vi måste få en uppgörelse, men vet ni vad som hände? Vi kommer dit och så börjar de i tio minuter att skälla på oss för att vi var oförsämda som hade lagt konfliktvarsel och hade gått ut i strejk och sedan försökte de att hota oss med att tala om att våra varsel inte var juridiskt riktiga. Vi sa artigt men bestämt, att när de hade något trevligt att berätta då kunde höra av sig igen, för nu går vi härifrån. Och som sagt, att sedan få se till att de fick krypa till korset hela vägen och gå med på likvärdiga avtal som vi hade gjort med de andra, det kändes ganska skönt.

I fjol var vi också tvungna att lägga några varsel och ett tänker jag framförallt på, vårt städavtal med Almega Serviceentreprenörerna. Där var vi tvungna att lägga varsel. Vi hade fått ett medlingsbud och sa nej. Vi hade också fått de flesta LO-förbund att ställa upp och lägga sympativarvel. Så att medlarna klev åt sidan och sa att vi vill inte vara med om det här, de satte sig i ett annat rum och drack kaffe. Två timmar innan varslet skulle träda i kraft så sa Almega att vi är beredda att skriva på. Vi backade inte på en enda sak, kan jag säga. Det var mycket intressant. Jag kan berätta en episod om Markus, han som är motpartens representant, han sa åt mig på natten där någon gång; ”Hans, vår delegation förstår inte det här, ni förhandlar inte som ni har gjort.” Ja, vaddå, säger jag. Ja, men alltså man brukar stå här och så står ni där och så drar vi och så kommer vi emot varandra. Nej, sa jag. Vet du någonting, det har aldrig varit 2013 förut heller. Vi står här och det är det här vi ska ha och det var det vi fick. Så att alla förhandlingar är inte lika, kan jag säga.

Man kan också minnas tillbaka på förra kongressen, när vi stod i inledningen, så hade vi en borgerlig regering, som vi alla trodde att vi skulle lyckas några månader senare bli av med. Som ni alla vet så lyckades vi inte med det och i år så tror jag att det var

många av oss som kände att; alltså en olycka för åtta år sedan, en annan olycka för fyra år sedan, men det får inte bli en tredje olycka, då vet man aldrig hur det slutar. Så att det här året som en del, media och så vidare, kallar supervalår, ni vet alla att vi hade valt EU-parlamentet, vi hade riksdag, kommun och landsting. Så vi bestämde oss för att vi ska engagera oss mer än vad vi kanske har gjort på länge och det tycker jag att vi har gjort. Jag kan ge ett exempel, Fastighetsanställdas Förbund lyckades med att prata procentuellt sett med fler av våra medlemmar än något annat LO-förbund gjorde och det tycker jag ni är värda en applåd.

Jag vill tacka er. Jag behöver väl inte säga hur det gick i riksdagsvalet, det minns ni allihop. Vi har en socialdemokratiskt ledd regering med Stefan Löfven som statsminister. Stefan var tillbedd att komma hit, men han hade andra uppdrag. Jag hörde häromdagen att han var i New York och hur New York kan vara bättre än Lärarnas Hus när Fastighets har kongress, det har jag svårt att förstå, men det där ska vi ta under en särskild prövning senare.

I slutet av maj 2012 höll LO sin kongress, en historisk kongress på många sätt och vis. Vi hade tyckt som förbund i många år, många kongresser, eftersom det finns bara fjorton medlemmar i LO, vet ni, det vet alla. Många journalister och andra i samhället tror att det finns lika många som det finns medlemmar i förbunden. Jag tror att det var Hasse Tilly, som var valberedningens sammankallande som sa när en journalist sa, "Hur ska processen gå till, ska den vara öppen i LO när man ska välja led?" Jo, sa Hasse, alla medlemmar ska komma till tals. Då säger journalisten, "Va? Alla, en och en halv miljon?" Ja, alla ska komma till tals. Den journalisten hade tyvärr inte läst på hur många medlemmar det var, att det var fjorton stycken som var medlemmar. Nu har samtliga fjorton medlemmar styrelseplats i LO:s styrelse. Det tycker vi är bra, det blir jag glad av. Vi fick också en helt ny LO-ledning. Om det är bra eller inte, det får väl utkristallisera sig sedan. Källe får väl säga vad han tycker, han sitter ju här. Nej, jag tror att det är jättebra, jag tycker att samarbetet både i styrelsen och med LO har fungerat mycket bra.

På tal om samarbete så vet ni också att vi har ett samarbete det vi kallar 6F. Vi är idag fem förbund, alltså vi i Fastighets, Byggnads, Elektrikerna, Målarna och SEKO kände och valde att inte förlänga samarbetet med Transport och jag ska inte gå in på alla detaljerna om det, men så var vår känsla för framtiden. I det här samarbetet så bestämde vi också att flytta förbundskontoret till Hagagatan 2. Där sitter vi nu, vi fem förbund och vårt gemensamma bolag Fasab. Det sitter också ett annat litet förbund där på ett våningsplan.

På förra kongressen, kamrater, då fattade vi många kloka beslut. Förbundsstyrelsen fick en hel del frågor som de skulle arbeta med, frågor som vi skulle utveckla, frågor som vi skulle förändra, frågor som vi skulle påverka politiken med och frågor som vi skulle påverka vår omgivning med. Det var en hel del saker och vad vi har gjort under kongressperioden, det har vi redovisat på förbundsmötena och de beslut som finns, de finns också en del att läsa i verksamhetsberättelserna. Men vad jag vill säga till er, det är en viktig fråga. Jag tycker att vi kan säga så här, medlemmarna i Fastighetsanställdas Förbund, de utgör verkligen viktiga kuggar i det svenska samhället. Jag vill påstå att utan Fastighets medlemmar skulle inte det svenska samhället fungera. Så är det. Tänk på att vi sköter Sveriges största rikedomar, för är det inte sant? Det är vi som sköter de största och de flesta av alla fastigheter. Alltså vi sköter både fastigheter där människor sover och arbetar och vistas på sin fritid. Så utan oss så skulle inte samhället fungera.

Men nu, kongressombud och anställda givetvis, från och med nu och till på söndag

eftermiddag kommer vi att ha några arbetsamma, men jag är också lika säker på att vi kommer att ha några väldigt givande dagar framför oss. Jag tror att vi kommer att minnas den här kongressen. Vi kommer att minnas kongressen som att det var där vi fokuserade på saker, det var där vi bestämde oss för förändringar och det var där vi bestämde oss för förbättringar. Så till er alla, jag hoppas att ni ska få några fina dagar som gör att ni ska minnas förbundets sjuttonde kongress på ett bra sätt. Med dessa ord vill jag å förbundsstyrelsens vägnar än en gång hälsa er alla varmt välkomna. Jag förklarar härmed Fastighetsanställdas sjuttonde kongress för öppnad.

Parentation

Vi har nu lagt en kongressperiod bakom oss med allt vad det innebär och ett av det smärtsammaste, det är ju att blicka bakåt och se att det är många som inte finns med oss längre. Det är arbetskamrater, det är förbundskamrater, det är vänner i arbetarrörelsen, det är nära och det är kära. Det är 633 förbundskamrater som har gått bort under den gångna kongressperioden. Många fick ett långt liv, men flera hann tyvärr knappt komma ut till arbetslivet. Jag har tänkt nämna fem namn vid namn och låta dem representera resten av alla andra.

Åke Persson, Arne Wennström och Rune Karlsson. De var alla lokalombudsman hos oss i Fastighetsanställdas Förbund. Åke avled den 7 januari 2014 ett par veckor innan han skulle ha fyllt nittio år. Arne avled den 1 mars 2012 vid en ålder av sjuttiosju år. Rune avled på nyårsdagen 2012. Jag minns när jag träffade Arne, jag träffade honom aldrig som yrkesverksam, men jag träffade honom som pensionär, då hade han fyllt åttio för några år sedan. Jag träffade honom och sa, du är ju jättepigg, hur håller du dig så här pigg? ”Ja”, svarade Rune, ”jag brukar dansa ett par gånger i veckan och gör man det så klarar man en avec till kaffet.” Det var hans svar.

Lennart Olsson. Lennart började som mätningombudsman, något som vi hade på 70-talet. Vi hade betingsavtal och då mätte man ytorna. Men efter att vi på kongressen 1975 delade på samorganisationen Norrland till samorganisationen Övre och Nedre Norrland, då började han som ombudsman i samma organisation, den i Övre Norrland. Det är norr om Västerbotten. Jag träffade Lennart första gången en kväll i februari 1980 hemma i Skellefteå. Det var mitt första avdelningsmöte i Fastighetsanställdas Förbund och jag hade bara varit medlem i ett par månader då. Jag fick då mitt första fackliga uppdrag i dåvarande avdelningsstyrelsen som det hette. Strax därefter fick Lennart en ombudsmannatjänst på förbundskontoret där han var förhandlingsombudsman fram till pensioneringen 1992.

Den 27 september 2011 avled *Stefan Fors*. Stefan blev endast 74 år gammal. Stefans varma hjärta slutade att slå alldeles för tidigt. Jag hade glädjen att få följa Stefan på hans långa bana. Vi träffades en bit in på 80-talet och ända fram till slutet. Ni vet alla som känner honom, Stefan var inte den där som hördes och märktes mest, men jag tror att han gjorde oftast mest. Ni som var med vid förra kongressen minns hur jag berättade om Stefan, ett exempel på Stefans sätt att arbeta. Det jag berättade om, det hände i slutet på 80-talet där Stefan jobbade, på Kalix Bostäder. Man var inte överens med arbetsgivaren om milersättningen och jag kan säga att de hade en taskig milersättning, de hade bara vad skattereglerna gav och de tyckte att de var värda litegrann mer. Arbetsgivaren gav sig inte och då ställde de bort bilarna för det fanns inte i deras anställning att de skulle ha det. Vad gjorde Stefan? Ja, han skrek inte och domderade inte. Stefan tog ett snöre och knöt i sin verktyglåda, ni vet en sådan där av plåt som man viker ut, knöt fast den där och lade repet över axeln och så gick han runt på sina bostadsområden och efter ett knappt år hade de tjänstebilar.

Vi minns de här kamraterna, men vi minns också alla andra som vi har träffat på kon-

gresser, möten, kurser och arbetsplatser. Vi minns också nära och kära som inte finns med oss. Låt nu dessa, som jag har nämnt representera alla kända och okända som under den gångna kongressperioden har lämnat oss. De har lämnat ett stort tomrum efter sig, både som fackliga företrädare och goda kamrater. Vi tackar dem för allt vad de har gjort och vi hedrar dem med en stunds tystnad.

Kongressens gäster välkomnas

Jag vill på Fastighetsanställdas Förbunds vägnar hälsa alla er gäster välkomna. Jag hoppas att ni som har hörsammat inbjudan ska få ett stimulerande utbyte. Ni som finns här representerar organisationen inom arbetarrörelsen. Ni är representanter för Landsorganisationen, ni är representanter för fackförbund såväl i Sverige som i Norden och i vår International UNI, men ni representerar också alla en del andra delar inom arbetarrörelsen, ni representerar företag och organisationer som vi samarbetar med. Jag vänder mig också till våra pensionerade ombudsmän som har ställt upp och fungerar som dörrvakter här och det är de som kommer att se till att man inte ska komma in utan bricka. Vissa kanske har privilegiet och är välkända, men ni som inte är nog kända för pensionärerna, ni kommer inte att komma in. Till den som av en eller någon annan anledning inte kan närvara skickar jag en hälsning från kongressen. Jag vill också hälsa följande välkomna. Givetvis vår personal i Fastighets, personalen här i huset och personalen på Abaton och Bantorget som alla ni kommer att jobba för att vi ska ha en kongress som fungerar bra och sist, men inte minst, vill jag hälsa representanter för media välkomna. Än en gång varmt välkomna till Fastighetsanställdas Förbunds sjuttonde ordinarie kongress och nu blir det underhållning.

Musikunderhållning av *Svenssons Trio*.

Tal av Karl-Petter Thorwaldsson, LO:s ordförande

Tack så mycket. Det är i alla fall bra att ni inte vet vad jag döptes till, när jag kallades för Karl-Petter Niklas när jag var liten, så det är en stor fördel att gå över till Kålle. Tack för inbjudan till kongressen och jag ska passa på redan i inledningen att hälsa från LO till er viktiga kongress. Det är hög tid att gå vidare och jag måste säga att den devis ni har valt här för er kongress är ju precis det vi måste, ta oss samman i olika LO-förbund och vidareutveckla vår verksamhet.

Vi får aldrig glömma varför vi finns som facklig organisation. Vår kamp för alla människors lika värde, den är tidlös. Det är lika viktigt idag som tidigare. Jag tänker ofta på det när jag går till jobbet på morgonen, numera i LO-borgen, så går jag alltid förbi Mäster Palm utanför dörren. Det är en sådan bra påminnelse till hur allt detta en gång startade. Varje dag på väg in till jobbet så påminns man vad man håller på med och varför man håller på med det. August Palm verkade ju i en annan tid, det var i början av 1880-talet. Han var född under mycket fattiga förhållanden, i en enkel familj i Skåne. Mamman och pappan klarade inte av att sörja för Augusts uppväxt, så August blev skickad till en skräddare ganska långt hemifrån och togs i bruk som barnarbetare redan i mycket späd ålder. Redan då var det upp till två veckor innan August fick komma hem och hälsa på sina föräldrar och sin mamma. Ni kan tänka er själva, sju-åtta år gammal och fick göra de enklaste sömnadsuppgifterna hos en, som han själv beskriver, en otroligt elak skräddare och fick lära sig arbetet utan inkomst redan från början. Men August bestämde sig ändå för att det var hans yrkesbana, så han bestämde sig för att ta gesällbrev nog för att kunna kalla sig skräddare själv, men det fanns inte tillräckligt bra utbildningsmöjligheter i Skåne, så han gjorde det först i Tyskland och sedan i Danmark.

I Tyskland hörde han för första gången talas om idén om den sociala demokratin eller socialismen. Den var tidigare där än i Sverige, de hade en tidigare industrialisering

än i Sverige och han började agitera för den sociala demokratin och för att organisera sig fackligt, men han var ju inte medborgare i Tyskland, så de gjorde det enklaste de kunde, de kastade ut honom omedelbart ur landet. Han fick inte längre vara kvar i Tyskland och han hamnade 1881 i Danmark och började också där omedelbart med att organisera arbetare. Men han var ju inte heller medborgare i Danmark, så hösten 1881 blev han utvisad också ur Danmark och kom hem till sin hemregion och han landade i Malmö tidigt hösten 1881. Där bildas det en kommitté för att August skulle få hålla tal för Malmöborna om den sociala demokratin, om socialismen och det första och det välkända mötet var den 6 november 1881 när August Palm inför en fullsatt lokal i Malmö berättade om socialdemokrati och socialism för första gången på svensk mark. Han pratade ju då om våra tidlösa värderingar, om frihet, om jämlikhet. På den tiden sa vi ju broderskap, idag säger vi frihet, jämlikhet och solidaritet eftersom broderskap pekar kön och det gör vi inte längre i arbetarrörelsen.

Det var ju ganska välkänt, för de budskapen var ju inte från den svenska arbetarrörelsen utan var ju en kopia av den franska revolutionen hundra år tidigare; frihet, jämlikhet och broderskap. Men det var en annan sak i August Palms tal som slog ner som en bomb hösten 1881 för August Palm sa i sitt tal att människor har samma värde, människor har lika värde och det var en otänkbar tanke i Sverige 1881. För de som var rika, de som ägde egendom och förmögenhet, de tittade ju ner på arbetare och egendomslösa och sa, skulle han eller hon som inte har hela kläder på kroppen, som inte kan föda sina egna ungar, som inte kan läsa och skriva, skulle han eller hon ha samma värde som jag som äger fabriken eller har tjugo kor eller har gått på lärosäte i Lund? Det är orimligt, sa de rika. Men det var inte heller Augusts problem, utan det var när han åkte runt i landet och jag lovar er, om ni lånar böcker från arbetarrörelsen från den tiden, han var överallt. Det var att när han träffade arbetslösa och egendomslösa lantbrukare, statare och andra fattiga runtom i landet, det var att de sa samma sak. ”Skulle jag som inte kan föda mina egna ungar, som inte kan läsa och skriva och som inte har en bra bostad att bo i, skulle jag ha samma värde som den som äger fabriken eller har tjugo kor eller har gått på lärosäte i Lund?” ”Det är orimligt”, sa de fattiga. Det var August Palms stora problem att dem han pratade till och med inte trodde och kände det lika värdet som August Palm utgick från. Om jag frågar er idag på inledningen av Fastighets kongress i Stockholm 2014, har ni lika värde som alla andra? Vad skulle ni svara då?

Du hör där, Hans, det är kaxiga jäklar du har, va? Kaxiga fastighetsanställda. Ni vet ju inte er egen plats. Ni är ju för jäkliga allihopa. Vet ni, jag tycker att detta är den viktigaste förändringen vi har gjort i vårt land, att vi allihopa härinne bär med oss, det är ju här vi börjar eller hur? Varje dag vi vaknar. Det finns många orättvisor i Sverige, det finns mycket som är på ren svenska för jävligt, men känslan vi bär med oss härinne, att vi har ett lika värde som alla andra, det är kanske arbetarrörelsens största förvandling av Sverige på 130 år och det bär vi med oss själva. Det är någonting som vi alltid utgår ifrån och det är alltid vår klassmedvetenhet som gör att vi vet att vi har ett lika värde med alla andra. Det är därför vi går till jobbet varje dag och vi slåss fackligt och vi slåss politiskt för att känslan och den reella möjligheten för alla att känna att lika värde inte ska gå förlorad. För det har ju varit på spel under de senaste åren. Ni vet det ute bland era medlemmar. Ni vet hur arbetslivet har utvecklats och ni vet vad arbetslösheten gör. Det är klart att när man trampar tillräckligt länge på en människa och när man missbrukar människor alldeles för mycket, till slut känner de ju att det är människovärdet det handlar om. Jag hade själv en sådan upplevelse på ett arbetslöshetsprojekt i Katrineholm som LO i Mellansverige driver där.

Jag träffade en kvinna. Hon berättade på ett möte och det var jävligt modigt av henne, det var ett femtiotal på det där mötet och så berättade den där kvinnan att hon har

jobbat på en industriarbetsplats i 37 år av sitt liv. Hon har gått till jobbet med stolthet och glädje, men en vacker dag efter krisen 2008 så gick hennes företag i konkurs och hon var då runt 60 år gammal och hade jobbat i 37 år på samma ställe, så hon förstod den dagen hon läste om konkursen, att det här blir tufft, hur ska jag ta mig tillbaka till ett nytt arbete? Hon förstod det instinktivt att det här kommer att bli oerhört, oerhört svårt. Så hon gick till arbetsförmedlingen och arbetsförmedlaren säger, att då ska vi fylla i ett CV. Ni vet hur det går till och så börjar man fylla i ändlösa frågor om hur mycket PowerPoint och Microsoft och allt vad det heter för någonting hon kan. Och hennes CV blir ju väldigt kort. Det är ju så det är om man har varit på samma arbetsplats i många, många år, så blir CV:et som man frågar efter väldigt kort. Och så säger hon ärlig som hon var på slutet, det kanske måste stå i mitt CV att jag har svårt att höja ena armen över axelhöjd. Jag har fått en arbetsskada här i mitt arbetsliv, så jag har svårt att höja den armen över axeln. Då säger arbetsförmedlaren: ”Okej, men då låter det som att du inte ska vara i arbetslöshetsersättningen utan du ska gå över i sjukförsäkringen, för det låter i alla fall som att du är för sjuk för att vara arbetslös.” Okej, sa hon, vad gör jag då? ”Ja, du går till Försäkringskassan”. Då gjorde hon det och hon träffade Försäkringskassan och de skickar henne till en försäkringsläkare och försäkringsläkaren skrev: ”Nej, vår bedömning är att du är alldeles för frisk för att vara i sjukförsäkringen.” Okej, sa hon. Då gick hon tillbaka till arbetsförmedlingen. Hon fattade fortfarande inte vad det var som höll på att hända och så kom hon till arbetsförmedlingen och då säger de: ”Nej, vår bedömning kvarstår, du är för sjuk för att vara arbetslös.” Då säger hon, vad ska jag då göra? ”Då ska du gå till kommunen för att få försörjningsstöd”, det som vi alla andra kallar för socialbidrag. Då säger hon, det är ju fullständigt orimligt, jag har jobbat varje dag i 37 år. Jag har betalat varenda skatt och varenda avgift, varför ska jag tvingas att leva de sista åren av mitt liv på försörjningsstöd, på socialbidrag?

Hon, liksom många andra, vill inte leva på socialbidrag. Det fick vi lära oss när vi var små att man ska klara sig självständigt och inte ligga samhället till last. Ingen vill leva på försörjningsstöd. Ibland måste vi det, ibland drabbas vi av saker i livet så vi måste göra det. Jag blev alldeles förfärad när jag hörde hennes historia, för hon sa att jag kände mig så trampad på att jag ifrågasatte mitt människovärde.

När jag kom tillbaka till LO, så gick jag till vår socialförsäkringsutredare och frågade: är hon ensam om detta? Är det bara en historia? Det kan det ju alltid vara. Nej, och ni vet ju, hon är en av 63 000 människor i Sverige som har hamnat mellan stolarna, som det heter, som har fått gå över på försörjningsstöd för att de är sjuka eller för att de är arbetslösa. Vet ni vad, ett sådant jäkla samhälle ska vi inte ha i Sverige, det är vi för bra för. Det ska vi sätta stopp för.

Därför var det oerhört viktigt 2014 att vi kunde sätta stopp för åtta år med en borgerlig regering, för de har gjort allting för att göra livet tuffare för de människor som är mest utsatta. Ni vet ju bland era medlemmar också – och jag har själv varit på ett tiotal arbetsplatser där era medlemmar arbetar – det är ju så här arbetslivet är för många, särskilt unga och särskilt de som har kommit in på arbetsmarknaden med utländsk bakgrund får uppleva i vardagen.

Ni såg säkert en rapport som vi presenterade från LO igår att varannan ung vuxen har idag en tidsbegränsad anställning. Varannan. Femtio procent av de unga vuxna har en tidsbegränsad anställning. Ni hörde säkert de här som berättade igår om sitt arbetsliv, två unga kvinnor, en från Handels och en från HRF, som är två av dem som faktiskt sover med telefonen under huvudkudden, därför att om de missar att svara på sms:et tillräckligt fort, så får de inget arbete den dagen och därmed ingen inkomst den dagen. Eller om de tackar nej till ett tvåtimmars påhugg i morgon, då vet de att det företaget inte ringer tillbaka igen, då står man längst bort i kön för att få ett bättre arbetsliv. Det

här har ju ändrat maktförhållandena på svensk arbetsmarknad de senaste åren och allmän visstid har ju ändrat maktförhållandena på svensk arbetsmarknad så att våra unga medlemmar, det finns också de som är äldre, men de som är framförallt drabbade här är unga på väg in i arbetslivet. Det har blivit en orimlig maktbalans mellan företag och anställda och den viktigaste uppgiften de kommande åren, det är att vi förhandlar fram nya, rimliga villkor på svensk arbetsmarknad. Ingen människa i Sverige ska behöva leva i årtal utan att de får en tillsvidareanställning. Alla ska ha rätt till ett arbete på fast anställning tillsvidare. Ingen ska behöva leva halva sitt liv på tillfälliga anställningar. Det blir vårt viktiga mål mellan Fastighets och LO de kommande åren. Det ska vi slåss för som attan.

Och grunden för det här är arbetslösheten. Jag var till exempel med Hans på Arlanda här för några månader sedan och träffade er klubb där och jag såg att det var några av er som var med på mötet som är här idag också. Det är kul att se att man är både på arbetsplats och på kongress. Det är så det ska vara. På det där mötet så kunde man nästan i detalj se hur man kan spela ut människor mot varandra på grund av den höga arbetslösheten, därför att arbetsgivaren vet ju att med så många arbetslösa, 400 000, så går det alltid att hitta någon annan som gärna jobbar för sämre villkor och så var det ju också i det här fallet. De scheman de satte ihop för dem som städar våra flygplan, de som ser till att det ser fint och snyggt ut när vi ska ut och resa, de hade ju helt omänskliga arbetsvillkor där man verkligen delade upp turer i oändligt många sönderstyckade scheman. Glädjande nog hade de svårt att fylla alla scheman här i somras, de hade inte alla scheman fyllda och där tror jag att det enda rätta är att till slut blir arbetsvillkoren så pressande att man faktiskt inte hittar folk som vill jobba under sådana betingelser. Så ska vi inte ha det.

Jag tänkte på det, när jag träffade dem, hur lätt det har blivit för arbetsgivarna att göra så här och jag hade faktiskt i ett av de här besöken, och det var med städerskor på hotell Triangeln i Malmö, de var ju medlemmar i HRF. De hade under de senaste åren ökat deras städkvot från fjorton rum på ett arbetspass på åtta timmar till tjugofyra rum på ett arbetspass på åtta timmar och de var invandrarkvinnor med svag förankring i det svenska arbetslivet. De fick av sin husfru hjälp att få smärtstillande tabletter, så att de skulle klara sitt eftermiddagsskift. 2014 i Sverige. Till slut hade de anställda gått allihop, var och en, en bra organisationsgrad, till sin husfru, konstig titel också och sagt att nej, det här går inte längre, vi måste få färre rum att städa på ett arbetspass. Då hade husfrun bara sagt, det är inga som helst problem, ni kan när ni vill säga upp er från jobbet för här i Malmö finns det hundratals, det finns tusentals som gärna jobbar på de villkor som ni har idag.

Det här är några exempel på hur arbetsgivaren har flyttat fram sina positioner på den svenska arbetsmarknaden de senaste decennierna som vi som facklig organisation måste sätta ner foten och säga stopp för. Vi ska fasiken inte ha ett sådant arbetsliv i Sverige. Vi ska vara ett bättre land. Vi ska inte slita ut våra människor i arbetslivet. Det måste vi sätta stopp för fackligt och politiskt. Det blir vår viktigaste fråga de kommande åren.

Några viktiga förändringar har vi sett här efter valet. En av dem som underskattas oftast i samhällsdebatten, det är en rimlig och bättre a-kassa. Jag kan säga att jag blev oerhört stolt när vi förhandlade färdigt höjningen av a-kassan från första maj nästa år, att vi kan gå från en a-kassa som ger maximalt idag 680 kronor om dagen till 910 kronor om dagen. Så att alla anställda i Sverige med en lön upp till 25 000 kronor i månaden faktiskt får 80 procent i ersättning vid arbetslöshet. Snacka om förbättring, det är 5 000 kronor i månaden för den som riskerar att bli arbetslös på ett bräde. Då har vi en a-kassa, som faktiskt skyddar de flesta av våra medlemmar. Det är någonting

annat än att man ska behöva bli fattig vid arbetslöshet. Det är en viktig förändring som Stefan Löfven och regeringen har tagit från första maj nästa år. Det gäller dessutom också för dem som har varit arbetslösa i mer än 100 dagar. Så det blir en höjning på knappt 2 000 kronor i månaden för den som har varit arbetslös i mer än 100 dagar. Jag kan säga att för många av våra långtidsarbetslösa är det en enorm förbättring och många av dem har levt i en väldig fattigdom de senaste åren.

Den andra förändringen som betyder oerhört mycket här, det är att man har tagit bort den bortre parentesen i sjukförsäkringen, för där är det många av våra medlemmar som har blivit utförsäkrade, ungefär 86 000 som har blivit utförsäkrade ur sjukförsäkringen. Det är ju helt hjärtlöst hur det har slagit mot svenskar. Det är ju helt hjärtlöst hur det har slagit mot våra medborgare. Jag har själv en kompis som är en av dem som har drabbats av det. Hon heter Gun och hon har jobbat sedan 1971 på svensk arbetsmarknad och hon drabbades midsommarafton 2012, då kände hon att hon hade en knöl i ena bröstet, en folksjukdom. Den drabbar väldigt många kvinnor i Sverige och hon gick in och på måndagen fick hon diagnosen efter midsommarhelgen och de sa till henne på sjukhuset att nu ska du gå igenom en behandling. Det kommer att vara hur tufft som helst, men vi är jätligt bra på det här idag i Sverige. De flesta klarar sig ju och det är fantastiskt att våra läkare har blivit så pass mycket bättre, så att de flesta klarar denna folksjukdom, men när hennes behandling började så visade det sig att hon är en av dem som inte tål cellgifter. Det är en del som inte gör det och då måste man genomgå en mycket längre behandling och då är det en strålbehandling istället. Det är fortfarande en väldigt bra behandling, men det tar mycket längre tid, men då går man på så jäkla hårt det bara går och man blir ohyggligt nerkörd.

Mitt när det var som allra värst för Gunsan, så ringer de från Försäkringskassan och säger till Gun: ”Tyvärr, Gun, jag ser att nu är dina dagar i sjukförsäkringen över.” Då säger hon, vad händer då? ”Ja, nu måste du gå tillbaka och arbeta.” Och Gun säger, men det är ju fullständigt orimligt. Jag kan ju inte ens knäppa mina egna byxor. Jag kan ju inte stiga upp på morgonen, jag är helt nerkörd av den behandling jag genomgår. Jag kan inte gå i arbete. Jag klarar det inte, jag orkar inte att gå och arbeta. Och då berättar Gunsan för mig att de fiskade efter att hon skulle säga att hon är döende. Ni ska höra det här, det är en fruktansvärd historia, därför att de har gjort ett undantag från den gamla regeringen, att om man är döende kan man få förlängd sjukförsäkring. Men Gun sa, jag tänker förbanne mig aldrig gå med på att säga det, därför att så fort man säger det, så har man gett upp. Det är en oerhört viktig del av att bli frisk, det är att inte acceptera att man ska dö, såklart. Så hon vägrade. Hon fick då gå ner från sin ordinarie lön på knappt 30 000 i månaden till 10 400 som är aktivitetsstöd för dem som är utförsäkrade ur sjukförsäkringen.

Det här är Sverige 2013-2014 och jag kunde ringa till Gun när vi hade förhandlat färdigt inför budgeten och säga att det blir en av de sakerna som man ändrar redan i den första budgeten. Vi tar bort den bortre parentesen i sjukförsäkringen. Jag sa till Gun, det hjälper inte dig i din behandling och din fajt mot cancer, men du behöver i alla fall aldrig att riskera att bli fattig. Visst är det någonting bra att berätta i Sverige, att vi faktiskt så länge vi har ett sjukintyg inte kan bli utförsäkrade ur sjukförsäkringen? Det är ett helt annat Sverige för våra medlemmar och för dem som drabbas av sjukdom och det vi hade för bara några månader sedan. Det spelar roll att vi har fått en ny regering. Det är ett bättre samhälle vi är på väg in i nu.

Vad ska vi då göra de kommande månaderna? Ja, nu är allt fokus på en enda fråga och det är full sysselsättning. Vi måste se till att skapa fler och varaktiga jobb i Sverige, för det är det som är grunden i den här maktobalansen mellan arbetare och arbetsgivare, det är att de vet att när vi har så många arbetslösa, då kan man erbjuda folk ett

påhugg på några timmar. Då kan man ha sms-anställda. Då kan man spela ut människor mot varandra. Vi måste få ner arbetslösheten och det är också de största satsningarna i Stefan Löfvens första budget. Det är att se till att starta arbetet för att inga unga människor i Sverige ska få vara arbetslösa i mer än 90 dagar. Vet ni, vad skönt det är att kunna säga till alla Sveriges unga, ingen av er ska behöva gå öppet arbetslös i mer än maximalt 90 dagar och vet ni hur mycket lättare det blir för de ungdomarna att tacka nej till alla de här sms- och påhuggsanställningar, när man vet att faktiskt, det är samhällets uppgift att se till att man får ett arbete. Det ger ju ungdomarna en helt annan maktposition i sin relation med arbetsgivare som kan tänkas att anställa dem. Det börjar nästa år och det ska vara fullt utbyggt under mandatperioden. Ingen ung människa i Sverige ska behöva vara arbetslös i mer än 90 dagar.

Vet ni vad, det har också beslutats att vi ska avskaffa det förhatliga Fas 3-systemet, som har låst in människor i åtgärder som har varit alldeles för dåliga och framförallt, där nästan ingen har tagit sig vidare till ett varaktigt arbete eller en utbildning som gör att man kan konkurrera om ett jobb på svensk arbetsmarknad. De ska ersättas med extratjänster, extrajobb. De ska ersättas med riktiga arbeten ute i kommuner och landsting och i näringsliv där alla som jobbar i dem ska få avtalsenlig lön. Man ska inte behöva vara fattig om man drabbas av arbetslöshet eller långtidssjukskrivning i Sverige. Det är ett viktigt steg för att få tillbaka människovärdet. Vi sätter människan före att bara hela tiden sänka skatter för de allra rikaste. De har råd att betala lite extra för att Sverige ska bli ett bättre samhälle i framtiden. Nu avvecklar vi Fas 3. Det känns väldigt skönt att säga till alla våra medlemmar.

Och avslutningsvis. Jag håller med Hans om beskrivningen av era yrken. De kommer aldrig upp i högtidstalen och i samhällsdebatten, men det är naturligtvis som Hans säger, utan ert arbete, ofta i det dolda, skulle Sverige faktiskt inte funka. En och annan LO-ordförande skulle man säkert kunna överleva om de inte kom till jobbet, men om det såg för jävligt ut efter bara några dagar, så skulle vi inte ha det trevligt på Arlanda eller om det inte fanns någon som öppnade alla våra Folkets Hus. De människor som är i de där gamla kåkarna, nu går de på opera i dem också. Jag hörde från en av era medlemmar en fantastisk historia. Han sa till mig att de här som går på opera är de mest lättlurade i Sverige. Ja, frågade jag, vad beror det på? Då sa han att jo, vi har ju sålt sådana här biljetter där man kan gå och kolla på opera på Metropolitan Opera här och jag hörde att Folkets Hus har sålt 43 000 biljetter på ett dygn. Ja, men sa jag, det är väl inte lättlurat, sa jag, det är väl roligt att få gå och se på en kanonföreställning i realtid på operan i New York. Det är ju jätteroligt. ”Nej, nej, det var inte det jag menade, men du vet, min föreståndare sa till mig här att jag skulle ut och fixa så att vi kunde göra snittar och champagne till dem som gick på dem.” Ja, så han gick ut och så köpte han en sådan här formfranska och så köpte han smör, skinka, ost och tomater, tyckte jag att han sa att det var och sedan bredde han mackorna och sedan delades de på mitten. Fina snittar. Sedan köpte han cava från Spanien för 69 kronor flaskan och så kallade de det för champagnebuffé i pausen emellan och tog 150 spänn per paket. Den största avans han någonsin har fått till på sitt Folkets Hus var från operapubliken som betalade 150 spänn för att ta formfranska och cava i pausen. Ja, det är inte dåligt.

Det är ju i många yrkesområden som era medlemmar arbetar och som jag har sagt till Hans många gånger att vi inom LO, vi blir aldrig starkare än vår sammanhållning. Jag ska avsluta med att säga det, för jag tänkte göra en liten kupp här också. Det är inte så ofta man får kupa när man kommer på kongresser, men idag tänkte jag göra det. Jag vet ju att det är otroligt länge kvar tills Hans avgår, så egentligen ska man ju göra detta idag, men eftersom jag inte ska vara med här under kongressen och ändå har chansen, så ska jag också i det här hälsningstalet passa på att tacka en otroligt fin facklig kamrat. Hans har på ett fantastiskt sätt, tycker jag, jag har bara varit i LO:s styrelse i

två och ett halvt år, visat vad facklig solidaritet innebär i praktiken. Ni ska veta det, jag kan säga det helt öppet, det är inte någon som skriver om det här, utan det är en jobbig jävel att jobba ihop med, den där Hans. Han säger egentligen alltid sanningen. Det är jobbigt med dem som alltid säger sanningen, men som nyvald LO-ordförande så är det otroligt viktigt att känna att man får den respons och det påhugg, en tillsägning när man gör bra eller dåliga saker som Hans faktiskt alltid gör.

Och sammanhållningen då? Jo, vi hade ju nu i förra avtalsrörelsen en ny lönemodell som jag i grunden tror var väldigt, väldigt bra. Att vi inte bara kräver löneökningar i procent för det säger sig självt. Kräver vi bara löneökningar i procent, så kommer det alltid att ge störst löneökning till den som tjänar mest, det säger sig självt. Så i förra avtalsrörelsen så gjorde vi så att vi delade på att kräva i procent över 25 000 kronor och i krontal för dem som tjänar under 25 000 kronor. När vi så småningom fick märket av industrin – jag ser att Marie sitter här ifrån industrin också – på morgonen ganska slitna förhandlare som kom in i rummet, så var det 6,8 procent på en treårsperiod i löneökning som de hade lyckats förhandla fram med motparten. Det har visat sig efteråt att det har gett oss fantastiskt fina reallöneökningar för samtliga LO-medlemmar under de senaste åren och det ser väl ut att göra det också de kommande åren, jättefina löneuppräknningar efter inflationen som kommer att göra att våra medlemmar faktiskt får det lite bättre ställt. Då kom det här med Hans in där, jag tror det tog ungefär två och en halv minut innan Hans med en kalkylator hade räknat om hur mycket det betydde i krontal för dem som hade under 25 000 kronor och det blev 1 742 kronor. Det kommer jag ihåg att Hans räknade ut och vi bestämde oss då för att kräva 1 742 kronor för alla dem som tjänar under 25 000 kronor i månaden. Det är många av era medlemmar som gör det, så många av era medlemmar var direkt beroende av den uppgörelsen inom LO.

Sedan började en förhandling och jag märkte på Hans att det var en oerhört pressad period och arbetsgivaren var otroligt tuff för att ni skulle få igenom ert avtalsbud och det föll sig så att avtalet gick igenom natten före midsommar. Jag var på landet och tidigt, tidigt på morgonen och det var soluppgång faktiskt, så ringer telefonen och på den tiden så måste man ju svara i telefonen, man vet ju ungefär vad det handlar om. Då var det en mycket glad och stolt fastighetsordförande som hade slagits för att ni skulle få samma löneökningar som man då hade fått i de mer högavlönade förbunden fast i krontal. I det ögonblicket hade ju Hans också fått sympati från de flesta andra förbunden för den här konflikten, 6F först och faktiskt också från de flesta andra i LO:s styrelse.

Där visar ju vi, när vi bestämmer oss, när vi håller ihop inom LO som ett kollektiv, när förbunden samordnar sig och vi gör saker ihop så att arbetsgivaren inte bara kan säga att det här gäller bara de fastighetsanställda, det här gäller faktiskt också industriarbetare, det här gäller SEKO-anställda och det gäller byggnadsarbete. Det här gäller oss allihop. När vi samordnar oss på det sättet, då är vi ju världens starkaste fackliga rörelse och då kan vi tvinga upp lönerna lite snabbare för de förbunden som har lägre löner. Så jag tror aldrig under de här åren att jag har träffat eller hört någon mer stolt ordförande i något LO-förbund än vad Hans var den där morgonen, men det är i grunden för att han är så fruktansvärt envis och vi läste i Arbetet i morse vad det beror på. Det var ”eljest” när du växte upp, du fick ju lära dig det där i skogen. Vad var det, rinnande vatten? Och först lite senare i livet att man måste samla sig, man måste gå tillsammans, vi måste jobba otroligt tufft fackligt om vi ska förbättra levnadsförhållandena. Hans, kom upp här så ska du få en blomma av mig. Jag tycker att det är så roligt att ha med sig blommor så här och så tycker jag att ni kan ge Hans en fantastisk applåd också.

Tal av Janne Rudén, SEKO:s ordförande

Kamrater, det var en fantastisk fin introduktion och det är väl också ett lämpligt tillfälle att Hans släpper upp mig nu först, när tågen har börjat att gå igen. Först ett stort tack för möjligheten att få tala till er kongress och det känns alltid lite speciellt när man bjuds in av något av 6F-förbunden. Jag kan säga att det är extra roligt en sådan här dag. Jag ska också knyta an till det som Kålle nämnde om avtalsrörelsen. Även för mig var det en speciell kväll. Vi är dels part i det avtalet, men vi hade två varsel till, bland annat ett på järnvägssidan. Problemet med det var väl det att ingen hade märkt om tågen inte hade gått.

Kamrater, Fastighets är ett förbund i medvind och jag tog med glädje del av er medlemsutveckling. För första gången på länge noterar jag också att ni hade en ökning i samtliga regioner och det är ett oerhört bra trenderbrott som också ger kraft till alla oss andra. För vi har ju de senaste åren varit utsatta för ett fullskaligt angrepp på våra fackliga möjligheter att försvara vår svenska modell och det finns så många exempel från den förra regeringen och hur de har agerat medvetet för att försvaga löntagarna och facket.

Man har genomfört en mängd strukturella reformer för det här; chockhöjningen av a-kassan, slopandet av avdragsrätten för fackavgiften, fördubblande av medlemsavgiften har vi i många fall tvingats göra. Staplandet av visstid, försämringar i arbetsmiljöarbetet och inte minst hanteringen av efterdyningarna när det gällde Laval, de hade en sak gemensamt alla de här åtgärderna, man ville försvaga facket, pressa ner lönenivåerna och skrämma löntagarna. Målet, det vet ni, det var ett systemskifte på svensk arbetsmarknad och jag måste erkänna att de var oerhört nära att lyckas, men vi stod upp, vi tog fajten och vi slog tillbaka.

Nu, kamrater, nu är det dags att vi flyttar fram positionerna igen. Ni samlas under devisen ”Vi fokuserar, vi förändrar och vi förbättrar” och jag gillar verkligen det anslaget skarpt. Det här, det är reformism och det är reformismen som är arbetarrörelsens själ. Vi är alltid i rörelse för att förbättra villkoren för våra medlemmar. Vi behöver stärka våra organisationer efter de här åtta åren med en bedrövlig borgerlig regering.

Bokstaven F, den är ju självklar för Fastighets och det är kanske så ni har tänkt också, men bokstaven F knyter också an till vårt samarbete i 6F och jag skulle vilja, om det tillåts, lägga till tre ord till som börjar på F och som kan tjäna som en inspiration och en uppmaning till oss alla att nu är Alliansen splittrad och nu är det dags för oss att säga Full Fart Framåt!

För drygt en och en halv månad sedan så stod vår fackliga kamrat från Ö-vik, Stefan Löfven i riksdagens talarstol som Sveriges nye statsminister och läste regeringsförklaringen och det var i sanningen ett historiskt ögonblick. För bara två år sedan kamperade vi ihop tillsammans i LO-styrelsen och det har aldrig tidigare hänt att en förbundsordförande har blivit statsminister och på den här korta tiden också. Det visar en sak och det visar att det finns en oerhörd kompetens i våra fackliga led. Regeringsförklaringen som presenterades, den har fått både ris och ros och jag tycker att det är en oförtjänt kritik, det finns mycket i den som är viktigt för oss i facket och för våra medlemmar.

Målet att vi ska ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020 är oerhört viktigt som styråra för hela den ekonomiska politiken. 90-dagarsgarantin för ungdomar likaså, att vi äntligen efter ett decennium höjer taket i a-kassan och det finns löfte om ett nytt Kunskapslyft, som jag hoppas blir i storlek med det som vi gjorde under 90-talskrisen. Missbruket av visstidsanställningar ska stoppas och kanske viktigast, svenska löner och svenska villkor ska gälla på svensk arbetsmarknad.

Jag är också som ordförande i SEKO, som företräder dem som jobbar på järnvägen, nöjd med att man så tydligt säger att det måste bli ett slut på den nyliberala lekstugan inom järnvägen och att staten nu tar över ansvaret. Så mycket i regeringsförklaringen är bra, till och med riktigt bra. Jag önskar också att man släpper på försiktigheten i den ekonomiska politiken, att man vågar släppa på bromsen och gasa på. Det behövs en mycket, mycket starkare finanspolitik, det har LO-ekonomerna sagt gång på gång. Det behövs ett stort investeringsprogram för att få fart på efterfrågan i ekonomin. Det är bara staten som kan göra detta, men det är tyvärr för lite av den varan, vi har fastnat i en tvångströja av restriktioner som vi lade fast under krisåren på 90-talet och till och med Göran Persson, som var arkitekt eller var med och stickade tvångströjan, säger att vi borde göra mycket mer. Vi behöver inte slåss för ett överskottsmål nu. Vi har pengar, men vi har bostäder som vi behöver bygga. Vi har investeringar som behöver göras i bland annat infrastruktur och vi har arbetslösa som inget hellre vill än att ha ett jobb att gå till. Så min uppmaning är därför; sätt fart på hjulen, sätt fart på Sverige och gör det nu!

Jag vill också säga något om det jobb som vi alla gjorde för att ändra färdriktningen för Sverige. Vi hade inte haft en socialdemokratiskt ledd regering utan det arbete som vi tillsammans gjorde i valet och som vi tillsammans inom 6F gjorde i valet. Jag är helt säker på, utan den insatsen så hade vi inte stått där vi står idag. Både EU-valet och i riksdagsvalet lyckades vi mobilisera starkt och vi har nog aldrig tidigare arbetat så målinriktat i något val som vi har gjort i detta. Över hela Sverige genomförde vi valmöten, vi ringde, vi samtalade med våra medlemmar och det var, kamrater, en imponerande kraftsamling.

Det har också gjorts stor sak i media att det största stödet för SD kom från LO-medlemmar. Jag sa att det är fel. Det största stödet kom från besvikna moderater. LO-medlemmar röstar faktiskt i mindre utsträckning på SD än övriga medlemmar och jag är övertygad om att det hade att göra med att vi tog samtalen och vi tog debatter. Och här vill jag flika in också ett eftermåle för Fredrik Reinfeldt. Hittills har det handlat mycket om den markering som han gjorde om att öppna våra hjärtan och det var ju viktigt, men han har ju bedrivit en politik under åtta år som har möjliggjort SD:s framgångar och hur många flyktingar i hans hemkommun har man tagit emot i Täby? Tre stycken per tusen invånare. Jämför man med Borlänge, där har man tagit emot 51 stycken per tusen invånare.

Kongressdeltagare, vi har fått ett helt nytt politiskt landskap i Sverige. Alliansen är slagen i spillror och en ny moderatledare ska träda till. Vi har en socialdemokratiskt ledd koalitionsregering med Miljöpartiet och det är väl många av oss som hade önskat en starkare socialdemokrati och kanske också en bredare regering, men nu ser det ut på det här sättet och då måste vi från fackligt håll, precis som ni säger, fokusera. Och vad är viktigt för att få ordning på svensk arbetsmarknad? Vad behöver göras för att säkerställa osund konkurrens och rovdrift på utsatta arbetstagare? Vad behöver vi göra från fackligt håll för att kunna upprätthålla ordning och reda på svensk arbetsmarknad?

Ja, först ska vi faktiskt ha en ny upphandlingspolitik i Sverige. Vi kan inte längre bara ensidigt sitta och titta och fokusera på att det är lägsta pris som ska vinna upphandlingarna. Det måste vara kvalité och arbetsvillkor, det är oerhört viktiga komponenter och vi kan redan nu se att i ett antal kommuner så börjar man ändra inställning. Det är välkommet och jag har stora förväntningar på regeringen på det här området, det behövs nya regler. Men den kanske viktigaste frågan är den så kallade Lex Laval och jag kan citera direkt ur tiopunktsprogrammet som vi tillsammans med socialdemokratin

presenterade för drygt ett år sedan. Det låter så här: ”Lex Laval ska rivas upp och svenska kollektivavtal ska gälla som lön och anställningsvillkor för alla som jobbar i Sverige. Det ska inte spela någon roll från vilket land arbetstagarna kommer eller var arbetsgivaren är registrerad. Oseriösa företag och företagare som inte betalar avtalsenliga löner eller som på andra sätt diskriminerar löntagare som arbetar i Sverige ska inte ha fördelar av att utöva illojal konkurrens.”

Kamrater, detta är ett vallöfte skrivet i sten.

Kamrater, avslutningsvis åter till er devis, ”fokusera”. Vi har otroligt många viktiga uppgifter framför oss. Redan nu håller vi på och förbereder oss för avtalsrörelsen och vi ska också vara en blåslampa och en konstruktiv kritiker av regeringen. Även om vi ser att det parlamentariska läget är knepigt och att det kommer att krävas kompromisser, så får det inte leda till att nödvändiga och viktiga beslut inte kan tas. Arbetslösheten måste pressas ner, investeringarna måste ta fart och villkoren på svensk arbetsmarknad måste förbättras och det fackliga arbetet underlättas. Det är vårt fokus och det har Sverige inte råd att kompromissa om. Tack för att jag fick komma!

Arbetets söner framfördes av *Svenssons Trio*.

Kongressen ajournerades för lunch kl. 12.30.

Förhandlingarna återupptogs kl. 13.30.

DAGORDNINGENS PUNKT 2

Rapport från fullmaktsgranskning

• *Hans Westman*, föredragande

Undertecknade revisorer, som haft i uppgift att enligt stadgarna granska fullmakterna för ombuden vid Fastighetsanställdas Förbunds 17:e kongress, får härmed meddela att förbundets 120 avdelningar är representerade med 100 ombud, 20 saknas.

Kongressen kommer att bestå av 100 ombud och förbundsstyrelsen med 7 ledamöter, vilket innebär 107 röstberättigade, 2 revisorer, 1 revisorsersättare, 33 fackliga ombud och ombudsmän, 16 svenska gäster, 3 utländska gäster, 19 pensionerade ombudsmän samt 13 övriga anställda, sammanlagt 194 deltagare.

Kongressen beslutade

att godkänna rapporten från fullmaktsgranskningen.

DAGORDNINGENS PUNKT 3

Upprop

• *Magnus Pettersson*, föredragande

Avprickningen har skett i samband med incheckningen där alla röstberättigade också lagts in i röstlängden. Listan upptar 100 ombud och 7 personer i förbundsstyrelsen, totalt 107 röstberättigade.

Kongressen beslutade

att notera uppropet och fastställa röstlängden till 107 röstberättigade.

Deltagarförteckning

FÖRBUNDSSTYRELSEN

Christina Petranyi
 Hans Öhlund
 Johan Wahlin
 Kjelle Lundgren
 Magnus Pettersson
 Olga Back
 Thomas Gustavsson

REVISORER

Anette Lindgren
 Hans Westman

OMBUD

Ysabel Nilsson Saavedra	Arlanda
Rickard Mattsson	Avesta
Silvio Siles	Bandhagen
Magnus Bengtsson	Borlänge
Cecilia Samuelsson	Borås
Ingela Tving	Enköping
Ann Hellberg	Eskilstuna
Eva Bengtsson	Eslöv
Synöve Strandberg	Fagersta
Lisa Johansson	Falkenberg
David Sjören	Falköping
Renée Lok	Falun
Ylva Bendelin	Gotland
Monica Olofsson	Gällivare
Lovisa Englund	Gävle
Camilla Claesson	Göteborg Centrum
Ivy Salaris	Göteborg Hisingen
Per-Åke Westlund	Göteborg Partille-Lerum
Urban Junevik	Göteborg Väster
Ljiljana Panic	Göteborg Öster
Vladanka Jovanovic	Hallunda
Ulf Thomasson	Halmstad
Roger Sandlund	Haparanda
Lennart Jansson	Heby
Fredrik de Rooy	Helsingborg
Pagona Petrou	Huddinge
Bo Engström	Hudiksvall
Juan Carlos Hornos Rey	Hägersten
Ruth Gelin	Hällefors
Joakim Olofsson	Hässleholm
Per-Olof Timan	Höga Kusten
Tatsiana Brycheva	Johanneshov
Jonas Nordin	Jämtland
Kozeta Paluka	Järfälla
Jörgen Gustafsson	Jönköping
Jack Botonjic	Kalmar
Cornelia	
Ylikarjula Karlsson	Karlskoga

Bo Eriksson	Karlskrona
Jenny Larsson	Karlstad
Pär Flygare	Kiruna
Zia Lodin	Kista
Toni Georgiev	Kungsbacka
Jorma Kuosmanen	Kungälv
Nils-Stefan Hansson	Köping
Mathilda Hauge	Landskrona
Mona Björk	Lidköping
Lennart Gunnarsson	Linköping
Johan Noresund	Ludvika
Monika Johansson	Luleå
Eve Nilsson	Lund
Carina Löfgren	Lysekil
Sergio Laguna	Malmö Centrum
Senad Halimovic	Malmö Syd
Ove Andersson	Mariestad
Lennart Karlsson	Mjölby
Anna Fagerlöf	Motala
Leila Jacobsson	Mölnadal
Rita Sehlstrom	Norra Dalarna
Tibor Bibok	Norrköping
Peter Dahlin	Nybro
Richard Fredriksson	Nyköping
Arne Petersson	Nässjö
Staffan Svensson	Oskarshamn
Carina Eriksson	Piteå
Benita Åkerback	Roslagen
Tomas Jansson	Sala
Åsa Olsson	Sandviken
Irené Lindström	Skellefteå
Rolf Sundell	Skärgården
Cristobal Monzon	Skärholmen
Annica Falek	Skövde
Annica Collstam	Sollentuna
Peter Obermüller	Spånga
Ronny Rohdin	Stenungsund
Stefan Fredlund	Stockholm City
Eshagh Najmeddin	Stockholm City
Alex Santibañez Vargas	Sundbyberg
Yvonne Mårtensson	Sundsvall
Tuula Ruuska	Söderhamn
Samuel Youssef	Södertälje
Curt Öhrström	Södertörn
Karl-Gustav Mattisson	Tierp
Fredrik Andersson	Tranås
Timo Närhi	Trelleborg
Stefan Björkenstam	Trollhättan
Mats Blomberg	Tumba
Catharina Johansson	Uddevalla
Mikael Norén	Umeå
Stefan Henriksson	Uppsala Västra
Helena Lövgren	Uppsala Östra
Bo Gustafsson	Varberg

Gunilla Wall	Värnamo
Jörgen Billner	Västerort
Jimmy Winge	Västervik
Patrik Hellström	Västerås
Jörgen Karlsson	Växjö
Anita Göransson	Ystad
Mikael Norén	Åmål
Eric Näslund	Örebro

PERSONAL

Roger Arnesson
 Peter Aronsson
 Ann Bjurholt
 Gunnel Blom
 Jan Clausen
 Ewa Edström
 Mohamad Elmarghichi
 Ann Katrin Eneblom
 Anna Erixon
 Anders Fennsjö
 Peter Frommelin
 Roger Ingman
 Layla Johansson
 Rolf G Johansson
 Torbjörn Jonsson
 Ewa-Marie Kriegholm
 Jarmo Kusmin
 Håkan Leidzén
 Dan-Inge Lennström
 Jan-Åke Lindahl
 Björn Lindberg
 Sofia Lindroth
 Inger Lundholm
 Conny Lundin
 Kristofer Löfström
 Ronny Markusson
 Lennart Mauritzon
 Björn Nielsen
 Elly Nilsson
 Nicklas Nilsson
 Thomas Niska
 Tommy Nygårds
 Yvonne Nygårds
 Mirela Obradovic
 Marie-Louise Olsson
 Tine Persson Rønning
 Victoria Petrovic
 Annelie Pettersson
 Minna Pykölä
 Helena Qvarfordt
 Ulrika Rehnberg
 Bengt Sandberg
 Katarina Sandberg
 Janne Sparrman

Larry Stewart
Erika Sundvall
Kicki Thunell
Annica Törn-Åhlén
Carina Vestberg
Jari Visshed
Sanna Wallin

DAGORDNINGENS PUNKT 4

Beslut om dagordning

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Kongressen beslutade

att fastställa förbundsstyrelsens förslag till dagordning.

DAGORDNINGENS PUNKT 5

Beslut om arbetsordning

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag till arbetsordning.

DAGORDNINGENS PUNKT 6

Nomineringar

- *Stefan Björkenstam*, valberedningens ordförande, föredragande, föreslog att nomineringstiden för förbundsledning ska vara avslutad.

Kongressen beslutade

att bifalla förslaget.

DAGORDNINGENS PUNKT 7

Val av kongressens funktionärer

DAGORDNINGENS PUNKT 7.1

Ordförande, 4 st

- *Hans Öhlund*, föredragande

Kongressen beslutade

att till ordförande välja *Håkan Leidzén*, ombudsman region Väst, *Cecilia Samuelsson*, ombud från avd Borås, *Peo Timan*, ombud från avd Höga Kusten och *Mathilda Hauge*, ombud från avd Landskrona.

DAGORDNINGENS PUNKT 7.2

Sekreterare, 2 st

- *Hans Öhlund*, föredragande

Kongressen beslutade

att till kongressekreterare välja *Erika Sundvall*, reg Nord ombudsman och *Roger Arnesson*, reg Tvärs ombudsman.

Det valda presidiet tillträdde.

Kongressordförande: *Håkan Leidzén*.

DAGORDNINGENS PUNKT 7.3

Röstkontrollanter, 5 st

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Kongressen beslutade

att till röstkontrollanter välja *Stefan Fredlund*, avd Farsta, *Urban Junevik*, avd Göteborg Väster, *Cornelia Ylikarjula-Karlsson*, avd Karlskoga, *Johan Noresund*, avd Ludvika och *Eva Bengtsson*, avd Eslöv.

DAGORDNINGENS PUNKT 7.4

Protokollsjusterare, 2 st

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Kongressen beslutade

att till protokollsjusterare för kongressens sista dag välja *Ysabel Nilsson Saavedra*, avd Arlanda och *Eshagh Najmeddin*, avd Stockholm City.

DAGORDNINGENS PUNKT 7.5

Pressreferent, 1 st

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Kongressen beslutade

att till pressreferent välja *Janne Sparrman*, förbundskontoret.

DAGORDNINGENS PUNKT 7.6

Reseräkningskontrollanter, 3 st

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Kongressen beslutade

att till reseräkningskontrollanter välja förbundets förtroendevalda revisorer *Hans Westman*, *Silvio Siles* och *Anette Lindgren*.

DAGORDNINGENS PUNKT 7.7

Beredningsutskott, 5 st

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Kongressen beslutade

att till beredningsutskott välja *Hans Öhlund*, förbundskontoret, sammankallande, *Jari Visshed*, förbundskontoret, *Gunnel Blom*, reg Väst, *Irene Lindström*, avd Skellefteå och *Peter Obermuller*, avd Spånga.

DAGORDNINGENS PUNKT 7.8

Redaktionsutskott, 3 st

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Kongressen beslutade

att till redaktionsutskott välja *Janne Sparrman*, förbundskontoret, sammankallande, *Yvonne Nygårds*, reg Nord och *Camilla Claesson*, avd Göteborg Centrum.

DAGORDNINGENS PUNKT 8

Beslut om kongressens offentlighet

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Föredragande föreslår att kongressen ska vara offentlig utom i de fall kongressen beslutar annat.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 9

Reseräkningar – ekonomisk ersättning

- *Magnus Pettersson*, föredragande

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta att för ombud, förbundsstyrelse och förtroendevalda revisorer ska följande gälla. Förutom resor och hotellkostnader betalas traktamente med avdrag för måltider. Till dem som kallats till kongressen och som enligt resereglementet inte har rätt till traktamente utbetalas ett beskattningsbart arvode på 300 kr för kongressen.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 10

Behandling av verksamhetsberättelse 2013

- *Hans Öhlund*, föredragande

Jag måste säga att det känns lite konstigt. Det är min sjunde kongress och vi har hittills alltid gjort så att vi har tagit verksamheten för samtliga år mellan kongresserna. Som ni vet, 2010 bestämde vi en annan tingens ordning, där vi har behandlat verksamhetsberättelserna på förbundsmötena. Så det här är första gången åtminstone vad jag kan hitta i historien där vi har haft det på det viset. Redan i inledningen berättade jag lite om vad som har hänt, men jag tänkte ta mig friheten, nu när vi har kört in litegrann på programmet, att ändå berätta litegrann om vad som har hänt under kongressperioden.

Åtminstone är det så här för mig, att när man tittar bakåt och tänker på vad som har hänt, så hittar man inte så mycket. Nej, det har nog inte hänt så mycket, men när man börjar bena och funderar en stund så upptäcker man att på fyra år händer ganska mycket och jag tänkte ge några exempel på det. Kongressen 2010 valde en förbundsstyrelse på sju personer. Jag kan konstatera att vi bara är tre stycken som sitter kvar i styrelsen av samma personer. Då ska sägas att de flesta har övergått till ombudsmanna-jobb i Fastighets, de har inte lämnat.

Tittar man också tillbaka på personal så är det flera som har gått i pension och några har slutat. Så även bland personalen vet jag att det finns många som är med på Fastighets kongress för första gången. Vi har haft en tid med många förändringar under kongressperioden och då tänker jag på den nya organisationen som vi beslutade om vid förra kongressen och satte i sjön från 2011. Jag tänker på den politiska vardagen. Jag vill påstå att den inte har varit lätt under den här kongressperioden. Vi har haft en borgerlig regering, som jag vill påstå har velat allt annat än väl för oss, det är inte vi och våra grupper som de har velat väl.

Vi har tyvärr också haft ett svikande medlemsantal, men när man tittar bakåt så finns det ju inte bara tråkiga saker, det finns också glädjeämnen. Som jag sa i inledningen, så har vi en ekonomi i balans och det tror jag är förutsättningen för att det ska kunna fungera. Ni som är som jag, en bit upp till åren kommen, minns att vi hade någon person som sa att ”den som är satt i skuld är icke fri” och jag tycker att det är ett ganska riktigt påstående. Det är då man har möjlighet att agera.

Jag kan också konstatera att vi har fler förtroendevalda än vid förra kongressen. Det betyder att det finns fler förtroendevalda och fler medlemmar som möts där ute på möten för att diskutera hur Fastighets ska vara ett bra förbund. Samarbetet vi har i 6F har också påverkat och framförallt påverkat samhället och där har vi haft ett stort inflytande, måste jag säga. Jag tror att vi i det samarbetet har fått ett större inflytande än om vi alltid hade agerat som ett eget förbund och det är jag stolt och nöjd över.

Nu tänkte jag gå över till verksamheten för förra året och jag tar punkt för punkt, ungefär de rubriker som finns och beskriver kort om det.

Medlemsavgifterna. Vi har haft samma avgiftssystem sedan vi startade med det 2011 och har alltså inte gjort några avgiftsjusteringar. Vi har haft två stycken förbundsmöten per år med undantag för i år, där vi har godkänt verksamhetsberättelsen och styrelsen har beviljats ansvarsfrihet. Vi har gjort kompletteringsval på styrelse och revisorer. Vi har också fört diskussionen om prioriterade frågor för förbundet för i år, så att säga, och jag kan väl säga att avdelningarna i stort sett har följt stadgarna. Lite kritik där då. Alltså har haft sina stadgereglerade möten som är minst tre per år. I huvudsak har det fungerat och det betyder också att många medlemmar har haft möjlighet att prata med andra kamrater och bestämma hur vi ska ha det i Fastighets.

Förbundsstyrelsen har beslutat om den löpande verksamheten. Förra året var det så mycket som tjugofem styrelsemöten, varav många var på telefon. Anledningen till att det var så många, vi hade planerat ungefär tio eller elva per år, det var att vi var i en avtalsrörelse och då tror jag inte att medlemmarna vill vänta så många dagar sedan vi har skrivit avtalet innan de får veta vad som gäller.

När det gäller våra avtal som medlemsförsäkringar kan vi konstatera att vi har haft tio olika AFA-projekt. Vi har dokumenterat 3 469 försäkringskvartar. Vi använder ju LO-TCO Rättsskydd för ärenden och vi kan konstatera att när vi har drivit ärenden den vägen, så har våra medlemmar tillsammans fått 3,7 miljoner kronor. Det är fördelat bland flera medlemmar, men det är trots allt ganska skönt för dem som får både rätt i sak och får ersättning för det.

Fackligt-politiskt har vi haft en gemensam valplan inom 6F och den stämde också, kan jag säga, överens med LO:s riktlinjer. Vi har givetvis deltagit i första maj-firande, aktivitetsveckor, Almedalen, familjedagar och stadsfesten och säkert någonting mer som vi inte har nämnt och varför har vi gjort det här då? Jo, givetvis vi vill vara med och påverka politiken, svårare än så är det inte.

Vi har en tidning som heter Fastighetsfolket, den har utkommit med tio nummer under året, där varje tidning har haft fyrtio sidor. Vi har också i den sfären deltagit i LO:s medieutredning. Jag kan också här säga att så sent som, jag tror det var midsommarveckan, så fattade förbundsstyrelsen beslut om att vi tillsammans med några övriga skulle gå in i det vi i dagligt tal kallar LO:s mediehus. Vi kommer alltså att ha en gemensam redaktion, men utge skilda tidningar precis som tidigare för oss, för SEKO, för Kommunal, Handels och Arbetet, alltså LO-tidningen.

Internationellt har vi medverkat i vår internationella både på världs- och europainivå. Jag har själv suttit som ordförande i vår sektor på europainivå och är även med i världsstyrelsen. Vi har också en nordisk federation som vi kallar SUN, där vi har varit medlemmar och agerat och där är nu Magnus vald som ordförande.

När det gäller organisation så har vårt stora uppdrag i Fastighets varit att fortsätta att bygga, både direkt ute på företagsnivå och på avdelningsnivå.

Om man jämför mellan åren 2012 till 2013, så har vi inte i någon större utsträckning fått fler medlemmar, men något fler. Men vi ser också väldigt stora skillnader därute lokalt där vi har bra människor. Ja, bra är många, men bra människor på att jobba fackligt. Många av er förtroendevalda som har mycket engagemang, det smittar av sig och så får vi mer engagemang, så startar vi studiecirkel, så träffas vi, så diskuterar vi och så får vi fler som engagerar sig. Så vi kan se ganska stora olikheter här i landet hur det fungerar. Det är bara att konstatera det att det bygger på oss människor, det spelar ingen roll vad vi bestämmer här på kongressen om vi inte gör jobbet där hemma, eller hur? Så det är någonting som måste göras. Det går inte att fatta beslut och klubban kan inte bestämma vad vi ska göra, utan vi måste engagera oss och göra någonting och det syns verkligen. Jag ska vara så snäll att jag varken ska nämna dem som har fungerat mindre bra eller mycket bra, för säger jag dem som har fungerat bra, då vet ni andra att då känner ni er träffade, så jag hoppar över den delen, men det kan man också utläsa om man läser lite ordentligt.

Information. Förbundets information under förra året har givetvis återspeglats på att vi har haft ett avtalsår med riksavtalsförhandlingar och mycket av opinionsfrågorna har vi bedrivit tillsammans i 6F.

Under 2013 så tappade vi nästan 1 000 medlemmar. Det tycker jag är den största smolk vi har haft i bägaren under den där kongressperioden och ett par år tidigare, att vi tappar medlemmar. Så uppdraget att se till att våra arbetskamrater också är medlemmar i facket och är medlemmar i Fastighets, det får aldrig sluta och det är återigen en sådan där fråga att det inte går att fatta ett beslut här på kongressen att de ska gå in som medlemmar. Det är du och du och du som måste fixa det, eller hur? Det är inte jag, jag lovar. Jag ska göra och har gjort allt jag kan, men det måste vi alla göra. Vi måste prata med våra arbetskamrater att vi tycker att också du ska vara med i den här gemenskapen. Det finns ett stort värde i det och sedan måste vi förklara meningen med föreningen, så att folk förstår. Då får man inte säga som Ingemar Stenmark sa, ”det går inte att förklara för dem som inte begriper”, utan vi får lägga ner mer energi än så.

Men man måste få säga, även om det inte berör förra året; i år, hittills, för några dagar sedan när vi tittade på statistiken så är vi 171 fler medlemmar än vad vi var den 1/1 i år och det tycker jag att vi kan ge varandra en applåd för.

Under fjolåret tecknade vi arton kollektivavtal, ett blev klart strax efter årsskiftet, det gick ut sent på året och vi håller på med det artonde nu och det kan låta lite konstigt,

men det berodde på att vi 2012 gjorde ett tvåårsavtal som går ut nu i dagarna. Jag sa inledningsvis att vi var tvungna att ta en konflikt med Pacta och det var väl kanske inget trevligt. Jag tycker inte att konflikter är något mål, det är ett medel för att få bra kollektivavtal och tyvärr måste man ibland använda det. Men jag tycker ändå, när det gäller avtalsrörelsen, att vi kan säga att vi har varit ganska framgångsrika, framförallt utifrån de förutsättningarna som har funnits.

Det är alltid lätt att ha en önskelista att så här borde det vara, men ibland lever man i en verklighet, där man påverkas av annat och där tycker jag att vi kan säga att vi har varit framgångsrika. Vi har framförallt haft en fråga som vi inte har gett vika på och det är att öka lägstalönerna i samma omfattning som utgående löner. Det tror jag är en av de absolut viktigaste frågorna, framförallt där lönenivån är relativt låg.

Jag vet att ni är många som har gjort jättemycket arbete när det gäller också förhandlingsverksamhet. Ni har förhandlat för era kamrater, både för att behålla jobb och att göra förändringar av löner och så vidare, så vi har ett gediget arbete även där.

När det gäller arbetsmiljö så har våra regionala skyddsombud genomfört 1 756 arbetsplatsbesök. Vi har också ökat antalet lokala skyddsombud med 110 stycken. Så i slutet av året var vi 1 091. Det tycker jag också är mycket bra. Vi hade också 164 huvudskyddsombud och 46 regionala skyddsombud. Vid förra kongressen beslöt vi att vi skulle göra en enkät om arbetsmiljöfrågor, den har också genomförts. När det gäller yrkesutbildning så har arbetet med att etablera yrkesutbildning fortsatt i samarbete med våra yrkesnämnder som vi har. Vi förhandlade också i början på förra året med fem av våra motparter och med yrkesintroduktionsavtal. Där kan man väl möjligtvis säga att vi har gjort vårt jobb, arbetsgivarna har inte gjort sitt. Det är inte tvåsiffrigt, om jag tittar på Peter, jag tror att det är knappt tvåsiffrigt antal avtal som är tecknade. Så att arbetsgivarorganisationerna sa att det här var jätteviktigt, men tydligen tyckte inte arbetsgivarna det, så då kan man fundera.

Studieverksamheten har fortsatt givetvis och vi jobbar med att samarbeta framförallt i 6F och då ska jag säga också, att på vissa ställen går det jättebra och på andra ställen går det lite tyngre. Det jag kan vara stolt över er, det är att det inte beror på Fastighetsanställdas Förbund och er som är involverade i det fackliga uppdraget. Kamraterna från de andra 6F-förbunden, de får väl huga oss, men vad jag vet så är Fastighets det förbund som alltid ställer upp bäst på det här. Så det kan vi vara stolta också för. Eller hur? Genomgående kan man säga i studier, om man ser det mer stort, så har vi ökat antal deltagare i våra utbildningar och det är positivt.

Vi har anställda människor. Vi har varit 64 stycken anställda. Allt det som görs dagligen, det tänker jag inte nämna, men många har deltagit i arbetsgrupper för att ta fram ett nytt IT-system inom 6F. Vi håller på och jobbar med det som i dagsläget kostar pengar, men kommer att göra besparingar framåt, det jobbet pågår bra och det ser väldigt positivt ut. Det är ju en sådan där post som jag tycker ska vara så liten som möjligt, det är inget fackligt arbete eller uppdrag i det, eller hur? Att sådana här plattor och sådana där saker ska fungera, det hoppas man ju att de ska göra helst gratis. Men vi har en plan och en strategi och allting rullar på idag. De här fem förbunden kommer att minska våra totala IT-kostnader – och då är det allt från telefon till kopieringsapparater – med ungefär 40 miljoner på en kostnad av 100. Så det är faktiskt ett litet plus. Det blir inte Fastighets som gör hela den besparingen.

Tittar ni på sidan 25 i verksamhetsberättelsen så ser ni att resultatet även i år har gått plus. Jag brukar alltid titta på raden före avkastning, för det är den som är den viktigaste. I min värld så är det så att kapitalavkastning först och främst måste klara

inflationen och att vi bevarar vårt kapital, så det är posten före man bör titta på. Även om man kan se att resultatet är sämre än både 2012 och 2011 och i huvudsak tror jag att den frågan beror på att vi har tappat medlemmar. Det är jag helt övertygad om att det är så. Som jag sa i inledningen, så har vi under kongressperioden tappat 3 700 medlemmar och det påverkar ju givetvis pengainflödet, svårare än så är det inte.

Om man då går till årsredovisningen, så precis som jag sa, när medlemsantalet minskar så minskar också intäkterna och man kan väl säga några saker där. Vi hade en fastighet nere i Halmstad som vi har sålt och vi har gjort ett ägartillskott på Rönneberga för renovering. Tittar man på resultatet så kan man konstatera att årets resultat är 1 624 027 kronor. Vi har en balansräkning på summa efter eget kapital och skulder på 173 945 441 kronor och det kan vi väl säga att om man tittar totalt sett under en längre period, så har vi ökat vårt kapital bättre än vad kapitalavkastningen och inflationen har varit och det tycker jag att vi också ska vara glada för.

Man kan tycka att det där låter som en fantastisk summa, eller hur? Det är få av oss som ser sådana siffror när man tittar i, jag höll på att säga bankboken, den finns inte, men kontoutdraget, men det är inte speciellt mycket. Jag ska inte säga hur länge det räcker till konflikt, men ni som är snabba på att räkna kan ju räkna ut det och det är det vi behöver kapital för, svårare än så är det inte. När det gäller kassaflödesanalysen tänker jag inte säga så mycket om den, den talar sitt språk.

Jag tänkte till slut läsa upp slutordet och det lyder så här: ”Förbundsstyrelsen uttalar sitt tack till medlemmarna, arbetsplatsombud, klubbar, avdelningsstyrelser och samtlig personal både lokalt och centralt för ett förtjänstfullt arbete under förbundets 77:e verksamhetsår. Stockholm den 24 april. Hans Öhlund, Magnus Pettersson, Mari-Louise Olsson, Tomas Gustavsson, Johan Wallin, Olga Leander och Kjell-Ivar Lundgren.” Och med det yrkar jag godkännande av verksamhetsberättelsen.

Kongressen beslutade

att godkänna verksamhetsberättelsen för 2013.

DAGORDNINGENS PUNKT 11

Behandling av revisionsberättelse 2013

- *Ulrika Granholm Dahl*, auktoriserad revisor, föredragande.

Ärade kongressombud, presidiet, övriga, anställda och gäster. Jag heter Ulrika Granholm Dahl och jag är auktoriserad revisor på revisionsfirman PWC här i Stockholm. Sedan förra kongressen 2010, så är jag Fastighets auktoriserade revisor, som tillsammans med era tre förtroendevalda revisorer ansvarar för revisionen av förbundet. Så jag har tillsammans med Hans Westman, Jerry Hjelmberg och Anette Lindgren granskat förbundsstyrelsens förvaltning samt årsredovisning och bokföring under den här kongressperioden och så senast då för 2013. Jag tänkte litegrann övergripande berätta om revisionen 2013 av förbundet.

Vår revision, den börjar med att vi utvärderar de risker som är förknippade med Fastighets verksamhet. Vi identifierar förbundets nyckelprocesser för att bedöma styrkorna och eventuella svagheter i rutinerna för internkontroll och styrning. Riskerna, de utvärderar vi utifrån ett väsentlighetsperspektiv och vi bedömer att Fastighets är ett välskött förbund med en i grunden relativt låg risknivå. Med utgångspunkt från den här riskanalysen så upprättar vi ett detaljerat granskningsprogram och det avser dels förvaltningsrevision och granskning av internkontroll i väsentliga rutiner och processer och dels granskning av löpande redovisning, bokslut och årsredovisning.

Vi fördelar gransknings- och revisionsarbetet emellan oss på så sätt att förtroendevalda revisorer fokuserar på förvaltningsrevision, det vill säga verksamhetsrevisionen och jag som yrkesrevisor, jag riktar främst in mig på granskning av internkontroll och räkenskaper och bokslut. Min och mitt teams förvaltningsrevision i förbundet har huvudsakligen omfattat granskning av rutiner för löpande redovisning, avstämningar, löpande rapporter och uppföljning och vi har granskat och bedömt väsentliga rutiner såsom inköp och leverantörsreskontra, attest och utbetalningsrutiner, medlemssystem förstås och medlemsredovisning. Vi har tittat på lönerutiner och att skyldigheten vad gäller betalning och redovisning av skatter och avgifter har fungerat bra och vi har följt upp placeringsverksamhet och andra väsentliga områden.

Förtroendevalda revisors granskning har övergripande främst bestått i uppföljning och bedömning utav förbundsstyrelsens och ledningens löpande arbete under året och uppföljning förstås utav beslut som har fattats på kongressen 2010 och på förbunds möten. Och det sker mycket genomgång av styrelsematerial och styrelseprotokoll, uppföljning utav beslut, uppföljning utav verksamhet och måluppfyllelse genom intervjuer med verksamhetsansvariga på förbundet.

Sammanfattningsvis så har vi funnit att räkenskaperna är i god ordning. Rutinerna är ändamålsenliga och den interna kontrollen är tillfredsställande. Enligt vår bedömning så har förbundsstyrelsen arbetat i enlighet med stadgarna och de beslut som har fattats.

När vi har granskat årsbokslut och årsredovisning, så har de väsentliga granskningsområdena varit bland annat korrekt redovisning av medlemsintäkter, periodisering av utgifter och kontroll av att kostnader som redovisats tillhör förbundets verksamhet och värderingen och existensen utav placeringstillgångarna som redovisas och vi har prövat att tillämpade redovisningsprinciper och värderingsprinciper överensstämmer med lagstiftningen som ska följas och god redovisningssed och slutligen har vi bedömt hela den samlade informationen i årsredovisningshandlingen.

Resultatet av revisorernas gemensamma granskning, den sammanfattas ju varje år i en formell revisionsberättelse och för åren 2010 och 2012 så har den redan behandlats på förbundsmötet, men revisionsberättelsen för 2013, den finns i den här tryckta verksamhetsberättelsen på sidan 39 och 40 om ni vill läsa hela den långa revisionsberättelsen, men eftersom den inte innehåller några anmärkningar så tänkte jag bara läsa upp de uttalanden som vi har gjort. Det som har betydelse för beslutet i ansvarsfrihetsfrågan som ni snart ska fatta och vårt uttalande lyder så här:

”Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm 6 maj, 2014.

Jerry Hjelmberg Anette Lindgren Hans Westman Ulrika Granholm Dahl”

Kongressen beslutade

att godkänna revisionsberättelsen för 2013.

att fastställa resultaträkning och balansräkning samt att vinsten ska disponeras enligt förslag i förvaltningsberättelserna för 2013.

DAGORDNINGENS PUNKT 12

Beslut om ansvarsfrihet

Kongressen beslutade enhälligt

att bevilja förbundsstyrelsen ansvarsfrihet för 2013.

Permission beviljades för *Mats Blomberg*.

DAGORDNINGENS PUNKT 13

Beslut om arvoden

DAGORDNINGENS PUNKT 13.1

Förbundsstyrelsen

• *Hans Westman*, föredragande.

Förbundsstyrelsen: oförändrat 400 kr per bevistat möte.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 13.2

Revisorerna

• *Magnus Pettersson*, föredragande

Förbundsstyrelsens förslag: 400 kr per bevistat sammanträde.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

Insamling till Palestina

• *Bengt Sandberg*, föredragande:

Ordförande och förbundskamrater. Jag vet inte vilken gång i ordningen, men jag är säker på att från 1965, vid 1965 års kongress så har ombudsmannaklubben i sina ambitioner om en rättvisare värld och ett rättvisare samhälle tagit initiativ till olika solidaritetsprojekt. Jag tänkte bara kort nämna några. FRELIMO, som var en befrielse rörelse och idag är ett statsbärande parti i Moçambique. ANC, i dåvarande Rhodesia, Sydafrika idag. Under 90-talet initierade vi och drog igång ett skolprojekt i Nepal och byggde upp ett antal skolor. Vid 2005 års kongress så genomförde vi en insamling där vi gav hundratusen kronor till de förenade Kvinnojourerna i Sverige och 2010 års kongress här, så lämnade vi över en likadan summa till Expo i deras kamp mot rasism och fascism.

Vi tänker faktiskt föreslå samma sak i år. Det krävs, för en medveten socialist handlar det inte bara om den egna klasskampen i det egna landet, utan det handlar om internationell solidaritet. Det här projektet handlar om en stat som har levt under ett förtryck sedan 1948 och i synnerhet sedan 1968 och sexdagarskriget där Israel anföll Palestina. Det är ett ockuperat land. Det är en illegal ockupation sedan 1968, där över fyrtio procent av Palestinas yta är ockuperad av Israel, en fullständigt illegal ockupation som hela världssamfundet har fördömt och ni vet situationen.

Vi kan tycka att vi har ett elände ibland med en dålig a-kassa och en dålig sjukförsäkring, men ser man bilderna och har dem i minnet, nu när vi drar igång det här

projektet, hur folk lever. Folk som är födda 1968 har aldrig upplevt ett annat liv än att vara ockuperad under en förtryckarstat. Det är ett fruktansvärt krig, det är en fruktansvärd, odemokratisk, oacceptabel hållning både mot mänskörätten, alla mänskliga rättigheter och allting.

Så vårt förslag är att vi tänker genomföra den här lite enkelt och det kommer att ske via Olof Palmes Internationella Centrum, vilket vi tycker är ett bra led också att hedra vår tidigare och så goda partiordförande. Jag har bett två kamrater komma ifrån Palmecentret. Det är Anna Sundström, som är verksamhetschef och Jonatan Karreskog, som är insamlingsansvarig och upplägget är att vi börjar och drar igång den här kongressens insamling. Nu är det så här, att det kommer att gå till på olika sätt, men i huvudsak här inne så är det insamlingsbössor och jag verkligen vädjar till er, det går alltid att skänka någonting, det har vi alla råd med för dem som ingenting har och att vi ställer upp solidariskt, så att vi kan genomföra en jättebra insamling.

Sedan tekniken i övrigt så kommer Jonatan och Anna berätta om, så välkommen upp. Avstampet är nu och det kommer att gå till så här att vi startar nu insamlingen och stämmer av söndag eftermiddag när kongressen är slut hur mycket vi har gett. Så det är verkligen ett uppdrag att visa solidaritet. Visa solidaritet nu med ett folk som verkligen har lidit i alla år.

- *Anna Sundström*, verksamhetschef, Olof Palmes Internationella Centrum: Ordförande, kongressombud. Jag vill börja med att tacka er så väldigt mycket redan på förhand innan vi ens vet resultatet. Jag vågar göra det därför att jag har fullt hopp om att ni också kommer att visa solidaritet med det palestinska folket här idag. Jag vill också tacka er och göra er uppmärksam på att ni genom ert medlemskap i Fastighets också är medlemmar i Palmecentret. Palmecentret är arbetarrörelsens plattformför internationell utvecklingssamarbete och ni representerar en av våra tjugosex medlemsorganisationer och vårt uppdrag är att stödja arbetarrörelsen i deras internationella solidaritetsarbete.

Tillsammans med våra medlemsorganisationer bedriver Palmecentret idag drygt 230 projekt runt om i världen i ungefär tjugosex olika länder, varav ett land är Palestina och sammanlagt når vi tillsammans hundratusentals människor varje år. För ett par veckor sedan firade världen 25-årsjubileet av en murs fall. Jag pratar så klart om Berlinmuren, men samtidigt så ser vi också på när en annan mur byggs, en så kallad separationsbarriär mellan Palestina och Israel. När den färdigställs så kommer den att vara 72 mil lång. 72 mil och den byggs alltså för att separera palestinier och israeler. Muren tillsammans med ett utökat antal israeliska bosättningar gör att drömmen om en tvåstatslösning inom kort kanske kommer att vara precis det, en dröm. Men vi måste stå starka i vår tro på en tvåstatslösning och i vår solidaritet med det palestinska folket och det är också bakgrunden självfallet till det här fina initiativet.

Palmecentret bedriver en omfattande verksamhet i Palestina och ger framförallt stöd till facklig organisering. Vi ger stöd till civilsamhällets organisationer i syfte att öka kvinnors och ungdomars deltagande i sociala och politiska förändringsprocesser i landet och vi arbetar med att förändra traditionella normer kring synen på till exempel kvinnor och kvinnors rättigheter. Ett exempel är Palmecentrets partner Democracy and Workers' Rights Center som under det förra året har bidragit till att implementeringen av lagen om minimilöner de facto numera kommer att gälla för anställda inom hälsovård och barnomsorg. Det är tiotusentals, huvudsakligen kvinnor, som har fått rätt till minimilön.

Ett sexårigt barn i Gaza har genomlevt tre krig. Flera av våra samarbetsorganisa-

tioner har verksamhet både på Västbanken och i Gaza och vi stödjer bland annat en kvinnoorganisation som också jobbar just nu med att dokumentera konsekvenserna av sommarens krig i Gaza. Men för vårt fortsatta arbete behöver vi ert stöd och som ni kanske känner till så arbetar vi med stöd från Sida, men vi måste också betala en egeninsats för alla våra projekt. Vi får nittio procent av Sida och tio procent måste vi själva samla in och det är då genom era generösa bidrag som vi kan fortsätta vår verksamhet. Det är ju en fantastisk utväxling, måste man ändå säga. Samlar vi en krona, så kan vi göra verksamhet för tio. Så alla bidrag blir därmed, kan man säga, tiodubblade genom vår statliga biståndsorganisation.

Jonatan kommer att berätta litegrann mer praktiskt kring hur exakt det här går till. Vill ni ha mer information om Palmecentrets arbete generellt, så är ni naturligtvis väldigt välkomna att besöka vår hemsida. Är ni intresserade av att engagera er ännu mer och fortsätta också efter den här kongressens avslut så kan man göra det både såklart genom fortsatt stöd till Palestina, genom att man blir månadsgivare eller att också engagera sig i projekt. All information om hur man gör detta finner man på vår hemsida. Tycker man att man inte har fått svar på sina frågor så är man naturligtvis alltid hjärtligt välkommen att kontakta oss, för det finns också kontaktinformation till mig och alla mina kollegor på hemsidan.

- *Jonatan Karreskog*, insamlingsansvarig, Olof Palmes Internationella Centrum:
Ja, kamrater. Jag heter alltså Jonatan Karreskog och jag är insamlingsansvarig och jag ska väl egentligen bara kort dra de tekniska förutsättningarna för det här. Ni har fått en egen del på vår hemsida som är palmecentret.se/fastighets, där kan ni välja att betala med kreditkort, kontokort och direktbetalning via er internetbank. Den kommer jag att kolla på söndag någon gång när kongressen närmar sig sitt slut och se hur mycket som har kommit in. Det andra alternativet är att ni som har Swish i telefonerna kan swisha till vårt alldeles nya swishnummer. Det är samma sak där, vi ska på söndag ta reda på hur mycket pengar det har kommit in. Det enklaste är kanske att ni lägger pengar i de här tio bössorna som ser ut så här och som kommer att stå överallt och som jag hoppas att ombudsmännen kommer att gå runt med också.

Jag ska nämna att ni inte kommer att kunna hitta till den här Fastighetsinsamlingen från vår hemsida, så ni måste använda just den här länken. Skriva in den, den ligger lite dolt. I övrigt så vill jag säga tack på förhand för alla gåvor. Palmecentrets verksamhet är långtifrån fullt finansierad och alla gåvor behövs och ni är självklart välkomna att bli månadsgivare till all vår generella insamling.

- *Bengt Sandberg*, föredragande:
Då ska jag bara avslutningsvis säga så här, att ombudsmannaklubben har fattat ett beslut om att som organisation direkt säga femtusen kronor, att vi lägger det till insamlingen.

Vi har också en tradition att utmana förbundet och det här är ingen överraskning för dem, de vet om det här. Så Hans ska nu få komma och säga någonting om deras beslut. Så varsågod, Hans.

- *Hans Öhlund*, förbundsordförande:

Så kan man också göra. Jag har ju förmånen att stå här och inte behöva ta ansvar för verksamheten 2014, så efter mycket noggrant övervägande, med de femtusen kronorna och det ni tillsammans samlar in de här dagarna, så tittar jag på förbundsstyrelsen, så tänker jag föreslå förbundsstyrelsen, och nu får jag nickande, nu får ni se hur de ställer upp. Så tycker jag att förbundet dubblar den summan och de nickar.

DAGORDNINGENS PUNKT 15

Organisation – motioner 142-143

Motion 142

Avdelning *Avesta*

Motionär *Rickard Mattsson*

Organisationsförändring

Mot bakgrund av den senaste organisationsförändringen, ser vi i avdelningarna att det inte fungerar som det var tänkt.

Vi föreslår kongressen besluta

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att utvärdera organisationen och lämna förslag till yttrande på förbundsmötet 2015.

Motion 143

Avdelning *Tranås*

Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Omorganisationen måste fortsätta sitt arbete

Den fackliga organisationen är till för medlemmen och vi är valda att hjälpa och företräda medlemmar.

I dagsläget fungerar inte avdelningarna som det troligen var tänkt i den nya organisationen. Det är därför av mycket stor vikt att förbundet vågar fortsätta sin omorganisation.

Det är mycket viktigt att kongressen lägger större vikt på avdelningarna, då det är dessa tillsammans med klubbarna som bedriver den lokala fackliga verksamheten.

Avdelningarna måste lyftas upp och fram i förbundet för att nå medlemmarna på deras egna arbetsplatser.

Kongressen har en viktig uppgift att se till så att avdelningarna får en mer framträdande roll inom Fastighets.

Vi föreslår kongressen besluta

att avdelningarna lyfts upp och fram i förbundet,

att omorganisationen fortsätter med fokus på avdelningar och klubbar.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 142 och 143

ORGANISATION

Motionären i motion 142 vill att förbundsstyrelsen ska utvärdera förbundets organisation och lämna förslag till yttrande på förbundsstyrelsen 2015. Motion 143 vill att avdelningarna lyfts upp och fram i förbundet samt att vi ska ha fortsatt fokus på avdelningar och klubbar. Den organisationsmodell vi beslutade om på 2010 års kongress har fokus på den lokala organisationen. Förbundsstyrelsen följer hela tiden utvecklingen i förbundet och på förbundsstyrelsen har vi haft diskussioner om vilka frågor som ska prioriteras.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att bifalla motion 143 andra att-satsen,

att anse motion 142 och 143 första att-satsen besvarad.

• *Hans Öhlund, föredragande:*

Nu ska jag gå från principerna. Vi har sagt från förbundsstyrelsen att vi inte tänker gå upp som föredragande om det inte är någon talare anmäld. Men här tänker jag göra ett undantag. Det finns två motioner som behandlar förbundets nya – nya kanske man inte kan säga efter fyra år – men den organisation som förbundet har idag, det är på sin plats eftersom det finns motioner om det. Jag tycker vi ska känna oss stolta över vad vi fattade för beslut 2010.

Vi har lyckats bättre, när jag blickar bakåt och ser vad vi har gjort tidigare, det ska vi känna oss stolta över, det är framförallt ni ute i den vardagliga verksamheten som har gjort det här. Vi har med de beslut vi tog på förra kongressen rätat upp förbundets ekonomi. Vi har fler förtroendevalda och vi har inte gett avkall på någonting. Vi har trots det tappat medlemmar, men jag tror mig vara ganska säker på att det inte är förbundets organisation det beror på. Det är så många andra saker i samhället som har gjort att vi har tappat medlemmar, vi är inte ensamma om den frågan, det är mer det som har hänt runt omkring oss. Eftersom det finns saker i motionerna tänker jag säga det – och det är så vi har sagt i utlåtandet – att våra avdelningar är viktiga och kanske den viktigaste delen i vår organisation och ska så vara. Det är där medlemmar kan mötas, träffas och det är där demokratin ska utövas i stor utsträckning. Så jag lovar att vi har under den här kongressperioden – och jag förutsätter att man kommer i den kommande förbundsstyrelsen – att besluta att det är vår lokala organisation som är vår huvudsak.

Jag kan också säga att under hela den här kongressperioden så har förbundsstyrelsen hela tiden utvärderat vad som händer och sker och följt upp och med det så är det mesta besvarat. Jag vill bara ha det sagt, för jag tycker ni gjorde en vågad satsning, där vi vågade gå lite grann mot andra organisationer. Ni som var med minns att vi valde att kalla våra lokala organisationer för avdelningar. Det minns ni och det vet ni. Det var ganska intressant, det fanns folk på LO som till slut la ett förslag till LO:s styrelse att man var tvungen att ändra LO:s stadgar under pågående kongressperiod. Om det ska jag inte säga så mycket, men det gjorde dåvarande LO-styrelse, för man var så fruktansvärt rädd att Fastighetsanställdas Förbund skulle ta all makt ute i LO-distrikten och LO-facken i kommunerna. Så lite märke satte vi väl i alla fall. Tack för det.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 142 och 143.

DAGORDNINGENS PUNKT 16

Stadgemotioner – motioner 1-52

DAGORDNINGENS PUNKT 16.1

Förbundets ändamål – motion 1

Motion 1

Avdelning Örebro – enskild motion

Motionär Eric Näslund

Sex timmars arbetsdag

Då det tog 50 år att genomföra åtta timmars arbetsdag anser vi att Fastighets bör verka för sex timmars arbetsdag med bibehållen lön.

När fackförbund tidigare diskuterat arbetstidsförkortning har det ofta hamnat på förlängd semester. Detta är inte ett steg mot jämställdheten. Kvinnor bär oftast det tyngsta ansvaret i hemmet och sex timmars arbetsdag öppnar upp för att båda föräldrarna ska hinna med föräldrarollen. Då det är ett stort problem att många jobbar deltid så skulle sex timmars arbetsdag underlätta för många att få full sysselsättning.

Även det växande problemet med delade turer skulle gå att motarbeta och istället ge fler personer arbetstillfällen. Om vi vill att det ska se annorlunda ut i framtiden, måste vi börja verka för något idag.

Vi föreslår kongressen besluta

att i § 1 mom. 2 läggs till ”att verka för 6 timmars arbetsdag med bibehållen lön”.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 1

FÖRBUNDETS ÄNDAMÅL

I motion 1 vill motionären lägga till en att-sats till förbundets ändamålsparagraf, att verka för 6 timmars arbetsdag med bibehållen lön.

Förbundsstyrelsen anser inte att det är ett krav som ska stadgeregleras, förbundets stadgar bygger på LOs normalstadgar och detta är en fråga som kommande avtalsrörelser måste hantera. Det handlar om prioriteringar inför varje ny avtalsrörelse och att då binda upp förbundet med detta krav innebär i slutänden att det kan bli en försvårande omständighet för förbundet att ingå i en LO-samordning.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att avslå motion 1.

- Magnus Pettersson, föredragande:

Presidium, kongresskamrater! Vi börjar med två undantag, Hans tog ett undantag och jag tar också ett undantag från förbundsstyrelsens egentliga tanke att vi inte går upp och föredrar någonting om det inte är någon talare anmäld. Nu vet vi att vi har en här. Sammanfattningsvis, en information om hur vi tänkt. Det har kommit in en stor mängd stadgemotioner, vi har aldrig på någon kongress haft så många, det är 52 stycken. Och detta samtidigt som kongressen i en senare dagordningspunkt ska ta ett beslut om förändrade stadgar som förbundsstyrelsen kommer att lägga förslag till. Stadgemotionerna som har kommit in handlar om många olika saker, från smått till stort. Några vill föra in saker och verksamheter som normalt sett inte stadgeregleras

eller saker och verksamheter som redan idag är möjliga att genomföra enligt dagens stadgar. Ett antal stadgeförslag innebär också betydande kostnadsökningar för förbundet och i slutänden medlemmarna. Eftersom det är en komplex situation, det här med stadgar, så har vi valt att kongressen ska behandla de inkomna motionerna innan beslut om förslaget till nya stadgar.

Stadgar är också svåra, en förändring i någon paragraf kan också innebära att man måste ändra i någon eller flera andra paragrafer. Av den anledningen är man väldigt försiktig med att ändra stadgarna. Det är också viktigt att känna till att förbundets motioner bygger på LO:s normalstadgar och det är också viktigt att påpeka redan inledningsvis, känner jag, att innan vi går in på respektive motion, det är att förbundsstyrelsens förslag till utlåtande bygger på det stadgeförslag som kongressen senare ska ta ställning till. Vi känner att det inte var möjligt att saxa motionsbesluten och stadgeförslaget och samtidigt ha en överblick och en röd tråd, så måste vi ta det i den här ordningen. Men med duktiga kongressordförande och pålästa och pigga kongressombud så tror jag att detta inte ska vara något problem. Och för att inte missa det yrkar jag redan nu bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över stadgemotionerna nr 1 – 52.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 1.

- *Håkan Leidzén*, kongressordförande, meddelade att röstlängden justeras till 106 röstberättigade.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.2

Förbundsmöte – motion 2 och 3

Motion 2

Avdelning *Norrköping och Mjölby*

Motionär *Frida Edvardsson*

§17, mom 5

Vi anser det nödvändigt att förbundsmötet tar upp ungdomsfrågor som en separat punkt på dagordningen vid varje möte.

Vi föreslår kongressen besluta

att § 17, mom. 5 tydliggör att ungdomsfrågor skall behandlas på förbundsmötet.

Motion 3

Avdelning *Helsingborg*

Motionär *Fredrik de Rooy*

Förbundsmöte

Den demokratiska processen haltar till förbundsmötena. Det kommer in alltför få yrkanden. Enligt stadgarna skall yrkande vara till förbundsstyrelsen 10 veckor innan förbundsmötet. Detta glöms antagligen och frågor hinner inte tas upp i avdelningarna.

Vi föreslår kongressen besluta

att det skall skickas ut en påminnelse 15 veckor innan förbundsmötet.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 2 och 3

FÖRBUNDSMÖTE

I motion 2 vill motionären stadgereglera att ungdomsfrågor alltid ska behandlas på varje förbunds möte, detta oavsett om det finns något att behandla eller ej. Förbundsstyrelsens uppfattning är att det vore direkt felaktigt att stadgereglera en sådan fråga. Förbundsstyrelsen måste vid varje tillfälle kunna avgöra vilka frågor som ska behandlas beroende på vilka frågor som är aktuella vid just det tillfället.

Ungdomsfrågor som behöver diskuteras eller debatteras kommer upp på dagordningen, inte på grund av slentrian för att stadgarna säger så. Det riskerar då istället att undergräva värdet av just ungdomsfrågor.

Varje medlem får förbundets stadgar när man blir medlem. Stadgarna finns dessutom på förbundets hemsida. Inför varje nytt verksamhetsår fastställs ett kalendarium där också datum för förbundsmöten framgår. I motion 3 vill motionären att det skickas en påminnelse 15 veckor innan varje förbundsmöte för att på det sättet få in fler yrkanden till förbundsmötena. Förbundsstyrelsen menar att detta borde vara en naturlig diskussionspunkt vid varje avdelningsmöte då möjligheten att lämna yrkanden alltid finns till nästkommande förbundsmöte.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 2 och 3.

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 2 och 3.
- Bifall till motion nr 3 från Fredrik de Rooy, Helsingborg.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 2 och 3.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.3

Ombud förbundsmöte/kongress – motion 4, 5, 6, 7, 8 och 9

Motion 4

Avdelning *Borås*

Motionär *Avdelningsstyrelse*

§18 mom 4 Förbundsstadgar

§18 Mom 4 Förbundsstadgar (sidan 23)

Idag kan vilken medlem som helst, hur engagerad eller oengagerad medlemmen än är, bli vald till kongress/förbundsråd.

Vi föreslår kongressen besluta

att medlemmen är medveten om sina rapporteringsskyldigheter till avdelningen,

att man skall vara engagerad i verksamheten inom avdelningen.

Motion 5

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

Val av kongressledamöter

I vår gamla organisation utsåg representantskapet kongressledamöter. De valdes med

hänsyn till jämställdhet, integration, avtalstillhörighet och att man var geografiskt placerad. Med dagens organisation är det omöjligt att ta hänsyn till detta. Vi väljer i avdelningen och det är ofta männen som hörs mest och männen arbetar oftast inom fastighetsbranschen.

Vi har märkt i vår region att i vissa avdelningar måste man sälla bort duktiga förtroendevalda medlemmar medan andra avdelningar inte har någon representant. Klubbarna står också utan inflytande i detta och borde ha rätt att nominera representanter till kongressen.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** avdelningarna och klubbarna får nominera kongressledamöter,
- att** ett regionalt råd utser kongressledamöter med hänsyn till antalet avdelningar, jämställdhet, integration och avtalstillhörighet.

Motion 6

Avdelning *Västerås, Mjölby och Karlstad*

Motionär *Henrik Ryman*

§18, mom 1

Stadgarna anger i § 18, mom. 1 att förbundsmötet/kongressen skall bestå av ett ombud per avdelning.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundsmötet/kongressen skall bestå av två ombud per avdelning.

Motion 7

Avdelning *Jämtland*

Motionär

Antal kongressombud §18

För att förbättra demokratin då det finns både stora och små avdelningar så tycker vi att antalet ombud till kongressen skall baseras på antalet medlemmar i avdelningarna.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** utöka antalet kongressombud baserat på avdelningens medlemsantal,
- att** behålla nuvarande antal ombud till förbundsmöte.

Motion 8

Avdelning *Umeå*

Motionär *Mikael Norén*

Ombud till förbundsmöte och kongress

Förbundet strävar efter demokrati och värnar om att medlemmar ska få komma till tals.

Idag utses en representant för varje avdelning oavsett om den har 30 medlemmar eller 700. För att det ska bli lite mer rättvist och demokratiskt ska istället antal ombud justeras beroende på antal medlemmar i respektive avdelning.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** öka antal ombud med ett var tvåhundra medlem, exempelvis avdelning med 5-199 medlemmar ska ha 1 ombud, 200-399 medlemmar ska ha 2 ombud.

Motion 9

Avdelning *Falun*
 Motionär *Renée Lok*

Antal deltagare på kongressen

Jag önskar att antalet ombud till kongressen ökas. Om det ska beräknas på avdelningarnas storlek eller på något annat är styrelsens sak att se över. Det är synd som det är nu då det inte finns ombud från alla styrelser att det inte öppnar porten till någon annan att ta en plats. Finns folk i både större och mindre avdelningar som inte kommer till kongressen men som hade gjort ett strålande jobb och talat för sin/medlemmarnas sak om de fått möjlighet.

Vi föreslår kongressen besluta

att be styrelsen att på ett bra sätt se över hur man ökar antalet kongressombud.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 4, 5, 6, 7, 8 och 9

OMBUD FÖRBUNDSMÖTE / KONGRESS

Varje avdelning väljer ett ombud med suppleanter till förbundsmöte och kongress, det innebär att medlemmarna i varje avdelning äger frågan om vem de vill ska företräda avdelningen. Klubbarna inom varje avdelning har via medlemsmöten på avdelningen möjlighet att både påverka nomineringar och val. Förbundet är uppbyggt av en direkt demokrati där varje medlem har en röst och därmed möjlighet att påverka. I dagsläget finns det 120 avdelningar varav 110 har valt ombud.

När någon blir utsedd som ombud företräder man alla medlemmar i sin avdelning. Att som i motion 4 föreslå en reglering av rapportskyldighet och engagemang för ombuden anser inte förbundsstyrelsen nödvändigt, det ligger i uppdragets natur.

Förbundets regioner har ingen del i den demokratiska processen och klubbarna har via varje enskild medlem möjlighet att delta och påverka i den demokratiska processen. Motion 5 vill förändra den demokratiska processen med att införa regional råd som ska utse ombud med beaktande av antal avdelningar, jämställdhet, integration och avtalstillhörighet. Bland de nuvarande 110 ombuden kommer 44 från fastighetsbranschen, 42 från städbranschen, 14 från Samhall, 2 från Arbetsgivaralliansen och 2 från Folkets Hus, 6 är arbetslösa. När det gäller kön är 45 kvinnor och 65 män, 29 har utländsk bakgrund. Förbundsstyrelsen menar att det är bättre fördelning nu än i den tidigare organisationen och ser därför ingen anledning att förändra den demokratiska organisationen.

Att fördubbla antalet ombud till förbundsmöte och kongress som motion 6 föreslår tror inte förbundsstyrelsen gagnar den demokratiska processen, men det innebär en fördubbling av förbundets kostnader. Med nuvarande antal ombud kostar varje förbundsmöte ca 450 000 kronor, där ca 90 procent är förlorad arbetsförtjänst och resor.

Motionerna 7, 8 och 9 vill öka antalet ombud på lite olika sätt. Som beskrivs ovan väljer varje avdelning ett ombud. När förbundet gick in i nuvarande organisation fanns det 114 avdelningar. Fastighetsanställdas Förbund är en levande organisation och har sedan 2011 utökat antal avdelningar till 120. Förbundsstyrelsen kan på förslag från avdelningar både dela och slå ihop avdelningar beroende på medlemsantal eller andra orsaker, därför kan man i stadgarna inte fastställa ett fast antal ombud eftersom varje avdelning ska ha ett ombud och antalet kan variera.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 4, 5 första att-satsen och 9 besvarade,

att avslå motion 5 andra att-satsen och 6, 7 och 8.

I debatten deltog:

- *Magnus Pettersson*, föredragande
- *Alex Santibañez Vargas*, Sundbyberg
- *Eric Näslund*, Örebro
- *Peter Obermüller*, Spånga

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 4-9.
- Bifall till motion nr 5 från Alex Santibañez Vargas, Sundbyberg.
- Bifall till motion nr 5, första att-satsen, från Peter Obermüller, Spånga.
- Bifall till motion nr 6 från Eric Näslund, Örebro.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 4-9.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.4

Regionala råd – motion 10 och 11

Motion 10

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

Regionala råd

Vi är i konstant behov av att träffas och diskutera olika frågor. Avdelningar ska inte arbeta som öar utan vi ska arbeta som en skärgård där alla öar samarbetar och växlar erfarenhet med varandra. Det finns också ett behov av att de olika verksamheterna samordnas inom regionen.

För att kunna uppnå detta behövs flera regionala möten där vi avdelningar ska planera, diskutera, byta erfarenheter, samordna, hjälpa varandra. Det är därför vi vill att dessa råd ska stadgeregleras med ett minst antal träffar.

Vi föreslår kongressen besluta

att ett minst antal regionala råd införs i stadgarna och att de initieras av regionerna.

Motion 11

Avdelning *Trollhättan och Mölndal*

Motionär *Stefan Björkenstam*

Regionala råd

Tendensen finns att de regionala råden faller mellan stolarna.

Vi föreslår kongressen besluta

att det bör vara minst två regionala rådsmöten per år eller när annat behov uppstår.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 10 och 11

REGIONALA RÅD

I motionerna 10 och 11 vill motionärerna stadgereglera att ett minst antal regionala råd införs i stadgarna.

Efter diskussioner infördes vid förra kongressen i stadgarna, 25 §, en möjlighet att efter beslut i förbundsstyrelsen kalla in regionala råd för att samordna avdelningarnas verksamhet inom varje region. Denna möjlighet har ännu inte använts.

Regionerna hanterar frågan på lite olika sätt, någon kallar in företrädare för speciella avtalsområden för diskussioner andra gör på annat sätt. Detta ligger med i den verksamhetsplanering som avdelningar lägger och som samordnas av regionerna. Det kallas nödvändigtvis inte för regionala råd utan man ser till att träffas ändå och den möjligheten finns också.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 10 och 11.

I debatten deltog:

- *Stefan Björkenstam*, Trollhättan
- *Patrik Hellström*, Västerås
- *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen
- *Ann Hellberg*, Eskilstuna
- *Eric Näslund*, Örebro
- *Alex Santibañez Vargas*, Sundbyberg
- *Magnus Pettersson*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 10 och 11.
- Bifall till motion nr 10 från *Ann Hellberg*, Eskilstuna, *Eric Näslund*, Örebro, och *Alex Santibañez Vargas*, Sundbyberg.
- Bifall till motion nr 11 från *Stefan Björkenstam*, Trollhättan, *Patrik Hellström*, Västerås och *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 10 och 11.

Votering begärdes av *Alex Santibañez Vargas*, Sundbyberg.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.5

Klubb – motion 12, 13, 14, 15 och 16

Motion 12

Avdelning *Mjölby och Linköping*

Motionär *Ellinor Karlsson*

§27, mom 3 Suppleanter

Att vara förtroendevald är ett viktigt uppdrag hos oss i Fastighets. Det är de tillsammans med anställda som driver den fackliga verksamheten. Mot bakgrund av detta tycker jag att kongressen ska besluta att ändra texten i § 27 mom. 3, Suppleant. Där står det nämligen att suppleant bara får närvara om ordinarie ledamot är förhindrad. Jag tycker att det är självklart att den som är suppleant ska ha samma möjlighet att

vara med på sammanträdena, oavsett om de ordinarie ledamöterna är där eller inte.

Vi föreslår kongressen besluta

att styrelsesuppleanter har närvaro- och förslagsrätt vid styrelsens sammanträden.

Motion 13

Avdelning *Mjölby och Karlstad*

Motionär *Lennart Karlsson*

§27, mom 9 Klubbstadgar

Under perioden 2001 - 2011 var klubbarna stadgebundna till att hålla sitt årsmöte under februari månad. En tingens ordning som underlättade för klubbar att genomföra sina stadgebundna årsmöten. Att som nu hålla årsmöte första månaden på det nya året ger lite problem.

Det är inte lätt att organisera frågor kring mötet på relativt kort tid. Man kan tycka att en månad hit eller dit saknar betydelse, tyvärr är inte verkligheten så enkel. Under perioden 2001 - 2011 var det betydligt fler klubbar som lyckades genomföra sina årsmöten i stadgeenlig tid samt skicka in uppgifter till administrativt kontor för åtgärd.

Vi föreslår kongressen besluta

att klubbarna skall hålla sina årsmöten under februari månad.

Motion 14

Avdelning *Gävle och Ludvika*

Motionär *Lovisa Englund*

Klubbarnas årsmöten

Klubbarnas årsmöten bör vara mellan januari och mars månad.

Vi föreslår kongressen besluta

att klubbarnas årsmöten får/bör vara senast mars månad.

Motion 15

Avdelning *Luleå*

Motionär *Monika Johansson*

Klubbarnas årsmöten

På grund av helgdagar i januari blir månaden en kort arbetsmånad. För att kunna skicka en kallelse till årsmötet i tid och hinna planera årsmötet bör företagsklubbarnas årsmöten enligt §27 mom 9 kunna flyttas framåt i tiden.

Vi föreslår kongressen besluta

att senarelägga årsmötet för företagsklubbarna, förslagsvis mitten av februari.

Motion 16

Avdelning *Lund*

Motionär *Ewe Nilsson*

Årsmöte

Företagsklubbarna upplever att det uppstår tidsbrist vad det gäller att förbereda årsmöten i januari. Därför vill vi ha en ändring av månad!

Vi föreslår kongressen besluta

att det ska ske en stadgeändring i paragraf 27 moment 9 till att årsmöten i företagsklubb ska ske i februari månad.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 12, 13, 14, 15 och 16

KLUBB

I motion 12 vill motionären att styrelsesuppleanter ska ha närvaro- och förslagsrätt vid klubbstyrelsens sammanträden. Detta är en fråga som varje klubb förfogar över, om klubben anser det viktigt att suppleanterna deltar är det upp till klubben att fatta ett sådant beslut. Förbundets stadgar reglerar bara att suppleant ersätter vid ordinarie ledamots förhinder, i den meningen att man då har rösträtt.

Motionerna 13, 14, 15 och 16 föreslår att tidpunkten för klubbarnas årsmöten förändras från dagens reglering att årsmötet ska hållas under januari månad. Motionerna 13, 15 och 16 vill att årsmötet ska hållas under februari månad och motion 14 att årsmötet ska hållas senast i mars månad.

Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt med en tydlighet när årsmöten ska hållas, med ett sista datum, för den interna planeringen och registrering av förtroendeuppdrag och mandatperiod.

Förbundsstyrelsen föreslår som en del av stadgeförändringarna att klubbarnas årsmöten ska hållas under februari månad.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 13, 15 och 16,

att anse motion 12 besvarad,

att avslå motion 14.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 12-16.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.6

Avdelning – motion 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 och 27

Motion 17

Avdelning *Uppsala Östra och Heby*

Motionär *Helena Lövgren och Lennart Jansson*

Avdelningsorganisation

Vi har idag flera avdelningar där vi har svårt att få ihop engagerade medlemmar till en fungerande styrelse. Förutom allt vi har att göra i familjeliv, idrottsliv, övrigt föreningsliv m m så ska vi också klara fackliga uppdrag, delvis på fritiden.

Vi menar att vi måste få en större urvalsgrupp när det gäller att hitta och engagera nya fackliga kamrater och detta kan ske via hopslagning av mindre avdelningar.

Vi föreslår kongressen besluta

att avdelningar ska omfatta minst 100 medlemmar.

Motion 18

Avdelning *Mjölby och Linköping*

Motionär *Ellinor Karlsson*

§26, mom 3 Suppleanter

Att vara förtroendevald är ett viktigt uppdrag hos oss i Fastighets. Det är de tillsammans med anställda som driver den fackliga verksamheten. Mot bakgrund av detta tycker jag att kongressen ska besluta att ändra texten i § 26 mom. 3 Suppleant. Där står det nämligen att suppleant bara får närvara om ordinarie ledamot är förhindrad. Jag tycker att det är självklart att den som är suppleant ska ha samma möjlighet att vara med på sammanträdena, oavsett om de ordinarie ledamöterna är där eller inte.

Vi föreslår kongressen besluta

att styrelsesuppleanter har närvaro- och förslagsrätt vid styrelsens sammanträden.

Motion 19

Avdelning *Mjölby och Karlstad*

Motionär *Lennart Karlsson*

§26, mom 6

Under perioden 2001 - 2011 var sektioner (nuvarande avdelningar) stadgebundna till att hålla sitt årsmöte under mars månad. En tingens ordning som underlättade för klubbar att genomföra sina stadgebundna årsmöten under februari månad.

Nuvarande stadgar innebär att avdelningen skall hålla sitt årsmöte under februari månad. Det innebär att klubbar skall hålla sitt under januari, vilket under denna kongressperiod inneburit lite problem. Vi är övertygade om att flertalet av förbundets klubbar i praktiken genomför sina årsmöten under februari månad.

Vi föreslår därför att vi återgår till det som gällde under perioden 2001 - 2011 vad gäller årsmötetider för klubbar och avdelningar.

Vi föreslår kongressen besluta

att avdelningarna skall hålla sina årsmöten under mars månad.

Motion 20

Avdelning *Motala, Linköping, Mjölby och Karlstad*

Motionär *Anna Fagerlöf*

§26, mom 1 avdelningstillhörighet

Avdelningens verksamhetsområde fastställs av förbundsstyrelsen. Avdelningen omfattar alla medlemmar boende inom dess geografiska område. Förbundsstyrelsen kan besluta om annan indelning.

Fastighets har medlemmar som har längre till sin ordinarie avdelning än sin arbetsplats.

Det kan vara att man bor i ytterområdet av sin ordinarie avdelning till exempel. Då kan det inträffa att en medlem känner större tillhörighet och gemenskap med sina kollegor på orten där de jobbar, än andra medlemmar på orten där medlemmen bor.

När det blir dags för medlemsmöte så får kollegorna en kallelse till ett möte och medlemmen får kallelse till ett annat möte. Vore det inte bättre att medlemmen skulle kunna få tillhöra avdelningen där den jobbar och kallas till samma medlemsmöte som

kollegorna där det är närmare och större chans att medlemmen kommer till mötet?

I linje med Fastighets försök att organisera och få igång våra avdelningar känner jag att denna förändring är ett steg i helt rätt riktning. Vi behöver inte sätta upp hinder för våra medlemmar att engagera sig i sina avdelningar och medlemsmöten, utan vi behöver ta bort hindret med att man är låst till avdelningen där man bor!

Vi föreslår kongressen besluta

att medlem som har längre från sin ordinarie avdelning än sin arbetsplats skall själv få välja avdelningstillhörighet.

Motion 21

Avdelning *Örebro, Västerås, Norrköping, Eskilstuna och Köping*

Motionär *Eric Näslund, Frida Cederborg, Frida Edwardsson och Leif Olsson*

§26, mom 2

Varje klubb och arbetsplatsombud skall tilldelas ett fackligt ombud som mentor. Mentorn ska fungera som vägledare och bidra med råd och stöd till klubben och arbetsplatsombudet.

Vi föreslår kongressen besluta

att avdelningen har till uppgift att välja mentor till klubbar och arbetsplatsombud inom sitt geografiska område.

Motion 22

Avdelning *Avesta*

Motionär *Elisabeth Fornlöf*

Mentorskap inom Fastighets

Att få en utsedd person som kan hjälpa och stötta i ens fackliga arbete efter utbildningar, så att arbetet kommer igång och hålls i.

Vi föreslår kongressen besluta

att utse mentorer till varje avdelning (gamla uvar).

Motion 23

Avdelning *Gävle och Ludvika*

Motionär *Lovisa Englund*

Mentorskap för nya förtroendevalda

För att vi ska kunna stärka vår organisation bör alla nya förtroendevalda som ska arbeta i någon form åt förbundet få en mentor som man har kontakt med under ca ett år. Mentorn ska vara behjälplig i allt det praktiska och finnas som stöd både i framgång och motgång.

Mentorn bör känna till förbundet och dess organisation väl.

Detta för att ingen ska känna sig bortglömd och tappa intresset för att arbeta fackligt.

Vi föreslår kongressen besluta

att alla nya förtroendevalda på avdelningsnivå ska få en mentor i ca ett år.

Motion 24

Avdelning *Örebro*
 Motionär *Eric Näslund*

§26, mom 1

Antalet avdelningar inom region Tvärs, främst i Värmland och Örebro län har för många icke fungerande avdelningar. Det skulle gagna förbundet både i tid och pengar att minska antalet avdelningar.

Avdelning Örebro skulle ansvara för Örebro med omnejd, Hällefors med omnejd. Avdelning Karlstad skulle bli ansvarig Värmland.

Trots gediget arbete att bygga upp avdelningar så har inget skett. Vi anser att det är för små orter för att ensamma kunna ha en styrelse. Vid möten har endast några få kommit och ingen har velat ta på sig ett uppdrag. För att säkra demokratin föreslår vi att Värmland blir ett pilotprojekt med elektronisk röstning, för att säkerställa de demokratiska rättigheterna.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** minska antalet avdelningar i Värmland och Örebro län,
- att** Värmland blir ett pilotprojekt med elektronisk röstning för medlemmar.

Motion 25

Avdelning *Gävle*
 Motionär *Eva Löfqvist*

Avdelningsgränser

Gävleavdelningen har vid ett flertal tillfällen fått erfara problem när det gäller avdelningsgränser. Vi har flera medlemmar som är bosatta i Skutskär, som tillhör avdelning Tierp. Skutskär ligger endast 1,5 mil från Gävle och vi har medlemmar som är bosatta i Skutskär, men arbetar och är fackligt verksamma på sina arbetsplatser i Gävle. Av dessa medlemmar är ett par intresserade av att arbeta i Gävles avdelningsstyrelse, men hindras av detta på grund av att de bor i en annan avdelning.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** medlemmar kan vara verksamma i en avdelningsstyrelse där de inte är bosatta om det finns skäl för detta, t ex. att man har sin anställning inom den avdelningen och är fackligt aktiv på sin arbetsplats.

Motion 26

Avdelning *Kristianstad*
 Motionär *Mikael Jönsson*

Avdelningstillhörighet

Medlemmar vill tillhöra den avdelning där man har sin arbetsplats och inte där man bor. Jag tror att vi får fler aktiva medlemmar med en annan indelning.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** ändra text i §26 mom 1 från boende till verksamma.

Motion 27

Avdelning *Landskrona*
 Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Avdelningstillhörighet

Vi vill att medlemmarna ska få möjlighet att välja avdelningstillhörighet utefter bostadsort eller där medlemmen har sin arbetsplats.

Vi föreslår kongressen besluta

att avdelningarna ska kunna omfatta medlemmar dels efter bostadsort och dels efter arbetsplats! Det ska vara fritt för medlemmen att välja avdelning, därför krävs en stadgeändring av paragraf 26 moment 1.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26 och 27

AVDELNING

Stadgarnas 26 § Avdelningar, mom 1. Omfattning säger så här idag:

Avdelningens verksamhetsområde fastställs av förbundsstyrelsen. Avdelningen omfattar alla medlemmar boende inom dess geografiska område. Förbundsstyrelsen kan besluta om annan indelning.

Förbundet består idag av 120 avdelningar och det är en fördelning som över tid kan förändras både till ett färre antal om medlemsunderlaget blir för litet eller till ett större antal om faktorer pekar på en bättre verksamhet om man delar på avdelningar eller förändrar avdelningens geografiska område. Det som är viktigt är att avdelningarna själva redan idag har möjlighet att påverka detta. Förbundsstyrelsen kan på förslag från avdelningarna fatta andra beslut.

I motion 17 vill man att avdelningar ska omfatta minst 100 medlemmar, om man idag tycker att medlemsunderlaget i en avdelning är för litet kan man föreslå förbundsstyrelsen att slå ihop vissa avdelningar. Det kan vara så att en avdelning med 50 medlemmar kan ha en väldigt bra verksamhet beroende på personligt engagemang bland de medlemmar som är aktiva där. Att stadgereglerna att den avdelningen har för få medlemmar för att fortsätta som egen skulle inte gagna den fackliga verksamheten.

I motion 18 vill motionären att styrelsesuppleanter ska ha närvaro- och förslagsrätt vid avdelningsstyrelsens sammanträden. Detta är en fråga som varje avdelning förfogar över, om avdelningen anser det viktigt att suppleanterna deltar är det upp till avdelningen att fatta ett sådant beslut. Förbundets stadgar reglerar bara att suppleant ersätter vid ordinarie ledamots förhinder, i den meningen att man då har rösträtt.

Motionären till motion 19 vill att avdelningarna ska hålla sina årsmöten under mars månad istället för under februari månad som stadgarna säger idag. Förbundsstyrelsen vill ha en tydlighet och enkelhet när klubbar och avdelningar ska ha sina årsmöten och föreslår därför i stadgeförslaget att både klubbar och avdelningar ska ha sina årsmöten under februari månad. Tidigare fanns det anledning till att de olika demokratiska leden hade sina årsmöten under olika månader, klubb, sektion och avdelning. Idag är avdelningen den demokratiska organisation som bland annat väljer ombud till förbundsmöte och kongress och det finns därför ingen anledning till att genomföra årsmöte under olika månader.

Motion 20, 25, 26 och 27 vill på lite olika sätt förändra regleringen om avdelningens omfattning. Att själv kunna välja avdelning som i motion 20 om man har längre från sin ordinarie avdelning än sin arbetsplats, att som i motion 26 kunna vara aktiv i annan avdelning än där man bor om man har anställning i annan avdelning och är fackligt aktiv där. Motion 26 menar att det inte ska vara bostadsadressen utan var man är verk-

sam som ska styra avdelningstillhörigheten, motion 27 vill att varje medlem fritt ska kunna välja vilken avdelning man ska tillhöra.

Vid förra kongressen fattades beslut om att boendeadressen skulle vara den bestämmande faktorn, men att förbundsstyrelsen kunde fatta annat beslut för enskild medlem eller grupp av medlemmar, vilket också har skett under kongressperioden. Avdelningarna är uppbyggda på postnummer, vilket är det som används då bl a kallelser skickas ut. Att ha en ordning där varje medlem kan välja avdelningstillhörighet eller välja mellan avdelning där man arbetar eller avdelning där man bor, omöjliggör att ha ett medlemsregister som går att hantera. Det kräver mycket manuell hantering och blir en ökad kostnad för förbundet. Medlemsregistreringen sker nu i vårt gemensamma 6F-bolag, FASAB. De måste ha en tydlighet och enkelhet vid registreringen och då är det bostadsadressens postnummer som styr.

Motionärerna i motionerna 21, 22 och 23 vill på olika sätt att mentorer ska utses på olika sätt. Motion 21 talar om att avdelningen ska ha till uppgift att välja mentorer till klubbar och arbetsplatsombud, det är en fråga som avdelningen redan idag förfogar över och kan utse och behöver således inte stadgeregleras. I motionerna 22 och 23 vill man att mentorer utses till avdelningarna. Varje verksamhetssamordnare på regionerna är också avdelningsansvarig för ett antal avdelningar inom regionen och ska där fungera som mentorer.

Motionären i motion 24 vill minska antalet avdelningar i Värmland och Örebro län och att Värmland blir ett pilotprojekt med elektronisk röstning för medlemmarna. Tanken med att ha många avdelningar är att ha en medlemsnära organisation och ge alla medlemmar möjlighet att fysiskt delta på medlemsmöten, då får avstånden inte vara för långa. Som har beskrivits ovan kan förbundsstyrelsen fatta beslut om annan indelning och det vore olyckligt att få ett kongressbeslut som reglerar frågan på annat sätt. När det gäller elektronisk röstning så har förbundet inte tekniska resurser till detta och vet inte heller när något sådant system kan finnas för att på ett rättssäkert sätt kunna hantera ett sådant röstningsförfarande.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta
att anse motion 18, 21, 22, 23, motion 24 andra att-satsen samt 25 besvarade,
att avslå motion 17, 19, 20, 24 första att-satsen samt 26 och 27.

I debatten deltog:

- *Eric Näslund*, Örebro
- *Magnus Pettersson*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 17 – 27.
- Bifall till motion nr 21 från *Eric Näslund*, Örebro.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 17-27.

Kongressen ajournerades för kaffe kl. 15.30.

Förhandlingarna återupptogs kl. 15.45.

Kongressordförande: *Peo Timan*

DAGORDNINGENS PUNKT 16.7

Regioner – motion 28

Motion 28

Avdelning *Landskrona*

Motionär *Gun Kipowski*

Organisation

I nuvarande stadgar så står inget om regionens verksamhet och sammansättning!

Vi föreslår kongressen besluta

att ovanstående saker införs i stadgarna.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 28

REGIONER

Det framgår av stadgarnas 25 § att förbundet delas in i regioner som fastställs av förbundsstyrelsen.

Regionerna är ingen del av förbundets demokratiska organisation utan verksamhetsområden dit anställda ombudsmän, fackliga ombud tillsvidareanställda och administratörer är knutna.

Motionären till motion 28 vill stadgereglera regionens verksamhet och sammansättning.

Förbundsledningen äger arbetsledningsrätten för förbundets anställda och förbundsstyrelsen fastställer i verksamhetsplanen regionens verksamhet och beslutar om dess sammansättning.

Vid ett förbundsmöte diskuteras prioriterade områden för förbundets verksamhet kommande år som sedan beslutas av förbundsstyrelsen.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att avslå motion 28.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 28.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.8

Förbundsstyrelse – motion 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 och 37

Motion 29

Avdelning *Bandhagen*

Motionär *Mikael Bjälemark*

Utökning av ledamöter i förbundets styrelse

Blickar vi tillbaka i tiden före omorganisationen som beslutades på vår kongress 2010 kan vi konstatera att antalet ledamöter i förbundets styrelse var 21, vilket mer påminner om ett representantskap än en arbetande styrelse.

Kongressen beslutade att välja en förbundsstyrelse bestående av förbundets ledning

samt 5 ledamöter där utöver. Jag menar att detta var att gå väl långt, en något större styrelse skulle helt säkert ge ytterligare kompetens till de viktiga löpande besluten som styrelsen har att fatta.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundets styrelse skall bestå av 10 ledamöter plus förbundsledningen.

Motion 30

Avdelning *Kungälv, Strömstad och Lysekil*

Motionär *Ann-Marie Falck*

Förbundsstyrelsen

Vi anser att yrkesverksamma skall sitta i förbundsstyrelsen, en som antingen har en anställning på ett företag eller arbetslös som är arbetsökande.

Vi föreslår kongressen besluta

att yrkesverksamma väljs att sitta i förbundsstyrelsen.

Motion 31

Avdelning *Trollhättan, Uddevalla, Strömstad, Lysekil, Mölndal, Göteborg*

Partille-Lerum, Göteborg Centrum, Värnamo, Skövde och Lidköping

Motionär *Robert Ottosson*

Förbundsstyrelsemöte

För att kunna vara med och fatta viktiga beslut bör 1:a suppleanten/ersättaren vara riktigt uppdaterad och varit med i grundläggande diskussioner.

Vi föreslår kongressen besluta

att 1:e suppleanten/ersättaren medverkar vid samtliga förbundsstyrelsemöten.

Motion 32

Avdelning *Trollhättan, Göteborg Väster, Strömstad, Lysekil, Mölndal,*

Göteborg Angered, Falköping, Tranås, Lidköping och Skövde

Motionär *Robert Ottosson*

Förbundsstyrelsen

För att stärka den demokratiska beslutsprocessen och minska sårbarheten vid ev. bortfall, sjukdom m.m.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundsstyrelsen utökas från 7 till 9 personer.

Motion 33

Avdelning *Örebro, Linköping, Mjölby, Eskilstuna och Västerås*

Motionär *Eric Näslund*

§19, mom 1

Förbundsstyrelsen är förbundets högsta beslutande instans mellan förbundsmöten och kongresser. Styrelsen består av förbundsordförande, andre förbundsordförande samt fem av ordinarie kongress valda medlemmar, bosatta i olika delar av landet. Vi anser att det är nödvändigt att öka antalet ledamöter i förbundsstyrelsen, idag är det fem ordinarie valda från olika delar av landet. Vår uppfattning är att detta bör utökas till tio ordinarie valda från olika delar av landet. Med det skulle varje region omfattas av två ledamöter, vilket gagnar en ökad spridning och kontakt med medlemskåren i landet.

Till dessa väljs en personlig ersättare. Vidare anser vi att även ombudsmän skall ha möjlighet att väljas till förbundsstyrelse.

Vi föreslår kongressen besluta

att öka antalet ordinarie från fem till tio valda medlemmar från olika delar av landet,

att öka antalet suppleanter från tre till fem samt att dessa är personliga suppleanter för ledamöter från berörd ordinarie ledamots region,

att förbundets ombudsmän strykes från icke valbara.

Motion 34

Avdelning *Umeå*

Motionär *Mikael Norén*

Representanter från koncernklubbar

Idag finns några koncernklubbar med högt medlemsantal.

För att kunna veta var förbundet står och beslutar i viktiga verksamhetsfrågor bör dessa stora klubbar ha bättre och mer direkt information om beslut fattade av förbundet.

Vi föreslår kongressen besluta

att koncernklubbarna ska ha en representant per klubb närvarande på förbundsstyrelsens möten.

Motion 35

Avdelning *Jämtland*

Motionär

Förbundsstyrelsens sammansättning §19

För att öka demokratin i Fastighetsanställdas Förbund vill vi ha fler ombud i förbundsstyrelsen, t ex 2 ombud per region och tre ombud från förbundsledningen

Vi föreslår kongressen besluta

att utöka antalet ombud i Förbundsstyrelsen så demokratin ökas.

Motion 36

Avdelning *Umeå*

Motionär *Mikael Norén*

Förbundsstyrelsens sammansättning

Idag är det ordförande, andre ordförande och fem valda medlemmar som sitter i förbundsstyrelsen, vilket jag ser som för liten representation från medlemmarnas sida.

Vi föreslår kongressen besluta

att utöka förbundsstyrelsen till nio valda medlemmar, bosatta i olika delar av landet, så att förbundsstyrelsen består av totalt elva ledamöter.

Motion 37

Avdelning *Trollhättan, Göteborg Hisingsbacka, Uddevalla, Strömstad, Lysekil, Mölndal, Göteborg Angered, Falköping och Tranås*

Motionär *Robert Ottosson*

Förbundsledningen

För att minska sårbarheten och säkerställa beslutsprocessen.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundsledningen utökas från 2 till 3 personer.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36 och 37

FÖRBUNDSSTYRELSE

Förbundsstyrelsen väljs i demokratisk ordning av kongressen och är förbundets högsta beslutande instans mellan förbundsmötena och kongresserna. Styrelsen består av förbundsordförande och andre förbundsordförande samt fem av ordinarie kongressvalda medlemmar, bosatta i olika delar av landet.

Vid 2010 års kongress beslutades att minska förbundsstyrelsen från tidigare 21 ledamöter till sju varav två i förbundsledningen.

Valbara till styrelsen är inom förbundets verksamhetsområde yrkesverksamma medlemmar och fackliga ombud till och med 66 års ålder. Förbundets ombudsmän och pensionerade ombudsmän samt icke yrkesverksamma medlemmar är icke valbara.

I förbundets beslutande organ ska finnas en majoritet av yrkesverksamma medlemmar, det finns förbund där även ombudsmän är valbara vilket enligt förbundsstyrelsen uppfattning skapar en obalans då beslut fattas endast av förbundets anställda. Förbundsstyrelsen suppleanter ingår vid ordinarie ledamöts frånvaro, 1:e suppleanten tillställs förbundsstyrelsens handlingar för att på det sättet vara informerad om de beslut som ska fattas.

I förbundsstyrelsens förslag till förändrade stadgar ingår att förbundsledning utökas med en person, i förbundsledningen ingår då tre personer. Vidare föreslås att ytterligare en yrkesverksam medlem ska ingå i förbundsstyrelsen, förbundsstyrelsen skulle då bestå av nio personer. I förslaget ingår också att utöka antalet suppleanter till fyra från nuvarande tre.

I motion 29 vill motionären utöka styrelsen till tio plus förbundsledningen, i motion 32 föreslås att förbundsstyrelsen utökas från sju till nio personer. Motionären till motion 33 föreslår att öka antalet ordinarie från fem till tio valda medlemmar, att utöka antalet suppleanter från tre till fem samt att även förbundets ombudsmän ska vara valbara. Motion 35 föreslår att utöka antalet ombud i förbundsstyrelsen och i motion 36 vill motionären utöka förbundsstyrelsen till nio valda medlemmar utöver förbundsledningen.

I motion 37 yrkas på att förbundsledningen utökas från två till tre personer, motion 31 yrkar på att 1:e suppleanten ska medverka vid samtliga förbundsstyrelsemöten. Motionären till motion 30 föreslår att yrkesverksamma väljs att sitta i förbundsstyrelsen och i motion 34 yrkas på att koncernklubbarna ska ha en representant per klubb närvarande på förbundsstyrelsens möten.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 32 och 37,

att anse motion 30 och 35 besvarade,

att avslå motion 29, 31, 33, 34 och 36.

I debatten deltog:

- *Helena Lövgren*, Uppsala Östra
- *Patrik Hellström*, Västerås
- *Ingela Tving*, Enköping
- *Eric Näslund*, Örebro
- *Magnus Pettersson*, föredragande
- *Hans Öhlund*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 29 – 37.
- Avslag till motion nr 32 från *Eric Näslund*, Örebro.
- Bifall till motion nr 33 från *Eric Näslund*, Örebro.
- Bifall till motion nr 33, första och tredje att-satsen från *Patrik Hellström*, Västerås.
- Bifall till motion nr 33, andra att-satsen från *Helena Lövgren*, Uppsala Östra samt ett tilläggsyrkande:
”Att utöka ersättarna till 6 samt att ersättarna är personliga för att säkerställa att regionerna alltid är representerade.”
- Bifall till motion nr 33, andra att-satsen samt tilläggsyrkandet från *Ingela Tving*, Enköping.
- Avslag till tilläggsyrkandet i motion nr 33 från förbundsstyrelsen.
- Förslag från förbundsstyrelsen att skicka motion nr 33 till beredningsutskottet för behandling och senare beslut.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 29-32 och 34-37.

att hänskjuta motion nr 33 till beredningsutskottet.

Votering begärdes i motion nr 32 från Eric Näslund, Örebro. Votering begärdes i motion nr 33 från Eric Näslund, Örebro. Sluten votering begärdes i motion nr 33 från Eric Näslund, Örebro.

Tal av Alice Dale, UNI

Tack, Hans, och hej allesammans! Jag är glad att få vara här och få delta i er kongress. Jag vill börja med att ta ett par minuter till att berätta om UNI. Vi är ett internationellt fackförbund som består av 900 fackföreningar som tillsammans representerar 20 miljoner arbetare inom privata sektorn över hela världen. UNI är representerade inom ett antal olika branscher, fastighetsservice är en där vi har såväl städare som väktare. Och Fastighets har spelat en stor roll i UNI. Hans har suttit i vår styrelse och har även varit ordförande för UNI Europa i ett antal år. Så ni har haft en stor ledarroll i vår organisation.

Vi har stor aktivitet inom våra förbund och jag skulle vilja visa er några bilder från olika aktiviteter. Många arbetar med avtalskonflikter, vissa arbetar med politiska konflikter och vissa arbetar med att organisera arbetare. Det här var en aktion för städarna i Barcelona, som ni ser, eftersom flygplatsen inte blev städad, vilket fick stor effekt och uppmärksamhet. Och här har vi lite olika aktioner, till exempel inom offentliga tjänster i Storbritannien, som berörde städare och säkerhetspersonal.

Den här listan visar de aktiviteter som UNI ägnar sig åt inom fastighetsservice. Vi undertecknar internationella avtal med multinationella företag. Vi organiserar kampanjer. Vi samarbetar också med fackförbunden och stödjer dem i ledarskapsutveckling, tränar aktivister, utvecklar kollektiva förhandlingskampanjer och organiserar kampanjer. Där vi har medlemsförbund som är berörda av riktigt allvarliga avtalskonflikter och strejker försöker vi ge solidariskt stöd, även i fall där fack-

föreningarna känner sig hotade vilket händer en hel del i Sydamerika, Asien och Afrika.

Den näst sista punkten handlar om att vi vill inarbeta något vi kallar för en ”ansvarsfull entreprenör policy”. Vissa av er har deltagit i ISS-nätverket där vi arbetar med att få arbetsgivarna att förbinda sig till vissa standarder för städare och för säkerhetspersonal.

Den sista punkten här är sociala medier. Det är ett område där vi försöker bredda våra aktiviteter. Det är intressant att ni sitter med era iPads. Teknologin ändrar ju vårt sätt att kommunicera, det är en global förändring, och vi försöker utveckla detta inom vår sektor.

Så när det gäller globala överenskommelser så är det här de företag som vi i nuläget har ramavtal med. Och som ni se så är de nordiska länderna väl representerade. Alltså ISS, Securitas, G4S, Loomis. Så Prosegur, företaget som vi försöker få till ett globalt ramavtal med, är ett stort företag med huvudkontor i Spanien. De har mer än 200 000 anställda i 17 olika länder. I Europa behandlar företaget sina anställda bra, men i Sydamerika behandlar de sina anställda mycket dåligt. Så i syfte att få företaget att förstå att de borde ingå ett globalt ramavtal har vi identifierat problemen och dokumenterat dem. Som ni kan se här har vi ingett klagomål till ILO, till OECD och även en anmälan om brott mot de mänskliga rättigheterna. Och detta är baserat på dokumenterade problem i Sydamerika.

För att främja arbetarnas intressen har vi skapat något vi kallar Prosegur-alliansen. Det är en grupp av fackföreningar från olika länder som representerar Prosegur-anställda. Och de har Skypemöten och fysiska möten för att diskutera strategier för att påverka företaget att acceptera fackföreningar. Vi har också fått till stånd ett europeiskt företagsråd med Prosegur och de hade sitt första officiella möte i går. Så företaget börjar nu åtminstone på europeisk nivå erkänna de anställdas rätt att arbeta kollektivt över landsgränserna.

Och vi har också börjat organisera en kampanj i Colombia. Det har också spridit sig till Peru. Jag ska prata lite om en kampanj för städare som vi skulle vilja starta i Peru. Den sista punkten här handlar om att vi försöker nå ut till investerare. För företag vill expandera och vi tror att investerare bör vara medvetna om hur företagen uppträder på olika ställen i världen. Och återigen är de nordiska länderna mycket viktiga. Kreditvärderingsinstitutet, två av dem finns närvarande här, FX och GES, som vi träffar, Nordea bank är mycket viktig och AP Fonderna, pensionsfonderna är också mycket bra för att sätta press på företag att uppträda på ett bra sätt.

Den sista punkten på listan, men som är högst upp på listan, är kunder. Vi måste – och vi har börjat göra detta – vi försöker nå ut till kunder för att prata med dem om hur företagen uppträder i olika delar av världen. Vi ber de företag som på många sätt uppträder på ett bra sätt att säga till sina underleverantörer att ”det här är inte ett acceptabelt sätt att behandla anställda”.

Så med olika påtryckningar och med olika kampanjer är detta hur vi arbetar med att uppnå globala överenskommelser. Såvida inte företaget ligger mer i framkant, förstår och snabbt visar vilja att ingå avtal. I de nordiska länderna har vi lyckats relativt enkelt. När det gäller andra ställen, som USA där jag kommer ifrån eller många andra platser i världen, är det inte lika lätta att få till stånd avtal med företagen.

Vissa frågar då ”Vad innehåller de här avtalen?” Det handlar om fundamentala

rättigheter för arbetare att organisera sig utan att arbetsgivaren motarbetar dem i detta. Det andra är att oavsett hur processen är i det aktuella landet är för att erkänna fackföreningar, så ska företagen gå med på att den enklaste processen ska tillämpas.

Här på nästa sida handlar det om olika kampanjer som vi driver för närvarande. Vårt område är att stödja fackorganiseringen i Afrika, i de tre länderna som anges där, och i Asien i Indien, i Nord- och Sydamerika i Colombia, och i Europa i Turkiet.

De andra områden som vi arbetar med är, som jag nämnde, att stödja med kapacitet för föreningar som är i startfasen eller som är relativt svaga. Så vi har en avdelning som heter SCORE i UNI, Strategic Campaigns, Organizing, Research and Education, och de tillhandahåller, som ni ser, hjälp till organisering, forskning och utbildning. Här ser ni en lista över de länder där vi har haft aktiviteter eller har pågående aktiviteter i år och planerar att fortsätta nästa år. Den sista punkten där handlar om ISS-nätverket där vår förening deltar. Det är en av de ITY-projekt som är till för att stärka det globala fackliga nätverk mellan föreningar i Europa.

Nästa sida är rätt kul. UNI engagerar sig tillsammans med Fastighets i möjligheten att ha ett projekt för att organisera städare i Peru. Så ett förslag har lagts fram och det har accepterats preliminärt av LO-TCO. Arbetarnas villkor är mycket viktiga när det gäller huruvida ett tillstånd ges. Här ser vi arbetare som är mycket lågavlönade, hårt motstånd mot fackföreningsaktiviteter, outsourcing, otrygga anställningar och mycket hälso- och säkerhetsrisker. Sedan ett par fakta som bidrar till att ge en bra bild av läget. 25 % av arbetarna i landet är fattiga och 80 % av arbetarna i den totala ekonomin har inga formella anställningar, dvs. icke permanenta arbeten.

Medlen till projektet kommer från SIDA, vilket är den svenska statens styrelse för utvecklingssamarbete. Den går igenom LO-TCO och det krävs en lokal sponsor, vilket i det här fallet är Fastighets, som koordinerar med globala organisationer som UNI.

Så jag skulle bara vilja säga att engagemanget i er fackförening är av stor vikt och vi skulle inte kunna genomföra dessa projekt utan partners som Fastighets.

När det gäller Fastighets roll så skulle det vara att vara en aktiv partner i det vi kallar projektstyrgruppen. Den skulle bestå av Fastighets, UNI i Europa och UNI i Amerika. De aktiviteter som vi tillsammans skulle utföra är strategisk planering för projektet, nödvändiga undersökningar, kartläggning som t.ex. var arbetarna är, vilka företag de arbetar för, uppföljning under projektets gång och slutligen utvärdering av projektet.

I alla de här projekten har man ett pilot-år, så det skulle vara år 2015. Och om allt går bra, och det brukar det göra, så får vi medel för en ytterligare period på två år.

Så målet vi har är att efter den här treårsperioden så hoppas vi ha ökat det vi kallar organisationsgraden, dvs. den procentandel av arbetarna som är anslutna till fackföreningar, så att vi kan bygga upp de anställdas genomslagskraft. Vi vill ha undertecknat globala överenskommelser med multinationella företag i landet, t.ex. Eulen som är ett spanskt företag som är mycket stora i Peru och även i Colombia inom städsektorn. Vi skulle vilja få till stånd en överenskommelse med dem så att arbetarna har rätt att organisera sig utan att möta motstånd.

I grunden handlar dessa projekt om att öka levnadsstandarden för arbetarna och villkoren för deras arbete, och det är den sorts resultat vi skulle vilja se av projekten. Och slutligen självklart att bygga en permanent infrastruktur så att vi när vårt uppdrag är avslutat och vi lämnar så fortsätter föreningen att arbeta och växa utan vår hjälp.

Det var i stort sett det jag ville säga. Jag vill tacka Fastighets för solidariteten, för vi tror att vi är starkare när vi står samman.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.9

Kongress – motion 38 och 39

Motion 38

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Helena Lövgren*

Fastighets kongress

Som planeringen nu ser ut infaller Fastighets kongress samma år som riksdagsvalet. För att ge Fastighets anställda, förtroendevalda och medlemmar större möjligheter att satsa full energi på båda vill jag att vi lägger vår kongress året innan valåret.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets nästa kongress planeras till 2017 för att därefter hållas vart fjärde år.

Motion 39

Avdelning *Helsingborg*

Motionär *Fredrik de Rooy*

Nästa kongress

Nu infaller Fastighets kongress samma år som riksdagsvalet. Detta är olyckligt då det binder upp mycket resurser i form av tid och människor.

Vi föreslår kongressen besluta

att nästa kongress ska hållas om tre år, 2017, för att sedan hållas vart fjärde år igen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 38 och 39

KONGRESS

Kongressen är förbundets högsta beslutande organ och ska enligt stadgarna hållas vart fjärde år. Det är inte reglerat när under året kongressen ska genomföras.

Motionärerna till motion 38 och 39 vill att avsteg ska göras från stadgarna så att nästa kongress ska genomföras 2017 för att därefter återgå till att hållas var fjärde år. Detta med hänvisning till att kongressen i annat fall sammanfaller med år som riksdagsval ska hållas.

Vid förra kongressen beslutades att förkorta kongressperioderna med ett år från tidigare vart femte år. Att genomföra och förbereda en kongress tar mycket tid och kraft i organisationen varför en fyraårig kongressperiod ansågs lämplig. Förbundsstyrelsen anser inte att det faktum att kongressår sammanfaller med riksdagsval är anledning till att ha en kortare kongressperiod. Kongressen kan förläggas vid annan tidpunkt under året så att den inte genomförs i nära anslutning till riksdagsvalet.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att avslå motion 38 och 39.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 38-39.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.10

Konfliktersättning – motion 40, 41 och 42

Motion 40

Avdelning *Umeå*

Motionär *Mikael Norén*

Ersättning vid konflikt

Förbundet vill att så många som möjligt ska gå ut i strejk eller på annat sätt hamna i konflikt vid ex vis avtalsskrivningar.

I ersättningsvillkoren står att konflikt ska vara minst fem dagar för att ersättning ska utbetalas och att förbundsstyrelsen äger rätten att besluta om ersättning ska utbetalas i fall om konflikt varat mindre än fem dagar. Jag tror inte att det är så många medlemmar som klarar av att stå utan ekonomisk ersättning i fyra dagar.

Vi föreslår kongressen besluta

att villkor vid konflikt ändras till att gälla ersättning från första dagen.

Motion 41

Avdelning *Helsingborg*

Motionär *Fredrik de Rooy*

Mom 2 Ersättningsbelopp

I Fastighets stadgar i § 13 Mom 2. Ersättningsbelopp står det att ”Förbundsstyrelsen fastställer ersättningsbeloppet vid konflikt”. Denna skrivning bör ändras.

Vi föreslår kongressen besluta

att ersättningsbeloppet skall fastställas till minst 80 % av medlemmens ordinarie lön.

Motion 42

Avdelning *Helsingborg*

Motionär *Fredrik de Rooy*

Ersättning vid konflikt

Vi vill ändra villkoren för att få ersättning vid konflikt. I stadgarna står det i §13 Ersättning vid konflikt under Mom 1. Ersättningsrätt under villkoren. I tredje att-satsen står det att för att få ersättning så ska konflikten vara minst fem arbetsdagar. I fjärde att-satsen står det att förbundsstyrelsen äger rätt att besluta om ersättning för arbetskonflikt som understiger fem arbetsdagar.

Vi föreslår kongressen besluta

att ta bort tredje och fjärde att-satserna,

att det ska utgå ersättning vid konflikt från och med första dagen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 40, 41 och 42

KONFLIKTERSÄTTNING

I förbundets stadgar 13 § regleras villkoren för ersättning vid konflikt. Vid varje varsel tillfälle, förbundets egna samt sympativarsel som stöd åt andra förbund, fastställer förbundsstyrelsen ersättningsnivå.

Förbundsstyrelsen har de senaste decennierna undantagslöst fattat beslut om ersättning motsvarande förlorad arbetsförtjänst från första dagen.

I motion 40 och 42, andra att-satsen, vill motionärerna stadgereglera att ersättning ska utgå från första dagen. Förbundsstyrelsen menar att det är en fråga som måste fattas beslut om vid varje tillfälle beroende på varslets omfattning. Det är förenat med stora kostnader att vara ute i konflikt och förbundsstyrelsen måste ta ekonomiska hänsyn då varsel läggs.

I motion 41 föreslås att ersättningsbeloppet skall fastställas till minst 80 % av medlemmens ordinarie lön. Som framgår ovan är det snarare regel än undantag att full ersättning utgår från första dag,

I motion 42 första att-satsen föreslår motionären att tredje och fjärde att-satsen under villkor, som handlar om femdagarsregleringen, tas bort. Förbundsstyrelsen anser att nuvarande regelverk för villkoren måste finnas kvar och att förbundsstyrelsen även fortsättningsvis måste få äga frågan om ersättning från första dag eller ej, enligt vad som beskrivits ovan.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 41 besvarad,

att avslå motion 40 och 42.

I debatten deltog:

- *Fredrik de Rooy*, Helsingborg

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 40 – 42.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 40 – 42 från *Fredrik de Rooy*, Helsingborg.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 40-42.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.11

Region – motion 43

Motion 43

Avdelning *Eslöv*

Motionär

En enhetlig region

Efter omorganisationen har distansen ökat mellan regionkontoren och avdelningarna. Att vi tillsammans verkar för en stark organisation innebär att vi alla som arbetar inom organisationen är väl medvetna och tar gemensamma beslut utefter vad för behov som finns i regionen. Det skulle underlätta för hela regionen och skapar en ansvarig region för vad som faktiskt händer och tillsammans tar beslut efter vad för behov som finns.

Att demokratiskt tillsammans i regionen verkar för och ta ansvar för det bästa för regionen.

Demokrati där man kännedom om är lokalt och inte centralt ta beslut över något man inte kännedom om är inte för organisationens bästa. Att bilda en regionstyrelse för att tillsammans ta ansvar för hela regionen.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** bilda en regionstyrelse för att tillsammans ta ansvar för hela regionen,
- att** varje avdelning har en representant i regionstyrelsen där man tar beslut om vad som skall göras i regionen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 43

REGIONSTYRELSE

I motion 43 föreslås att det ska bildas regionstyrelser där varje avdelning ska ha en representant.

Vid förra kongressen fattades beslut om den nuvarande demokratiska organisationen, avdelningarna håller medlemsmöten där varje medlem har möjlighet att påverka verksamheten och välja ombud till förbundsmöte och kongress. Förbundet har inga demokratiska mellanled från avdelning till förbundsmöte och kongress. Regionerna är inte en del av den demokratiska organisationen utan verksamhetsområden som ska utföra vad förbundsstyrelsen, förbundsmöte eller kongress har beslutat.

Förbundsstyrelsen består av ledamöter som kommer från olika delar av landet och väljs av kongressen, till förbundsmöte och kongress väljer varje avdelning ett ombud. Att införa ett mellanled i form av en regionstyrelse anser inte förbundsstyrelsen gagnar vare sig verksamheten eller demokratin.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

- att** avslå motion 43.

Kongressen beslutade

- att** bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 43.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.12
Ungdomsansvarig – motion 44, 45, 46, 47 och 48

Motion 44

Avdelning *Norrköping*
 Motionär *Frida Edvardsson*

§26, mom 4 Ungdomsansvarig i avdelning

Vi anser det vore nödvändig att ha en ungdomsansvarig i avdelningen, för att belysa ungdomars medlemskap och engagemang i ett allt mer åldrande förbund.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** tillföra uppdraget som Ungdomsansvarig i § 26 mom. 4,
- att** det åligger ungdomsansvarig att vara ungdomars kontakt i organisationen,
- att** det åligger ungdomsansvarig att verka för ökad anslutning till förbundet samt lyfta fram ungdomars frågor och situation.

Motion 45

Avdelning *Norrköping*
Motionär *Frida Edvardsson*

§27 Ungdomsansvarig i klubb

Vi anser det som viktigt att man har en ungdomsansvarig i klubbarna för att tydligare belysa ungdomars medlemskap och engagemang i ett alltmer åldrande förbund. Det är av yttersta vikt att kontakten med ungdomar förbättras och att belysa typiska ungdomsfrågor samt deras situation på arbetsmarknaden.

Vi föreslår kongressen besluta

att tillföra valet av ungdomsansvarig i stadgar för klubbar.

Motion 46

Avdelning *Hällefors*
Motionär *Rut Gelin*

Ungdomsansvarig

Ungdomsansvarig ska stå med i stadgarna. Detta gäller förbund, avdelning och klubb, funktionen finns redan idag, men inte i stadgarna.

Vi föreslår kongressen besluta

att ungdomsansvarig skall stå med i stadgarna för förbund, avdelning och klubb.

Motion 47

Avdelning *Gävle och Ludvika*
Motionär *Lovisa Englund*

Ungdomsansvarig i varje region och avdelning

För att ungdomsverksamhet ska speglas över hela förbunden skall det finnas en ungdomsansvarig under 35 år i varje region. Regionens ungdomsansvarig skall vara sammanställande till avdelningarnas ungdomsansvariga, verka för ett gott samarbete med 6F och LO-distrikten. Verka för samarbete mellan förbundet och LO:s centrala ungdomsverksamhet. Ha god kontakt med yrkesskolorna och verka för att skolinformationer görs. Verka för att unga medlemmar känner sig välkomna in i förbundet. Arbeta för att det ska finnas en ungdomsansvarig i varje avdelning. Verka för att bra aktuellt material till unga medlemmar arbetas fram.

För att alla medlemmar ska kunna känna till Fastighets lokalt bör det finnas en ungdomsansvarig i varje fungerande avdelning som verkar för ett ökat ungdomsmedlemsantal och har god kontakt med lokala yrkesspecifika gymnasieprogram.

Vi föreslår kongressen besluta

att det ska finnas en ungdomsansvarige i varje region och att dess arbetsuppgifter fastställs,

att det bör finnas en ungdomsansvarig i varje avdelning.

Motion 48

Avdelning *Gävle och Ludvika*
Motionär *Lovisa Englund*

Arbetsuppgifter för den som är centralt ungdomsansvarig

För att Fastighetsanställdas Förbund ska kunna växa så måste vi bygga en bra organisation underifrån.

Vi måste vara ett förbund som satsar på den yngre generationen. Därför är det viktigt att den som har ansvaret för ungdomsfrågor endast har hand om dessa frågor så det prioriteras.

Det som bl.a skall prioriteras är att sammankalla regionernas ungdomsansvarige. Hålla utbildningar och möten där man utvecklar verksamheten. Vara aktiv i att ta fram nytt material gällande skolinformationsverksamhet, såsom praktiskt material till eleverna men även till skolorganisatörerna. Verkar för att skolinformationer bli gjorda. Samarbeta med LO. Vara representerad i LO:s centrala ungdomskommitté.

Aktivt ta fram nytt material som vänder sig till yngre blivande medlemmar om varför de ska vara medlemmar i facket.

Vi föreslår kongressen besluta

att ungdomsansvariges arbetsuppgifter fastställs och att den som är ungdomsansvarig endast har detta ansvarsområde.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 44, 45, 46, 47 och 48

UNGDOMSANSVARIG

I motionerna 44, 45, 46, 47 och 48 tar motionärerna upp vikten av att engagera och värva ungdomar som medlemmar i förbundet.

I motion 44 föreslås att stadgereglera att ungdomsansvarig ska utses på avdelning, att den personen ska vara ungdomars kontakt och verka för ökad anslutning till förbundet och lyfta fram ungdomsfrågor och ungdomars situation. I motion 45 föreslås att stadgereglera att ungdomsansvarig ska utses på klubb. Motion 46 föreslår att stadgereglera att ungdomsansvarig ska väljas på förbund, avdelning och klubb. Motionären till motion 47 föreslår att det ska finnas en ungdomsansvarig i varje region och att dess arbetsuppgifter fastställs samt att det bör finnas en ungdomsansvarig i varje avdelning. Vidare föreslås i motion 48 att den centrala ungdomsansvariges arbetsuppgifter fastställs och att den som är ungdomsansvarig endast har detta ansvarsområde.

Förbundsstyrelsen delar uppfattning att ungdomar är viktiga att engagera och värva som medlemmar, ungdomarna utgör förbundets framtid. Ungdomsverksamheten ska genomsyra all verksamhet, hänsyn ska tas då fackliga ombud utses, vid studier, då grupper utses m m.

Det har aldrig funnits någon reglering i stadgarna att klubbar och avdelningar ska utse ungdomsansvariga, däremot har man på olika sätt valt ungdomsansvariga vilket stadgarna redan nu medger. När det gäller avdelningsstyrelse regleras bara val av ordförande och sekreterare, övriga ledamöter utses att ansvara för de områden avdelningsstyrelsen anser att man ska ha, däribland eventuellt ungdomsansvar. När det gäller val till klubbstyrelse regleras val av ordförande, sekreterare, kassör, agitations/informationsansvarig och studieansvarig, även här går det redan idag att utse ungdomsansvarig.

När klubb eller avdelning utser ungdomsansvarig är det självklart att den personen är ungdomars kontakt och den personen som driver och lyfter upp ungdomsfrågor, men det är viktigt att poängtera att det är samtliga förtroendevalda och anställdas ansvar att hålla kontakt med ungdomar och att lyfta deras frågor.

När det gäller förbundets anställda, både på regionerna och förbundskontoret, fastställs

arbetsuppgifterna av förbundsstyrelsen. Det regleras inte i stadgarna utan här måste förbundsstyrelsen från tid till annan avgöra vilka frågor de anställda ska syssla med. Förbundsstyrelsen har fastställt ett antal verksamhetsområden som ska finnas, dels regionalt och dels centralt. Förbundsstyrelsen har också utsett verksamhetssamordnare på regionerna och verksamhetsansvariga på förbundskontoret för dessa områden.

Förbundsstyrelsen anser inte att uppdraget som ungdomsansvarig ska stadgeregleras på någon nivå i förbundets demokratiska organisation, utan ungdomsfrågor ska även fortsättningsvis genomsyra all verksamhet.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 44 andra att-satsen,

att anse motion 44 tredje att-satsen och 47 andra att-satsen besvarade,

att avslå motion 44 första att-satsen, 45, 46, 47 första att-satsen och 48.

I debatten deltog:

- *Eric Näslund*, Örebro
- *Johan Noresund*, Ludvika
- *Peter Obermüller*, Spånga
- *Magnus Pettersson*, föredragande
- *Hans Öhlund*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 44 – 48.
- Bifall till motion nr 46 från *Eric Näslund*, Örebro.
- Bifall till motion nr 47 från *Johan Noresund*, Ludvika och *Peter Obermüller*, Spånga.
- Förslag från förbundsstyrelsen att skicka motionerna nr 46 och 47 till beredningsutskottet för behandling och senare beslut.

Kongressen beslutade

att hänskjuta motionerna nr 46 och 47 till beredningsutskottet.

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 44, 45 och 48.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.13

Representantskap – motion 49, 50, 51 och 52

Motion 49

Avdelning *Hällefors*

Motionär *Rut Gelin*

Organisation repskap

Vi vill ha tillbaka representantskapet i regionen. På så sätt kan alla avdelningar utbyta förslag med varandra. Som det är nu så tycker vi att vi kommer från varandra och ensam är inte stark.

Vi föreslår kongressen besluta

att tillföra stadgarna ett representantskap inom regionerna med ombud från avdelningarna.

Motion 50

Avdelning *Eskilstuna, Västerås och Köping*

Motionär *Ann Hellberg, Mats Karlsson, Patrik Hellström, Maria Holmberg, Jeanette Cervin och Leif Olsson*

§26

För att öka demokratin bland avdelningarna och kopplingen mellan varandra inom samma region vill vi ändra eller göra en justering inom organisationen. Detta innebär att man inför representantskap i regionen som skall knyta samman samtliga avdelningar och där man tar viktiga beslut såsom val till förbundsmöten och kongress mm

Vi föreslår kongressen besluta

att ändra texten avdelningarnas uppgifter att välja ombud till representantskap,

att man anpassar stadgarna och dess paragrafer till regionens representantskap.

Motion 51

Avdelning *Eskilstuna, Västerås och Köping*

Motionär *Ann Hellberg, Mats Karlsson, Patrik Hellström, Maria Holmberg, Jeanette Cervin och Leif Olsson*

§18, mom 2

För att öka demokratin bland avdelningarna och kopplingen mellan varandra inom samma region vill vi ändra eller göra en justering inom organisationen.

Detta innebär att man inför representantskap som skall knyta samman samtliga avdelningar.

Vid viktiga beslut såsom val till förbundsmöten och kongress m m.

Vi föreslår kongressen besluta

att ändra texten val och nominering av ombud sker på regionens representantskap,

att man reglerar stadgan och dess paragrafer till regionens representantskap.

Motion 52

Avdelning *Eskilstuna, Västerås och Köping*

Motionär *Ann Hellberg, Mats Karlsson, Patrik Hellström, Maria Holmberg, Jeanette Cervin och Leif Olsson*

§2 Förbundets beslutande organ

För att öka demokratin bland avdelningarna och kopplingen mellan varandra inom samma region vill vi ändra eller göra en justering inom organisationen.

Detta innebär att man inför representantskap som skall knyta samman samtliga avdelningar inom samma region, vid viktiga beslut såsom val till förbundsmöten och kongress m m.

1 Kongressen

2 Förbundsmötet

3 Förbundsstyrelsen

4 Regionens representantskap

5 Avdelningsmötet

6 Avdelningsstyrelsen

Vi föreslår kongressen besluta

att besluta om att ändra texten i § 2 och införa regionrepresentantskap som beslutande organ,

att man anpassar stadgan och dess paragrafer till regionens representantskap.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 49, 50, 51 och 52

REPRESENTANTSKAP

I motion 49, 50, 51 och 52 vill motionärerna inrätta ett regionalt representantskap och föreslår därför förändringar i flera paragrafer i stadgarna. Motionärerna menar att ett sådant inrättande skulle öka demokratin och koppla ihop regionens avdelningar med varandra.

Vid den organisationsförändring som beslutades om vid förra kongressen togs den representativa demokratin på dåvarande avdelningar bort. Istället infördes en direkt demokrati på de nya avdelningarna där varje medlem har en röst, därav också möjlighet att direkt påverka till exempel val av ombud till förbundsstämma och kongress. Att återgå till regionala representantskap skulle enligt förbundsstyrelsen, tvärt emot vad motionärerna anser, minska demokratin. I en representativ demokrati utser många ett fåtal att företräda dem, förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att varje medlem har direkt möjlighet till inflytande.

Ett bifall till motionerna skulle helt avvika från nuvarande organisations tanke och idé.

När det gäller samarbete mellan avdelningarna finns redan nu den möjligheten, bland annat genom de regionala råd som stadgarna medger. Flera regioner genomför också olika träffar för de förtroendevalda inom regionens verksamhetsområden.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 49, 50, 51 och 52.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 49-52.

Uttalande från kongressen

- *Karl-Gustav Mattisson*, Tierp, yrkade att redaktionsutskottet får i uppdrag att formulera ett förslag till uttalande från kongressen ang. otrygga anställningar inom Fastighetsanställdas Förbund.
- *Hans Öhlund*, förbundet, föreslog kongressen att bifalla Karl-Gustav Mattissons förslag och att utöka redaktionsutskottet med förslagsställaren.

Kongressen beslutade

att bifalla förslaget.

DAGORDNINGENS PUNKT 17 Yrkesroll - motioner 95-96

Skolinformationsmaterial – motion 95

Motion 95

Avdelning *Gävle och Ludvika*

Motionär *Lovisa Englund*

Skolinformationsmaterial

Viktigt är att vi informerar de elever som går Fastighets yrkesspecifika gymnasieprogram så de redan då vet hur arbetsmarknaden ser ut och vikten av att vara medlem i facket.

Därför är det även av största vikt att vi arbetar effektivt med att denna utbildning blir mer attraktiv för ungdomar och när vi informerar dem ska vi ha ett tydligt och modernt material som tilltalar ungdomar.

Vi behöver även ett specifikt material till de som läser lokalvårdsprogrammet genom t ex ”Lernia”.

Vi föreslår kongressen besluta

att ungdomsansvarig tillsammans med skolinformatorerna tar fram ett tydligt och modernt material för elever som läser fastighetsskötarprogrammet,

att ungdomsansvarig tillsammans med skolinformatorerna tar fram ett tydligt och modernt material för elever som läser lokalvård.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 95

SKOLINFORMATIONSMATERIAL

Motionären tar upp ett viktigt ämne. Hur ska vi informera de som med största sannolikhet är på väg in i våra branscher. Fokus i motionen ligger på utbildningsområdet, vi tror förbundet behöver ett informationsmaterial även för andra sammanhang, men att dessa givetvis kan bygga på varandra.

När det gäller skolinformationsmaterial har LO material för de allmänna delarna. En komplettering av vad som gäller särskilt för Fastighets och möjligen ända ned på branschnivå skulle behövas. Arbete med att plocka fram branschspecifik information på utbildningsområdet pågår också inom Fastighetsbranschens Utbildningsnämnd.

Sedan kommer vi till en teknisk fråga, visst bör ungdomsansvarig vara med i processen för att se över informationsmaterial, men det är det nog fler som behöver vara med i detta arbete t.ex. den yrkesutbildningsansvarige om det ska handla om skolmaterial, avtalsansvariga när det ska handla om sådana delar.

Att kongressen dessutom ska besluta om arbetsfördelningen på förbundskontoret menar nog inte motionären men det blir effekten om motionen bifalls. Förbundsstyrelsen delar ändå motionens andemening.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 95 besvarad.

Yrkes stolthet – motion 96

Motion 96

Avdelning *Gävle och Ludvika*

Motionär *Lovisa Englund*

Yrkes stolthet

Idag är det många som har tappat sin yrkes stolthet pga. att vi som organisation har blivit svagt och arbetsgivaren har tagit mer och mer av vår mark.

Vi behöver få stöttning och hjälp från förbundet att få upp både stoltheten i yrket genom bättre arbetsmiljö, hårdare krav på arbetsgivare och högre lön.

Vi ska inte behöva arbeta kvällar och nätter.

Vårt yrke ska synas, för utan städare stannar Sverige!

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets arbetar kontinuerligt för att höja statusen på lokalvårdsyrket genom tex. utbildningar och hårdare krav på arbetsgivaren.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 96

YRKESSTOLTHET

Visst kan det vara så att yrkesstoltheten för städare på senare år har naggas i kanten. Fastighets har under lång tid arbetat med att lyfta statusen på städyrket. Först handlade det om att överhuvudtaget synliggöra städarna och städyrket. Vi var under 1980- och 1990-talen framgångsrika med att städning flyttades från tidiga morgnar, kvällar och nätter till dagtid. Det innebar att alla andra fick reda på att städarna verkligen fanns. En viktig del i arbetet med att synliggöra städare och underlätta för dagtidsstädning var också att gå från beting till tidlön.

Under 1980-talet skrevs utbildningsdelar in i kollektivavtalet. Det finns få om ens något kollektivavtal som är så tydligt på att det ska finnas introduktions-, grund- och vidareutbildningar för alla anställda. Tyvärr är det så att detta ofta inte följs upp på våra arbetsplatser. Klubbarna i städbranschen har ett stort och viktigt jobb att göra med att se till att utbildningar blir av på det sätt som avtalet föreskriver.

I samband med att utbildningsdelarna kom in i avtalet, blev också ett av resultaten tillkomsten av Servicebranschens Yrkesnämnd, SRY. SRY har under åren utvecklat olika utbildningar, oftast på initiativ av Fastighets. ”Ett miljöjobb att vara stolt över” var Fastighets handlingsprogram för städbranschen, och mycket av lärdomarna där blev så småningom en partsammansatt kampanj och utbildning med samma namn. Erfarenheterna av detta arbete ledde så småningom fram till utveckling av nya utbildningar och införande av SRY:s yrkesbevis för städare. På senare år har arbetet med Yrkesbeviset och andra SRY-utbildningar kvalitetssäkrats och möjliggjort att de städare som gått SRY-utbildningar kan tillgodoräkna s.k. OCN-poäng, Open College Network.

Den kanske viktigaste delen för statushöjning har varit att höja lägstalönerna för städyrket. Få avtal har höjt lägstalönerna så mycket som Fastighets olika städavtal har gjort de senaste 15 åren.

Sant är att städyrket har satts under press de senaste åren. Offentlig upphandling som bara tar hänsyn till pris, ändringar i LAS och attityder hos vissa kunder om förläggning av städning till obekväma tider har gjort att vi pressats bakåt. Arbetsgivare som bara tänker kortsiktigt, den borgerliga regeringens införande av hysteriskt många bidragsformer till företagen utan kontroll, kriminella arbetsgivare som tillåts härja i branschen etc. Vi har fått minskad organisationsgrad och färre företagsklubbar.

Förbundsstyrelsen ser ingen annan väg att gå än att jobba för att höja organisationsgraden, starta fler företagsklubbar, utveckla de klubbar som finns och få avdelningar att jobba med yrkesfrågorna.

Vi ska också fortsätta att påverka politiker och andra som kan råda över offentlig upphandling och lagstiftning.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 96.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 95-96.

DAGORDNINGENS PUNKT 18

Jämställdhet – motion 97

Motion 97

Avdelning *Örnsköldsvik*

Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Jämställdhet och lika värde

Fastighets är ett förbund med kvinnodominerade yrken. Samtidigt har förbundet medlemmar med utländsk bakgrund eller olika sexuella läggningar.

Fortfarande har ofta kvinnor lägre lön än män, homosexuella människor diskrimineras på olika sätt och invandrade svenskar har otrygga anställningar. Det är viktigt att vi som förbund agerar för rättvisa när det gäller jämställdhet och lika värde bland våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet lyfter fram frågan om lika lön för samma jobb,

att förbundet tar mer ansvar för att en jämlik behandling av olika grupper uppnås,

att förbundet aktivt motarbetar alla former av trakasserier och rasism.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 97

JÄMSTÄLLDHET OCH LIKA VÄRDE

Förbundets uppfattning är att alla människor ska ha lika möjligheter, rättigheter och skyldigheter oavsett etnisk tillhörighet, kön, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det gäller på arbetsmarknaden och i samhället.

Vår uppfattning är att det ska vara lika lön för likvärdigt arbete. Det är utgångspunkten för vårt fackliga arbete. Vi vet att kvinnodominerade yrken nedvärderas systematiskt vid lönesättning och de finns i det lägst avlönade skiktet av löntagare. Män som arbetar inom kvinnodominerade yrken drabbas också av denna lönesättning. Förbundet klarar knappast själva att komma tillrätta med denna problematik utan det krävs ett långsiktigt arbete tillsammans med andra fackförbund och politiska organisationer. Vårt arbete med att höja statusen på förbundets branscher har över tid haft betydelse för värderingen av yrket.

Förbundets uppgift är att bekämpa orättvisa lönesättningar vilket främst görs vid lokala löneförhandlingar och lönekartläggningar.

Om kvinnor och män får olika lön för lika arbete är det diskriminerande. Om män och kvinnor sorteras till olika arbetsuppgifter eller befattningar med olika status på arbetsplatsen är det också en form av diskriminering, vilket oftast sker vid rekrytering eller befordran. Det kan vara svårare att angripa.

Förbundet deltar i LOs projekt ”Alla kan göra något” som är en utbildning för förtroendevalda om hur kampen mot främlingsfientlighet och rasism förs. Målet är att fackligt förtroendevalda ska ha verktyg och argument för att våga ta debatten. Debatten kan föras på arbetsplatsen, vid fikabordet, med grannar eller i umgänget

med vänner. De förtroendevalda ska känna att de har fakta och trygghet att prata om dessa frågor.

Sverige är idag utsatt för starka rasistiska strömningar som inte minst Sverigedemokraternas inträde i riksdagen har öppnat upp för. Fastighetsanställdas Förbund har många medlemmar som känner ett starkt obehag för denna utveckling och vi har ett särskilt ansvar då vårt förbund kännetecknas av att vara det fackförbund som har procentuellt flest antal medlemmar med invandrarbakgrund.

Vi har sedan flera år ett gott samarbete med EXPO och förbundet har ett stort engagemang i det fackliga centret för papperslösa.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta
att bifalla motion 97 andra och tredje att-satsen,
att anse motion 97 första att-satsen besvarad.

I debatten deltog:

- *Sergio Laguna*, Malmö Centrum
- *Christina Petranyi*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motion nr 97.
- Bifall till motion nr 97, första att-satsen, från *Sergio Laguna*, Malmö Centrum.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 97.

DAGORDNINGENS PUNKT 19

Rättshjälp – motion 98, 99 och 100

Motion 98

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Rättshjälp i avtalsrättsliga tvister

Idag kan man inte nyttja rättsskyddsförsäkringen vid avtalsrättsliga tvister. Hela försäkringsbranschen använder sig av en praxis när det gäller tvist som har samband med din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning. Man kan således inte använda rättsskyddet vid tvist i de kollektivavtalade försäkringarna.

Ett väsentligt motiv för TFA-försäkringens tillkomst i början av 1970-talet var att göra skadeståndsprocesser vid arbetsskador onödiga, d.v.s. försäkringstagaren skulle slippa föra talan vid domstol.

Vid tvist som går till domstol, har man ingen absolut rätt att få rättshjälp från LO-TCO rättsskydd eller Fastighets egen rättsavdelning, trots att du betalar din medlemsavgift till fackföreningen. Din fackliga organisation gör en bedömning och det är förbundet centralt som beslutar om du ska beviljas rättshjälp.

När inte hemförsäkringen omfattas av rättsskyddet i avtalsrättsliga tvister är det till stor nackdel för de skadade. Som arbetstagare har de allra flesta inte juridisk kunskap och riskerar att inte få den rättmätiga ersättning man är berättigad till.

Den som ger sig in i en tvist riskerar att hamna i en skuldfälla vilket AMF-TFA högst sannolikt är införstådda med.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets agerar så att hemförsäkringen även skall omfattas av rättshjälp vid avtalsrättsliga tvister, rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10 % dock max 40 tkr.

Motion 99

Avdelning Uppsala Östra
Motionär Bengt Tanskanen

Rättshjälp i förvaltningsrättsliga tvister

Idag kan man inte nyttja rättsskyddsförsäkringen vid förvaltningsrättsliga tvister. Detta är en praxis som hela försäkringsbranschen använder sig av.

Därmed kan inte rättsskyddet nyttjas när det gäller tvist som har samband med din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning. Man kan således inte använda rättsskyddet vid tvist i de kollektivavtalade försäkringarna.

Europeiska gemenskapernas råd har uttalat att rättsskyddsförsäkringen skall täcka förvaltningsrättsliga tvister (direktiv 87/344/EEG av den 22 juni 1987).

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att rättsskyddsförsäkringen skall gälla vid förvaltningsrättsliga tvister,
- att** Fastighets agerar så att hemförsäkringen även skall omfattas av rättshjälp vid förvaltningsrättsliga tvister, rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr. i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10 % dock max 40 tkr.

Motion 100

Avdelning Uppsala Östra
Motionär Bengt Tanskanen

Rättshjälp i skaderegleringen för de kollektivavtalade

Trygghetsförsäkring vid arbetsskada

På den svenska arbetsmarknaden är Trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA) ett komplement till det grundläggande skydd som socialförsäkringen tillhandahåller.

Grundidén med Trygghetsförsäkringen var – att arbetsgivaren i avtal tar på sig ett fullt ansvar för arbetsskadorna och att Trygghetsförsäkringen är en påbyggnad på den statliga arbetsskadeförsäkringen, därmed skapas en ekonomisk trygghet för inkomstförluster och kostnader som inte täcks från LAF eller annat håll för försäkringstagaren (arbetstagaren).

Premien för Trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA) betalas in av arbetsgivaren, men tas ur löneutrymmet för arbetstagaren. Därmed bekostas försäkringen till sin helhet av arbetstagaren.

Ett väsentligt motiv för TFA-försäkringens tillkomst i början av 1970-talet var att göra skadeståndsprocesser vid arbetsskador onödiga, d.v.s. försäkringstagaren skulle slippa föra talan vid domstol.

Vid tvist som går till domstol har man ingen absolut rätt att få rättshjälp från LO-TCO

rättsskydd eller Fastighets egen rättsavdelning, trots att du betalar din medlemsavgift till fackföreningen. Din fackliga organisation gör en bedömning och det är förbundet centralt som beslutar om du ska beviljas rättshjälp. Trots ditt medlemskap i fackför- eningsrörelsen har denna försäkring ingen obligatorisk rättshjälp, utan vissa beviljas rättshjälp och andra blir utan.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att de skadelidande har rätt till juridiskt ombud i samband med skaderegleringen mot AFA-TFA, på deras bekostnad. Enligt den överens- kommelse som försäkringsbranschen ingick med regeringen 1988,
- att** Fastighets agerar så att man har rätt till muntlig förhandling och bevisning hos omprövningsavdelningen och skiljenämnden hos AFA-TFA,
- att** Fastighets agerar så att man tillgodoser rättssäkerheten för de skadelidande även när det gäller de kollektivavtalade försäkringarna. De skadelidande skall fritt få välja ombud precis som i hemförsäkringen eller trafikförsäkringen,
- att** Fastighets agerar så att hemförsäkringen även skall omfattas av rättshjälp, när det gäller tvister i de kollektivavtalade försäkringarna, rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr. i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10% dock max 40 tkr.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 98, 99 och 100

RÄTTSHJÄLP

Motionären tar i sina motioner upp krav på ändringar i hemförsäkringen och rätts- skyddsförsäkringen för att medlemmar ska få utökat skydd i avtalsrättsliga och för- valtningrättsliga tvister. Motionären tar även upp krav på förändringar vid skade- reglering i de kollektivavtalade försäkringarna.

I motion 98 vill motionären att hemförsäkringen ska omfatta avtalsrättsliga tvister för de medlemmar som inte beviljas rättshjälp av förbundet. Förbundets stadgar reglerar att rättshjälp kan beviljas av förbundsstyrelsen till medlem i arbetsrättsliga tvister. Efter avslutade förhandlingar i ett arbetsrättsligt ärende som slutar i oenighet har förbundet möjlighet att för medlemmens räkning stämma arbetsgivaren. Först görs en noggrann utredning av ärendet, oftast tillsammans med LO-TCO Rättsskydd. En bedömning görs utifrån möjligheterna att nå framgång i en tvist, bland annat tittas på vilken bevisföring som finns och det tittas även på andra rättsfall i liknande tvister. Om vi då, efter en samlad bedömning, kommer fram till att förbundsstyrelsen inte beviljar rättshjälp tillskriver vi medlemmen. Medlemmen får i det brevet reda på varför vi inte lämnar rättshjälp och får även hänvisningar till hur och inom vilka tidsfrister han/hon själv kan driva sitt ärende.

Förbundsstyrelsen delar inte motionärens uppfattning om att rättshjälpen i hem- försäkringen ska omfatta avtalsrättsliga tvister. Medlemmen har genom sitt medlem- skap möjlighet att få rättshjälp. Om medlemmen, efter förhandlingar, utredningar och bedömningar får ett avslag och ändå själv väljer att gå vidare är det inget som ska betalas av andra medlemmar genom en kollektiv hemförsäkring.

Motionären uttrycker i motion 99 befarade brister i rättsskyddet när det gäller förvaltningsrättsliga tvister. Rättsskyddsförsäkringen är en försäkring som kan ersätta försäkringstagaren i tvister som kan prövas i allmän domstol, dvs tingsrätt, hovrätt och högsta domstolen. Försäkringen omfattar inte förvaltningsdomstolar och special- domstolar. Rättsskyddsförsäkringen ingår som en del av hemförsäkringen.

För de tvister som inte omfattas av rättsskyddet i hemförsäkringen eller för den som saknar hemförsäkring finns möjlighet att vända sig till Rättshjälpsmyndigheten. En ansökan dit ska föregås av ett rådgivningsmöte tillsammans med en advokat eller jurist.

Att verka för att rättshjälpen i hemförsäkringen även ska innefatta förvaltningsrättsliga tvister skulle sannolikt medföra kraftiga höjningar av försäkringspremien i hemförsäkringen. Dessutom finns det redan ett skydd för förvaltningsrättsliga tvister eftersom rättshjälpen via Rättshjälpsmyndigheten är en del av den sociala skyddslagstiftningen som syftar till att hjälpa den som inte kan få rättshjälp på annat sätt.

I motion 100 vill motionären att man ska kunna få rättshjälp i skaderegleringen för de kollektivavtalsförhandlade trygghetsförsäkringarna vid arbetsskada.

När ett försäkringsärende kommer till förbundet görs en utredning och en bedömning om rättshjälp ska beviljas eller inte. Motionären vill ha förändringar i både trygghetsförsäkringen och i den rättshjälp som ingår i hemförsäkringen. Villkoren i avtalsförsäkringarnas förhandlas fram mellan LO och Svenskt Näringsliv. Fastighets måste i så fall framföra de föreslagna förändringarna till LO. Förbundsstyrelsen ser framför sig att dessa förändringar kommer att leda till avsevärda kostnader som till slut hamnar hos den enskilde och kan inte ur rättvisesynpunkt föreslå sådana kostsamma förändringar som bara berör en liten del av medlemskåren.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 98, 99 och 100.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 98-100.

DAGORDNINGENS PUNKT 22.1

Medlemsutbildning – motion 103, 104, 105 och 106

Motion 103

Avdelning *Västerås, Eskilstuna och Köping*

Motionär *Henrik Ryman, Patrik Hellström, Ann Hellberg, Leif Olsson och Frida Cederborg*

Tillfällig reducering av medlemsavgiften för ungdomar upp till 30 år

Vi vill ha en reducering av medlemsavgiften i tre månader, för alla nya medlemmar under 30 år. Detta för att öka intresset för ungdomarna att gå in i förbundet.

Dessutom skall alla nya ungdomar få ett erbjudande om medlemsutbildning under perioden.

Vi föreslår kongressen besluta

att nya medlemmar upp till 30 år får en reducerad avgift i 3 månader,

att få ett erbjudande om medlemsutbildning.

(Första att-satsen behandlas under rubriken ”Medlemsavgifter”, dagordningspunkt 28)

Motion 104

Avdelning *Bandhagen*

Motionär *Mikael Bjälemark*

Medlemsutbildning för icke medlemmar

Ett sätt att fånga upp nya medlemmar kan vara att erbjuda samtliga som arbetar i våra branscher att gå medlemsutbildning med rätt till stipendier. Detta ger oss möjligheter att hos deltagarna väcka större medvetenhet om facketts roll på arbetsplatserna.

Redan idag har vi försökt bli fler medlemmar genom att erbjuda de som bara är med i arbets-löshetskassan att gå medlemsutbildning. Jag menar att det nu är dags att vidga detta att gälla samtliga på arbetsplatserna.

Vi föreslår kongressen besluta

att samtliga anställda i våra branscher ska erbjudas medlemsutbildning,
att förbundet verkar för att detta permanentas inom hela LO.

Motion 105

Avdelning *Jämtland*
 Motionär *Mikael Göransson*

Medlemsutbildning

Som ny medlem i Fastighets ska du erbjudas en medlemsutbildning av din avdelning inom 3 månader efter inträde i förbundet. Detta för att få kunskap om facketts värdegrunder, känna gemenskap och lära dig hur du kan påverka.

Vi föreslår kongressen besluta

att avdelningarna erbjuder nya medlemmar en medlemsutbildning inom 3 månader efter inträde i förbundet.

Motion 106

Avdelning *Luleå*
 Motionär *Monika Johansson*

Samordna medlemsutbildningar med 6F

Kunskap föder engagemang, och engagerade medlemmar är medlemmar som stannar kvar i förbundet. För att kunna erbjuda även mindre orter lokala medlemsutbildningar bör förbundet satsa på ett utökat samarbete med 6F inom studier.

Vi föreslår kongressen besluta

att ålägga regionerna att verka för att medlemmar ska få gå medlemsutbildningar i samarbete med 6F inom sex månader.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 103, 104, 105 och 106

MEDLEMSUTBILDNING

Medlemsutbildning är bra, det verkar väldigt många hålla med om. Inriktningen har alltid varit att ju fler som går utbildningar, desto bättre är det. Redan idag är målsättningen att alla nya medlemmar ska erbjudas medlemsutbildning snabbt efter inträdet. Om detta inte efterlevs är det något för varje avdelning att diskutera och åtgärda.

Motion 105 och 106 tar upp detta med erbjudandet och eftersom inte båda kan bifallas när de kräver lite olika saker ställer sig förbundsstyrelsen bakom motion 105 som kräver en skärpning av tidsgränsen och att det är en avdelningsfråga. Självklart ska regionerna vara behjälpliga i arbetet.

Om vi inte stirrar oss blinda på namnet ”Medlemsutbildning” utan menar utbildning

för alla medlemmar har vi idag möjlighet att också genomföra det som idag har namnet ”Introduktionsutbildning” både inom förbundet och inom LO eller 6F. Detta gäller för övrigt utbildningar med namnet ”Medlemsutbildning”. Introduktionsutbildningen är också öppen för icke medlemmar. Den möjligheten tycker förbundsstyrelsen ska kvarstå. Förbundsstyrelsens tolkning av motion 104 är att det gäller den typen av utbildning för medlemmar/icke medlemmar som har namnet ”Introduktionsutbildning”

Ett bra sätt att få flera medlemmar till förbundet kan vara ”Introduktionsutbildning” varför förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning att fler bör få chansen att gå den.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 103 andra att-satsen och 105,

att anse motion 104 och 106 besvarade.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 103-106.

DAGORDNINGENS PUNKT 22.2

Kongressutbildning – motion 107

Motion 107

Avdelning *Värnamo*

Motionär *Gunilla Wall*

Ersättarnas möjlighet till kongressutbildning

Ersättarna till kongressombuden ska ges möjlighet till utbildning inför kongressen likväl som ombuden.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ska verka för att ersättarna får utbildning inför kongressen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 107

KONGRESSUTBILDNING

Kongress är viktigt och det behövs kunskaper om vikten av besluten och givetvis hur det går till. Inför detta år är det beslutat att utbildningar om kongressen skulle genomföras för alla medlemmar som så önskat. Regionerna i samarbete med avdelningarna är ansvariga för detta. Beslutat var också att ombuden skulle få lite extra utbildning inför kongressen. Att få med samtliga ersättare på en utbildning i två dagar kostar drygt en halv miljon kronor. Därför är det inte försvarbart att kalla in alla ersättare till de dagarna.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att avslå motion 107.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 107.

DAGORDNINGENS PUNKT 22.3

Sommarkurs – motion 108

Motion 108

Avdelning *Umeå*

Motionär *Mikael Norén*

Sommarkurs

Tidigare hade förbundet sommarkurs under en vecka på semestertid som gällde hela familjen för nya och gamla medlemmar så de fick träffas och lära sig de fackliga grunderna m m. Kursens förläggning var oftast i anknytning till någon av Sveriges alla semesterorter.

Vi föreslår kongressen besluta

att sommarkursen tas in i studiesystemet igen inför sommaren 2015.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 108

SOMMARKURS

Våra sommarkurser var som motionären mycket riktigt skriver väldigt populära under många år. Tyvärr upphörde medlemmar att söka kursen och den ställdes in under flera år. Beslut togs att lägga den i malpåse tills det finns en möjlighet att ta upp den på nytt.

Förbundsstyrelsen gör varje år en bedömning om vad som kan vara lämplig verksamhet i förhållande till olika mål och vilka personella och ekonomiska resurser som finns. Bedömning görs efter samråd med verksamhetsansvariga som i sin tur samråder med regionernas verksamhetssamordnare. Om det just är 2015 eller andra år vi ska genomföra sommarkurs måste alltså vägas in i den helhetsbedömningen. Vi tror att situationen blir ohållbar om vi inte jobbar på det sättet.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 108 besvarad.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 108.

Kongressen ajournerades i 15 minuter kl. 17.15.

Kongressen återsamlades kl. 17.30.

Kongressordförande: *Mathilda Hauge*

DAGORDNINGENS PUNKT 16

Stadgemotioner – motioner 1-52 (återupptagen punkt)

DAGORDNINGENS PUNKT 16.8

Motion 29-37 (återupptagen punkt)

- *Hans Öhlund*, föredragande, redovisade beredningsutskottets förslag i motion nr 33: ”9 st i förbundsstyrelsen, 6 st personliga ersättare för ledamöterna utanför förbundsledningen.”
- *Eric Näslund*, Örebro, ville ha ett förtydligande ang. ombudsmännen.

- *Hans Öhlund*, föredragande, besvarade Eric Näslunds fråga med att beredningsutskottet inte hunnit diskutera huruvida ombudsmännen kan gå in som ersättare. Ombudsmännen är inte valbara. I övrigt gäller stadgarna.

Kongressen beslutade

att bifalla beredningsutskottets förslag över motion nr 33.

DAGORDNINGENS PUNKT 16.12

Motion 44-48 (återupptagen punkt)

- *Hans Öhlund*, föredragande, redovisade beredningsutskottets förslag i motionerna nr 46 och 47: ”att det är upp till avdelningarna och klubbar att utse en ungdomsansvarig. Förbundsstyrelsen utser en verksamhetssamordnare i varje region att vara samordningsansvarig för ungdomsfrågor.”

Kongressen beslutade

att bifalla beredningsutskottets förslag över motionerna nr 46 och 47.

DAGORDNINGENS PUNKT 21

Nya stadgar

- *Magnus Pettersson*, föredragande:

Presidium, kongresskamrater. Jag tänkte gå igenom lite kort. Det här är våra förbundsstadgar som kongressen antog 2010 i och med att vi också ändrade vår organisation ganska rejält. Det gjorde i sin tur att förbundsmötet i oktober 2011 tog ett beslut om tolkningar och tillämpningar av stadgarna, för det fanns oklarheter i kongressens stadgar 2010. Sedan tillsattes en stadgekommitté efter det beslutet, för att vi insåg att allt i stadgarna inte harmoniserar med varandra. Det var det som jag inledde med innan i stadgemotionerna. Stadgarna måste ses som en helhet och det är svårt att bryta loss en del och fatta något beslut som inte får verkningar någon annanstans i stadgarna. Så därför är min uppfattning att man ska vara väldigt försiktig med att ändra i stadgarna, för det ofta krävs andra konsekvensändringar.

Kongressen 2010:s beslut till stadgar hade en del oklarheter, till exempel vad gällde valberedningens arbete. Valberedningen var bara reglerad under paragraf Styrelsefunktionärer och inte på Förbundsmöte eller Kongress. Stadgekommittén har bestått av undertecknad, Jari Visshed och Birgitta Hedberg. Det nu liggande förslaget till nya stadgar, som ni har i era paddor, det är förslag nummer 7, efter alla bearbetningar som har gjorts både i stadgekommittén och efter diskussioner i förbundsstyrelsen vid flera olika tillfällen. Mycket av ändringarna är av redaktionell karaktär, det ska vara lättare att förstå och ibland något modernare språkbruk än vad vi har haft tidigare. Ni har fått förslaget och jag tänker inte läsa igenom den handlingen från pärm till pärm, men jag vill gå igenom större förändringar och peka på övriga förändringar som är gjorda, så att ni förstår tänket också i och med att man måste betrakta det som en helhet. Jag tänker inte visa min text här på någon skärm utan ni har stadgarna framför er i paddorna. Jag kommer att ange sida, paragraf och eventuellt moment och då har jag en kommentar till varför förändringen är gjord. Det är lätt att följa, till vänster har ni nuvarande stadgetext och till höger har ni förslag på ny text. I den gamla texten, alltså i vänstermarginalen, har vi strukit över där det föreslås förändringar och en ny text i rött. Och det kan bara vara att det är ett ord som är ändrat i det stycket, så har vi valt att lägga hela stycket som ny röd text. Så därför ser det ut som att det är mer

förändring än vad det egentligen är, men det var bara för att vara tydlig över att man har gjort någon förändring där då.

Om jag då börjar på sidan 4, så är det innehållsförteckningen och där är förslaget att ändra paragraf 20:s rubrik från ”Styrelsefunktionärer” till ”Förbundsledning”. Det är ju en gammaldags benämning, styrelsefunktionär, det är lättare och folk förstår vad det är om det står förbundsledning helt enkelt.

Nästa förändring har vi på sidan 6, paragraf 4, moment 2. Där har vi tagit bort ordet ”skriftligt inträde” och det är helt enkelt för att kunna öppna upp för webb-inträde, alltså det är ny teknik som vi tidigare inte har haft. Vi har också lagt till ett stycke som handlar om förhandlings- och rättshjälp och det återkommer på ytterligare två ställen. Det är ett tydliggörande som gör att man vid inträde, vi hjälper inte till med rättshjälp eller förhandlingshjälp för saker som har hänt innan medlemskapets inträde. Stadgarna är idag utformade så att man får inträde den första i den månaden man söker. Ansöker man om inträde den 25 februari så blir inträdet de facto från 1 februari och då har vi haft ett antal ärenden där den nya medlemmen faktiskt söker inträde efter den skadegörande handlingen, och det tycker inte vi att andra medlemmar ska bekosta, så därför har vi gjort det förtydligandet. Så om vi får inträdet den 25:e till förbundskontoret så är det från den 25:es datumets skador som vi hjälper till att driva, inte det som har hänt innan. Det handlar också om respekt för mångåriga medlemmar, kan jag tycka.

Nästa är på samma sida paragraf 5. Där har vi ändrat femte att-satsen. Tidigare var det att man skulle anmäla när arbete tas på ny arbetsplats, men det är givetvis så att man ska anmäla när arbetet tas hos ny arbetsgivare. En arbetsgivare har ju arbetsledningsrätten och kan faktiskt omplacera dig till ett annat arbetsställe och det behöver vi inte få vetskap om, utan det är när du byter till ny arbetsgivare.

Nästa är paragraf 6, samma sida 6, nytt moment 2, där vi tycker att vi ska ha delat ansvar. Tidigare var det så att man bara på anmodan skulle lämna uppgift, vi tycker det ska vara växelverkan här, så att även medlem är skyldig att övervaka så att han eller hon tillhör rätt avgiftsklass och ska då informera berört regionkontor.

Sidan 7, paragraf 8. Där har vi strukit moment 1. Det handlar om totalförsvarspikt och det anser vi inte behövs. Dels finns det inte kvar längre, även om det nu diskuteras att återinföras igen, men då kan vi faktiskt hantera det under ”Särskilda skäl” som är nya moment 1, och i övrigt är det bara momentnumreringen som är förändrad där.

Paragraf 9, sidan 8, Överflyttning av medlemskap. Då har vi också ändrat där till byte, ändring vid byte ”bostadsort till annan avdelning”, istället för byte av ”anställning inom annan avdelning” och tydliggjort att anmälan ska ske till berört regionkontor. För det är ju bostadsadressen som är avgörande.

Sidan 9, paragraf 10, återigen om Utträde, att det ”ska göras till förbundet av förbundsstyrelsen anvisat sätt”. Tidigare var det att det ”ska göras skriftligt”, även här vill vi öppna upp för framtida eventuell annan webb-baserad lösning.

Sidan 10, paragraf 11, moment 4, under rubriken Yttranden och det handlar om utslutning. Tidigare var det så att avdelningen skulle sätta sig och yttra sig då i frågan om utslutning. Vi tycker att det räcker nu att man kan yttra sig, man ska inte behöva äga frågan om till- eller avstyrka en sådan sak, utan det tycker vi ska falla på förbundsstyrelsen och att inte avdelningsstyrelsen ska behöva ha det beslutet. Däremot kan man yttra sig och vägleda förbundsstyrelsen i beslutet.

Sedan nästa stycke där, Delgivande, så var det tidigare en felaktig hänvisning till fjärde stycket ovanför, det ska vara tredje. Men det var en felaktighet från kongressen 2010 så det är bara en rättelse där.

När det gäller sidan 11, paragraf 12, moment 4, så har vi tydliggjort att till regionala avtalsråd kallas förutom avdelningens ombud företagsklubbar och arbetsplatsombud, som ersätts enligt paragraf 7 i förtroendemannalagen. Och att gemensamma avtal med andra LO-förbund i dagsläget samma och bemanning.

Sidan 11, återigen, paragraf 12, moment 6, Förhandlingsdelegationer. Där har vi i texten bytt ”Förbundsmötet” till ”Centrala avtalsrådet”, för det är ju så att de år vi ska diskutera avtalsfrågor så blir förbundsmötet avtalsråd, även om det är samma personer. Då vill vi tydliggöra att det inte är förbundsmötet som fattar beslutet utan då är det det centrala avtalsrådet. Vi har också lagt till här att ”Under särskilda omständigheter kan förbundsstyrelsen utse förhandlingsdelegation”. Det kan vara då att något, kollektivavtalsrådet, får en kortare eller längre avtalsperiod så att man inte behöver kalla in ett helt avtalsråd bara för att hantera ett avtal när du då har 18 stycken.

Sedan hoppar vi till sidan 12, paragraf 12, moment 10, också ett förtydligande att ”Förhandlingshjälp kan beviljas för händelse som inträffar efter ansökan och inträde i förbundet”. Som sagt, det är andra stället det här återkommer på.

Sedan har vi moment 12, samma sida, att ”Kontakt med Medlingsinstitutet sker via ansvarig på förbundskontoret”. Det var tidigare ”sker via förbundet” och i förbundet är alla medlemmar, så det var ju lite oklart vem som hade den kontakten.

Sida 14, handlar om konfliktersättning. Där har vi lagt till, eller vi har ändrat ska jag säga, till avräkning ”i motsvarande grad” då man har annan inkomst. I nuvarande stadgar kan man arbeta nästan heltid under en konflikt och ändå ha rätt till full ersättning, tycker vi också är fel. För det är så att stadgarna reglerar att man under konfliktperiod, när man är uttagen i konflikt, också är skyldig att anmäla sig till Arbetsförmedlingen och söka nytt jobb. Om du skulle få ett jobb på deltid så skulle du ändå kunna kräva heltidsersättning från förbundet och det tycker vi principiellt är fel. Däremot ska vi täcka upp så att man inte har någon förlorad arbetsinkomst vid de tillfällena, enligt då vad stadgarna reglerar i övrigt. Nu ska vi se, det var någon förändring mer där. Just det, det stod ”den som får arbete” vi skriver ”medlem som får arbete”.

Nästa förändring är på sidan 16. Återigen ett förtydligande ”rättshjälp kan beviljas” där kan man inte nog påpeka i och med att det blir en stor tvistefråga.

Sidan 16, paragraf 16, moment 3. Där stod det tidigare ”Förbundsstyrelsen kallar berörda anställda”, där har vi förtydligat ”Förbundsstyrelsen kallar berörda anställda och förbundets revisorer som har yttrande- och förslagsrätt”. Sedan har vi stycket under, moment 4, med ”Extra kongress”, då stod det tidigare ”Då utomordentliga omständigheter...” och så vidare. Vi har i stället skrivit ”Då särskilda omständigheter föranleder...” det också är ett mer modernt språkbruk som vi tycker vi kunde ta.

Då tar vi sidan 17. Då var det så att nuvarande stadgar reglerar att ”motioner ska vara förbundsstyrelsen tillhanda senast fyra månader före kongressens öppnande”. Vi har till årets kongress märkt att det blir jäkligt kort om tid, så där har vi ett förslag att det ska vara ”sex månader innan kongressens öppnande” och det var det som gällde innan 2010 års kongress.

Samma paragraf, samma sida men moment Förbundsstyrelsens utlåtande. Där

skriver vi att "Förbundsstyrelsen låter sammanföra motionerna". Tidigare var det "och trycka" men här öppnar vi också upp för ny teknik istället och att de istället ska finnas tillgängliga till ombuden.

Samma sida, moment 9, Verksamhetsberättelse, utgår helt här, det här är alltså kongressparagrafer vi pratar om, för den återfinns då under paragraf 23, moment 6, som vi senare kommer till.

På sidan 18, så är det rätt stora förändringar. Här har vi då valt, och då återkommer även under nästa paragraf som är Förbundsstämma, här har vi valt att lägga in hur val går till, hur valberedningen ser ut, hur rösträttsförfarandet ser ut och sådana saker, som var en otydlighet i gamla stadgarna. Den var reglerad under en konstig paragraf. Här ser ni första ändringen i stadgarna som gäller att vi föreslår att det ska finnas en förbundsordförande, andra och tredje förbundsordförande. I övrigt är det ingen ändring mot tidigare.

Om vi går vidare till sidan 19 så är det paragraf 17, Förbundsstämma, moment 2, Tid, har vi då ändrat från "minst två förbundsmöten", kongressfria år, till "minst ett". Och sedan, här är ju en massa nya moment, moment 3, 4 och 5 är helt nya och det beror på att vi tydliggör valhanteringen under förbundsmötet, det fanns inte där tidigare. Hur man hanterar Kompletteringsval, Valsätt, Röstsätt, Utslagsröst, Lottning, Rösträtt. Så det är egentligen ingen ändring i sak utan det är de här andra förändringarna för att tydliggöra.

Då om vi kommer till paragraf 18 som gäller Val av ombud till förbundsstämma och kongress. Där har vi ändrat. Tidigare var det "Nominering av ombud sker på avdelningsmöte. Förbundsstyrelsen fastställer sista dag för nominering." Där är förslaget "Nominering ska ske på avdelningsmöte närmast före årsmötet" för att kunna väljas då på årsmötet i februari månad. Och att "Kompletteringsval eller första val av nytt ombud kan ske på annat möte och att nominering ska ske"... på mötet dessförinnan. Och att "Fullmakter sänds in på särskild blankett". Det sker redan idag, men finns inte stadgereglerat, så det är lätt att missa den saken.

Sedan kommer vi till paragraf 19, sidan 22, och där är det ju en hel del förändringar. Det är här det är reglerat att "Styrelsen består av förbundsordförande, andra och tredje förbundsordförande samt sex av ordinarie kongress valda medlemmar, bosatta i olika delar inom landet". Så förändringen där är att utöka förbundsledningen och att utöka de övriga ledamöterna med en person.

Om vi hoppar till moment 2, Möte, så är det ett tydliggörande där det är en konsekvensändring av förslaget till förbundsledning helt enkelt. Tidigare var det så att "förbundsordförande och andre förbundsordförande" beslutar om det här, nu skriver vi "förbundsordförande, eller dennes ersättare..."

Då hoppar vi till ett stycke som heter Suppleanter, för det blir en konsekvensändring av det tidigare beslutet vi fattade här efter beredningsutskottets förslag, och där kongressen utser, i förslaget stod det fyra suppleanter för valda ledamöter förutom förbundsordförande, andra och tredje. Där måste det bli så att kongressen utser sex personliga suppleanter för de valda ledamöterna, förutom förbundsordförande, andra och tredje förbundsordförande.

Paragraf 20, Förbundsledning. Det sa jag redan inledningsvis att där tycker jag att det ska vara "Förbundsledning" istället för "Styrelsefunktionär". Konsekvensändring när det gäller ledning, det ska vara tre och att de tre utgör förbundsledning och hur ordföringarna går in och ersätter varandra vid frånvaro.

Då går vi till sidan 24 och där i det momentet 7, Valberedning, det var enda stället där valberedningen tidigare hanterades. Nu ligger det både under Kongress och Förbundsmöte, så därför utgår den ur förslaget och sedan är det konsekvensändringar på momentsiffrorna.

Sedan hoppar vi till sidan 25 och det är ett förtydligande att det är tre personer som ska utses. Tidigare var det "Förbundsstyrelsen utser förbundets firmatecknare", här vill vi tydliggöra att det är förbundsstyrelsen som "utser tre personer till förbundets firmatecknare" och att "firman ska tecknas av minst två i förening".

Sedan kommer vi till paragraf 23, Den ekonomiska förvaltningen och räkenskaperna, som börjar på sidan 25, och paragraf 24, Revision, sidan 26, 27, 28. Och här kan man säga att det inte är stadgekommittén som har kommit med förslaget utan det är vår auktoriserade revisor, Ulrika, som var här och drog revisionsberättelsen. De här förändringarna beror på delvis ändrad lagtext och annat sätt att uttrycka sig vid revisionsarbetet och man håller på med ekonomisk förvaltning och räkenskaperna. Så det är helt enkelt sådant som vi skulle ha behövt göra ändå, även om vi inte hade lagt förslag till nya stadgar så hade vi fått bryta loss den här delen.

När det gäller paragraf 24, Revision, första momentet sidan 26, så har vi ändrat. Det var en konstighet, tyckte vi, att kongressen utsåg "tre revisorer och fyra suppleanter". Här tycker vi att det ska vara "tre revisorer och tre suppleanter för dessa".

Sedan på sidan 27 så är de förändringarna bara vad vår auktoriserade revisor har tyckt, även så sidan 28. Bland annat har man då konsekvensändrat "yrkesrevisor" till "auktoriserad revisor" i löptext.

Då kommer jag till sidan 29 och det är en ändring. Det är paragraf 26, moment 2, de här att-satserna. Det är ett tydliggörande. Tidigare var det så att avdelningen hade "att utse ledamöter till regionala avtalskonferenser" och det är väl bra, men vi tycker att man "ska utse två ledamöter till regionala avtalsråd varav ett ombud ska vara det valda ombudet till förbundsmötet". I och med att det är det valda ombudet till förbundsmötet som faktiskt är den som ska representera avdelningen på centrala avtalsrådet, så är det bra att en av de två personerna som varit på regionala även finns med på centrala avtalsrådet.

Sedan har vi ingen förändring förrän på sidan 41, paragraf 28, som rör Arbetsplatsombud. Det är dels under moment 1, Val, här har vi ett förtydligande "Ny- eller omval" skulle enligt gamla regleringen ske i januari månad. Vi tycker att det är fel att man ska behöva vänta till januari om man har ett intresserat arbetsplatsombud. Därför är förslaget att "Val sker i januari månad. Kompletteringsval och nyval kan ske vid annan tidpunkt under året." Så att man inte behöver vänta ända till januari månad efterföljande år för att bli vald till arbetsplatsombud.

Vi har också lagt in ett moment 3, Medel för verksamheten, att "Förbundsstyrelsen ansvarar för att medel finns för ett medlemsmöte per år på de arbetsplatser där det finns valda arbetsplatsombud alternativt där det väljs arbetsplatsombud." Den regleringen har inte funnits tidigare. Det har då varit tidigare på klubbar att vi skulle ställa medel till förfogande.

Sista förändringen är att vi har ändrat på sidan 42, paragraf 30, Skiljeförfarande, det har varit en oklarhet. Skiljenämnden är alltså istället för att gå till tingsrätt. Det är ofta så att när det är en medlem som tycker sig ha blivit illa behandlad av förbundet eller dess företrädare, att man då kan bli stämd för olika saker, och enligt LO:s normal-

stadgar så har man ett skiljeförfarande istället för att inte behöva gå till domstol. Här har vi haft en oklarhet som sista meningen i mittenstycket där säger ”Förbundet svarar för kostnaderna för skiljenämnden.” Och då är det lite oklart, vad innebär kostnader för skiljenämnden? Är det för respektive, för varje part har varsitt ombud och sedan har man ordförande, och då är frågan, alltså man har två skiljemän med ordförande och sedan har respektive part dessutom varsitt ombud, så det är egentligen fem personer. Då var det oklart vem som betalar för respektive ombud om förbundet ska ta hela kostnaden alltid eller inte. Då har vi valt att sno en text från ett annat LO-förbund, eller ett par andra som har det här, att istället för att ”förbundet svarar för” så säger vi att ”Skiljenämnden avgör skälig kostnad i fördelningen mellan parterna”. Och skiljenämnden är ju oberoende. I skiljenämnden så sitter, vi har en representant, men det är ingen som får ha bindningar till LO-förbund eller vårt förbund över huvudet taget, det ska vara en extern, oftast en advokat.

Så det här är alltså de nya stadgeförslagen och förslaget till beslut lyder så här: Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta att anta förslaget till nya stadgar, att dessa träder i kraft från den 1 januari 2015, med undantag för paragraf 16, moment 9, som gäller kongressen och det är Val, och moment 10 som gäller Valberedning, och paragraferna 19, Förbundsstyrelse, 20 Förbundsledning, 22 Firmateckning samt 24 moment 1, och det gäller revision och val av revisorer för det är de förändringar som vi måste göra direkt när klubban slås här för att kunna förrätta de val som vi ska göra. Så det är mitt förslag.

I debatten deltog:

- *Fredrik de Rooy*, Helsingborg
- *Johan Noresund*, Ludvika
- *Annica Collstam*, Sollentuna
- *Jack Botonjic*, Kalmar
- *Monika Johansson*, Luleå
- *Magnus Pettersson*, föredragande
- *Carina Eriksson*, Piteå
- *Camilla Claesson*, Göteborg Centrum
- *Peter Obermüller*, Spånga

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsen föreslår kongressen att anta förslaget till nya stadgar, att dessa träder i kraft från den 1 januari 2015 med undantag för § 16 mom 9 och 10, §§ 19, 20, 22, 24 mom 1 som träder i kraft omedelbart.
- Yrkande att behålla två förbundsmöten per år från *Fredrik de Rooy*, Helsingborg, *Johan Noresund*, Ludvika, *Jack Botonjic*, Kalmar, *Monika Johansson*, Luleå och *Carina Eriksson*, Piteå.
- Avslag från förbundsstyrelsen till *Fredrik de Rooy*s m fl förslag.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag om minst ett förbundsmöte per år från *Camilla Claesson*, Göteborg Centrum och *Peter Obermüller*, Spånga.
- Förslag från förbundsstyrelsen att hänskjuta § 13 till beredningsutskottet.

Kongressen beslutade

- att** hänskjuta § 13 till beredningsutskottet.
- att** bifalla förbundsstyrelsens förslag över § 17.
- att** bifalla förbundsstyrelsens förslag till nya stadgar.
- att** bifalla förbundsstyrelsens förslag att stadgarna träder i kraft den 1 januari 2015 utom §§ 16, 19, 20, 22 och 24 som träder i kraft omedelbart.

Votering begärdes av *Fredrik de Rooy*, Helsingborg.

Ajournering

Kongressen ajournerades till lördag morgon 08.30.

Dagens förhandlingar avslutades kl. 18.35.

Lördag 22 november 2014

Förhandlingarna återupptogs kl. 08.35.

Kongressordförande: *Cecilia Samuelsson*

Röstlängden justerades till 107 röstberättigade.

Tal av arbetsmarknadsminister Ylva Johansson

Hej! Så härligt att få börja morgonen här hos er. Vet ni att när jag hör "Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson", "yes", tänker jag, "yes! Äntligen!" Det är så himla härligt. Tack för att jag fick komma hit. Det är så härligt att få företräda en ny regering och en ny politik. Tänk att vi har en feministisk regering, ledd för första gången av en fackföreningsman med en ny politik för jobb, rättvisa och framtidstro.

Det är härligt! Men vi tar ju över efter åtta år av borgerlig politik med väldigt många revor i samhället. Allvarliga revor, arbetslöshet, klyftor, stora klyftor. Många människor som har lämnats långt efter. Så det är naturligtvis ett väldigt tufft läge och väldigt mycket som vi har att göra. Och därför så har vi också rivstartat. Vi la ju fram vår första budget och vi la också fram en ny utrikespolitik. Ni vet redan att Sverige har erkänt Palestina. Jag vet att ni också samlar in pengar nu för det är väldigt mycket som behövs.

Det ska märkas och det märks att vi har en ny regering. Vi har lagt en budget som förhoppningsvis ska beslutas i riksdagen här före jul, som innebär att vi tar bort den borte parentesen, eller stupstocken, i sjukförsäkringen, att vi höjer sjukpenningen och föräldrapenningen, sjukaktivitetsersättningen. Att vi satsar stora resurser på äldreomsorgen, på sjukvården. Att vi sänker skatten för pensionärerna, att vi höjer underhållsstödet, att vi gör oerhört stora satsningar i skolan, på mindre klasser. Vi tänker aldrig acceptera att en enda unge lämnas efter. Jag kan bli alldeles tokig när jag lyssnar på Jan Björklund, när man säger liksom så där att "barn får skylla sig själva". Va? Att man inte tog sin chans. Ja, men om man är 14 år får man väl inte säga så, att man har försuttit sin chans? Man får väl aldrig ge upp om barn? Det här är oerhört viktigt, att vi kan få en skolpolitik som satsar på varenda unge och stora satsningar förstås också på att kunna studera vidare. Vi betalar det med höjd skatt för dem som tjänar mest. Det är en politik och en budget som jämnar ut klyftor mellan dem som har mest och dem som har minst och mellan män och kvinnor. Det är vår första budget och vi hoppas få lägga väldigt många till.

Jag tänkte koncentrera mig här på att prata en del om det som är mitt ansvarsområde. Jag tänkte börja med det som är, jag skulle kunna säga, ordning och reda på arbetsmarknaden. Man skulle också kunna säga det som behöver bli den svenska modellen 2.0. Den borgerliga regeringen och inte minst de moderata arbetsmarknadsministrarna, de brukade prata om den svenska modellen som att det handlar om att det är facket och arbetsgivarna som gemensamt gör upp om villkoren. Då glömmar man att den svenska modellen alltid har bestått av tre parter, staten är också en part. Det man gjorde var att man successivt och mycket målmedvetet steg för steg drog tillbaka den statliga delen genom att försämra arbetslöshetsförsäkringen, genom att försämra satsningar på arbetsmiljö, genom att släppa fram lagstiftning som tillåter att man kan missbruka visstidsanställningar, genom att ta fram lagstiftningar som Lex Laval, genom att ändra reglerna när det gäller bemanningsföretag och mycket annat, så rycker man undan. Det som händer i balansen då mellan parterna på arbetsmarknaden, det är att den balansen ändras och det är löntagarna som har varit den stora förloraren

på den politiken. Nu är det dags att vi börjar styra om den, så att vi får en ny och bättre balans på arbetsmarknaden, och det är bland annat det som är mitt uppdrag.

Då finns det en rad frågor som vi har på agendan att ta itu med. En hel del av dem gäller hur vi ska säkerställa att vi har svenska kollektivavtal som gäller för alla som arbetar i Sverige, oavsett var man kommer ifrån. Det här kommer att kräva en hel del. Dels har vi de som kommer till Sverige för att arbeta från länder utanför EU, det som brukar kallas arbetskraftsinvandring, där vet ni att den tidigare regeringen, den gamla regeringen, tycker jag man ska säga, låter inte det bra? Den gamla regeringen införde regler som gjorde att det blev möjligt för skrupelfria arbetsgivare att på ett skamlöst sätt utnyttja människor i en utsatt position. Man kunde sälja arbetstillstånd och man kunde ha människor i ett utsatt läge att jobba långt, långt under anständiga löner och väldigt långt under kollektivavtal. Det här blir en viktig fråga att ändra på reglerna, att göra det arbetserbjudande, som måste följa kollektivavtalet, rättsligt bindande och att införa sanktioner för dem som bryter mot detta, så att vi kan få en ordning och reda, så att vi inte dumpar villkoren, men också därför att människor i en utsatt position inte ska kunna utnyttjas på den svenska arbetsmarknaden.

Men vi har också en stor rörlighet inom EU, som ni vet. Ett av de stora problemen med detta när det gäller rörligheten inom den Europeiska Unionen är att det finns en obalans mellan de fackliga rättigheterna och, så att säga, kapitalets rättigheter när det gäller rörligheten. Det beror, kan man säga, på att den konstruktion som EU-reglerna har gör att det är väldigt mycket starkare regelverk för att kunna ta bort hinder än för att kunna sätta upp dem. Så det betyder att när man vill skydda någonting så är det oerhört mycket svagare regelverk än när man vill ta bort någonting som hindrar rörligheten. Det här har gjort att vi gemensamt inom partiet och LO har kommit fram till att, för att komma till rätta med den här obalansen, så krävs det att man ändrar i fördraget för Europeiska Unionen och inför ett socialt protokoll som gör att vi får en annan balans. Det här är en viktig fråga för den nya regeringen att driva starkt inom EU, tillsammans förhoppningsvis med flera andra länder, för att åstadkomma en fördragsändring där vi kan få till ett socialt protokoll.

Vi behöver också arbeta för att förändra utstationeringsdirektivet, som styr villkoren för den som arbetar som utstationerad i Sverige och som sätter begränsningar för hur långt vi kan kräva. Men det finns också en hel del som vi kan göra i vår egen lagstiftning. Till exempel så har vi ju Lex Laval, den så kallade utstationeringslagen, där den gamla regeringen införde ett regelverk, som går mycket längre när det gäller att begränsa de fackliga rättigheterna än vad som krävs när det gäller utstationeringsdirektivet. Det här är en viktig fråga, där vi nu har en utredning, som kommer på torsdag, att få tilläggsdirektiv och en ny sammansättning och uppdraget att ta fram en ny lagstiftning, riva upp den gamla lagen, ta fram en ny lagstiftning, där vi pressar det så långt det bara är möjligt för de fackliga rättigheterna inom ramen för utstationeringsdirektivet. Så det blir viktiga frågor för att upprätthålla modellen.

Andra viktiga frågor att ta itu med handlar om att begränsa missbruket av visstider. Vi behöver ju visstidsanställningar på svensk arbetsmarknad. Men vi behöver inte missbruk av visstidsanställningar och det är vad vi ser idag. Jag tycker att det är allvarligt det många upplever idag. Min farfar var smålänning, han hade inget riktigt jobb. Min farfar stod med mössan i hand på mornarna och hoppades på jobb och bad och tiggde om jobb. Ibland fick man påhugg i skogen eller på någon gård och ibland fick man inte det och då var det inte mat på bordet för min pappa. Jag är uppvuxen med den här berättelsen och jag har alltid tänkt så där, att det var ju länge sedan vi hade daglöner, men de är ju tillbaka. Och de är många. Det är bara det att de inte har mössan i hand, de har mobilen i handen. Vi är tillbaka i den utsattheten. Det gäller

inte alla på arbetsmarknaden, men det gäller en växande grupp. Vi har sett under de här åren hur skillnaderna på arbetsmarknaderna har ökat och den gruppen som är allra mest utsatt har blivit större och större och mer och mer utsatt. Det här är en viktig uppgift att hålla ihop arbetsmarknaden, där det både kommer att krävas ny lagstiftning, men också att vi använder den statliga makten för att skapa en annan balans mellan parterna, så att ni också avtalsvägen kan komma längre när det gäller att upprätthålla anständiga villkor för alla som arbetar på svensk arbetsmarknad. Här kommer det att krävas ett nära samarbete mellan er regering och er tillsammans. Hur ser den nya modellen ut, vad ska lagregleras, vad ska lösas via avtalsvägen och hur hittar vi en bra balans så att vi både, förstås, klarar flexibiliteten på arbetsmarknaden, jälvklart, men vi måste också klara tryggheten? Människor måste kunna ha fasta arbeten till avtalsenliga villkor.

För att komma till rätta med detta också med balansen, så lägger ju den nya regeringen örslog om att kraftigt stärka arbetslöshetsförsäkringen. Vi kommer att höja taket i A-kassan till 910 kronor och det kommer att börja gälla den första maj, är det inte härligt! Äntligen tar vi ett rejält kliv mot att arbetslöshetsförsäkringen ska vara en inkomstförsäkring, och inte som det har blivit för de allra flesta idag, en grundförsäkring. Du ska ha en inkomstrelaterad ersättning när du blir arbetslös. En olycka ska kunna komma ensam. Blir du arbetslös ska du inte också behöva bli fattig, det är hela poängen med att ha en försäkring.

Vi gör också stora satsningar när det gäller arbetsmiljön. Ni vet att den gamla regeringen la ner hela Arbetslivsinstitutet och skar ned kraftigt på resurserna till Arbetsmiljöinspektionerna. Det här har fått i effekt att arbetsskadorna har ökat fyra år i rad nu. Sjukskrivningstalen skenar faktiskt just nu. Det är väldigt allvarligt det vi ser ute på många arbetsplatser. Nu ska vi vända den utvecklingen, den nya regeringen satsar 100 miljoner kronor varje år de kommande åren för att stärka arbetsmiljöarbetet. Vi gör det för att det ska vara fler inspektioner, arbetsmiljöinspektörer och fler inspektioner, för att vi ska kunna förnya föreskrifterna och ha moderna föreskrifter, som tar in den nya kunskapen som finns. Vi satsar mer på forskning i arbetsmiljö, vi ska återkomma mer till det senare i forskningspropositionen. Vi satsar nya resurser på de regionala skyddsombuden och vi ska fortsätta satsningen på kvinnors arbetsmiljö. Det är stora insatser vi gör för att kunna vända utvecklingen när det gäller arbetsmiljöarbetet. Vi ska också ta fram en nollvision mot dödsolyckor, för även om det faktiskt är så att dödsolyckorna har blivit färre och färre, så är det något alldeles oerhört, tycker jag, att människor förlorar livet på jobbet. Vi kan aldrig acceptera att någon människa ska förolyckas på sitt arbete. Så det här blir en viktig del i det vi gör i den nya regeringen.

Jag vill också säga att det kommer att krävas en hel del kompromissande av oss, vi har inte majoritet i riksdagen. Det här betyder att i många av de lagstiftningar vi pratar om kommer det att krävas en hel del kompromissande samarbete och lobbyarbete från folk som vill ha den här lagstiftningen, säger jag och tittar på er. Därför att vi kommer att behöva stöd av några mer partier för att kunna få igenom ny lagstiftning i riksdagen. Det här är viktigt, budgeten är något lättare att få igenom än vad lagstiftning är, så det är också en stor utmaning som vi står inför.

Jag tänkte avsluta med att prata om det som är regeringens absolut viktigaste fråga, och det är jobben. Vi har en arbetsmarknad i Sverige med ungefär 4,8 miljoner jobb, vi borde ha drygt 5 miljoner jobb för att vi skulle komma ner så att alla som vill och kan arbeta också kan göra det. På den här arbetsmarknaden med 4,8 miljoner jobb så är det varje år, till exempel i år, 1,3 miljoner lediga jobb. Visst är det helt otroligt mycket? Då är det lite falskt, det här, för en del av de här jobben är någon som får en ny visstidsanställning, som är kvar på samma jobb, men det blev ett nytt anställ-

ningskontrakt. Men det är i alla fall långt över en halv miljon människor som är en ny person på jobbet. Alltså, det är ett jobb som inte fanns tidigare kanske eller att det är en ny person som har kommit och bytts ut på jobbet. Det här är ju otroligt mycket på en arbetsmarknad med 4,8 miljoner jobb, så är det kanske 6-700 000 personer varje år som är nya på jobbet. Det betyder att vi liksom omsätter hela arbetsmarknaden på mindre än 10 år. Förstår ni hur jag tänker? Det här är ju en väldigt stark förändringskraft på arbetsmarknaden. Jag tror att det är bra med det, men det ställer också höga krav på utbildningspolitiken och på arbetsmarknadspolitiken, och det är där den gamla regeringen så fatalt har fallerat och det betyder att vi idag, förstår ni, har fler lediga jobb än vad vi hade precis innan finanskrisen. Trots att vi har flera år av rätt medioker ekonomisk utveckling så har vi fler lediga jobb nu än vad vi hade precis innan finanskrisen när det var efter flera år av uppåtgång på arbetsmarknaden. Och ändå är arbetslösheten två procentenheter högre än den var före finanskrisen, förstår ni, det här är ett mått på hur dåligt matchningar fungerar på arbetsmarknaden.

Det är klart, att det här är en kombination av att man dels har skurit ner kraftigt på utbildning och att man har haft en arbetsmarknadspolitik som totalt har misslyckats med att lösa sin uppgift, nämligen att se till att de lediga jobben tillsätts och att de arbetslösa rustas för att kunna ta de lediga jobben. Här behövs det en total förändring av arbetsmarknadspolitiken och utbildningspolitiken, och det är den vi nu inleder. Det kommer att bli ett nytt och annorlunda uppdrag för Arbetsförmedlingen, att inte bara arbeta med dem som står allra längst från arbetsmarknaden, utan faktiskt se till att de lediga jobben tillsätts så att vi kan öka förtroendet för Arbetsförmedlingen och få en väl fungerande arbetsmarknad. Vi kommer att lägga om hela satsningen på hur vi ska rusta människor för att kunna ta de lediga jobben.

På måndag kommer jag att inleda en dialog med alla kommunledningar i Sverige, det kommer att bli många möten, kan jag säga. På måndag ska jag träffa alla kommunledningar i Östergötland och sedan ska jag resa runt i landet. Jag ska inbjuda och erbjuda kommunerna ett samarbete med Arbetsförmedlingen. Hur kan vi gemensamt sätta oss för att lösa ungdomsarbetslösheten? Hur kan vi göra så att ett och ett blir tre, där man tillsammans sitter, både kommunerna och Arbetsförmedlingen, och ser vad är det som krävs för att ungdomar som inte har klarat gymnasieskolan ska göra det? Kan vi kombinera det med att man jobbar deltid och studerar deltid på folkhögskola? Kan vi hjälpa till och få en ordnad generationsväxling? Jag vet till exempel i er bransch så saknas det också många yrkesutbildade som skulle behövas. Kan vi få en ordnad generationsväxling, där ungdomar kommer in i arbete och får den utbildning som krävs, samtidigt som andra mer erfarna fungerar som handledare och mentorer? Det här hoppas jag att kommunerna ska vilja så att vi gemensamt kan börja lösa ungdomsarbetslösheten och steg för steg ta oss ner till att ingen ung människa är arbetslös längre än absolut max 90 dagar. Vi ska avskaffa långtidsarbetslösheten bland unga och vi ska göra det gemensamt.

Vi har också en oerhört stor utmaning bland alla människor som har varit arbetslösa mycket länge. Långtidsarbetslösheten har ju vuxit dramatiskt under den gamla regeringens tid. Trots att ekonomin nu går lite uppåt, så ser man ingen som helst ljusning när det gäller långtidsarbetslösheten. Personer har placerats i Fas 3, som ni vet, som är en återvändsgränd som inte leder någonstans. Det är en stor utmaning för oss att vända detta, men det går. Den viktiga skillnaden är, skulle jag säga, hur man ser på människor. Jag vet inte om några av er kommer ihåg någonting som hette Kungskapslyftet. Det var när vi hade stor kris på 90-talet. Jag var ansvarig i regeringen då för utbildningspolitiken och så gjorde vi Kungskapslyftet. Jag kommer ihåg när jag skulle presentera det förslaget för Sveriges riksdag, då var det en moderat riksdagsledamot som sa så här, han var emot då förstås, och så sa han: ”Att kasta utbild-

ning efter människor som ingenting kan och ingenting vill. Inget kan vara ett större slöseri”, sa han. Det är sådan människosyn de har. Vi har en annan människosyn. Vi vet att alla människor har resurser, alla människor har stora resurser. Men det som händer efter lång tid i arbetslöshet, och det kan gå olika fort för olika personer, det är att man liksom inte kommer åt sina egna resurser, att människor liksom skrumprar. Jag brukar säga att arbetslöshet är som betong. Det är löst och rörligt i början, men när det stelnar så blir det väldigt svårt och man tappar liksom suget och tilltron till sig själv.

Det jag upplevde under Kunskapslyftet, jag var ute och besökte väldigt många eftersom jag var ansvarig för det. Mitt riktiga jobb är faktiskt matematiklärare, det är det jag egentligen gör, så jag brukar besöka matematikgrupper som läste, då fanns det en kurs som läste matematik C, som man kunde läsa, det var en gymnasiekurs, så då besökte jag människor som brukar läsa den kursen. Den kursen råkade jag kunna, den går ut på att man lär sig att derivera. Derivera handlar om lutning på kurvor, det är hela kursen, kan man säga. Man lär sig att derivera och så deriverar man, sedan är kursen klar. Det var det de gjorde, de satt där och deriverade och då pratar man med folk och det var ingen som sa så här att: ”Jag kan derivera, nu känner jag att arbetsmarknaden öppnar sig och allting ligger framför mig”, det var ju ingen som sa det. Men nästan alla sa ungefär så här: ”Jo, men du vet att jag tänkte att... och vi kanske ska plugga vidare, och det var några som tänkte göra så och jag kanske skulle göra det och jag skulle flytta och jag tog kontakt med dem och jag skulle...” Alltså, det som händer när människor kommer i utbildning är litegrann som att vattna människor. Att man får tag i alla de där resurserna, som man redan har, de blir liksom tillgängliga. Så det handlar inte bara om det nya man lär sig, till exempel att derivera kan vara bra att kunna, men man kan också klara sig utan, men allt det här andra som händer. Att man liksom börjar blomma, att man får tag i det där man redan har. Ni vet, det känner man, det kan räcka med en fortbildningsdag så känner man hur man får en massa nya idéer. Det här handlar om synen på människan, att se att det finns ingen människa som är ett hopp-löst fall, att alla människor har resurser och att vår uppgift i arbetsmarknadspolitiken och utbildningspolitiken handlar om att människor ska få använda sina resurser och få växa som människor och få tilltro till sin egen förmåga. I arbetsmarknadspolitiken så är det en total omläggning, det handlar om att den gamla regeringen sa att vi ska sänka priset på arbete, det var vad hela deras politik gick ut på. Den nya regeringen säger att vi ska höja värdet på människor, och det ska vi göra gemensamt! Tack!

DAGORDNINGENS PUNKT 14

Val

DAGORDNINGENS PUNKT 14.1

Styrelsefunktionärer (förbundsledning)

- *Stefan Björkenstam*, valberedningens ordförande, föredrog valberedningens förslag till förbundsledning:

Magnus Pettersson, ordförande

Yvonne Nygårds, 2:e ordförande

Jari Visshed, 3:e ordförande

Han yrkade att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade med acklamation

att till ordförande välja Magnus Pettersson.

att till 2:e ordförande välja Yvonne Nygårds.

att till 3:e ordförande välja Jari Visshed.

Tacktal av Magnus Pettersson

Tack! Tack så väldigt mycket. Jag hoppas och tror att jag kan leva upp till ert förtroende att tillsammans med övriga i ledningen, förbundsstyrelsen, anställda och förtroendevalda ansvara för förbundets verksamhet den kommande kongressperioden. Att bli vald till förbundsordförande är det största och viktigaste förtroendet någon kan få. Jag känner mig stolt, hedrad och något skrämmd över den uppgift som väntar. Jag har under de senaste tre och ett halvt åren haft möjlighet att som andre förbundsordförande hjälpa till att leda förbundet. Jag har också i stor utsträckning deltagit i gemensamma LO-konstellationer och där representerat förbundet.

Jag är en person som tror på den svenska modellen med att arbetsmarknadens parter ska få och ta ansvar för kollektivavtalsregleringar. Svenska kollektivavtalet ska omfatta alla som arbetar i Sverige, oavsett om det är för tillfälligt arbete eller om man är bosatt i Sverige. Alla arbetstagare ska ha samma villkor så att inte arbetstagare kan ställas mot varandra och cyniskt utnyttjas av arbetsgivare vars enda intresse är att tjäna så mycket pengar som möjligt. Jag tror också på en stark LO-samordning, så att vi med gemensamma krafter ska kunna driva våra medlemmars frågor om bättre villkor på arbetsmarknaden och en sund och säker arbetsmiljö för alla. Jag tror också att det är viktigt att ha ett utvecklat och bra samarbete med tjänstemannaorganisationerna. Det gynnar alla våra medlemmar om vi kan enas om lönebildningsmodeller som ger reallöneökningar till alla.

Jag tror också på att vi kan utvecklas ännu mer i samarbetet inom 6F-förbunden, Byggnads, Elektrikerna, Målarna och Seko. Det är mycket som förenar oss i synen på den svenska modellen och arbetsmarknaden över lag. Här är vi tillsammans en stark röst och en kraft att räkna med. 6F har idag blivit ett starkt varumärke och andra lyssnar på oss, då vi i tal eller i skrift uttalar oss i olika frågor eller då vi i debattartiklar lyfter för oss viktiga frågor som vi vill belysa. Vi har många viktiga frågor kvar att behandla under kongressen, så jag tänker inte uppta mer tid, utan slutar med att rikta ett tack till dem som har gjort det möjligt för mig att stå här idag, inte minst min fru Annelie. Tack så mycket kongressledamöter för att ni ger mig detta förtroende!

Tacktal av Yvonne Nygårds

Ja, jag säger lite som Magnus, jag är stolt och glad och nervös och allt möjligt. Jag är jättetacksam för det här förtroendet och jag ska försöka göra ett jättebra jobb. Jag funderar på det, 1987 började jag jobba på ASAB som städare och jag funderar på om den lilla tjejen som klev in på ASAB då hade vetat vad det skulle leda till. Jag undrar om hon hade vågat gå in då. Nej, men jättetack för förtroendet och jag ska göra mitt bästa för att tillsammans med övrig ledning föra det här förbundet framåt och göra verksamhet som gynnar våra medlemmar på alla sätt och vis. Tack så jättemycket!

Tacktal av Jari Visshed

Jag vill också tacka för förtroendet. Jag har i stort sett spenderat hela mitt liv i Fastighetsanställdas Förbund och haft egentligen alla poster på vägen till den här posten. Jag tror att det var Tage Erlander, som sa när han blev som föreslagen för partiledare, så sa han ”Nu har de blivit alldeles tokiga, nu föreslår de mig.” Nej, jag ska verkligen försöka leverera och göra så gott jag kan, dels för att stötta Magnus då naturligtvis i vårt arbete och jag tackar väldigt mycket för förtroendet.

- *Hans Öhlund*, förbundet, kallade upp den nyvalda förbundsledningen och lyckönskade den.

- *Stefan Björkenstam*, valberedningens ordförande, utlyste nomineringstid för förbundsstyrelseval till kl. 11.00.

DAGORDNINGENS PUNKT 20

Arbetsmiljö - motion 101 och 102

Motion 101

Avdelning *Västerort, Södertörn, Heby och Uppsala Västra*

Motionär *Jörgen Billner, Curt Öhrström, Lennart Jansson och Stefan Henriksson*

Stress och hård arbetstakt

Stressen och kravet på tillgänglighet ökar för fastighetsskötarna. Man känner press att svara i telefon jämt och ständigt, i vissa fall även utanför arbetstid. Arbetsområdena blir större och personalstyrkan som ska utföra arbetsuppgifterna minskar. Den psykosociala arbetsmiljön blir dålig när man blir klämd mellan hyresgästernas önskemål om bra service och känslan av att vara ansvarig för företagets anseende hos sina hyresgäster, chefernas krav på vad som ska hinna utföras och det egna behovet av rimlig arbetstakt och raster för återhämtning och vila.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet tar fram en strategi för hur man ska arbeta för att motverka stressen,

att förbundet verkar för en arbetsmiljöföreskrift med kraftfulla regler om psykosocial arbetsmiljö.

Motion 102

Avdelning *Järfälla*

Motionär *Fidelete Mubanguka*

Stress och hård arbetstakt

Idag blir städare ständigt pressade att öka sin arbetstakt. Avverkningsytorna blir större och större för varje år som går. Arbetsledningen påtalar hela tiden att man måste hinna.

Den som har tidsbegränsad anställning och inte hinner får inte förnyad anställning. Många stannar och jobbar gratis på grund av pressen. Att hävda den så kallade tidlöneprincipen blir ett slag i luften om man tappar sitt jobb genom att man inte får ett nytt vikariat eller en ny tidsbegränsad anställning om man kräver sin rättighet.

Förbundet måste arbeta kraftfullt för att komma till rätta med detta problem och inte bara hänvisa till tidlöneprincipen.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet tar fram en strategi för hur man ska arbeta för att motverka stressen och det överdrivna kravet på arbetstakt i städbranschen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 101 och 102

ARBETSMILJÖ

Den fysiska arbetsmiljön är betydligt lättare att mäta än den psykosociala. Det innebär att de nyvalda skyddsombuden vanligtvis börjar sitt arbete med att riskinventera den fysiska arbetsmiljön. Ergonomifrågor för städare och fallrisker för fastighetsskötare hör till de arbetsmiljörisker som våra skyddsombud är bäst på att inventera.

Den psykosociala arbetsmiljön är betydligt svårare att angripa. Mobbning, trakasserier, otillräcklig påverkan, obefintliga utvecklingsmöjligheter och inte minst stress är ett ökat problem för våra medlemmar. Det finns ofta flera orsaker till att medlemmarna känner sig stressade. Otydligt ledarskap, oklara målsättningar, bristfällig introduktion och vidareutbildning, ökad konkurrens från oseriösa arbetsgivare samt dåliga upphandlingar hör till dessa. Några av orsakerna kan angripas via riksavtalsförhandlingar, några via lagstiftning och några via ett förändrat arbetssätt för förbundet. Oavsett vilka lagar eller avtalsskrivningar förbundet lyckas åstadkomma så är dessa värdelösa om de inte efterlevs. Det är till största delen vi själva som måste sköta kontrollen av detta.

Kongressen 2010 antog en motion om att genomföra en arbetsmiljöenkät bland medlemmarna. Enkäten är gjord och redovisades vid förbundsmötet i maj 2014. Förbundsmötet beslutade efter redovisningen att under 2015 påbörja arbetet med att ta fram en arbetsmiljöstrategi för förbundet. Arbetsmiljöstrategin ska innehålla förslag till åtgärder utifrån enkätsvaren och utifrån LOs arbetsmiljöstrategi från 2012.

Föreskriften ”Psykosociala aspekter på arbetsmiljön” är producerad 1980. Arbetslivet har naturligtvis förändrats väsentligt sedan dess. Hade det enbart hängt på Fastighetsanställdas Förbund, eller på LO, hade föreskriften reviderats för länge sedan. Revidering av föreskriften är redan en prioriterad fråga hos LO. Vi har dock en motståndarsida bestående av arbetsgivarorganisationer som har en helt annan politisk agenda och som absolut inte vill se några ytterligare krav på arbetsgivarna. Tvärtom finns indikationer på att arbetsgivarna vill ta bort föreskriften och föra in en del av texterna under föreskriften Systematiskt Arbetsmiljöarbete. Trots motståndet avser förbundet, via LOs Miljö- och Arbetslivsutskott fortsätta driva frågan om en revidering av föreskriften.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta
att anse motion 101 och 102 besvarade.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 101 och 102.

DAGORDNINGENS PUNKT 23

Politisk påverkan – motioner 164-226

DAGORDNINGENS PUNKT 23.1

Anbud – motion 164

Motion 164

Avdelning *Karlskrona*

Motionär *Bo Eriksson*

Anbud

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för ett politiskt beslut som stipulerar att företag utan kollektivavtal inte ska få lägga anbud på arbete och uppdrag.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 164

ANBUD

Motionären vill att förbundet verkar för ett politiskt beslut som stipulerar att företag utan kollektivavtal inte ska få lägga anbud på arbete och uppdrag.

Förbundsstyrelsen finner det svårt att ta ställning till motionen då det inte finns någon ”brödtext” som närmare förklarar motionärens ambition och riktning med motionen.

Förbundsstyrelsen anser i likhet med motionären att det är önskvärt att den som lägger anbud på arbete och uppdrag borde ha kollektivavtal. Förbundsstyrelsen är tveksam till att reglera det genom ett lagförslag då vi anser att det undergräver den svenska modellen på arbetsmarknaden. Den svenska modellen innebär i korthet att parterna på arbetsmarknaden reglerar sina mellanhavanden genom avtal. Däremot när det offentliga handlar upp arbeten eller uppdrag, med våra gemensamma skattepengar, så anser vi att man då borde fatta ett politiskt beslut som stipulerar att man bara tillåter företag som har kollektivavtal att lämna anbud.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att anse motion 164 besvarad.

I debatten deltog:

- *Bo Eriksson*, Karlskrona
- *Jörgen Karlsson*, Växjö
- *Kjell-Ivar Lundgren*, föredragande
- *Jack Botonjic*, Kalmar
- *Jari Visshed*, förbundsstyrelsen
- *Karl-Gustav Mattisson*, Tierp
- *Hans Öhlund*, förbundet

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motion nr 164.
- Bifall till motion nr 164 med tilläggsyrkandet i att-satsen: ”kollektivavtal eller kollektivavtalslika löner och förmåner” från *Bo Eriksson*, Karlskrona.
- Bifall till motion nr 164 med Bo Erikssons tilläggsyrkande från *Jörgen Karlsson*, Växjö, samt ytterligare ett tillägg: ”Att förbundet ska på alla tillgängliga sätt verka för att det ska finnas kollektivavtal på svenska arbetsplatser.”
- Bifall till motion nr 64 med Bo Erikssons tilläggsyrkande från *Jack Botonjic*, Kalmar, samt en tilläggsatt-sats: ”Att verka för arbetsmarknadens reglering genom avtal och EU-fördragets ändring.”
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Jari Visshed*, förbundsstyrelsen, och *Karl-Gustav Mattisson*, Tierp.
- Förslag från *Jörgen Karlsson*, Växjö, att hänskjuta motion nr 164 till beredningsutskottet. Till detta yrkade förbundsstyrelsen bifall.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag att hänskjuta frågan till beredningsutskottet.

DAGORDNINGENS PUNKT 21

Nya stadgar (återupptagen punkt)

- *Hans Öhlund*, föredragande, föredrog beredningsutskottets förslag till ny skrivning i § 13 mom 1 Konfliktersättning: ”Ersättning utgår för högst det antal timmar medlemmen har varit i konflikt.” Han yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.
- *Jörgen Karlsson*, Växjö, begärde att få se texten skriftligt.
- *Carina Eriksson*, Piteå, begärde ett förtydligande.

Kongressen beslutade

att bifalla beredningsutskottets förslag över § 13.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.2

Semesterförläggning – motion 165

Motion 165

Avdelning *Södertörn*

Motionär *Chutinan Srinakdee*

Inflytande över semesterns förläggning

Semesterlagen ger de anställda rätt till 4 veckors sammanhängande semester under perioden 1 juni – 31 augusti. Den ger också arbetsgivarna möjlighet att tvinga sina anställda att ta ut semester under samma period. Sedan semesterlagens regler infördes har Sverige förändrats. Vi är många från andra länder som vill ha semester på andra tider än svensk sommar. Vi vill kunna ta semester i vårt hemland när vädret är som bäst där och det kan vara i december, maj eller oktober. Det är dags att stärka de anställdas inflytande över när huvudsemestern ska kunna tas ut, vilket kräver ändringar i semesterlagen.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet arbetar för en ändring i semesterlagen så att de anställda får rätt att bestämma när på året de vill ta ut sin huvudsemester.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 165

SEMESTERFÖRLÄGGNING

Motionären önskar en förändring av semesterlagen så att de anställda får rätt att bestämma när på året de vill ta ut sin huvudsemester. Detta bl.a. mot bakgrund av att många numera skulle vilja ha huvudsemestern på annan tid än den period som idag anges i semesterlagen, perioden 1 juni – 31 augusti. Förbundsstyrelsen uppfattar att motionären är för en fortsatt sammanhängande huvudsemester om fyra veckor.

I § 12 i semesterlagen anges följande: ”Om inte annat har avtalats, ska semesterledigheten förläggas så, att arbetstagaren får en ledighetsperiod av minst fyra veckor under juni-augusti”.

Förbundsstyrelsen är inte emot att stärka de anställdas inflytande över när huvudsemestern ska tas ut.

Semesterlagen medger en möjlighet att avtalsreglera förläggningen av huvudsemestern redan idag. Förbundsstyrelsen har inte uppfattat att det varit särskilt

frekventa försök till att åstadkomma en lösning via avtal, vare sig lokalt i företag eller via kollektivavtalsreglering. Förbundsstyrelsens uppfattning är att man först bör undersöka möjligheterna att reglera ett ökat inflytande för de anställda vid förläggning av huvudsemester via avtal.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 165.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 165.

Kongressen ajournerades i 15 minuter kl. 09.50.

Förhandlingarna återupptogs kl.10.10.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.1

Motion 164 (återupptagen punkt)

- *Hans Öhlund*, föredragande, föredrog beredningsutskottets förslag:

Beredningsutskottet föreslår kongressen besluta att bifalla förbundsstyrelsens besvarandeyrkande och att förbundet kraftfullt ska verka för att det ska finnas svenska kollektivavtal på alla svenska arbetsplatser.

- *Jörgen Karlsson*, Växjö, tar tillbaka sina tidigare yrkanden och ställer sig bakom beredningsutskottets förslag.

Kongressen beslutade

att bifalla beredningsutskottets förslag över motion nr 164.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.3

A-kassan - motion 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176 och 177

Motion 166

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

A-kassan

För att vi ska kunna bevara den svenska modellen med kollektivavtal och kunna infria det fackliga löftet, måste vi ha en fungerande a-kassa. I dag är reglerna för a-kassan krångliga. De byts mycket ofta och inte alltid till det bättre. Men framför allt måste den ligga på en nivå så att man kan försörja sig om man skulle bli arbetslös. Som vi vet är det många av våra medlemmar som drabbas.

Taket i a-kassan har länge legat på samma nivå och nu slår t o m en heltidsanställd städare i taket.

Ytterligare en regel som drabbar våra medlemmar är reglerna vid deltidsstämpling, detta har inte lett till att flera får heltidsjobb utan till att flera medlemmar har blivit helt arbetslösa.

Beräkningsgrunden vid fastställande av normalarbetstiden har ökat från sex måna-

der till 12. Personer som har kortare frånvaro drabbas extra hårt i och med att den tiden inte räknas med när man fastställer normalarbetstiden. Som en direkt effekt av detta blir att den fastställda genomsnittliga dagslönen minskar och därmed även den fastställda dagsersättningen.

Försämringarna fortsätter, vid deklarationen märkte vi att skattereduktionen försvunnit och hur flera av oss fick restskatt.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** höja ersättningen från a-kassan till 90 %,
- att** höja taket i a-kassan,
- att** ta bort deltidstämplingsreglerna,
- att** förbundet verkar för att ramtiden för fastställande av normalarbetstiden utgörs av de sex månader med flest antal arbetade, under perioden av tolv månader innan arbetslösheten,
- att** dessa månader utgör grunden för fastställande av dagslön (normalinkomst),
- att** återinföra skattereduktionen.

Motion 167

Avdelning *Järfälla*
 Motionär *Kozeta Paluka*

A-kasseregler

Idag kräver a-kassan detaljerade papper som för varje månad redovisar hur man arbetat för att bedöma rätten till a-kasseersättning. Man säger att nuvarande lagstiftningen inte ger a-kassorna rätt till rimlighetsbedömningar. Ibland kan man inte få fram detaljerade arbetsgivarintyg eller lönespecifikationer, arbetsgivaren har avlidit, fått stroke och förlorat minnet, har övergivit företaget efter konkurs, flyttat utomlands eller liknande. Om en anställd har jobbat exempelvis 5 timmar per dag under lång tid vilket bevisas av anställningsbevis, förhandlingsuppgörelser, intyg från kund och liknande och det finns en kontrolluppgift som visar en inkomst som motsvarar lön på fem timmar per dag, och det har betalats skatt för den inkomsten borde a-kassan få möjlighet att göra en rimlighetsbedömning och fastslå att personen arbetat 25 timmar per vecka under det gångna året. Det går inte idag om man inte med papper kan styrka arbetad tid månad för månad. Detta beror i sin tur på att reglerna om arbetslöshetsersättning inte är utformade som en skyddslagstiftning. Om företaget gått i konkurs kan konkursförvaltaren med lönegarantilagstiftningen, som är en skyddslagstiftning, i exemplet ovan göra bedömningen att personen haft en anställning och arbetat 25 timmar per vecka och betala lön under uppsägningstid för 25 tim/vecka men a-kassan godkänner inte samma underlag. Förbundet borde verka för att även lagen om arbetslöshetsersättning blir en skyddslagstiftning.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet arbetar för att a-kassreglerna blir en skyddslagstiftning.

Motion 168

Avdelning *Farsta*
 Motionär *Isaias Gomero Torres*

Straffsanktion i lagen för ag som inte utfärdar ag-intyg

Idag finns regler i kollektivavtal som anger att arbetsgivare ska utfärda arbetsgivarintyg med risk för skadestånd. Om man är anställd hos en arbetsgivare utan kollektivavtal gäller lagens regler, som visserligen anger att arbetsgivaren ska utfärda arbetsgivarintyg, men det finns inget straff om de låter bli att skriva intyget. Den enda som

straffas är den som söker a-kassa eftersom man inte får pengar utan intyget. Förbundet borde ta upp frågan i LO och arbeta för att LO arbetar för ändringar i lagstiftningen.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet motionerar i frågan till LO-kongressen.

Motion 169

Avdelning *Eskilstuna, Köping och Västerås*

Motionär *Ann Hellberg, Mats Karlsson, Patrik Hellström, Maria Holmberg och Jeanette Cervin*

Gemensam arbetslöshetskassa inom LO

Vi vill att förbundet verkar för att LO skall ha en gemensam arbetslöshetskassa.

Orsaken är att det blir lättare med överföringar och bättre service för våra medlemmar

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för en gemensam arbetslöshetskassa inom LO.

Motion 170

Avdelning *Växjö*

Motionär *Ewa Össmar*

A-kassa

Vi anser att dagens ersättningar från a-kassan är orättvisa då en som arbetar deltid bara får 75 ersättningsdagar!

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ska verka för att alla ska ha rätt till samma antal ersättningsdagar från a-kassan vid arbetslöshet oavsett sysselsättningsgrad.

Motion 171

Avdelning *Malmö Centrum*

Motionär *Sergio Laguna*

A-kassa

Våra medlemmar ska inte straffas när de förlorar sina arbeten på grund av arbetsbrist genom att få gå utan ersättning på grund av karensdagar!

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att ta bort karensdagarna i A-kassan.

Motion 172

Avdelning *Motala*

Motionär *Juha Bäckman*

Skatteavdrag för fack- och a-kasseavgift

Fram till 2007 kunde den fackliga medlemmen göra skatteavdrag i deklarationen för sin fack- och a-kasseavgift.

Men Reinfeldts regering valde som en av de första förändringarna, tillsammans med Sverigedemokraterna, att slopa detta.

Dock har arbetsgivaren fortfarande sin rätt att göra avdrag för sin avgift till arbetsgivarorganisationen. En i och för sig tydlig markering vems ärende AB Reinfeldt går.

Jag kräver att avdragsrätten återinförs vid inkomstdeklarationen och med minst 90 % av avgiften.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att skatteavdrag för fack-och a-kasseavgift införs med minst 90 % av avgiften.

Motion 173

Avdelning *Mjölby och Linköping*

Motionär *Ellinor Karlsson*

A-kassa och arbete

Vi tycker det är fel som det är idag. Antingen har man arbete eller är arbetslös på heltid. Som vi ser det så är begränsningen att erhålla arbetslöshetsersättning till max. 75 dagar vid deltidsarbetslöshet ett väldigt hårt straff. När dessa dagar förbrukats har man valet med att enbart jobba deltid utan annat ekonomiskt skydd, eller välja att säga upp sig och vara arbetslös på heltid, vilket innebär att kontaktytan med arbetslivet minskar ytterligare. Vi kräver att deltidspärren tas bort och att man under alla 300 ersättningsdagarna har möjligheten att jobba deltid med ekonomiskt stöd från A-kassan.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet driver frågan om slopad 75-dagsregel vid deltidsarbetslöshet.

Motion 174

Avdelning *Karlstad*

Motionär *Gun Lindström*

Karens A-kassan

Dagens a-kassaregler gör att arbetstagaren ”blir bestraffad” med 7 dagars karens vid uppsägning p.g.a. arbetsbrist. Detta lägger ytterligare tyngd på den psykiska och ekonomiska bördan som uppsägningen innebär.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att karensen för personer som sägs upp p.g.a. arbetsbrist tas bort.

Motion 175

Avdelning *Halmstad, Göteborg Hisingsbacka, Borås, Uddevalla, Angered, Göteborg Partille-Lerum, Göteborg Centrum, Falköping, Tranås, Mariestad, Jönköping, Lidköping och Skövde*

Motionär *Ulf Thomasson*

A-kassan

Vi anser att a-kassan inte fyller sin funktion och att det leder till lönedumpning då a-kassan är låg och har ett tak.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att taket i a-kassan tas bort och att ersättningen skall vara 90 % av lön.

Motion 176

Avdelning *Halmstad*
 Motionär *Ulf Thomasson*

A-kassa

Med dagens låga a-kassa/arbetslöshetsförsäkring kan en arbetslös knappt försörja sig. Därför måste vi se till att det går att försörja sig på A-kassan om/när man blir arbetslös.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet jobbar för att A-kassan ska höjas till 90 %.

Motion 177

Avdelning *Järfälla*
 Motionär *Kozeta Paluka*

A-kassenivåerna måste höjas

Idag kan man maximalt få 680 kr/dag 14 960 kronor per månad före skatt i a-kasseersättning. Endast den som tjänar under 18 700 kr/månad har en möjlighet att få 80 % i a-kasseersättning. Ersättningstaket har varit oförändrad i många år, utan hänsyn till att alla levnadsomkostnader stiger år från år. Visst har Fastighets och många andra förbund inom LO arbetat för att höja taket men hitintills utan framgång. Jag vill att förbundet tillsammans med andra LO-förbund fortsätter att arbeta för höjda ersättningsnivåer.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet tillsammans med andra LO-förbund fortsätter arbeta för höjda ersättningsnivåer i a-kassan.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176 och 177

A-KASSAN

Motion 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176 och 177 påtalar många av de försämringar som skett under den, milt sagt, styvmoderliga behandling som arbetslöshetsförsäkringen varit utsatt för under de borgerliga regeringsåren.

Taket för ersättning har varit fryst vid 680 kronor per dag. Deltidsstämplingen har begränsats till 75 dagar. Försämring av beräkningen som grundar ersättningsnivån. Till det kan läggas det alltmer krångliga regelverket som ständigt förändras så att knappt a-kassans egna handläggare hänger med, för att inte tala om vanliga medlemmar.

Förbundsstyrelsen delar helt motionärernas bild av försämringarna som skett av a-kassa under de två senaste mandatperioderna. Förbundsstyrelsen delar motionernas ambition om att delvis återställa, delvis utveckla arbetslöshetsförsäkringen så att den åter kan bli en inkomstbortfallsförsäkring värd namnet och ha den stabiliserande effekt på samhällsekonomin och löneutvecklingen som den historiskt haft.

Frågan har diskuterats mycket inom LO och förbunden. Gemensamt har man kommit fram till att det mest prioriterade kravet för att bevara arbetslöshetsförsäkringens fortsatta legitimitet är att höja det så kallade "taket" som för närvarande är 680 kr/dag. Målsättningen är att ersättningen på sikt återigen blir 90 % av tidigare lön. LO vill även förbättra villkoren för deltidsanställda samt att ersättningen åter ska beräknas utifrån sex månader och inte som idag tolv månader.

Förbundet deltar aktivt i det gemensamma arbetet med att utforma en gemensam politik inom LO och förstår till fullo värdet i att agera i enighet i denna för arbetarrörelsen kanske viktigaste fråga.

Med det sagt vill förbundsstyrelsen redogöra för sin syn på de olika yrkanden som motionärerna ställt till kongressen. När det gäller motion 166 delar förbundsstyrelsen i huvudsak ambitionen i yrkandena. Hur gärna vi än vill bifalla dem, noterar vi att så som att-satserna är formulerade kan vi bara konstatera att kongressen inte har mandat att besluta om att höja ersättningen till 90 procent, höja taket i a-kassan, ta bort deltidstämplingsreglerna eller att återinföra skattereduktionen.

Motion 167 tar upp de problem som uppstår för våra medlemmar när arbetsgivare av olika skäl inte utfärdar arbetsgivarintyg till dem när anställningen upphört. Motionären jämför med lönegarantilagstiftningen, som är en skyddslagstiftning, där en konkursförvaltare efter en rimlighetsbedömning kan utbetala lön utifrån underlag som ex. anställningsbevis, intyg från kundföretag, kontrolluppgifter medan a-kassan inte godkänner samma underlag. Motionären anser mot bakgrund av ovanstående att även lagen om arbetslöshetsersättning bör bli en skyddslagstiftning.

Förbundsstyrelsen anser att arbetslöshetsförsäkringen är en skyddslagstiftning. Själva ordet skyddslagstiftning innebär inte i sig att arbetstagarens rättigheter stärks. Skyddslagstiftning är inte ett exakt juridiskt begrepp. Hela arbetsrätten definieras som en skyddslagstiftning. Om delar av borgerligheten hade fått igenom sina förslag om turordning skulle arbetstagarnas rättigheter ha försämrats men LAS skulle fortfarande vara en skyddslagstiftning. På motsvarande sätt är arbetslöshetsförsäkringen redan en skyddslagstiftning. Den typ av rimlighetsbedömningar som motionären efterlyser görs redan i a-kassorna.

Motion 168 beskriver att det visserligen finns lagregler om att arbetsgivare är skyldiga att utfärda arbetsgivarintyg men att inget händer om arbetsgivaren underlåter att göra det. Istället är det den anställde som straffas när man ansöker om a-kassa eftersom det är svårt att få pengar utan arbetsgivarintyget. Motionären önskar därför att förbundet driver frågan och motionerar till LO-kongressen om en förändrad lagstiftning.

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om de problem som uppstår när en arbetsgivare vägrar eller av annat skäl inte utfärdar arbetsgivarintyg. Förbundet har ju delvis lyckats lösa problemet inom våra branscher genom att kollektivavtalsreglera arbetsgivarens skyldighet att utfärda arbetsgivarintyg och har fått till en sanktionsmöjlighet i form av skadestånd för kollektivavtalsbrott. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att någon form av sanktion borde drabba arbetsgivare som inte utfärdar arbetsgivarintyg.

Motion 169 vill att förbundet verkar för att LO ska ha en gemensam arbetslöshetskassa. Det skulle ge en bättre service till våra medlemmar.

Förbundsstyrelsen delar i princip motionärernas uppfattning om en LO-gemensam arbetslöshetskassa. Frågan är inte ny, den behandlades på LO-kongressen 2008. Förbundet var positiv men frågan blockerades av att ett antal förbund inom LO som sa att man inte var intresserade av en LO-gemensam a-kassa.

Med de beslutsförutsättningar som finns inom LO bedömer förbundsstyrelsen att det för närvarande inte är klokt att driva frågan.

Motion 170 och 173 tar upp att möjligheterna att stämpla vid deltidsarbete begränsa-

des till 75 ersättningsdagar av den borgerliga regeringen. Motion 170 vill att man ska ha samma antal ersättningsdagar oavsett sysselsättningsgrad. Motion 173 vill slopa 75-dagarsregeln vid deltidarbete. Förbundsstyrelsen hänvisar till resonemanget kring prioritering och ett LO-gemensamt agerande.

Motion 171 och 174 är snarlika och önskar ta bort karensdagarna i ersättning för dem som förlorar sina arbeten på grund av arbetsbrist. Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om att inte ”sparka på dem som ligger”. Det innebär att Fastighets hamnar på en helt egen linje inom LO-familjen om man som motionärerna önskar, helt tar bort karensdagarna. Förbundsstyrelsens vill istället att man verkar gemensamt med de andra förbunden om att återställa fem dagars karens.

Motion 172 vill återinföra det skatteavdrag som borgarna tog bort 2007. Skatteavdraget innebar att man fick en skattereduktion för sin fack- och a-kasseavgift med 25 procent för fackavgiften respektive 40 procent för a-kasseavgiften. Motionären vill återinföra och öka skattereduktionen till 90 procent.

Förbundsstyrelsen anser att skattereduktionen för fack- och a-kasseavgift skall återinföras. Idag har företagare möjlighet att göra avdrag för sina avgifter till arbetsgivarförbunden. Förbundsstyrelsen stödjer LOs linje om att återinföra dem på den nivå de var innan den borgerliga regeringen tog bort dem.

Motion 175, 176 och 177 vill att ersättningarna från a-kassan ska höjas antingen genom att taket tas bort, eller att nivån höjs från 80 procent till 90 procent.

Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om vad de låga ersättningarna leder till i form av problem för den enskilde att försörja sig och den lönedämpande effekt det har för arbetsmarknaden i stort.

Förbundsstyrelsen ser att den enskilt mest prioriterade åtgärden är att höja taket från dagens nivå på 680 kronor per dag. Taket bör indexeras mot löneutvecklingen i ekonomin så att de allra flesta löntagare på sikt får 90 procent av tidigare lön i ersättning vid arbetslöshet. Eller som LO kort har uttryckt det: 90 procent ska få 90 procent.

Arbetslöshetsförsäkring måste återigen bli en inkomstbortfallsförsäkring istället för som nu, efter två borgerliga mandatperioder, en grundtrygghetsförsäkring.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

- att** bifalla motion 166 fjärde att-satsen och femte att-satsen samt 168,
- att** anse motion 166 första att-satsen, andra att-satsen, tredje att-satsen och sjätte att-satsen samt motion 167, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176 och 177 besvarade,
- att** avslå motion 169.

I debatten deltog:

- Sergio Laguna, Malmö Centrum
- Kozeta Paluka, Järfälla
- Juha Bäckman, Hallsberg
- Eric Näslund, Örebro
- Patrik Hellström, Västerås
- Jari Vissled, föredragande
- Eric Näslund, Örebro
- Monika Johansson, Luleå
- Jack Botonjic, Kalmar
- Hans Öhlund, förbundet

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176 och 177.
- Tilläggsyrkande till förbundsstyrelsens förslag över motion nr 167 från *Kozeta Paluka*, Järfälla: ”Att förbundet arbetar för att rimlighetsbedömningar görs när arbetsvillkoret ska bedömas.”
- Bifall till *Kozeta Palukas* förslag från *Monika Johansson*, Luleå.
- Bifall till motion nr 169 från *Eric Näslund*, Örebro, *Patrik Hellström*, Västerås och *Jack Botonjic*, Kalmar.
- Bifall till motion nr 171 från *Sergio Laguna*, Malmö Centrum.
- Bifall till motion nr 172 från *Juha Bäckman*, Hallsberg.
- Avslag från förbundsstyrelsen till tilläggsyrkandet i motion nr 167. Inget yrkande om bifall till motionen föreligger.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 166, 167, 168, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176 och 177.

att efter slutna omröstning med röstsiffrorna 68 mot 38 bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 169.

Votering begärdes i motion nr 169 av *Patrik Hellström*, Västerås. Slutna omröstning begärdes av *Patrik Hellström*, Västerås, i motion nr 169. Slutna omröstning genomfördes.

Kongressordförande: *Håkan Leidzén*

DAGORDNINGENS PUNKT 23.3

Serviceavgift – motion 178

Motion 178

Avdelning *Johanneshov*

Motionär *Björn Larsson*

Avtal skall bara gälla för medlemmar

I tider då det fackliga intresset och medlemskap i dom fackliga organisationerna bara minskar så är det dags att bli mer självvika.

Det har förekommit flera tillfällen då fackliga ombudsmän tillika företrädare för oss medlemmar har framträtt i media om fördelarna med medlemskap i facket. Dessa reklamkampanjer är inte gratis även om syftet är gott.

Bl a så har Vanja uttalat sig om att vi som fackliga organisationer inte skall medverka till att särskilja eller kränka andra människor genom att bara förhandla för medlemmar som betalar sin avgift till respektive förbund.

Om en arbetsplats har kollektivavtal så gäller det för alla anställda på den arbetsplatsen trots att många (ibland en majoritet) inte betalar ett enda öre för förmåner som vi andra betalar flera tusen för under ett år.

Och dom borde ha en förhandling med sin AG om löner och avtal precis som vi medlemmar har genom våra förhandlare har för oss. Och att dom skulle få bättre löner och förmåner än dom som är anslutna till ett fack tror jag inte är så stor risk för. Redan idag får man inte särbehandla någon.

En arbetsgivare blir nog inte glad om han måste sitta i förhandlingar med varje enskild anställd som inte är medlem.

Jag och många andra med mej blir provocerade över att personer som inte är medlemmar i någon facklig organisation har exakt samma rättigheter och förmåner som oss som betalar en avgift till facket. Det finns enstaka undantag såsom försäkringar som endast medlemskap i fackklubbar kan ge enligt beslut på klubbmöten. Men det är förmodligen en minskande andel som idag ännu betalar för dessa försäkringar. Dom som inte betalar någon medlemskap i en fackförening borde inte omfattas av kollektivavtal eller löneökningar som förhandlas fram av våra fackliga företrädare.

Och oftast är det dom som är anslutna till ett fack som ställer till problem på arbetsplatsen eller för sig själv och som kräver insatser av dom lokala företrädarna och som ofta får ta hjälp av ombudsmän från förbunden.

Eftersom dom som inte är med i facket åker snålskjuts på dom som betalar sin medlemsavgift och åtnjuter samma förmåner som medlemmar, borde det tas ut en serviceavgift av varje person precis som arbetsgivarna betalar för att ha hängavtal med dom fackliga organisationerna.

Då betalar dom en peng för allt som dom idag åtnjuter fritt. Och det skall åligga AG att driva in pengarna från den anställde och betala till den fackliga organisationen precis som det idag sker med avgiften i dom flesta fall.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet skall arbeta för att serviceavgift skall införas för dom som inte är med i en facklig organisation.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 178

SERVICEAVGIFTER

Motionären i motion 178 pekar på problemet med att det är alldeles för många som inte är med i facket. Åsikten att det är ett problem att alla inte är organiserade delar förbundsstyrelsen men att vi ska arbeta för att det införs en serviceavgift för de oorganiserade tror vi inte är rätt väg att gå. Vår uppgift som medlemmar är att övertyga våra oorganiserade arbetskamrater att även de måste organisera sig.

Förbundsstyrelsen föreslår kongressen besluta

att avslå motion 178.

• *Olga Back*, föredragande

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 178.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.5

Månadsredovisad skatt – motion 179

Motion 179

Avdelning *Enköping*

Motionär *Anette Lindgren*

Månadsredovisad skatt på individnivå

Månadsredovisad skatt på individnivå har diskuterats under många år. Fördelarna är många. Det skulle avsevärt försvåra för företag som betalar svarta löner. Det skulle vara en fördel för de medlemmar som vill kontrollera att skatt betalats för deras arbete, idag kan kontroll ske först året efter i samband med att kontrolluppgift kommer. Det skulle vara en fördel för de som inte får lönespecifikationer och där arbetsgivaren inte skriver arbetsgivarintyg eftersom a-kassan skulle kunna få reda på beskattad inkomst månad för månad, vilket gör det möjligt att räkna ut antal arbetade timmar. Det finns lagförslag om att införa månadsredovisad skatt månadsvis, på individnivå. LO har ställt sig bakom förslaget. Tyvärr har förslaget motarbetats av främst Företagarna och Centerpartiet. Vi måste fortsätta kämpa för att lagförslaget genomförs.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet fortsätter driva frågan inom LO och genom facklig-politisk samverkan.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 179

Månadsredovisad skatt

Motionären vill att förbundet ska fortsätta driva frågan om månadsvis skatt i syfte att motarbeta svartarbete och att underlätta för medlemmar att kontrollera att arbetsgivaren verkligen betalar in skatt för den anställde.

Enligt Skatteverket kostar svartarbete över sextio miljarder kronor varje år i uteblivna skatteintäkter. Enligt Sveriges Byggindustrier och Byggnads gör man bedömningen att ca tio miljarder av dessa är kopplade till byggbranschen som en direkt konsekvens av att oseriösa företag sätter konkurrensen ur spel för seriösa företag.

LO har som motionären påpekar tidigare ställt sig bakom förslaget. Byggnads ville mot bakgrund av omfattningen av svartarbetet inom byggbranschen bli pilotbransch och införa en enkel månadsrapportering av löner till Skatteverket.

Även inom Fastighets branscher förekommer skatte- och ekobrott som försämrar de seriösa företagarnas möjligheter att på lika villkor konkurrera vid de upphandlingar som är ett återkommande inslag vid entreprenörsverksamhet.

Den borgerliga regeringen med Anders Borg och Annie Lööf i spetsen har motarbetat förslaget.

Förbundsstyrelsen delar helt motionärens uppfattning i frågan.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 179.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 179.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.6

Arbetstidsförkortning – motion 180, 181, 182 och 183

Motion 180

Avdelning *Ystad*

Motionär *Anita Göransson*

Arbetstidsförkortning

Vi har många arbetslösa som står utanför arbetsmarknaden och har svårt att få lära sig ett yrke från grunden. En arbetstidsförkortning skulle kunna förenkla detta.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att arbetstiden efter man fyllt 40 år är 7 timmar om dagen,

att verka för att arbetstiden efter man fyllt 45 år är 6 timmar om dagen.

Motion 181

Avdelning *Malmö Centrum*

Motionär *Sergio Laguna*

Arbetstidsförkortning

I dagens samhälle så finns det stora grupper av personer såsom invandrare, handikappade och de som har studerat som har svårt att komma ut i arbetslivet. Kortare arbetstid och mer semester för de som har arbete skulle förenkla detta.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att arbetstiden minskas från år 2016 till sju timmar om dagen och på längre sikt till sex timmar per dag,

att verka för att sex veckors semester införs från år 2016.

Motion 182

Avdelning *Trollhättan och Mölndal*

Motionär *Gunilla Johansson*

Minskade arbetsskador och stress skapar en mycket bättre arbetsmiljö samt gladare personal.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för arbetstidsförkortning och humanare arbetsmiljö.

Motion 183

Avdelning *Göteborg Väster, Göteborg Hisings Backa, Borås,*

Göteborg Angered, Falköping, Tranås, Jönköping och Lidköping

Motionär *Urban Junevik*

Arbetstidsförkortning

Teknikutvecklingen har varit enorm och fortsätter alltjämt. Detta borde leda till att vi inte skulle behöva jobba lika mycket som förr.

Därför borde arbetstidslagen ändras från 40-timmars arbetsvecka till 30-timmars arbetsvecka.

Vi föreslår kongressen beslutar om att

att förbundet ska verka för att arbetstidslagen ändras så att 30-timmars arbetsvecka blir norm.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 180, 181, 182 och 183

ARBETSTIDSFÖRKORTNING

Motionärerna tar i dessa motioner upp olika exempel från arbetslivet som skulle kunna förbättras med olika förslag till arbetstidsförkortning som sänkt arbetstid och längre semester. Bland annat pekar motionärerna på de stora grupper som står utanför arbetsmarknaden och borde kunna få arbete om fler är med och delar på jobben. En minskning av stress och arbetsskador skulle man enligt motionärerna kunna uppnå med förkortning av arbetstiden.

En arbetstidsförkortning, oavsett om det handlar om lägre veckoarbetstid eller längre semester måste alltid betalas på något sätt, oftast med avstående av löneutrymme. Redan idag har många kollektivavtal inom LO skrivningar som ger möjlighet att på individnivå avsätta en del av löneutrymmet till en arbetstidsbank. Denna lösning innebär att individen själv kan bestämma om den vill ha löneökning eller en viss arbetstidsförkortning. Förbundsstyrelsen delar inte motionärernas åsikt om att en arbetstidsförkortning ska ske beroende på ålder.

Att låta fler vara med och dela på jobben och därigenom få en bättre arbetsmiljö med mindre stress är naturligtvis önskvärt. Men i de branscher där våra medlemmar arbetar och då framförallt i städbranschen där arbetsgivarna konkurrerar med låga anbud är det nog tyvärr så att det är osäkert om det blir en utökning av antal anställda.

Arbetstidsfrågor är viktiga för förbundet och kommer säkerligen upp i riksavtalsförhandlingar där kommande avtalsråd får ta ställning till hur dessa ska hanteras i avtalsrörelser framöver.

När det gäller lagstiftning av arbetstidsfrågor har LO-kongresser fastställt den långsiktiga målsättningen för framtida förkortningar av arbetstiden till 30 timmars arbetsvecka.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att anse motion 180, 181, 182 och 183 besvarade.

I debatten deltog:

- *Eric Näslund*, Örebro
- *Urban Junevik*, Göteborg Väster
- *Sergio Laguna*, Malmö Centrum
- *Johan Wallin*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 180 – 183.
- Bifall till motion nr 181 från *Sergio Laguna*, Malmö Centrum.
- Bifall till förbundsstyrelsens utlåtande över motion nr 181 från *Eric Näslund*, Örebro.
- Bifall till motion nr 183 från *Eric Näslund*, Örebro och *Urban Junevik*, Göteborg Väster.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 180, 181, 182 och 183.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.7

Statligt anställningsstöd – motion 184

Motion 184

Avdelning *Motala*

Motionär *Erling Ludén*

Statliga anställningsstöd enbart till företag med kollektivavtal

För närvarande och med regeringen Reinfeldt så har antalet former av anställningsstöd förmedlade via Arbetsförmedlingen ständigt ökat i antal och form.

Arbetsförmedlingen har en hel säck av olika former att växla mellan, tyvärr händer det lite för ofta att de flesta stöden landar hos företag som inte har kollektivavtal och/eller visar någon som helst vilja att följa det normala på svensk arbetsmarknad. Trots tydliga markeringar vid yttranden från den fackliga organisationen, så släpper Arbetsförmedlingen igenom anställningsstöd i olika former. Vid flertalet tillfällen så utgår löner åtskilliga tusen under våra Lågstälöner i branschavtalen.

Våren 2014 har vi noterat att det dök upp allt fler t.ex. FAS-3 på arbetsuppgifter som är normalt lönearbete, där de inte borde förekomma. Resultatet är att ett entreprenadföretag – utan kollektivavtal – ges gratisjänster, där den drabbade arbetslöse inte ens får hälften av den lön som borde utgå vid anställning med kollektivavtal. Med dessa förutsättningar riskeras medlemmarnas arbetstillfällen på företag med kollektivavtal. Som en del av allas vår uppgift att ha ordning och reda i arbetslivet så finns det en enkel lösning – om alla statliga anställningsstöd enbart går till företag med kollektivavtal finns en tydlig chans att den som kommer ut på arbetsmarknaden efter arbetslöshet har en seriös möjlighet att jobba på en sund arbetsplats. Det innebär en arbetsplats med tryggare villkor, säker arbetsmiljö och vettiga arbetsuppgifter.

En annan fördel som infinner sig är att samtliga företag i branschen arbetar med samma villkor och förutsättningar. Att låta företag konkurrera med olika villkor är ett av stegen för ett söndrande samhälle.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att statliga anställningsstöd enbart utgår till företag med kollektivavtal.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 184

STATLIGT ANSTÄLLNINGSTÖD

Motionären vill att alla de olika bidrag, totalt ett trettiotal, som är riktade till företagare och som tillkommit sedan den borgerliga regeringen tillträdde ska begränsas till företag som har kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen delar motionärens beskrivningar och vilka konsekvenser som uppstår när oseriösa arbetsgivare utnyttjar de möjligheter som öppnat sig.

Förbundet förhandlade under en stor del av 2013 om de så kallade yrkesintroduktionsavtalen.

Arbetet innebar både kontakter med arbetsgivarorganisationer och regeringen i form av arbetsmarknadsdepartementet. Det var med förvåning vi tog del av departementets uppfattning att man skulle kunna tillämpa yrkesintroduktionsavtal även på företag utan kollektivavtal.

Förbundet tvingades klargöra sin inställning för departementet på ett sätt som förmodligen hade glatt motionären. Det blev endast yrkesintroduktionsavtal för arbetsgivare med kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen delar således motionärens uppfattning om statliga anställningsstöd endast ska riktas till företag med kollektivavtal.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta
att bifalla motion 184.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 184.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.8

RSO:s tillträde – motion 185

Motion 185

Avdelning Värnamo, Göteborg Hisingsbacka, Borås, Strömstad, Lysekil, Göteborg Väster, Falköping, Tranås, Skövde, Mariestad, Jönköping och Lidköping

Motionär *Gunilla Wall*

RSO:s tillträde till samtliga arbetsplatser

I dagens samhälle är det väldigt svårt för lokala skyddsombud att ta upp arbetsmiljöfrågor för arbetsgivaren. Vid skyddskommittémöte har skyddsombudet inte så mycket att säga till om på grund av att arbetsgivaren säger att han ansvarar för arbetsmiljön.

Vi föreslår kongressen besluta

att det regionala skyddsombudet får tillträde till samtliga arbetsplatser som har skyddskommitté.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 185

RSO:S TILLTRÄDE

Motionären beskriver problematiken för lokala skyddsombud att driva arbetsmiljöfrågor på sin arbetsplats. Dessutom uttrycker motionären en frustration över att inte kunna påverka i en skyddskommitté.

Förbundsstyrelsen håller med om stora delar av problembeskrivningen. Vid regeringsskiftet 2006 var våra medlemmars arbetsmiljö ett av de första områdena som borgarna angrep. Bland annat togs pengarna till vidareutbildning för skyddsombud bort, vilket medförde en minskning av antalet vidareutbildningar med 80 procent. Även om antalet deltagare på vidareutbildningar har stigit kraftigt de senaste åren, tack vare de medel som LO framförhandlade med Svenskt Näringsliv lider vi fortfarande av det kompetenstapp som avsaknaden av vidareutbildningar under så många år innebar.

Alla fackliga organisationer har möjlighet att utse regionala skyddsombud, i detta

motionsutlåtande hädanefter titulerade som RSO. RSO:s roll är att aktivera arbetsmiljöarbete på arbetsplatserna, se till att lokala skyddsombud utses, introduceras, utbildas och informeras, bidra till att bilda skyddskommittéer och återföra kunskaper och erfarenheter från arbetsplatserna till regionen. I de fall där arbetsmiljöorganisation saknas på arbetsstället, gör RSO skyddsronnd tillsammans med arbetsgivare och arbetstagare. Notera prioriteringen i ovanstående. RSO ska bygga upp en arbetsmiljöorganisation på arbetsställena, inte göra deras jobb.

Det händer med jämna mellanrum att RSO är frustrerade över att inte få tillträde till arbetsställen på grund av att dessa innefattas av en skyddskommitté. Oftast är grundproblemet att de lokala skyddsombuden inte fått tillräcklig utbildning för att orka driva arbetsfrågorna på sitt företag. Här har RSO en viktig uppgift. Långt mer oroande är det faktum att RSO nekas tillträde till arbetsställen på grund av att vi saknar medlemmar på arbetsstället. RSO är ett fackligt uppdrag och vi måste bli bättre på att tala om vikten av facklig tillhörighet för att förbättra arbetsmiljön.

Arbetsmiljölagen anses vara väldigt stark. Tillsynen av Arbetsmiljölagen sköts av Arbetsmiljöverket. I och med de neddragna anslagen till Arbetsmiljöverket, har RSO:s kritik av Arbetsmiljöverket ökat (se LOs redovisning för RSO-verksamheten 2013). Det är dock inte Arbetsmiljölagens fel, det är en taskigt skött arbetsmiljöpolitik. Arbetsmiljölagen ger skyddsombud möjlighet att göra framställan till arbetsgivaren, när denne inte svarar tillfredsställande så har skyddsombudet möjlighet att begära hjälp av Arbetsmiljöverket. I allvarliga fall, när skyddsombudet anser att det är fara för liv eller hälsa, har skyddsombudet möjlighet att stoppa arbetet. Det är starka vapen som skyddsombuden använder allt för sällan. Det är inte Arbetsmiljölagens fel, det är dels en usel arbetsmiljöpolitik, dels vårt egna tillkortakommande gällande utbildning av skyddsombuden. Även här har RSO en viktig uppgift.

Förbättringar av arbetsmiljön görs enklast genom samverkan med arbetsgivaren. Skyddskommittén är en utmärkt möjlighet till samverkan under förutsättning att skyddskommittén fungerar på rätt sätt. Förutsättningarna till att skyddskommittén ska fungera på rätt sätt ökar om det är arbetstagarparten som initierar bildandet av skyddskommitté. Detta är också en viktig uppgift för RSO.

Den dag vi begär förändringar av Arbetsmiljölagen kommer arbetsgivarna inte att sitta stillatigande. Vi vet redan att de vill förändra lagen så att facket inte längre ska ha vetorätt över vem som utses som skyddsombud, med andra ord skulle det i framtiden inte vara självklart att ett skyddsombud är ett fackligt uppdrag. Vad detta skulle innebära för förbundets medlemmars arbetsmiljö kan vara och en förstå.

Vi tror att det skulle vara osmart av oss att begära förändringar i Arbetsmiljölagen då vi befarar att många av förändringarna skulle göra skyddsombuden mer tandlösa än vad de är idag. Viktigare för våra medlemmars arbetsmiljö måste vara att arbeta för större anslag till Arbetsmiljöverket, inrätta ett samlat forskningsinstitut för arbetslivsfrågor, öka anslagen till RSO samt att öronmärka statliga medel för vidareutbildning av skyddsombud.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 185.

I debatten deltog:

- Zia Lodin, Kista

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motion nr 185.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag över motion nr 185 från *Zia Lodin*, Kista.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 185.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.9

Icke vinstdrivande företag – motion 186 och 187

Motion 186

Avdelning *Örebro, Mjölby och Karlstad*

Motionär *Eric Näslund*

Skolor

Förbjud vinstdrivande företag inom skolområdet. Allt överskott inom skolområdet skall användas till skolans verksamhet.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att alla skolor skall drivas av icke vinstdrivande företag och organisationer.

Motion 187

Avdelning *Sala, Linköping, Mjölby och Karlstad*

Motionär *Madelene Larsson*

Sjukvård

Förbjud vinstdrivande företag inom sjukvården. Allt överskott inom sjukvård skall användas till sjukvård.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att all sjukvård skall drivas av icke vinstdrivande företag och organisationer.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 186 och 187

ICKE VINSTDRIVANDE FÖRETAG

Den generella välfärden har varit en väldig tillgång för Sverige och för alla oss som bor här. Tyvärr ser vi idag hur välfärden i allt större omfattning går sönder och från annat håll påstår man att vi inte längre har råd. Vi tror att statens inkomster behöver öka men vi måste också mycket noga se vad pengarna används till.

Vi vill att skattepengarna ska gå till de som behöver välfärden, till barnen i förskola och skola, till de som behöver vård och till de äldre som behöver hjälp etc. Vi vill inte att våra skattepengar ska gå till riskkapitalbolag och andra vinstdrivande aktörer.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 186 och 187.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 186 och 187.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.10

Motion 188 och 218

Motion 188

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

Arbetsgivarens skyldighet förena förvärvsarbete och föräldraskap

I föräldraledighetslagen (1995:584) regleras rätten till ledighet vid barns födelse, mammaledighet, ledighet med eller utan föräldrapenning m.m.

Rätten att styra sin arbetstid för att fullfölja sitt föräldraskap finns däremot inte reglerat i någon lagstiftning, och det är mer regel än undantag att t.ex. många städare påbörjar sitt arbete innan ”dagis” öppnar, och har man dessutom ”delade turer” så kan man även ha problem att hämta barnet.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för att förstärka arbetstagarens rätt att kräva av arbetsgivaren att anpassa arbetslivet med föräldraskap.

Motion 218

Avdelning *Järfälla*

Motionär *Kozeta Paluka*

Barnomsorg på obekväma tider

Arbetsgivaren kräver att allt fler ska börja 06.00 eftersom all dammsugning och andra arbeten som låter måste vara klara till 08.00. Att börja 06.00 är omöjligt om man har småbarn som ska lämnas på dagis, särskilt om båda föräldrarna arbetar som städare.

Facket förlorar regelmässigt denna sortens förhandlingar, arbetsdomstolen anser inte att arbetsgivaren är skyldig att ta hänsyn till barnomsorgens öppettider.

I den situationen måste det finnas tillgång till dagis som är anpassade till att föräldrarna måste börja arbete 06.00, eller på kvällstid vilket också är vanligt i städbranschen

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet arbetar för att det ska finnas tillgång till dagis på obekväma arbetstider.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 188 och 218

FÖRENA FÖRVÄRVSARBETE OCH FÖRÄLDRASKAP

Motionärerna pekar på det orimliga i att många medlemmar som behöver barnomsorg har svårigheter att arbeta på obekväma arbetstider. Arbete tidiga morgnar tenderar att öka inte minst märks detta i städbranschen. Städföretagen har alltför välvilligt sålt in städning tidigt på morgonen och kvällsstädning har återigen ökat i omfattning. Sverige är på god väg att bli ett samhälle där allt fler arbeten utförs på obekväma arbetstid. Detta ställer krav på att det finns en fungerande barnomsorg, välfärd och möjligheter att anställda kan påverka sin egen arbetstid.

Barnomsorg på obekväma tider kan förekomma i delar av landet, det verkar som att det är allra svårast med barnomsorgen i storstäderna. Mindre än hälften av landets kommuner kan erbjuda barnomsorg på obekväma arbetstid. Men det finns inte någon rättighet till barnomsorg på obekväma arbetstid vilket regeringsrätten fastställde i en dom 2007.

Förbundet menar att förskolelagen måste ändras och skärpas till, idag anger lagen att kommunerna endast ska sträva efter att införa barnomsorg på obekvämt arbetstid men det ger inte föräldrarna någon rättighet till barnomsorg på kvällar, nätter och helger.

Det saknas idag egentliga skyldigheter för arbetsgivaren att organisera arbetet så att det fungerar för anställda som är småbarnsföräldrar. För att få vardagen att fungera borde anställda få ökade möjligheter att styra över sin arbetstid. Förbundet får agera politiskt för att förändra lagstiftning och fackligt för att utveckla kollektivavtalen. Det finns exempel på lokala överenskommelser från andra branscher där anställda styr över sin arbetstid för att förena föräldraskapet och arbetslivets vedermödor.

Den senaste LO-kongressen fastställde att LO ska driva frågan om barnomsorg med hög kvalitet som har öppet när föräldrarna jobbar, det vill säga även tidig morgon, kväll, natt och sommar.

Socialdemokraterna driver motsvarande fråga och vill lagstadga kommunernas skyldighet att erbjuda barnomsorg på kvällar, nätter och helger. En modern förskola ska vara öppen och tillgänglig när föräldrarna behöver arbeta.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta
att bifalla motion 188 och 218.

Kongressen beslutade
att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 188 och 218.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.11

LAS – motion 189, 190 och 191

Motion 189

Avdelning *Södertälje*
 Motionär *Ebrima Sanneh*

Saklig grund för omplacering ska krävas

Arbetsgivaren har en alldeles för vidsträckt möjlighet att omplacera personal utan att ge något skäl. Detta används i vissa fall för att bli av med personal, om man har en kvällsstädare på deltid och vill bli av med henne omplaceras man till deltid på morgonen och då arbetstiderna kolliderar innebär det att man måste välja ett av sina arbeten och blir arbetslös på deltid. En annan variant är att man omplaceras till butiksstädning med arbete på lördagar så att man får 6-dagarsvecka vilket är svårt att kombinera med exempelvis barnens aktiviteter eller barntillsyn om barnen är små. Resultatet är att arbetsgivaren blir av med den han vill bli av med, personen har inget annat val än att sluta. Det borde krävas saklig grund vid omplacering och hänsynstagande till annat arbete om arbetsgivaren bara erbjuder deltid.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet arbetar för ändrade regler med syfte att det ska krävas saklig grund vid omplacering och hänsynstagande till annat arbete om arbetsgivaren bara erbjuder deltid.

Motion 190

Avdelning *Sollentuna*
 Motionär *Hans Teirfolk, Frida Kramberg och Leif Säll*

Rätt till ledighet för att pröva annat arbete

Vi anser att det borde finnas en lagstadgad rätt till tjänstledighet för att pröva annat arbete, inte bara i situationer då man varit sjukskriven längre tid, vilket redan finns reglerat i lag.

Bakgrunden är att många, speciellt unga, inte kan/vågar prova på annat arbete då man mister sin anställningstrygghet.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet arbetar för en förändrad lagstiftning.

Motion 191

Avdelning *Skärholmen*

Motionär *Amadou Sow*

Bättre regler om utökad tjänst

Om man anmäler intresse för utökad tid enligt LAS gäller rätten till utökning bara fasta tjänster. Företaget borde vara skyldigt att ge tillfälliga extrajobb, vikariat och liknande, till den som vill ha mer tid, på samma villkor som gäller för lediga fasta tjänster

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet arbetar för förändringar i regelverket.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 189, 190 och 191

LAS

Motionärerna tar i sina motioner upp att förbundet ska arbeta för förändringar och förbättringar inom Lagen om anställningsskydd.

I motion 189 skriver motionären om arbetsgivarens möjlighet att utan saklig grund omplacera personal och vilka konsekvenser detta kan få.

Frågor kring omplacering och förändrade anställningsvillkor tillhör de svårare delarna av arbetsrätten. Det beror till stor del på att dessa frågor i stort sett inte är lag- eller avtalsreglerade utan man får dra slutsatser av de rättsfall som finns i Arbetsdomstolens domar.

En omplacering är ett ensidigt arbetsgivarbeslut som grundar sig på arbetsgivarens rätt att leda och fördela arbetet och är som regel godtagbar så länge den ligger inom ramen för anställningsavtalet och inte strider mot diskriminerings- och föreningsrättskränkande grunder.

På senare tid har Fastighets och flera andra LO-förbund haft diskussioner med LO-TCO Rättsskydd om frågor kring omplacering i samband med förestående arbetsbristuppsägningar. Vi är överens om att den ordning som råder nu har brister. Det krävs ingen saklig grund och mot bakgrund av Arbetsdomstolens domar inom området är det en mycket vid bedömning av vad som är ett skäligt erbjudande. Även ett erbjudande om deltid anses skäligt. För att förändra en utvecklad praxis så krävs ett antal domar som utfaller till vår fördel. Fastighets har redan börjat och kommer även fortsättningsvis att utreda möjligheterna att gå vidare till domstol med ärenden som vi tillsammans med Rättsskyddet bedömer som rimliga att vinna framgång med.

Förbundsstyrelsen tror att det blir svårt att angripa lagstiftningen i den här frågan eftersom den ingriper så djupt i arbetsledningsrätt. Att på sikt verka för en ändrad praxis är en rimligare väg att gå.

I motion 190 vill motionären att förbundet arbetar för att införa en lagstadgad rätt att prova annat arbete även då man inte varit sjukskriven en längre tid.
Att få möjlighet till tjänstledigt för att prova annat arbete kan vara positivt för den enskilde som då slipper riskera sin anställningstrygghet.

Andelen visstidsanställningar har ökat kraftigt de senaste åren och en lagstiftning som medger tjänstledighet för att prova annat arbete skulle öppna för en ännu större otrygghet för de som kommer in på arbetsmarknaden eftersom risken för att andelen vikariat och visstids-anställningar ökar är överhängande. Så sent som 2012 enades LO-förbunden om att driva samordnade krav mot en ökning av otrygga anställningar.

Motionären till motion 191 vill att arbetsgivare ska vara skyldig att erbjuda alla typer av vikariat, extra jobb m m till personer som anmält företräde till högre tjänstgöringsgrad.

Enligt 25 a § lagen om anställningsskydd har deltidsanställda företrädesrätt till utökad sysselsättningsgrad till 100 procent inom den enhet de redan arbetar i. Det som krävs för att företrädesrätten ska gälla är att arbetsgivarens behov av arbetskraft på detta sätt tillgodoses, att man meddelat arbetsgivaren att man önskar utökad tjänstgöringsgrad samt att man har tillräckliga kvalifikationer för det lediga arbetet.

Grunden i lagen om anställningsskydd är att en anställning gäller tillsvidare, alla andra anställningsformer är undantag. Det går inte ur lagtexten att utläsa om arbetsgivaren är skyldig att erbjuda vikariat, visstidsanställning m m till personer som begärt utökad sysselsättningsgrad. Det finns dock ett antal AD-domar som pekar på att arbetsgivarens behov av att verksamheten ska fungera väger tungt. Om arbetsgivaren t ex har ett behov av att visstidsanställa någon på 75 procent och han har en anställd som begärt utökning med 25 procent så går hans rätt att leda arbetet troligtvis före den anställdes rätt till utökning.

Motionären vill ha ändringar i regelverket men då måste flera faktorer vägas in. Sedan 2007 finns en regel i serviceentreprenadavtalet som säger att om en deltidsanställd arbetar mer än sin ordinarie deltid så ska mertidsersättning utgå. Syftet med den skrivningen var att tvinga arbetsgivarna att planera sin verksamhet bättre så att andelen deltidsanställda skulle minska till förmån för fler heltidsanställningar. Vissa arbetsgivare har, för att slippa betala ut mertidsersättning, istället skrivit korta anställningsavtal på bara några timmar upp till ett antal dagar. Vi har fortfarande diskussioner med vår motpart om tolkning av vad som ska gälla.

Arbetsgivaren är enligt lagen om anställningsskydd skyldig att förhandla med berörd facklig organisation om han har för avsikt att anställa någon annan när det finns personer som begärt utökad sysselsättningsgrad. Där har vi möjlighet att påverka situationen för våra medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 189 och 191 besvarade,

att avslå motion 190.

Kongressen beslutar

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 189 – 191.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.12

Veckovila – motion 192

Motion 192

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

Veckovila

Som det ser ut idag är det många av våra medlemmar som tvingas att jobba sex dagar i veckan bl a. p g a. att många kunder inom Handeln har öppettider från måndag till söndag. Man är också tvungen att tacka ja till att arbeta på helgen till exempel vid arbetsbrist för att kunna behålla samma veckoarbetstid.

Att ha en veckovila på 36 timmar tillåter att man jobbar 6 dagar i veckan och detta är en besvärlig situation för våra medlemmar, vi föreslår att förbundet arbetar för att höja antalet timmar i veckovilan, så att flera kan ha två lediga dagar.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att höja antalet timmar i veckovilan så att alla kan ha två dagar sammanhängande ledighet.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 192

VECKOVILA

Motionen påtalar de problem som uppstått även för våra medlemmar med de alltmer liberaliserade öppettiderna inom handeln med öppettider från måndag till söndag.

Det leder i många fall till att medlemmar vid en arbetsbristsituation tvingas acceptera sex-dagars vecka för att bibehålla sin tidigare sysselsättningsgrad. Motionärens förslag är att förbundet arbetar för att höja antalet timmar i veckovilan så att medlemmar kan ha två lediga dagar per vecka.

Förbundsstyrelsen delar motionens uppfattning.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 192.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 192.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.13

Tredjelandstillstånd - motion 193

Motion 193

Avdelning *Enköping*

Motionär *Anette Lindgren*

Arbetsmarknadsprövning på 3:e-landstillstånd

Det finns många arbetslösa städare som letar efter arbete. Trots detta söker städ-företag i Stockholmsregionen över 1000 tillstånd per år för att ta hit städare från länder utanför EU med motiveringen att de inte hittar lämplig arbetskraft. Även andra storstadsregioner har många liknande ansökningar.

LO har i sin rapport konstaterat att städare och diskare är några av de vanligaste yrkena man söker och beviljas tillstånd för.

Undersökningar som gjorts i olika fackföreningar visar att många av dem som kommer med så kallade 3:e-landstillstånd får arbeta under slavliknande villkor. De får inte den utlovade lönen och man utnyttjar deras utsatta situation.

De som kommer för att arbeta drar ofta på sig skulder för resan och när de sedan inte får arbete i den utsträckning de blivit lovade och inte tjänar så mycket som Migrationsverket ställer som krav för att få stanna kvar i landet blir de utvisade, hem till skulder som de inte hade innan de kom till Sverige. Det är inte rätt mot dessa människor att de blir lurade till landet under falska förespeglningar, den som kommer till Sverige ska kunna lita på att arbetet och lönen är det som utlovats.

Man borde återgå till de gamla reglerna som sade att man ska göra en arbetsmarknads-prövning och endast ge tillstånd i sådana yrken där det faktiskt finns brist på arbetskraft

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet arbetar för att reglerna ändras så att en arbetsmarknadsprövning görs.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 193

TREDJELANDSTILLSTÅND

Förbundsstyrelsen tycker att det behövs en arbetsmarknadsprövning och att villkoren i det jobberbjudande som arbetsgivaren ger ska gälla när personen kommer till Sverige. De slavliknande villkoren som en del arbetsgivare ger är som motionären skriver omänskliga och dessutom förnedrande.

Vi har drivit frågan och kommit överens inom LO att driva detta vidare. Tillsammans har vi fått Socialdemokraterna att anta detta som sin egen politik. Visst ska förbundet fortsättas påtala detta tills förändringarna äger rum.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 193.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 193.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.14

Heltid och delade turar – motion 194, 195, 196 och 197

Motion 194

Avdelning *Södertälje*

Motionär *ISS-klubben Stockholm*

Rätt till sammanhängande arbetstid och heltid

Förbundet har målmedvetet och alltid drivit våra medlemmars rätt att ha en anställning som man kan försörja sig på. Vi har alltid haft synen om att heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet. Den senaste utvecklingen i städbranschen visar dock på en negativ utveckling. Antalet heltids-anställda minskar och antalet som erbjuds så kallade delade turer ökar.

Att arbeta fyra timmar på morgonen och sedan vara ledig i fyra, för att sedan gå på igen och jobba fyra timmar innebär att man har upp till 13 till 14 timmar som man avsätter för att ha sin heltid. Detta är inte bara en orimlig situation ur en ren social utgångspunkt. Det får ofta konsekvensen att våra medlemmar tvingas tacka nej till en erbjuden heltid. Att vara ensam-stående förälder och ha sina barn på förskola och klara öppettiderna på förskolan med 14 timmars bortavaro på grund av arbete talar för sin egen orimlighet.

Vårt krav om sammanhängande arbetstid på heltid, rätt till heltid måste alltid vara en prioriterad fråga för vårt förbund. Vi menar att om detta inte går att lösa avtalsvägen ska vi driva frågan politiskt.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet med kraft verkar för rätten till heltid och att deltid ska vara en möjlighet,
- att** förbundet ska arbeta för att få bort så kallade delade turer från svensk arbetsmarknad,
- att** anställningarna regleras i hela timtal, d v s 5-6-7 eller 8 timmar per dag.

Motion 195

Avdelning *Huddinge*
 Motionär *Anghel Grigorie*

Heltid rättighet, deltid möjlighet

Man behöver ett heltidsarbete för att kunna försörja sig. Tyvärr erbjuder städbolagen oftast deltidstjänster och skyller på att kunderna köper städning bara några få timmar och då så många kunder vill ha arbetet utfört under begränsad tid på morgonen eller på kvällen kan man inte kombinera ihop arbeten och erbjuda heltid. Om de däremot får bidrag för lönen från arbetsförmedlingen på villkor att de erbjuder heltid, då går det minsann att ordna heltid. Jag tror att om reglerna tvingade arbetsgivaren att erbjuda heltid skulle de ändra sin försäljningstaktik och det skulle kunna gå att erbjuda heltid.

Lagreglerna borde ändras så att heltid blir en rättighet och deltid en möjlighet.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** kongressen ställer sig bakom målsättningen att heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet,
- att** förbundet verkar för att det lagstiftas om rätten till heltid.

Motion 196

Avdelning *Hallunda*
 Motionär *Fikre Abebe*

Åtgärder mot delade turer

Delade turer blir tyvärr alltmer vanligt, man får arbeta några timmar på morgonen och sedan återkomma på eftermiddagen för ett nytt pass. Detta är inte ett problem bara för städare utan även andra yrkesgrupper. Delade turer slår sönder vardagslivet, man får två resor till och två resor från jobbet varje dag, fritiden minskar och blir dessutom sönderhackad i korta perioder.

Jag är övertygad om att delade turer dessutom har en negativ effekt på hälsan på längre sikt. Förbundet borde på alla sätt arbeta för att motverka delade turer, gärna i samarbete med andra LO-förbund som har samma problem

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet på alla sätt arbetar för att motverka delade turer.

Motion 197

Avdelning *Nässjö*

Motionär *Arne Pettersson*

Delade turer

Jag ser att det blir mer frekvent med delade turer i arbetslivet. Detta leder till en försämrad arbetsmiljö samt sämre livsvillkor och livskvalitet för våra medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att stoppa delade turer.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 194, 195, 196 och 197

HELTID OCH DELADE TURER

I de här motionerna tar motionärerna upp att heltid ska vara en rättighet och deltid en möjlighet. Problemet med delade turer beskrivs också i motionerna.

När det gäller frågan om heltid har Fastighets tillsammans med de andra LO-förbunden varit med och påverkat vårt parti att ta ställning och vara tydlig i frågan. Detta har hörsammats och Socialdemokraterna går nu ut med att jämställdheten måste prioriteras och en viktig del i detta är rätten till heltid.

När det gäller delade turer anser förbundsstyrelsen att detta är ett oskick som ofta grundar sig i arbetsgivarnas bristande förmåga att planera och organisera arbetet. Att arbeta några timmar när arbetsbelastningen är som störst för att därefter ha ”hålmtimmar” utan lön och sedan arbeta ytterligare timmar leder på sikt till ökad ohälsa. Den totala arbetsdagen blir mycket lång trots att den faktiska arbetstiden är relativt kort. Att arbetsgivaren dessutom anställer på exempelvis 3,78 timmar på förmiddagen och 4,19 timmar på eftermiddagen och inte ens kan hålla sig till att erbjuda jämna timmar ser förbundsstyrelsen som ytterligare kompetensbrist hos arbetsgivaren.

Det är i huvudsak inom städbranschen som delade turer är ett problem och under 2013 års riksavtalsförhandlingar lämnade vi yrkande till våra motparter om en reglering av arbetstiden för att motverka delade turer. Det vi möts av i dessa förhandlingar är att bl a att kunden kräver detta, vi tappar kontrakt till oseriösa företagare, andelen deltider ökar om vi vidhåller krav på hela arbetspass.

Förbundsstyrelsen menar att frågan om delade turer är viktig och bör påverkas genom arbete gentemot upphandlare, kunder och arbetsgivarorganisationer. Förbundet ingår i en arbetsgrupp som tillsammans med Almega ska ta fram de frågeställningar som finns i branschen med pressade anbud, pressade städtider, oseriösa upphandlare och delade turer. Detta arbete ska ligga som ett underlag för att skaffa oss en gemensam bild samt i vilka former vi ska arbeta vidare.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 194, 195, 196 och 197 besvarade.

I debatten deltog:

- *Silvio Siles*, Bandhagen
- *Zia Lodin*, Kista
- *Monika Johansson*, Luleå

- *Karl-Gustav Mattisson*, Tierp
- *Jari Vissshed*, föredragande
- *Patrik Hellström*, Västerås
- *Hans Öhlund*, förbundet

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 194 – 197.
- Bifall till motion nr 194 från *Silvio Siles*, Bandhagen, *Zia Lodin*, Kista, *Monika Johansson*, Luleå, *Karl-Gustav Mattisson*, Tierp och *Patrik Hellström*, Västerås.

Kongressen beslutade

- att** bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 194, första och tredje att-satsen, 195, 196 och 197.
- att** efter rösträkning med röstsiffrorna 68 mot 34 bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion 194, andra att-satsen.

Votering begärdes av *Zia Lodin*, Kista i motion 194, andra att-satsen. Rösträkning begärdes av *Karl-Gustav Mattisson*, Tierp.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.15

Anställningsformer – motion 198, 199 och 200

Motion 198

Avdelning *Helsingborg*
Motionär *Slavica Nikolic*

Anställningsformer

I dag finns det för många olika anställningsformer som arbetsgivaren kan ”bolla” med.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets ska påverka LO och Socialdemokraterna att minska antalet anställningsformer samt verka för att allmän visstid försvinner.

Motion 199

Avdelning *Karlstad*
Motionär *Lena Holmlund*

Otrygga anställningar

LO bör anmäla regeringens regler till EU-domstolen. Regler som idag gör det möjligt att stapla visstidsanställningar på varandra. Detta oavsett vilken regering som sitter i höst, då Socialdemokraterna inte tänkt ändra på detta otyg. Detta som gör det praktiskt taget omöjligt att ta sig in i samhället på allvar. Utan fast anställning är det svårt att få eget boende, svårt att få lån och man hamnar utanför de flesta trygghetssystemen. Vem vill idag fastanställa när man inte behöver det.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet verkar för att LO tar strid mot arbetsgivarnas möjlighet till att stapla visstidsanställningar på varandra.

Motion 200

Avdelning *Järfälla*
Motionär *Michael Bocretsion Tesfay*

Tidsbegränsade anställningar

I dag lever många av våra medlemmar i ständig oro för att förlora sitt arbete eftersom de bara har tidsbegränsade anställningar som avlöser varandra. Man vågar inte bråka om lön, arbetsvillkor eller ställa krav på en bättre arbetsmiljö eftersom man då riskerar att inte få en ny tidsbegränsad anställning. Detta måste få ett stopp.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet sätter som mål att arbeta för begränsningar i rätten att ge tillfälliga anställningar.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 198, 199 och 200

ANSTÄLLNINGSFORMER

Alla tre motionerna vill begränsa arbetsgivarnas rätt att utnyttja olika former av tidsbegränsade anställningsformer.

Motion 198 vill minska antalet anställningsformer samt att förbundet verkar för att allmän visstid försvinner.

Motion 199 vill att förbundet verkar för att hindra arbetsgivarna från att stapla visstidsanställningar på varandra.

Motion 200 vill att förbundet arbetar för begränsningar av arbetsgivarens rätt att ge tillfälliga anställningar.

För förbundet har de frågor som motionerna tar upp varit viktiga inslag under ett antal avtalsförhandlingar, inte minst under förra årets avtalsförhandlingar 2013 då man hade ett flertal avtalsyrkanden som tangerar de som uttrycks i motionerna. Förbundet lyckades också på ett antal avtalsområden begränsa arbetsgivarnas möjligheter att utnyttja eller stapla olika former av tidsbegränsade anställningar. LO har med gemensamma ansträngningar från förbunden lyckats ändra det socialdemokratiska partiets inställning när det gäller stapling av korta anställningar. Noterbart är även att EU haft en kritisk syn på den möjlighet som den svenska lagstiftningen medger att stapla olika former av visstidsanställningar på varandra.

Förbundsstyrelsens delar motionernas uppfattning att arbetsgivarna har en alltför stor möjlighet att utnyttja olika former av tidsbegränsade anställningsformer med alla de negativa konsekvenser det medför för den enskilde löntagaren.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 198, 199 och 200.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 198–200.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.16

Jobbskatteavdrag – motion 201

Motion 201

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Jobbskatteavdraget

Jag ska här belysa hur jobbskatteavdraget kan slå olika för två arbetskollegor som utsätts för en plötslig - oförutsedd yttre händelse. Arbetskollegorna är båda kvinnor och jobbar som sjuksköterskor och är medlemmar i fackföreningen Vårdförbundet.

Arbetskollegorna i detta exempel är en kvinna i tjugofemårsåldern och en äldre kvinna i sextioårsåldern.

Den yngre kvinnan är på väg hem en fin sommarnatt efter avslutat tjänstgöring under lördagen. Hon cyklar och under hemfärden blir hon angripen och brutalt våldtagen och misshandlad. Hennes fysiska och psykiska skador blir så förödande att hon inte kan återgå till arbetet. Hon blir således helt arbetsoförmögen.

Enligt domen från Högsta Domstolen (NJA 2010 s. 661) hur man skall tolka skadeståndslagen, går den unga kvinna miste om ersättning för jobbskatteavdraget som Alliansen infört, när hennes inkomstförlust skall fastställas.

Det rör sig om ungefärligen 25 000 kronor årligen.

Den person som förgripit sig på den unga kvinna och brutalt våldtagit och misshandlat henne, kan återgå till sitt jobb på måndag morgon och får tillgodoräkna sig jobbskatteavdraget.

Här måste man ställa sig frågan, varför man inte gjort en översyn av skadeståndslagen, när en kvinnan som brutalt våldtagits och misshandlats inte skall få medräkna jobbskatteavdraget i inkomstförlusten, men den som förgripit sig på kvinnan kan fortsätta att göra det.

Kvinnan i sextioårsåldern ådrar sig en arbetsskada på lasarettet.

Enligt beslut från Skatteverket 2010 gällande periodiska livräntor från den kollektivavtalsbaserade trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA), är utfallande belopp pensionsgrundande och omfattas därmed av jobbskatteavdraget.

Än mera förvånad blir man då Högsta Domstolen i NJA 2008 s. 1177 kom fram till att vid beräkning av inkomstförlust enligt skadeståndslagen, skall hänsyn tas till att man som anställd vid EU-kommissionen, skadan förutan hade haft en skattemässigt mer fördelaktig ställning än den man får som skadad. (De som arbetar hos EU-kommissionen har en skatt om endast 6,5% på inkomsten.)

Det är minst sagt ovärdigt och kränkande mot den unga kvinnan som brutalt våldtagits och misshandlats att drabbas i dubbel bemärkelse av Alliansens jobbskatteavdrag.

Därmed uppkommer frågan att lagstiftaren måste ingripa i orättvisorna som föreligger till följd av personskada.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar så att lagstiftaren ser över det som berörs i motionen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 201

JOBBSKATTEAVDRAG

Många av de lagar och regler vi har i samhället är till för att människor ska få trygghet och för att vi ska kunna betala för välfärden. Ändrar man på något ställe i regelverket får det många gånger konsekvenser på andra ställen, ofta utan att någon tänkt på det. Vi vet inte om det är så i de fall motionären beskriver. Oavsett detta anser förbundsstyrelsen att vi behöver ett nytt skattesystem. Vi tror på ett system med skatt efter bärkraft. Förbundsstyrelsen väljer därför att inte gå in i enskilda detaljer om det är den ena eller andra lagen som ska ändras i detta fall. Med principen skatt efter bärkraft och ett nytt skattesystem ska detta inte spela någon roll, då blir inkomstens storlek avgörande för hur mycket skatt man betalar.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att anse motion 201 besvarad.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 201.

Kongressen ajournerades för lunch kl. 11.55.

Förhandlingarna återupptogs kl. 13.00.

Kongressordförande: *Peo Timan*

Uttalanden från kongressen

- *Magnus Pettersson*, föredragande, föredrog och yrkade bifall till två förslag till uttalande från kongressen.

Kongressen beslutade

att bifalla redaktionskommitténs förslag till uttalanden.

Fastighetsanställdas Förbund samlar in pengar till Palestina. För fred och solidaritet.

Fastighetsanställdas Förbund genomför en insamling till stöd för Palestinas folk under sin 17:e ordinarie kongress 21-23 november 2014.

Fastighetsanställdas Förbund och 6F protesterade i somras mot Israels angrepp på Gaza och krävde en bojkott av varor som producerats på ockuperad mark. Situationen i Palestina är fortfarande svår och det palestinska folket behöver allt stöd de kan få.

– För oss inom fackföreningsrörelsen i Sverige är det självklart att stå upp för internationell solidaritet och allas lika värde, säger förbundsordförande *Hans Öhlund*. Pengarna som samlas in kommer att gå till Olof Palmes internationella centrums verksamhet i Palestina. Den genomförs i samarbete med olika gräsrotsorganisationer och är bland annat inriktad på att underlätta för kvinnor och ungdomar att delta aktivt i demokratiska och fredsbefrämjande processer.

– Vårt stöd är ett litet bidrag till fred och frihet i hela regionen, säger *Hans Öhlund*.

Uttalandet antaget vid Fastighetsanställdas Förbunds 17:e ordinarie kongress 21 – 23 november 2014

Ytterligare upplysningar:

Janne Sparrman, informatör Fastighetsanställdas Förbund

070-656 11 72

janne.sparrman@fastighets.se

www.fastighets.se

Minska de otrygga anställningarna

Fastighetsanställdas Förbunds medlemmar jobbar i branscher där otrygga anställningar ökar.

LAS regler om allmänna visstids- och vikariatsanställningar gör det möjligt för arbetsgivarna att stapla anställningar på varandra. Arbetstiden kan vara från några enskilda timmar och uppåt. Många av de som jobbar i dessa anställningar får inte ens ihop tider som räcker till halvtidslön. Här skapas livssituationer som inte går att få ihop.

Delade turer skapar jobb där det bara finns någon timme på morgonen och några timmar på kvällen. Ofrivilliga deltidsanställningar har ökat dramatiskt, allt fler företag anställer bara på deltid.

Otrygga anställningar gör att antalet arbetsplatser utan kollektivavtal ökar.

Under de senaste åtta åren har företagen också överösts med statliga bidrag som ytterligare driver på denna skadliga utveckling. De statliga bidragsformerna bidrar till osund konkurrens mellan företagen.

De som drabbas är de som mest behöver få komma in på arbetsmarknaden för att kunna skapa sig en egen framtid.

Vi ser en skadlig utveckling som måste stoppas. Vi måste kunna vända tillbaka från denna farliga väg. Vi behöver återigen få möta arbetsgivare som vill och kan medverka till en positiv utveckling. Vi behöver ett system med ordning och reda på svensk arbetsmarknad.

Fastighetsanställdas Förbund tar alltid kampen mot otrygga anställningar. Fungerande kollektivavtal ska vara en konkurrensmässig fördel.

I det här arbetet behöver alla bidra. Dagens situation försämrar Sveriges konkurrenskraft och skapar en osund utveckling med sämre välfärd som följd.

Uttalande antaget vid Fastighetsanställdas Förbunds kongress 21-23 november 2014.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.17

Stärkt arbetsmiljö – motion 202, 203, 224, 225 och 226

Motion 202

Avdelning *Mölnadal, Göteborg, Hisingsbacka, Borås, Strömstad, Lysekil, Göteborg Angered, Falköping, Tranås, Mariestad, Jönköping och Skövde*

Motionär *Bo-Göran Falk*

Arbetsmiljö

Då arbetsklimatet blivit tuffare så vill vi att arbetslivsinstitutet återinförs för att kunna forska och förebygga skador och arbetsplatsolyckor, vilket genererar säkrare arbetsplatser.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att återinföra arbetslivsinstitutet.

Motion 203

Avdelning *Nässjö*

Motionär *Arne Pettersson*

Arbetsmiljö

För att få bättre genomslag på arbetsmiljön på våra arbetsplatser ser jag det som mycket viktigt att förbundet verkar för att arbetsmiljölagens tillämpning blir bättre. Då det kan konstateras att nuvarande regering har monterat och fortsätter att montera ner resurser på arbetsmiljöverket och forskningen på arbetsmiljön. Vi ser också att arbetsgivare försöker gå runt arbetsmiljölagen på alla möjliga sätt.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att arbetsmiljöverkets ställning stärks,

att förbundet verkar för att regeringen börjar satsa på arbetsmiljöforskningen.

Motion 224

Avdelning *Hällefors*

Motionär *Rut Gelin*

Arbetsmiljö

Mer pengar borde gå till Arbetsmiljöverket så att vi kommer i samma fas som tidigare.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar i motionens anda.

Motion 225

Avdelning *Motala*

Motionär *Johan Wahlin*

Samlad och utökad forskning inom arbetsmiljöområdet

Arbetslivsinstitutet, ALI, bedrev innan det lades ner världsledande arbetsrelaterad forskning. När institutet lades ner 2007 splittrades den samlade forskningen och resurserna inom området. Forskningen inom området är nu spridd och utlagd på olika universitet och organisationer. Detta innebär bland annat att arbetsmiljöforskningen måste konkurrera med all annan forskning om medel.

En annan konsekvens av spridningen är att överblicken av läget och utvecklingen i arbetslivet, även över kunskapsläget i forskningen, försvåras och att det därför blir svårare att rikta vidare forskning och åtgärder för att komma tillrätta med brister i arbetsmiljön.

Forskningsresultat och goda exempel bör samlas och vara lätt och kostnadsfritt tillgängliga för arbetsgivare, skyddsombud, forskare och andra som arbetar med arbetsmiljöfrågor.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets ska verka för att återinföra Arbetslivsinstitutet och samla all forskning inom arbetsmiljöområdet på ett och samma ställe,
- att** Fastighets ska verka för att utöka och säkerställa resurserna för samlad forskning inom arbetsmiljöområdet.

Motion 226

Avdelning *Motala*
 Motionär *Johan Wahlin*

Stärka och utveckla Arbetsmiljöverket

Antalet inspektörer på Arbetsmiljöverket är alldeles för få. Nu har vi i Sverige cirka 17000 arbetstagare per inspektör. ILO rekommenderar max 10000 arbetstagare per inspektör. Då borde vi ha minst 400 inspektörer i Sverige!

Idag har Arbetsmiljöverket väldigt begränsade resurser och deras verksamhet har blivit näst intill enbart fokuserad på uttryckningar där det skickas in larm om allvarliga faror och risker.

Med anledning av detta så har det förebyggande arbetet och deltagande i utbildningar för förtroendevalda med mera fått minskas ned eller helt upphöra.

Arbetsmiljöverket borde jobba mera förebyggande och även öka antalet inspektioner som de utför. För att kunna klara av detta så behövs fler inspektörer och mer resurser!

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets ska verka för att stärka och utveckla Arbetsmiljöverket.
- att** Fastighets ska verka för att öka både antalet inspektioner och antalet inspektörer kopplade till Arbetsmiljöverket.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 202, 203, 224, 225 och 226

STÄRKT ARBETSMILJÖ

När den borgerliga regeringen tillträdde 2006, var en av deras första åtgärder att angripa våra medlemmars arbetsmiljö. Bland annat lades den samlade arbetsmiljöforskningen, i form av Arbetslivsinstitutet, ner med enbart några månaders framförhållning. Lägg därtill en hårdbantning av Arbetsmiljöverket med ungefär 30 procent.

Ett resultat av detta är att Sverige, som ett av ytterst få länder i Europa, saknar sammanhållen arbetslivsforskning. LO och Socialdemokraterna har hela tiden varit ytterst kritiska mot detta.

På senare år har till och med borgarna börjat tala om att det skulle vara positivt med ett samlat grepp. Våra politiska motståndare har dock ett snävare begrepp av arbetsliv än vad vi har.

Redan vid förra kongressen motionerades det om ett återinrättande av en samlad arbetslivsforskning, en motion som bifölls av såväl förbundsstyrelsen som kongressen. Förbundet har sedan drivit frågan genom LOs Miljö- och Arbetslivsutskott, hittills utan resultat. Förbundet avser naturligtvis fortsätta driva frågan.

Den bantning av Arbetsmiljöverket som gjordes 2007 – 2008 har medfört att det utförs betydligt färre inspektioner på arbetsställena. Dessutom menar våra skyddsom-

bud att man numera får betydligt sämre stöd från Arbetsmiljöverket. Det är allvarligt och måste åtgärdas. Förbundet kommer att fortsätta driva frågan att succesivt öka anslagen till Arbetsmiljöverket så att det uppfyller ILO:s rekommendationer.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta
att bifalla motion 202, 203, 224, 225 och 226.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 202–203 och 224–226.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.18

Ersättning vid sjukdom – motion 204, 205 och 215

Motion 204

Avdelning *Malmö Centrum*

Motionär *Sergio Laguna*

Karensdagar vid sjukdom

För många medlemmar som av olika anledningar såsom dålig arbetsmiljö är sjuka drabbas hårt ekonomiskt.

Vi föreslår kongressen besluta

att ta bort karensdagen från första sjukdagen.

Motion 205

Avdelning *Västerås, Eskilstuna och Köping*

Motionär *Henrik Ryman, Ann Hellberg och Leif Olsson*

Lagen om sjuklön 7 §

Vi vill att arbetsgivarens sjuklöneansvar enligt gällande lag skall minskas från 2 veckor till 1 vecka.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet skall verka för att minska arbetsgivarens sjuklöneperiod från 2 veckor till 1 vecka.

Motion 215

Avdelning *Fagersta, Västerås, Eskilstuna och Köping*

Motionär *Synnöve Strandberg, Ann Hellberg, Mats Karlsson,
 Patrik Hellström, Maria Holmberg, Jeanette Cervin och Leif Olsson*

Sjukpenning

Vi vill att man förändrar den tidsbegränsade sjukpenningen samt gör om rehabiliteringskedjan så att ingen människa drabbas ekonomiskt, så länge den medicinska rehabiliteringen pågår.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att sjukpenningen och rehabiliteringskedjan blir mer mänsklig.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 204, 205 och 215

ERSÄTTNING VID SJUKDOM

Motion 204 konstaterar att många far illa ekonomiskt när de blir sjukskrivna och önskar ta bort karensdagen i sjukförsäkringen.

Motion 205 vill att förbundet skall verka för att minska arbetsgivarens sjuklöneperiod från två veckor till en vecka.

Motion 215 vill att förbundet verkar för att sjukpenningen och rehabiliteringskedjan blir mer mänsklig.

Under de borgliga åren har det varit försämringarna av sjukförsäkringen tillsammans med A-kassan som slagit hårdast mot de som av olika skäl hamnat i en utsatt position. I Alliansens Sverige straffas den som blivit sjuk eller arbetslös.

Karensdagen innebär ett ekonomiskt avbräck och kan också bli kontraproduktiv och innebära ökad "sjuknärvaro" och därmed medföra en ökad smittspridning eller att sjukdomar långsiktigt förvärras.

När det gäller sjuklöneperioden har olika förslag diskuterats. LO har föreslagit att korta ner eller ta bort den två veckor långa sjuklöneperiod som arbetsgivaren betalar, i utbyte mot att det upprättas ett omställningsavtal som ger de som drabbas av ohälsa motsvarande stöd att ställa om som i dag finns för personer som sägs upp.

Idag utförsäkras människor bara för att de passerar en administrativ tidsgräns. Det är orimligt. Svåra sjukdomar rättar sig inte efter byråkratiska tidsgränser. Rådande tidsgränser bör reformeras till stödjepunkter där individen rustas med rehabiliteringsrättigheter och en fortsatt rimlig ersättning.

Förbundsstyrelsen anser att stora delar av sjukförsäkringen borde reformeras. I det arbetet bör de områden motionärerna pekar på ingå. Ersättningen från sjukförsäkringen ska utgå utifrån tanken att en sjukdom inte ska behöva innebära att man måste gå ifrån hus och hem.

Ett sådant sjukförsäkringssystem har ett större förtroende hos folkflertalet än ett system där ersättning lämnas i form av en grundersättning.

Därför är det viktigt att höja inkomsttaken i sjukförsäkringen så att åtminstone 80 procent av medborgarna får 80 procent i ersättning.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 215,

att anse motion 204 och 205 besvarade.

I debatten deltog:

- Sergio Laguna, Malmö Centrum
- Olga Back, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 204, 205 och 215.
- Bifall till motion nr 204 från Sergio Laguna, Malmö Centrum.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna 204–205 och 215.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.19

Rösträtt – motion 206

Motion 206

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

Rösträtt till riksdagen

Fastighetsanställdas Förbund är det förbund med flest antal medlemmar med utländsk bakgrund och det mest mångkulturella förbundet inom LO.

Vart fjärde år har vi val i Sverige där svenska medborgare får välja till riksdagen, till landstinget och till kommunen men om du inte är svensk medborgare har du bara rätt att rösta till landstinget och kommunen. Detta tror vi kan göra att våra medlemmar inte känner sig tillräckligt motiverade att gå och rösta eftersom de bara kan påverka delar av valet och inte hela.

Vi ser inga hinder i att en chilensk medborgare som har bott i Sverige 14 år och har permanent uppehållstillstånd ska ha rätten att rösta i alla möjliga val i Sverige, hen bidrar till riket på samma sätt som är nativ svenskt och borde ha samma rättigheter när det gäller valdeltagande.

Antal deltagare i varje val minska betydligt varje år och med denna möjlighet öppnar vi för att flera känner sig uppmanade att delta i valet och vi som är en mångkulturell förening vi ska verka för att alla ska få vara med och för allas lika värde.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ska verka för att alla som har permanent uppehållstillstånd ska ha rätt att rösta i samtliga val i Sverige.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 206

RÖSTRÄTT

Motionären vill i sin motion att Fastighets verkar för att alla med permanent uppehållstillstånd får rätt att rösta i alla val i Sverige.

Idag ser det svenska valsyste­met ut som följer: för alla val gäller att den som fyllt 18 år på valdagen har rösträtt i alla val. Därutöver finns särskilda regler för de olika valen.

För att få rösta i kommun- och landstingsvalen måste man vara bosatt i kommunen eller landstinget, vara medborgare i Sverige, något EU-land, Island eller Norge. För övriga länder gäller att man bott i Sverige i tre år. Alla som uppfyller dessa krav har alltså rätt och möjlighet att i demokratisk ordning påverka politiken i sina kommuner och landsting.

När det gäller valet till riksdagen är kravet svenskt medborgarskap och att man bor eller någon gång bott i Sverige. Förutom alla övergripande politiska beslut som tas i riksdagen så tas också beslut om Sveriges utrikespolitik. De som inte är svenska medborgare har sin rösträtt kvar i hemlandet och skulle, med rösträtt även i svenskt

riksdagsval, vara med och ta beslut om utrikespolitik även i andra länder. Förbundsstyrelsen anser att det finns en tydlig logik i nuvarande rösträttssystem.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 206.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 206.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.20

Pensionssystem – motion 207

Motion 207

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

Pensionssystemet

Pensionen är något som vi alla ser fram emot, vi har jobbat ett helt liv, vi är slitna lite här och lite där, så när vi närmar oss 65 år vill vi ta det lugnt ägna oss åt våra fritidsintressen mm.

Då kommer chocken vi öppnar det orangea kuvertet och ser att detta kommer vi omöjligt kunna försörja oss på. Ännu värre är det för många av våra medlemmar som kommit hit senare i livet, deras pension är knappt värd namnet.

Det låter så fint, du kan välja att jobba till 67 år, men många medlemmar är tvungna att arbeta kvar till 67 år, för dem är det inte en valmöjlighet. Dessa kvinnor och män har som önskemål att arbeta kvar ännu längre, men då stoppar arbetsgivaren detta. Arbetsgivaren är tvungen att ha oss kvar till 67 år, men i arbetsgivarnas ögon presterar vi inte längre. Vårt yrke sliter ut oss och vid 65 år är inte alla i fullgott skick längre.

Våra låga löner har sällan heller gett tillräckligt med överskott för att kunna spara i en privat pensionsförsäkring.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för att vi får ett pensionssystem som ger ekonomisk möjlighet för alla som vill, att gå i pension vid 65 års ålder.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 207

PENSIONSSYSTEM

Motionen yrkar på att Fastighets skall verka för ett pensionssystem som ger ekonomisk möjlighet för alla som vill att gå pension vid 65 års ålder.

Förbundsstyrelsen delar mycket av motionens argumentation för sitt yrkande. Att många medlemmar i LO-förbunden känner att de inte har råd att gå i pension är inte tillfredsställande.

Förbundsstyrelsen uppfattning är att de flesta anser att det ska finnas någon form av samband mellan vad man betalt in till ”pensionssystemet” under ett långt yrkesliv och den förmån, pension, som man sedan får ut.

Utifrån tidigare erfarenheter av komplexiteten när det gäller pensionssystem kan det vara tillrådligt med en viss försiktighetsprincip när det gäller kategoriska ställningstaganden.

Det bästa får inte bli det godas fiende. Förbundsstyrelsen anser att det är viktigt att när man gör förändringar av pensionssystemet så bör det utredas omsorgsfullt, inte minst utifrån kön.

Utifrån de ställningstaganden som framkommer bör man tillsammans med övriga LO-förbund göra en bedömning utifrån vad man anser bäst gagnar LOs medlemsgrupper.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta
att anse motion 207 besvarad.

Kongressen beslutade
att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 207.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.21

Bättre försäkringsregler – motion 208, 209, 210, 211, 212, 213 och 214

Motion 208

Avdelning *Uppsala Östra*
 Motionär *Bengt Tanskanen*

Rättshjälp i skaderegleringen

1988 tog dåvarande regering bort rättshjälpen i skaderegleringen vid personskada. Därefter lovade Försäkringsbolagen ersätta den skadade för ombudskostnaderna. Försäkringsinspektionen (numera Finansinspektionen) och Domstolsverket fick ett uppföljningsuppdrag. Uppföljningen har inte utförts.

Vid tvist (Domstol) dvs efter avslutad reglering fick man fram till 1997 rättshjälp. 1997 tog dåvarande regering bort rättshjälpen och den ersattes med rättsskyddet i hemförsäkringen eller fordonsförsäkringen. Rättsskyddet är därmed begränsat beloppsmässigt till nackdel för de skadade. Den som ger sig in i en tvist riskerar att hamna i en skuldfälla vilket Försäkringsbolagen högst sannolikt är införstådda med.

Statlig rättshjälp finns kvar för mördare, bankrånare, våldtäktsmän, de som begår övergrepp på barn o.s.v., men inte för de personskadade (personer som skadas i trafiken, inom vården, genom brottsliga handlingar, halkolyckor, olycksfallshändelser, arbetsskador m.m.).

Fastighets måste agera, då ovanstående förhållande naturligtvis är helt oacceptabelt.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att de skadelidande har rätt till juridiskt ombud i samband med skaderegleringen, på bekostnad av Försäkringsbolagen.
- att** Fastighets i första hand, jobbar för att de skadelidande har rätt till statlig rättshjälp i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå.
- att** Fastighets i andra hand, jobbar för att de skadelidande via hemförsäkringen eller trafikförsäkringen har rättshjälp till ett belopp av minst 600 tkr. i samband med rättegångar eller typer av processer som kan uppstå. En rimlig självrisk vore 10 % dock max 40 tkr.

Motion 209

Avdelning *Uppsala Östra*
 Motionär *Bengt Tanskanen*

Personskaderegleringen

Varje år skadas cirka 35 000 personer i trafiken. Cirka 11 000 personer inom vården. Ett mycket stort antal personer skadas också genom brottsliga handlingar, halkolyckor, olycksfallshändelser, arbetsskador m.m. Ofta skall ersättning för dessa personskador betalas av ett Försäkringsbolag eller skadevållaren utifrån bestämmelserna i skadeståndslagen.

Genom åren har stora försämringar tillkommit och det föreligger en mycket stor rättsosäkerhet för ovanstående personer med dagens system.

Försäkringsbolagen har en total kontroll av varje steg i skaderegleringen.

- De som sammanställt skriften Gradering av medicinsk invaliditet, som ligger till grund för invaliditetsbedömningarna, är knutna till försäkringsbranschen.
- Personskadekommittén som består av medlemmar från Länsförsäkringar, IF, Trygg-Hansa, Folksam, Dina Försäkringar, Försäkringsförbundet och Trafikförsäkringsföreningen. Ovanstående personer arbetar fram de cirkulär som Försäkringsbolagen tillämpar i skaderegleringen.
- Det är försäkringsläkarna, som är knutna till försäkringsbranschen, som gör de medicinska bedömningarna angående invaliditetsgrad och samband.

Trafikskadenämnden är sammansatt av jurister (ordförande och vice ordförande), lekmannarepresentanter från olika fackliga organisationer och företrädare för försäkringsbolagen.

Ordförande eller vice ordförandes medverkan gör att många luras att tro att det är rättvisa bedömningar. Trafikskadenämnden är enligt vår uppfattning ett organ för försäkringsbolagen och ej för de skadade. Hur kan Byggnads acceptera, att det sitter företrädare för försäkringsbolagen med i Trafikskadenämnden.

Enligt SOU 2008:117 framgår det att den försäkrade alltid ska delges den medicinska rådgivarens yttrande och det medicinska underlaget som legat till grund för bedömningen.

I yttrandet ska finnas uppgifter om vilka handlingar som legat till grund för bedömningen. Ovanstående stämmer inte överens med verkligheten, inte ens för Trafikskadenämndens medicinska rådgivare. De skadelidande vet inte vilka handlingar som skickats till den medicinska rådgivaren för bedömning. Dessutom har det framkommit att försäkringsbolagen underhåller medicinska intyg till bedömningen av sina egna medicinska rådgivare.

Inga handlingar skall kallas för interna eller undandras försäkrade, försäkrade ska ha tillgång till allt material.

Vad säger Fastighets etik och moralfrågan i ovanstående sammanhang?

Fastighets får inte medverka till att skaderegleringsförfarandet, fortsätter att styras av Försäkringsbolagen. Fastighets måste se till så att man omgående tillsätter en Kommission och granska hela skaderegleringsförfarandet, där även de skadade och deras

anhöriga tillåts medverka i processen. Som den fungerar idag är det ovärdigt och kränkande mot de skadade.

Hur skaderegleringen sköts har ofta mycket stor ekonomisk betydelse för de skadade.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att Personskadekommitténs sammansättning ses över.
- att** Fastighets agerar så att representanter från Försäkringsbolagen inte får medverka i en personskadekommitté som ska arbeta fram cirkulär som tillämpas i skaderegleringen.
- att** Fastighets agerar så att Försäkringsbolagen inte är representerade i Trafikskadenämnden.
- att** Fastighets agerar så att den skadade med ombud får delta när ärendet föredras i Trafikskadenämnden och att den skadade skall ha möjlighet att åberopa såväl muntlig som skriftlig bevisning, samt även kalla vittnen om så erfordras.
- att** Fastighets agerar så att de medicinska rådgivarna (alla typer av konsulter, rådgivare, läkare) skall vara underställda socialstyrelsen, precis som deras anställning inom den offentliga vården.

Motion 210

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Försäkringsbolagens medicinska rådgivare

Flera hundra tusentals människor som drabbas av skador, genom t.ex. trafikskador, patientskador, ansvarsskador, brottsoffer och liknande skall få sin medicinska invaliditet fastställd av Försäkringsbolagens medicinska rådgivare. Allt för många drabbas av problem vid denna bedömning.

Vid val av medicinska rådgivare är det bolaget, som helt fritt sluter ett avtal med den läkare som försäkringsbolaget önskar anlita. Han utför detta som tjänsteman, antingen i ett anställningsförhållande eller på uppdrag som konsult.

Försäkringsbolagens medicinska rådgivare står därmed inte under tillsyn från Socialstyrelsen eller annan myndighet, och vederbörande försäkringsläkare är fri att ha vilken uppfattning som helst utan ansvar i egenskap av att vara legitimerad. I dag är verksamheten för Försäkringsbolagens medicinska rådgivare en miljonindustri, utan någon som helst kontroll. Omkring 150 läkare är verksamma som medicinska rådgivare och gör tillsammans över 60 000 bedömningar om året. Deras tjänstgöring för bolagen kan vara så omfattande, så att intäkterna från denna verksamhet kan överstiga den lön läkaren har från sin tjänst vid landstinget. Omsättningen på försäkringsläkarna är låg och rekryteringen sker oftast efter rekommendation av redan anlitad försäkringsläkare.

Dessutom anser Försäkringsbolagens medicinska rådgivare och försäkringsbranschen att de inte ska träffa patienten, utan bedömningen ska göras på bl.a. journalanteckningar. Vid varje annan skada t.ex. på bilar och hus så besiktigas skadorna innan försäkringsbolagen fattar beslut.

Journalanteckningar är oftast kortfattade och vid återbesök än mera kortfattade och ibland kan det även förekomma felaktigheter. Anteckningar i journalen förs för att täcka kliniskt relevanta frågor utan avseende på att de skall ingå eller vara föremål för bedömningar av Försäkringsbolagens konsulter (medicinska rådgivare).

Hur säker är en journal för att vara föremål för en bedömning i juridiska sammanhang och Vem bär ansvaret om det blir fel då journalen inte varit tillräckligt utförlig eller innehåller fel?

En annan aspekt är om rättssäkerheten kan anses vara uppfylld med några anteckningar i en journal, där medicinska rådgivare inte kan ställa kompletterande frågor i sin bedömning till den skadelidande. Om en medicinsk rådgivare skall göra en bedömning, skall den grundas på personlig kontakt, det är väl det som är kännetecknade för läkarens verksamhet och för vilket han eller hon är utbildad.

Förhållandet att samme läkare upprätthåller dels en tjänst som är underställd ansvar inför Socialstyrelsen vid landstinget, oftast med nyckelfunktioner inom vissa specialiteter, och dels en tjänst utan ansvar vid försäkringsbolag i arbete som medicinska rådgivare, är ägnat att vara vilseledande och förtroendeskadligt för tjänsten på landstinget. Som förstärkning av denna motsättning framstår det förhållandet att dessa läkare regelmässigt vittnar till bolags förmån i rättsliga processer i domstol.

Det måste vara en allvarlig motsättning i att en tjänsteman som med skattemedel har sin tjänst och försörjning inom landstinget, samtidigt innehar privat tjänst som innebär partstagande mot samma allmänhet.

Dessutom kan de framhålla sin tjänsteställning inom landstinget för att ge tyngd åt sin uppfattning, vilket kan medföra att de medicinska rådgivare inför domstol kan ge sken av att han/hon blir talesman för såväl kliniken som sjukhusets uppfattning, i vissa sakfrågor.

Som det ser ut idag är det sannolikt att de medicinska rådgivarnas uppdrag strider mot lagen om offentlig anställning (LOA) gällande bisysslor, då man utför uppdrag till Försäkringsbolag?

7 § En arbetstagare får inte ha någon anställning eller något uppdrag eller utöva någon verksamhet som kan rubba förtroendet för hans eller någon annan arbetstagares opartiskhet i arbetet eller som kan skada myndighetens anseende.

Ovanstående förhållande naturligtvis är helt oacceptabelt. Om den vårdsökande allmänheten skall känna tilltro och trygghet till vården, framstår det som uppenbart att Byggnads agerar, så att läkare vid landstinget och dess helägda dotterbolag inte skall ha uppdrag som medicinska rådgivare för försäkringsbolag.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att en fristående pool av läkare upprättas, som ger utlåtanden till Försäkringsbolag, Trafikskadenämnden, domstol, de skadelidande o.s.v. upprättas omgående. Självklart skall man inte kunna skriva utlåtande eller intyg i någon form utan att undersöka den skadelidande. Tidigare Försäkringsläkare skall inte ingå i denna pool, med anledning av jävsituationen.
- att** Fastighets agerar så att Läkarna som utför de här utlåtanden/intygen, skall ha en utbildning i försäkringsjuridik, samt vara kopplade till yrkesmedicinkliniker så att riktiga undersökningar görs. Besök på arbetsplatser och olycksplatser är att föredra.
- att** Fastighets agerar så att Läkarna som utför medicinska bedömningar är underställda socialstyrelsen, precis som deras anställning inom den offentliga vården. Ur ett förtroendeperspektiv är det viktigt att de är lika kontrollerade.

Motion 211

Avdelning *Uppsala Östra*
 Motionär *Bengt Tanskanen*

Granskning av Trafikskadenämnden

För att säkerställa rättssäkerheten, enligt våra förtroendevalda politiker, har man skapat olika nämnder som bl.a. Ansvarsförsäkringens Personskadenämnd, Trafikskadenämnden, Rättsskyddsnämnden, Personförsäkringsnämnden, Försäkringsförbundets Nämnd, Allmänna reklamationsnämnden.

Trafikskadenämnden är sammansatt av jurister (ordförande och vice ordförande), lekmannarepresentanter från olika fackliga organisationer och företrädare för försäkringsbolagen.

Ordförande eller vice ordförandes medverkan gör att många luras att tro att det är rättvisa bedömningar.

Enligt Personskadekommittén cirkulär 2/2004 gällande försäkringsmedicinska bedömningar och SOU 2008:117 framgår det att den försäkrade alltid ska delges den medicinska rådgivarens yttrande och det medicinska underlaget som legat till grund för bedömningen.

I yttrandet ska finnas uppgifter om vilka handlingar som legat till grund för bedömningen.

Ovanstående stämmer inte överens med verkligheten, inte ens för Trafikskadenämndens medicinska rådgivare. De skadelidande vet inte vilka handlingar som skickats till den medicinska rådgivaren för bedömning.

Idag har vi medicinska rådgivare i Trafikskadenämnden, som tidigare arbetat åt Försäkringsbolagen. Enligt undertecknades uppfattning är detta totalt oacceptabelt, detta om något är väl en jäv situation.

Ska vi ha en Trafikskadenämnd som är värd namnet, måste förändringar göras.

Definitivt skall inte Försäkringsbolagen vara representerade i Trafikskadenämnden.

Den skadade med ombud måste få delta när ärendet föredras, inför muntlig förhandling i Trafikskadenämnden och att den skadade skall ha möjlighet att åberopa muntlig bevisning. Som Trafikskadenämnden ser ut idag, har du som skadelidande ingen insyn, samt att det finns ingen kontrollmyndighet för den. Du kan inte anmäla varken nämnden, dess ordförande eller deras medicinska läkare till JO eller JK.

Fastighets måste omgående agera och tillsätta en granskning av Trafikskadenämnden.

Granskningen skall omfattas av hur ärenden har handlagts, bedömts medicinskt och juridiskt. Självklart skall den skadelidande få komma till tals när ärendet granskas.

I denna granskning skall man förslagsvis tillfråga Gunilla Bring och Bill Dufwa till detta uppdrag.

Gunilla Bring har utnämnts av Svea hovrätt till landets främsta expert på whiplashskador. Hon har disputerat på och därefter arbetat inom det området. Hon har tidigare beskrivet den mycket tuff atmosfär, där försäkringsbolagen står rustade med en tung

arsenal av medicinska experter, som alltför lätt ansluter sig till bolagens bedömning. Bill Dufwa är professor emeritus i försäkringsrätt vid Juridiska fakulteten vid Stockholms universitet. Är en av landets, t.o.m. Europas, främsta försäkringsexpert.

Även andra juridisk kunniga av samma dignitet och advokater som representanter de skadelidande skall ingå i denna utredning.

För att tillgodose kravet på rättssäkerhet skall Trafikskadenämnden vara en statlig myndighet med behörighet att fatta så väl intermittiska som slutliga beslut i skaderegleringen. Dessa beslut skall vara omedelbart verkställbara och även kunna överklagas till lämplig instans.

Förslagsvis bekostas denna myndighet med någon form av skatt på försäkringspremien.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets agerar så att Trafikskadenämnden blir en statlig myndighet och dess beslut kan överklagas till lämplig instans. Därmed tillgodoses kravet på rättssäkerhet.

att Fastighets agerar så att man tillsätter en granskning av Trafikskadenämnden.

Motion 212

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Beräkning av inkomstförlust i personskaderegleringen

Vi har kunnat se att vid beräkning av inkomstförlust har Försäkringsbolagen avslagit att traktamentsersättning skall ingå i inkomstunderlaget, med hänvisning till en dom i Högsta Domstolen (NJA 1985 s 843.) angående inkomstförlust av traktamentsersättning.

Det skall anmärkas att NJA 1985 s. 843 gällde en arbetstagare i statlig tjänst och förlust av statliga traktamenten. HD ansåg att skattefria traktamenten inte skall medräknas i inkomstunderlaget, utan att de hade till syfte att täcka merkostnader.

I ovan nämnda dom tar HD även upp frågan om traktamente inom det privata området. HD uttrycker att den skattemässiga behandlingen av traktamentet skulle vara avgörande om det skall medräknas i inkomstunderlaget.

1991 års skattereform innebar att traktamentena indelades i skattepliktiga och skattefria sådana. Avsikten var att den skattefria delen skall täcka de faktiska kostnaderna. (prop. 1989-90:110 s. 344 samt prop. 1992-93:127 s. 28.)

Efter skattereformen kom skatteverket med nya regler beträffande traktamenten och andra kostnadsersättningar. När en arbetsgivare betalar ut traktamente vid tjänsteresa med övernattning i Sverige ska han inte göra skatteavdrag på den del av traktamentet som ligger inom gränsen för det avdragsgilla schablonbeloppet. Det är dessa som man i dagligt tal kallar för ”skattefritt” traktamente.

Många arbetsgivare betalar ut traktamente med högre belopp än det avdragsgilla schablonbeloppet. Detta innebär att arbetsgivaren ska göra skatteavdrag och betala arbetsgivaravgifter på den överskjutande delen samt redovisa denna som lön på kontrolluppgiften.

Arbetsgivaren skall följa kollektivavtalet och naturligtvis Skatteverkets regler. När det gäller traktamenten överensstämmer bestämmelserna i kollektivavtalet till fullo med Skatteverkets regler.

När föredragande statsrådet behandlade lönetillskott i form av traktamente, uttalande han, när det gäller ersättningar som närmast har karaktären av traktamente och liknande förmåner, prövas om ersättningen uteslutande ”har till syfte att täcka” kostnader eller om den – som inte sällan är fallet – helt eller delvis kan betraktas som lönetillskott.

Härmed kan man endast uppfatta föredragande statsrådets uttalande, att han hänvisar till gällande skattelagstiftning. Att skattepliktiga delen av traktamentet är att en sådan förmån som utgör skattepliktig intäkt av tjänst. (prop 1975:12 s.147)

Skadestånd för inkomstförlust avser – förutom bortfall av lön – förlust av tillägg av olika slag som ingår i arbetsgivarens ersättning för arbetsprestationer (övertidstillägg, risktillägg e.d. samt traktamente eller liknande förmåner till den del de kan betraktas som lönetillskott). (SOU 1995:33 s.73)

Inkomstförlusten ska beräknas individuellt, varför inkomstförhållanden måste beräknas i varje enskilt skadefall även om vissa yrken och branscher tillämpar samma lönesättning. Vidare måste försäkringsbolaget inhämta uppgifter om andra löneförmåner som hör till lönen, såsom semesterlön, traktamente och reseersättning, lönetillägg för obekvämt arbetstid, regelbunden övertid, ackord och naturaförmåner samt vinstandelar, fondavsättning, resultatbonus m.m. (SOU 2009:96 s.142)

Enligt doktrin (se bla. a. Erland Strömbäck, Bertil Bengtsson, kommentar till skadeståndslagen) presumeras skattepliktiga traktamenten utgöra lönetillskott. Den skattemässiga behandlingen är vägledande.

Skattepliktiga traktamenten beaktas när inkomstlivränta skall fastställas enligt lag om arbetsskadeförsäkring. I SOU 2009:96 har mitt på sidan 23 anförts följande: ”Utredningen föreslår därför att ett försäkringsbolag skall till Försäkringskassan betala vad myndigheten utgett som ersättning enligt lagen om allmän försäkring eller lagen om arbetsskadeförsäkring, om det senare avgjorts att en inkomstförlust som ersättning grundat sig på uppkommit i följd av trafik”. Det kan således konstateras att kommittén gör bedömningen att skattepliktiga traktamenten i slutändan skall ersättas ur trafikförsäkringen.

När Försäkringskassan skall fastställa livränta vid arbetskada, ingår de skattepliktiga ersättningarna i livränteunderlaget. Det finns ingen anledning att det skulle ses på annat sätt ur skadeståndsrättslig synvinkel.

Vi hänvisar också till prop. 1975:12 s. 150-153, där man framför att det finns anledning att påpeka att bedömningen inom den allmänna försäkringen utförs av myndigheter som har att beakta alla förekommande omständigheter, medan bedömningen inom skadeståndsrätten är helt beroende av det material som förebringas av parterna. Det kan därvid tänkas att parterna av kostnadsskäl eller andra orsaker föredrar att låta prövningen ske på grundval av ett betydligt mera begränsat material än som kommer till användning inom den allmänna försäkringen.

Skattebetalningslagen har från i år ersatts av skatteförfarandelagen (2011:1244). Bestämmelserna om att skatteavdrag ska göras på dessa slag av kostnadsersättningar som överstiger avdragsgilla schablonbelopp finns i 10 kap. 3 § punkterna 9 och 10.

Motsvarande bestämmelser om arbetsgivaravgifter finns i 2 kap. 11 § punkt 1 socialavgiftslagen (2000:980) och innebär att en arbetsgivare som betalar ut bilersättning och/eller traktamente över avdragsgilla schablonbelopp ska betala arbetsgivaravgifter på den överskjutande delen.

Även vid beräkning av pensionsgrundande inkomst finns dessa bestämmelser. I 59 kap. 8 § socialförsäkringsbalken står: ”Med lön likställs kostnadsersättning som inte undantas vid beräkning av skatteavdrag enligt 10 kap. 3 § 9 eller 10 skatteförfarandelagen (2011:1244).”

Den skattepliktiga delen av traktamentet har till följd av sin konstruktion ett beaktansvärt värde för den skadelidande. Vidare är förlusten en adekvat följd av att den skadelidande blivit arbetsförmögen.

Från 1985 och framåt i tiden har ersättningar i form av skattepliktiga traktamenten, bilersättningar och liknande blivit mycket vanligare utöver de schablonmässiga statliga skattefria ersättningarna.

Här måste man ställa sig frågan om varför inte Skatteverkets regler, socialförsäkringsbalken och statens egen utredning inte överensstämmer med skadeståndslagen. För oss är detta obegripligt.

Det kan i och för sig vara en tolkningsfråga av skadeståndslagen, men som rättsäkerheten ser ut idag efter de förändringar som skett behövs förtydliganden.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att lagstiftaren förtydligar skadeståndslagen, så att milersättning vid resa som överstiger schablonbeloppet och därmed utgör skattepliktig ersättning, skall medräknas i inkomstunderlaget för den livränta som Försäkringsbolaget skall utbetala till den skadelidande,
- att** Fastighets agerar så att lagstiftaren förtydligar skadeståndslagen, så att traktamente som överstiger schablonbeloppet och därmed utgör skattepliktig ersättning, skall medräknas i inkomstunderlaget för den livränta som Försäkringsbolaget skall utbetala till den skadelidande,
- att** Fastighets för att SkL är direkt jämförbar med socialförsäkringslagen i ovanstående fråga, med anledning av att ersättningarna skall samordnas i en skadereglering,
- att** Fastighets agerar så att Skatteverkets regler, socialförsäkringslagen och statens egna utredning (SOU1995:33 - SOU 2009:96) ligger till grund för inkomstberäkningen för Försäkringsbolagen. Därmed skall SkL följaktligen betraktas som en dispositiv lagstiftning, subsidiär i förhållande till Skattelagstiftningens regler i ovanstående fråga.

Motion 213

Avdelning *Uppsala Östra*
 Motionär *Bengt Tanskanen*

Arbeta efter din egen förmåga vid personskada eller sjukdom

Om en skadelidande/sjuk personen arbetar 25%, det är vad som rimligen kan begäras av den skadelidande.

På grund av arbetsbrist, eller att företaget inte har lämpliga arbetsuppgifter blir den skadelidande uppsagd. Eftersom man arbetar 10 tim. i veckan är man inte berättigad till A-kassan, enligt gällande regler. Man kan inte heller få någon mera ersättning från Försäkringskassan eftersom man är arbetsför till 25%. Detta medför, att när man blir

arbetslös förlorar man lönen från sin 25% anställning. Personen i fråga hamnar mellan stolarna, det finns inget skyddsnet för de människor som trots sin sjukdom eller skada försöker att arbeta 25 %.

Försäkringsbolagen anser att om väsentlighetskriteriet ska anses uppfyllt ska förhållandena vara varaktiga, vilket betyder att det bör ha förflutit en tid, enligt praxis i alla fall minst ett år. Därmed anser försäkringsbolaget att de uppfyller SKL 5 kap 5§.

Inkomstförlusten från den 25 % anställningen kan bli förödande:

Man kanske inte har råd att bo kvar i huset, att det finns pengar till räkningar, mat, kläder till barnen samt att de får hålla på med sina fritidsintressen. Separationer - familjer som splittras och barn som drabbas hårt.

Idag är man arbetsför på 25 – 50 – 75 eller 100 %. Varför utgår man inte från individen, låt den skadelidande jobba 1, 3 eller 5 tim. och skapa lönebidragsanställningar efter individens förmåga i alla lägen.

Att ha ett arbete att gå till är en viktig faktor, man känner sig nyttig och får ett socialt umgänge med sina arbetskamrater. Man skapar en identitet och känner sig välmående både psykiskt som fysiskt.

Fastighets måste agera, då ovanstående förhållande naturligtvis är helt oacceptabelt.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets agerar så att man utgår från individen, låter den skadelidande/sjuka jobba de timmar som man klarar av. Lönebidragsanställning med individen i centrum.
- att** Fastighets agerar så att man skall vara berättigad till arbetslöshetsersättning utefter de timmar den skadelidande/sjuka klarar av att arbeta.
- att** Fastighets agerar så att skadeståndslagen förändras så att Försäkringsbolagen skall ersätta de skadelidande/sjuka från första dagen då man blir arbetslösa.

Motion 214

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Arbetskada eller sjukdom

På ett mycket påtagligt sätt har villkoren för arbetsskadeförsäkringen förändrats. Försäkringsläkarkåren har följt med i strömmen och även de skärpt sina bedömningar mot de arbetsskadade/sjuka, särskilt kvinnor diskrimineras i arbetsskadebedömningar.

Detta leder allt oftare till att skadelidande/sjuka hamnar mellan två myndigheter, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Handläggare på berörda myndigheter gör ibland tolkningen av diverse lagar och regler på ett orimligt sätt. De skadelidande/sjuka hamnar i ingenmansland och både den fysiska och psykiska hälsan försämras. Förändringen av arbetsskadeförsäkringen har således brister.

De som emellertid lyckas få en godkänd arbetsskada kan sedan hamna i ett tillstånd som är alldeles bakvänt mot dess intentioner, nämligen tolkningen av arbetsskada hos AFA-TFA.

Arbetsmarknadsförsäkringar (AFA) där bland annat Trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA) ingår är en försäkring som parterna tecknat avtal om. Genom detta har parterna kommit överens om att man som enskild inte kan stämma sin arbetsgivare,

detta har förhandlats bort genom kollektivavtal. Denna försäkring skall fungera som en garant för att en individ som jobbar under en arbetsgivare som har tecknat kollektivavtal kan få ett bra skydd samt ett bra och aktningsvärt bemötande.

En arbetsskada som är godkänd av försäkringskassan medför inte att man har en godkänd arbetsskada enligt AFA. Detta medför att en svensk myndighet har en uppfattning och att ett privat försäkringsbolag som bland annat ägs indirekt av LO (med sina 1,6 miljoner medlemmar) har en helt annan uppfattning, trots att man utgår från samma skada, samband och medicinska prövning.

Att AFA-TFA har en helt annan uppfattning än Försäkringskassan, är och förblir något oförklarligt. Att samma person med samma arbetsskada, som skett på samma arbetsplats, genom samma: förlopp, faktorer, och exponering, har fått samma: skada och besvär. Här behandlas man medicinskt olika av Försäkringskassan och AFA-TFA, trots att samma olycks- och skadehändelse har inträffat.

Det märkliga i detta sammanhang blir att Försäkringskassans beslut och AFA-TFA:s beslut behandlas olika, trots att båda bedömningarna skall bygga på samma vetenskap och beprövad erfarenhet.

Det är högst olyckligt att medicinska rådgivarna är konsult gentemot AFA-TFA, och därigenom får sitt arvode därifrån. Då finnas alltid risken att den medicinska rådgivaren identifierade sig med AFA-TFA. Detta har vi kunnat se genom åren, inte minst genom skogshuggaren Janne Backströms fall, där jämförde den medicinska rådgivaren sitt trädgårdsarbete med sekator som att jobba 8 timmar i skogsarbete med motorsåg. Självklart måste detta beivras och en fristående pool av läkare upprättas omgående, som ger utlåtanden till Skiljenämnden för arbetsskadeförsäkring, Försäkringsbolag, Trafikskadenämnden, domstol, de skadelidande, Försäkringskassan o.s.v.

AFA-TFA skall inte behandla skadelidande annorlunda gentemot Försäkringskassan. Arbetstagaren har för övrigt själv finansierat försäkringen inom sitt löneutrymme, då skall man kunna kräva att man blir rättvist behandlad.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** Fastighets initierar en översyn hur handläggare tolkar de nya begreppen och reglerna runt arbetsskador,
- att** Fastighets jobbar för att Trygghetsförsäkringen är parallellställd till arbetsskadeförsäkringen såvitt gäller skadebegreppet som inkomstförlusten. De beslut som staten tar gällande skadebegreppen i LAF skall vara godkända med automatik i Trygghetsförsäkringen,
- att** Fastighets verkar för att inkomstförlusten bedöms enligt reglerna i LAF, de förmåner som räknas med i livräntan i LAF, skall även ersättas från Trygghetsförsäkringen. LAF ersätter upp till 7,5 basbelopp och Trygghetsförsäkringen ersätter inkomstförlust över basbeloppsramen till 100 % oberoende av sänkningarna av ersättningsnivåerna i LAF. Därmed ”flyter” Trygghetsförsäkringen ovanpå Socialförsäkringens förmåner gällande inkomstförlusten,
- att** Fastighets verkar för att en arbetsskada som är godkänd efter utredning hos Försäkringskassan, skall med lagligt stöd ej behövas prövas av ett privat försäkringsbolag,
- att** Fastighets verkar för att ersättning för inkomstförlust genom livränta från Trygghetsförsäkringen, skall vara klar inom tre månader, med anledningen av att – utredningen redan gjorts av Försäkringskassan. (Kanske ska någon form av sanktion införas för att skydda de arbetsskadade, en slags företagsbot).

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 208, 209, 210, 211, 212, 213 och 214

BÄTTRE FÖRSÄKRINGSREGLER

Motionerna 208 – 214 tar upp en del komplicerade frågor kring bland annat personskadereglering, försäkringsbolagens rådgivare, trafikskadenämnden och skadeståndslagen.

Flera av frågorna är av så komplicerad natur att Fastighetsanställdas Förbund normalt inte kommer i kontakt med dem. Förbundet har av den anledningen till vissa delar hämtat hjälp från LO och dess utredare.

Eftersom motionerna är i princip likalydande som några motioner som behandlats i andra sammanhang, såsom Byggnads kongress 2014, Visions förbunds möte 2008 och Centerpartiets partistämman 2011, har vi även tittat på dessa utlåtanden. Flera av motionerna har också motionerats till Riksdagen, även dessa motionsutlåtanden har noterats.

Motion 208 handlar om rättshjälp i skadereglering gentemot försäkringsbolag. Den försäkrade har utan tvekan ett underläge gentemot försäkringsbolaget. Vi måste vara medvetna om att alla kostnader som läggs på försäkringsbolagen i slutändan betalas av försäkringskollektivet. Att den försäkrade enskilt ska besluta om dyra juristkostnader för resten av försäkringskollektivet tycker vi är orimligt. Fackets Hemförsäkring kan ge rättshjälp i vissa fall där den försäkrade krävs på ersättning av annan person. Däremot ges ingen ersättning om den försäkrade själv startar en rättsprocess. Det finns en anledning till detta. Det finns en liten minoritet personer som vägrar acceptera utebliven ersättning från försäkringsbolaget oavsett hur juridiskt riktigt rätt försäkringsbolagets beslut är. I klartext, vi tror inte att den stora majoriteten av medlemmar är beredd att betala för enstaka rättshaverister.

Motion 209 handlar om personskadereglering. För förbundets räkning är det viktigt att våra medlemmar och övriga försäkrade får en så rättvis och enhetlig bedömning som möjligt. Personskadekommitténs uppgift, vilken beslutas av Sveriges Försäkringsförbund är just detta, att "...ge förutsättningar för försäkringsbolagen att göra enhetliga bedömningar med hög kvalitet på personskadeområdet". Förbundsstyrelsens åsikt är att vi inte ska lägga oss i om försäkringsbolagen vill arbeta för enhetliga bedömningar, än mindre vilken sammansättning försäkringsbolagen vill ha i sina kommittéer.

Trafikskadenämndens yttranden är rådgivande, vilket betyder att bolaget inte är skyldigt att följa det. I praktiken är det ovanligt att bolaget inte följer nämndens yttrande. Nämndens uppgift är att ge de trafikskadade "...en så skälig och enhetlig ersättning som möjligt". Nämndens sammansättning är, som nämns i motionen, representanter från försäkringsbolagen, representanter från intresseorganisationer (exempelvis LO) samt jurister. Förbundsstyrelsen anser att detta är sunt och riktigt. Att göra trafikskadenämnden till någon slags domstol, med muntliga redogörelser och inkallande av vittnen, går emot förbundets intresse av en snabb och säker bedömning av ärendena. De medicinska rådgivarna är inget annat än rådgivare, det är trafikskadenämnden som föreslår ersättning på inskickat underlag.

Alla läkare i Sverige, oavsett var de arbetar, är underställda Socialstyrelsen.

Motion 210 handlar om försäkringsbolagens medicinska rådgivare. De medicinska rådgivarna har som uppgift att göra en sammanställning utifrån den totala högen av övriga medicinska utlåtanden. Trafikskadenämnden anlitar fristående specialistläkare

för bedömningar. Försäkringsbolagen och domstolarna arbetar på ungefär samma sätt. Genom att upprätta en fristående pool av läkare skulle en mängd specialister uteslutas från att göra utlåtanden. Som tidigare nämnts är samtliga läkare i Sverige underställda Socialstyrelsen.

I motion 211 begär motionären att förbundet agerar så att Trafikskadenämnden blir en statlig myndighet, att dess beslut ska gå att överklaga och att förbundet ska agera för en granskning av Trafikskadenämnden. Trafikskadenämndens uppgift och sammansättning har tidigare beskrivits i detta motionsyttrande. Trafikskadenämnden är ett rådgivande forum. Nämndens huvuduppgift är att skadorna ska behandlas så lika som möjligt, oavsett vilket försäkringsbolag som handlägger dem. Detta stämmer väl överens med förbundsstyrelsens åsikt.

Motion 212 behandlar beräkning av inkomstförlust i personskadereglering. Enligt Skadeståndslagen ska den försäkrade ersättas för den löneförlust man drabbats av genom skadan. Traktamente utgår för fördyrade levnadskostnader och för den olägenhet det innebär att vara på resande fot. Om man inte arbetat har man heller inte drabbats av fördyrade levnadskostnader eller någon olägenhet av resande. Det förefaller då ologiskt att beräkna livränta så som att man fortfarande hade dessa bekymmer. Förbundsstyrelsen ser det som betydligt mer angeläget att arbeta för att det ska bli lättare att få sina besvär klassade som arbetsskada, framför allt arbetssjukdomar.

Motion 213 tar upp problemet när en person drabbas av såväl sjukdom som arbetslöshet och samspelet mellan dessa försäkringar. Förbundsstyrelsen håller med om det grundläggande problemet. Såväl a-kassan som sjukförsäkringen har nedmonterats av den borgerliga regeringen och måste kraftigt förbättras. Att försäkringarna ska utgå från individen ska vara självklart och är något som hela LO-kollektivet drivit sedan länge. Att satsa på lönebidragsanställningar ligger också i linje med vad förbundet drivit. Förbundsstyrelsen anser däremot att motionären har fel när denne blandar in a-kassan i sin andra att-sats. Sjuk- och arbetslöshetsförsäkringarna ska korrespondera med varandra, inte blandas ihop. Förbundsstyrelsen ser också problem med att utöka de olika graderna av sjukskrivning som motionären föreslår. Att bedöma arbetsförmåga är väldigt svårt redan med de fyra nivåer som finns idag (100, 75, 50, 25 procent). Försäkringen blir knappast rättsligt säkrare av att utöka antalet procentsatser.

Motion 214 tar upp frågan om arbetsskada vid olycka eller sjukdom. Förbundsstyrelsen ställer sig helhjärtat bakom beskrivningen att arbetsskadeförsäkringen har brister, likaledes att försäkringen är könsdiskriminerande. Kvinnor drabbas ofta av arbetssjukdomar och måste, för att få sin skada godkänd, göra en vållandeutredning. Män, som drabbas oftare av arbetsolyckor, slipper detta. Förbundsstyrelsen delar inte motionärens åsikt att det är handläggarnas tolkningar som måste ses över, det är snarare försäkringsvillkoren som måste ändras. Vidare är TFA en försäkring som arbetsmarknadens parter tecknat som ett komplement till socialförsäkringarna. Det är förbundsstyrelsens åsikt att vi i första hand ska arbeta för betydligt bättre socialförsäkringar för att fördela försäkringskostnaderna på ett solidariskt sätt. Det är också förbundsstyrelsens åsikt att parterna själva ska råda över avtalsförsäkringarna, dessa ska inte styras av politiska beslut.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 213 första att-satsen besvarad,

att avslå motion 208, 209, 210, 211, 212, 213 andra att-satsen och tredje att-satsen samt 214.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 208–214.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.22

RUT och ROT – motion 216

Motion 216

Avdelning *Karlskoga och Mjölby*

Motionär *Cornelia Ylikarjula-Karlsson*

RUT

Rut & Rot skall finnas kvar. Men det måste specificeras bättre hur det skall få användas. Idag verkar det som man t.o.m. kan bjuda folk på en grillkväll med vin och öl och samtidigt göra ett Rut-avdrag. Samtidigt är det ingen nedre gräns för de som vill göra Rutavdraget, det känns mycket konstigt att t.o.m. personer under 30 år kan göra avdrag för t.ex. städning i hemmet, fast dom borde lära sig att sköta den saken själv först. Att gå från att mamma och pappa hållit rent till att köpa städning med skattesubvention känns som att staten tagit över föräldrarnas roll efter flytten hemifrån.

Vi anser att Rut-avdraget skall specificeras tydligare till att avse samhällsnyttiga saker i form av t.ex. städning, barntillsyn utanför kommunernas skyldigheter, ledsagare m.m. Vi anser inte att det skall vara möjligt att nyttja Rut-avdrag för uppgifter som grundar sig på ren bekvämlighet i form av t.ex. drinkblandning och fester. Kan man dricka och festa skall inte staten skattesubventionera det!

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att Rut- och Rotavdragen finns kvar,

att verka för att en tydligare specificering görs för att samhällsnyttiga behov för brukare skall tillgodoses.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 216

RUT OCH ROT

Motionären vill med sin motion verka för att rut- och rotavdragen finns kvar samt efterlyser en tydligare specificering av rutavdraget.

Skattereduktion för hushållsarbete, det som i dagligt tal kallas rutavdrag, trädde i kraft den 1 juli 2007. Detta innebär att den som anlitar städhjälp, barnpassning eller annan arbetskraft i hemmet på detta sätt kan få sin skatt reducerad med maximalt 50 000 kronor per år. Frågor om vad som är hushållsarbete har under åren diskuterats flitigt i press, inom partipolitiken och bland fackliga organisationer. När det gäller frågan om ”drinkblandning” som motionären tar upp har Skatteverket den tolkningen att bartender ligger inom gränserna för skattereduktion så länge alkohol och tillbehör köps av den som anlitar tjänsten.

Fastighets stödjer rutavdraget och ser det som en möjlighet till att svarta jobb blir vita. Vi måste få bort svarta oseriösa jobb där de anställda inte har någon trygghet i form av kollektivavtal och försäkringskydd. Förbundet anser inte att bartenderjobb, läxläsning m m ska ingå, detta är att dra möjligheten till skattereduktion för långt.

Socialdemokraterna har uttryckt att de vill behålla ROT-avdraget. När det gäller RUT-avdraget vill partiet att avdraget kvarstår men vill se över det.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta
att bifalla motion 216.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 216.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.23

Bostadsbrist – motion 217

Motion 217

Avdelning *Sala, Linköping och Mjölby*

Motionär *Madelene Larsson*

Bostadsbrist

Det måste byggas fler och billigare lägenheter i Sverige, detta med sikte på att ge ungdomar en bra möjlighet att etablera sig på bostadsmarknaden. Att som idag välja att bo hemma hos föräldrar trots man sedan länge passerat 20 år eller köpa sig en bostad där en insats om minst 15% kontantinsats krävs.

Med att öka på bostadsproduktionen, skapas även fler arbeten både inom byggnationen och all kringverksamhet.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att fler bostäder byggs i Sverige.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 217

BOSTADSBRIST

Bostadsbristen är ett problem för många i Sverige, inte minst för yngre som vill etablera sig i samhället. Vi anser att kreativiteten hos makthavarna för att få igång bostadsbyggandet har varit usel i många år. Visst går det att hitta vettiga finansieringsformer om man vill. Förbundsstyrelsen anser också att satsningar på mer hyresrätter i allmännyttan vore särskilt välkommet.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta
att bifalla motion 217.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 217.

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (återupptagen punkt)

Val

DAGORDNINGENS PUNKT 14.2

Förbundsstyrelsens ledamöter

- *Stefan Björkenstam*, valberedningens ordförande, föredrog valberedningens förslag till förbundsstyrelseledamöter:

Christina Petranyi, Ost

Liljana Panic, Väst

Lennart Gunnarsson, Tvärs
Lovisa Englund, Nord
Kjelle Lundgren, Syd
Cecilia Samuelsson, Väst

Han yrkade att ledamöterna väljs med acklamation.

I debatten deltog:

- *Annica Collstam, Sollentuna*
 Förordar Zia Lodin, Kista

- *Peter Obermüller, Spånga*
 Förordar Zia Lodin, Kista

- *Karl-Gustav Mattisson, Tierp*
 Förordar Zia Lodin, Kista

Sluten omröstning begärdes av *Ingela Tving*, Enköping, och *Annica Collstam*, Sollentuna. Sluten omröstning genomfördes. Omröstningen utföll enligt följande:

<i>Christina Petranyi, Ost</i>	104 röster
<i>Liljana Panic, Väst</i>	89 röster
<i>Lennart Gunnarsson, Tvärs</i>	107 röster
<i>Lovisa Englund, Nord</i>	105 röster
<i>Kjelle Lundgren, Syd</i>	105 röster
<i>Cecilia Samuelsson, Väst</i>	77 röster

Kongressen beslutade

att fastställa röstresultatet och välja förbundsstyrelseledamöter enligt valberedningens förslag.

Zia Lodin fick 55 röster.

- *Stefan Björkenstam*, valberedningens ordförande, utlyste nomineringstiden för ersättare till förbundsstyrelsen, revisorer och revisorssuppleanter till kl. 14.30.

DAGORDNINGENS PUNKT 23.24

Tandvård - motion 219, 220, 221, 222 och 223

Motion 219

Avdelning *Sala, Linköping, Karlstad, Mjölby och Örebro*
 Motionär *Madelene Larsson*

Tandvård

Då många av våra medlemmar är låg- och medelinkomsttagare, har tandläkarbesöket blivit en lyx som allt fler väljer att avstå ifrån p.g.a. ekonomiska skäl. Tandvården får aldrig bli en klassfråga, men tyvärr är vi där idag.

Tänderna har för flertalet uppfattats vara en del av kroppen. Ca.1 år efter vi fötts så växer de fram i munnen, beroende av olika uppväxtförhållande och kost har vi dem kvar mellan 50 och 90 år. Ett problem som dock finns i dagens välfärdssamhälle är att i Socialförsäkringssystemet så hör inte tänder till kroppen.

Bryter vi ett ben eller drabbas av någon sjukdom i kroppen i övrigt omfattas vi av egenkostnad i form av en patientvårdsavgift om ca. 150:- per besök. Drabbas jag däremot av problem med tänderna gäller andra villkor och regler. Med detta så rusar kostnaderna fort iväg med flera tusen.

Med dagens allt mer tudelade samhälle får det som resultat att många inte har möjlighet att bekosta tandvården längre. I vår mening så tillhör tänderna kroppen och kostnaderna för den enskilde skall bli likvärdigt som för övrig sjukvård.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet skall verka för att Tandvården inte skall kosta mer än övrigt läkarbesök.

Motion 220

Avdelning *Varberg*

Motionär *Tommy Holmbom*

Tandvårdsförsäkring

Kostnaden för tandvård tenderar att rusa iväg

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att tandvård skall ingå i högkostnadsskyddet

Motion 221

Avdelning *Strömstad, Lysekil, Angered, Hisings Backa, Borås och Uddevalla*

Motionär

Tandvård

Tandhälsa är en klassfråga. Alla borde ha rätt till tandvård. Bland våra medlemmar finns många låginkomsttagare som har svårt att klara sig på sin inkomst. Många väntar för länge med att gå till tandläkaren för att de helt enkelt inte har råd.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet skall verka för att tandvården skall ingå i högkostnadsskyddet.

Motion 222

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

Tandvård

I dagens Sverige är det många som avstår tandvård av ekonomiska orsaker. Att gå till tandläkaren har blivit en klassfråga, och nu börjar det synas. Många av våra medlemmar ler inte på grund av att de skäms för att visa ett leende med gluggar och hål, dessutom ler man inte då man lider.

En vanlig årlig genomgång av tänderna med några små lagningar kostar mycket mer än vad man anser sig ha råd med.

Vi anser at även tänderna tillhör kroppen och bör finansieras på samma sätt som övrig sjukvård.

Vi föreslår kongressen besluta

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för att tandvård ska jämföras med övrig sjukvård.

Motion 223

Avdelning *Falköping, Värnamo, Skövde, Jönköping och Lidköping*

Motionär *Hyresbostäder Falköpings fackklubbsstyrelse genom David Sjörén*

Tandvård

Tandhälsa är en klassfråga! Alla borde ha rätt till tandvård. Bland våra medlemmar finns många låginkomsttagare som har svårt att klara sig på sin inkomst.

Många väntar för länge med att gå till tandläkaren för att de helt enkelt inte har råd.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ska verka för att tandvård ska ingå i högkostnadsskyddet.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 219, 220, 221, 222 och 223

TANDVÅRD

Motionerna 219, 220, 221, 222 och 223 föreslår alla, i olika ordalag att tänderna är en del av kroppen och att de därför ska jämsställas med övrig sjukvård ur kostnads-synpunkt.

Fastighets tillsammans med en rad andra förbund har motionerat till LO-kongresser vilket gjort att frågan om tandhälsan behandlats på de senaste två LO-kongresserna.

Medlemmarna i LO-förbunden vill i likhet med motionärerna att man inte ska behöva betala mer för tandvård än för övrig hälso- och sjukvård – tänderna är en del av kroppen.

LO-kongressen beslutade att LO på sikt arbetar för att tandhälsan ingår i högkostnads-skyddet. Dock har detta ännu ej genomförts varför förbundet avser att arbeta vidare med frågan till framtida LO-kongresser och i andra relevanta sammanhang.

Förbundsstyrelsen delar således motionärernas uppfattning.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 219, 220, 221, 222 och 223.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 219–223.

DAGORDNINGENS PUNKT 24

Medlemskap - motioner 109-112

DAGORDNINGENS PUNKT 24.1

Medlemsinträde – motion 109, 110 och 111

Motion 109

Avdelning *Gävle och Ludvika*

Motionär *Carina Nilsson*

Byte av medlemskap

Idag är det alldeles för byråkratiskt att byta fackförbund och vi tappar många medlemmar pga detta.

Det bör vara smidigare att byta fackförbund inom LO-kollektivet.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ser över sin teknik och administration för ett smidigare byte till ett annat förbund,

att Fastighets arbetar fram ett smidigare och modernare sätt att gå med i facket och

att byta fackförbund inom LO med de andra LO-förbunden.

Motion 110

Avdelning *Borås*

Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Digital medlemsregistrering

Papper för medlemsregistrering är ett måste idag med en underskrift.

Vi föreslår kongressen besluta om.

att digital medlemsregistrering med e-legitimation blir möjlig.

Motion 111

Avdelning *Jämtland*

Motionär *Mikael Göransson*

Inträdesansökan via hemsidan

Fastighets borde göra det möjligt att via hemsidan bli medlem i förbundet. Detta för att underlätta inträdet. Med modern teknik kan man, t.ex. med bank-id bekräfta sitt medlemskap.

Vi föreslår kongressen besluta

att man via hemsidan ska kunna bli medlem i Fastighets och bekräfta sitt medlemskap med modern teknik.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 109, 110 och 111

MEDLEMSINTRÄDE

Motion 109 föreslår att förbundet ser över teknik och administration för att underlätta övergångar till andra förbund samt göra det enklare att bli medlem i förbundet.

Det har varit krångligt och svårt att byta förbund och LO-förbunden har tappat medlemmar vid övergångar till andra förbund. Det finns nu en övergångsdatabas som ska underlätta övergångar mellan förbunden. Det förbundet som medlemmen tillhör sänder över uppgifter till databasen på LO som sorterar medlemmarna och sänder uppgifterna vidare till det nya förbundet.

Tillträdande förbund får en signal om att det är medlemmar på väg och plockar upp dessa i enlighet med de rutiner som tillämpas i respektive förbund.

Motion 110 föreslår att det ska gå att använda e-legitimation vid medlemsinträde. Förbundet har för avsikt att se över möjligheterna att erbjuda möjlighet att använda e-legitimation som är en elektronisk legitimation och underskrift för användning på förbundets webbplats.

Motion 111 föreslår att det ska gå att bli medlem i förbundet via hemsidan och bekräfta medlemskapet med e-legitimation. Förbundets ambition är att det ska vara enklare

att bli medlem i Fastighets. Vår uppfattning är att ett fullvärdigt medlemskap innefattar både förbund och a-kassa. Det går inte i dagsläget att bli medlem i förbundets a-kassa utan en skriftlig underskrift. Förbundet ser över möjligheterna att skriva in sig som medlem via hemsidan och det är möjligt att e-legitimation kan vara en framkomlig väg för att bli medlem i både förbund och a-kassa. Andra förbund har löst in-skrivning online med att den första inbetalningen bekräftar medlemskapet i förbundet.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 110 och 111,

att anse motion 109 besvarad.

- *Jarmo Kusmin*, föredragande

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 109–111.

DAGORDNINGENS PUNKT 24.2

Nya medlemmar – motion 112

Motion 112

Avdelning *Luleå*

Motionär *Kristina Karlsson*

Nya medlemmar

Att ge ett gott första intryck är viktigt, det är förbundets gyllene tillfälle att ge våra nya medlemmar ett gott intryck av oss som förbund.

En första kontakt, ett personligt välkomnande är ett utmärkt tillvägagångssätt för att kontakta nya medlemmar.

Möjligheterna med ett välkomstsamtal är stora, genom ett enda samtal kan vi fånga upp studieintresserade, arbetsrelaterade problem, försäkringsfrågor med mera.

Ett enda samtal – så många möjligheter!

Vi föreslår kongressen besluta

att utöver välkomstpaketet ska samtliga nya medlemmar bli uppringda och hälsas välkomna till förbundet inom tre månader från inträdets startdatum,

att förbundet ska arbeta fram en samtalsmall med samtalspunkter till hjälp för uppringaren samt hanteringen av de medlemmar som ej svarar i telefonen.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 112

NYA MEDLEMMAR

Motionen behandlar förbundets hantering och välkomnande av nya medlemmar samt hur förbundet utvecklar goda rutiner för hur de som kontaktar nya medlemmar lyckas.

För tillfället genomförs ett förbundsprojekt vid namn Luren som handlar om hur förbundet effektivt ska nå medlemmar som vill lämna förbundet och medlemmar som bristar med avgiften. Antalet medlemmar som bristar med avgiften har minskat och antalet medlemmar som har valt att betala med autogiro har ökat med färre utskick som konsekvens, vilket är bra för miljön och minskar förbundets kostnader.

I Luren får också samtliga nya medlemmar en personlig kontakt via ett telefonsamtal där medlemmen hälsas välkommen till förbundet och erbjuds både medlemsutbildning, försäkringskvart och besök på arbetsplatsen.

Kontakterna har under projektet varit övervägande positiva och precis som motionären menar är det av största vikt att förbundet prioriterar att ta hand om nya medlemmar, det är avgörande för att få fler engagerade och aktiva medlemmar. Eftersom projekt Luren ska utvärderas är det för tidigt att säga på vilket sätt vi kommer att arbeta vidare med att välkomna nya medlemmar.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att anse motion 112 besvarad.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 112.

DAGORDNINGENS PUNKT 25

Fastighets a-kassa – motion 113, 114, 115, 116, 117 och 118

Motion 113

Avdelning *Avesta*

Motionär *Pia Bäck*

A-kassan

Handläggningstiden är för lång och dokument försvinner.

Omodernt system då handläggare skickar brev när det är fel på papperen i stället för ett telefonsamtal.

Telefonkontakt är svårt då man blir urkopplad ur kösystemet.

Taket på ersättningen är för låg.

Ersättningen procentuellt är för låg, bör höjas till 90% av månadslönen.

Handläggning vid byte av förbund är krånglig

Vi föreslår kongressen besluta

att ge förbundsstyrelse i uppdrag att förbättra allt som har med a-kassan att göra, i samråd med andra förbund för att få det tillbaka i egen regi.

Motion 114

Avdelning *Järfälla*

Motionär *Kozeta Paluka*

A-kassornas handläggningstider

Våra medlemmar har inga stora ekonomiska marginaler och har oftast inte besparingar som de kan leva på under en längre tid. A-kassan tar väldigt lång tid på sig innan de kommer till beslut och utbetalning, även i de fall man redan från början har sänt alla handlingar som krävs. När Belesia Lokalvård AB sade upp personal, över 100 medlemmar, och sedan gick i konkurs har många av medlemmarna fått hjälp att sända alla handlingar de haft tillgång till till a-kassan redan den första arbetslösa veckan, med förklarande brev om varför man sänder lönespecifikationer i stället för arbetsgivarintyg men många har fått vänta 3 – 4 månader på sina pengar. Detta har resulterat i påminnelseavgifter och anmärkningar hos Kronofogden för flera av våra medlemmar, och flera har fått leva i oro över att bli vräkta från sitt boende. Det är oacceptabelt att medlemmarna försätts i denna situation.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundets representanter tar upp frågan om handläggningstider i a-kassans styrelse och arbetar för ett beslut om att a-kassan ska ta högst 4 veckor på sig att fatta beslut efter det att alla handlingar kommit in i ett enskilt ärende.

Motion 115

Avdelning *Hällefors*
 Motionär *Rut Gelin*

A-kassan och telefonkö

Vi vill att den som svarar på a-kassan skall ha någon form av turordningsnummer på vilken plats man står i telefonkön, med en ungefärlig väntetid. Så att inte telefonen bara slår av.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundets representanter verkar för att a-kassan inför en mer brukarvänlig telefonkö.

Motion 116

Avdelning *Norrköping och Linköping*
 Motionär *Tibor Bibok*

A-kassans tillgänglighet

Vi tycker att möjligheten till kontakt med a-kassan försvårar för de arbetslösa när det gäller tillgängligheten. Det kan inte vara rimligt att i dagens IT-samhälle tvingas sitta i en telefonkö under flera timmar och ingen talar om vilken kötid man har. Detta som samtalskostnaden drabbar den arbetslöse.

Ett lysande exempel på hantering av kötider har bland annat vårdcentralerna idag. När det är kö så knappar man in sitt nummer och får ett röstsvar på när vårdcentralen kommer att ringa upp.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundets representanter verkar för att arbetslöshetskassans telefonkö ändras till samma teknik som bl.a. vårdcentralerna använder.

Motion 117

Avdelning *Falun*
 Motionär *Renée Lok*

Lättare övergång till a-kassan

Det är tyvärr ofta det blir problem när man skriver över medlemmar från ett förbund till Fastighets. Inte så mycket med förbundsbiten men med a-kassan. Med dagens moderna teknik tycker man att det borde vara enklare.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundsstyrelsen ser över problemet med varför det krånglar så ofta med övergången till a-kassan,

att förbundsledningen talar med de olika a-kassorna och gemensamt kommer på hur det ska bli lättare att göra en övergång mellan kassorna utan att det blir problem för medlemmarna.

Motion 118

Avdelning *Malmö Centrum*

Motionär *Sergio Laguna*

A-kassa

Är det på det här viset a-kassan ska vara?

Våra medlemmar blir utan arbete och får mindre pengar och ekonomin rasar samman och när de tar kontakt med a-kassan så får de inget bra bemötande och långa väntetider i telefonköer!

Och handläggningstiden är alldeles för lång!

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för snabbare och bättre service.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 113, 114, 115, 116, 117 och 118

FASTIGHETS A-KASSA

Fastighets a-kassa beslutade 2011 att samla all handläggning till ett kontor. Då startade en process som innebar att a-kassan fr o m 1 september 2013 har all verksamhet på ett kontor. Under denna omställningsperiod med nya lokaler och nyrekrytering av handläggare har det varit svårt att bemanna med rätt antal handläggare och med detta har handläggningstiderna varit långa.

För att åtgärda problemen har a-kassan anställt extra personal som på helger arbetat med handläggningsärenden, a-kassan har också anlitat ett call center för att avlasta handläggarna från telefonsamtal. Åtgärder har vidtagits men trots detta inte löst problemet med långa handläggningstider och svårigheter att nå a-kassan på ett tillfredsställande sätt. Nu har a-kassan den dimensionerade personalstyrka som är beräknad klara av de antal ärenden man har att handlägga på ett tillfredsställande sätt.

Motion 113 menar att handläggningstiden är för lång och att få telefonkontakt är svårt, som ses ovan så arbetas det hela tiden med att förbättra servicen och att korta handläggningstiderna.

När det gäller krångel med att byta förbund som både tas upp i motion 113 och 117 finns nu ett nytt system kallat övergångsdatabas vid övergång mellan LO-förbunden. Det fungerar så att avlämnande förbund elektroniskt skickar övergången till mottagande förbund, där ligger den sedan på bevakning för att medlemmen inte ska falla mellan stolarna vid övergången. Om inte mottagande förbund aktivt agerar och tar in medlemmen bollas personen då tillbaka till överlämnade förbund, man ska med detta inte riskera att stå utanför medlemskap vid övergång till annat förbund.

Motion 114 vill att förbundets representanter i a-kassans styrelse arbetar för att ett beslut om a-kassa ska ta högst fyra veckor efter att alla handlingar kommit in. Genomströmningstiderna för ersättningsärenden hos a-kassorna varierar beroende på hur ärendena ser ut. För en a-kassa med medlemmar som arbetar deltid, har flera arbetsgivare och svårt att få ut korrekta arbetsgivarintyg innebär det längre handläggningstider, det kräver betydligt mera arbetsinsats och ofta kompletterande handlingar innan beslut om ersättning kan fattas. Vid a-kassor med medlemmar som i huvudsak arbetar heltid och hos en arbetsgivare blir handläggningstiden kortare. A-kassans styrelse följer upp genomströmningstiden vid varje styrelsemöte och handläggarna gör sitt yttersta för att minimera handläggningstiderna. Förbundsstyrelsens delar motionärens uppfattning, efter sommaren visar statistiken att tiden är knappt fyra veckor från att

ett ärende är komplett till dess att medlemmen får sin första utbetalning och det går förmodligen att korta den ytterligare.

Motionerna 115 och 116 tar upp problemen med de telefonköer som finns till a-kassan, ett nytt telefonsystem ska införas under 2014 både för förbundet, a-kassan och övriga förbund inom 6F. Det blir ett modernare system och enklare för telefonisterna att koppla och följa upp samtalen.

I motion 118 vill motionären att förbundet verkar för snabbare och bättre service i a-kassan. Fastighetsanställdas a-kassa är juridiskt helt fristående från förbundet men förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning och anser att man alltid ska arbeta för en bättre service till medlemmarna.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 118,

att anse motion 113, 114, 115, 116 och 117 besvarade.

I debatten deltog:

- *Tibor Bibok*, Norrköping
- *Monika Johansson*, Luleå
- *Peter Obermüller*, Spånga
- *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen
- *Magnus Pettersson*, föredragande
- *Jack Botonjic*, Kalmar

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 113 – 118.
- Bifall till motion nr 116 från *Tibor Bibok*, Norrköping, *Monika Johansson*, Luleå och *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen. *Tibor Bibok* och *Monika Johansson* tog senare tillbaka sina yrkanden.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Jack Botonjic*, Kalmar.

Röstlängden justerades till 106 på grund av en beviljad permission.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 113–118.

DAGORDNINGENS PUNKT 26

Agitation – motioner 119-120

DAGORDNINGENS PUNKT 26.1

Riktad agitation – motion 119

Motion 119

Avdelning *Karlskrona*

Motionär *Bo Eriksson*

Riktad agitation

Våra arbetslösa och sjukskrivna medlemmar hamnar utanför när det gäller information och diverse medlemsaktiviteter

Vi föreslår kongressen besluta

att avsätta ekonomiska medel för riktade aktiviteter för arbetslösa och långtids-sjukskrivna.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 119

RIKTAD AGITATION

Motionären föreslår att ekonomiska medel avsätts för riktade aktiviteter för arbetslösa och långtidssjukskrivna.

Det är viktigt att alla medlemmar i förbundet får ta del av relevant information och möjligheter till att delta i förbundets aktiviteter. Dessutom avsätter förbundet medel för särskild försäkringsinformation och genomför satsningar. 2013 och 2014 var dessa försäkringssatsningar riktade till medlemmar i serviceentreprenadbranschen, tidigare år har det varit arbetslösa och långtidssjukskrivna som varit målgrupp.

Samtliga medlemmar kallas också till avdelningarnas medlemsaktiviteter och ges därmed möjligheter till att delta i medlemsaktiviteterna. I förslaget till verksamhetsplan för 2015 finns gruppen arbetslösa och långtidssjukskrivna med som en viktig målgrupp för avdelningarna att arbeta med.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att anse motion 119 besvarad.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 119.

DAGORDNINGENS PUNKT 26.2

Agitationsmaterial – motion 120

Motion 120

Avdelning *Avesta*

Motionär *Elisabeth Fornlöf*

Agitationsmaterial

Lättläst material på olika språk som gör att det blir lätt att agitera till människor i olika kulturer.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbättra material för agitation.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 120

AGITATIONSMATERIAL

Motionären vill att förbundet tar fram lättlästa agitationsmaterial på olika språk. Det är viktigt att förbundets förtroendevalda har ett material som stöd vid kontakter med anställda som ännu inte är medlemmar i förbundet. Materialet kan också vara lämpligt vid medlemskontakter och framförallt vid kontakter med nyanställda på arbetsplatserna.

Vi föreslår att vi ser över möjligheterna att tillsammans med LO och Folksam utveckla agitationsmaterial på lätt svenska och de vanligaste språken.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att anse motion 120 besvarad.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 120.

Tal av Ylva Thörn, Socialdemokraternas biträdande partisekreterare

Tack så mycket, Hans, kongressledamöter och presidium! Det känns riktigt stort att få stå här och säga några ord om just det som pågår här och nu, för det är också en väldigt viktig del för framtiden. Det glömmet vi kanske bort ibland när vi är mitt inne i debatten, mitt inne i diskussionen, att det vi gör just nu har också sikte på framtiden. Framför allt förbättringar för de medlemmar som ni företräder. För finns det något som vi aldrig kan tveka om i politiken så är det ju den kunskap, som finns hos alla fackliga förtroendevalda och medlemmar om vilken situation som medlemmarna har i sin vardag. Allt ifrån möjligheten att ta sig till jobbet. Allt ifrån hur jobbet ser ut, innehållet, arbetsmiljön, möjligheten att vara med och påverka och så vidare. Jag tycker att den här debatten i eftermiddag och på förmiddagen har pekat väldigt tydligt på att ni har lyft upp problem, som ni inte bara lyfter upp som problem, utan också visar en väg varåt man kan gå. Det är precis det här som är så viktigt, tycker jag. Jag vill ändå säga det med mitt hjärta i fackföreningsrörelsen, att fackföreningen också kommer både med kritiken, ser möjligheten och lägger också konkreta förslag till förbättringar. Det är någonting som politiken måste ta tillvara och det har varit en viktig del i det arbete som jag har gjort under de senaste två åren och som också la grunden till en del av det arbete vi gjorde inför valet, att vi skulle få en ny regering. Och det lyckades vi ju med.

Jag vill också så här först börja med att säga att jag har en hälsning från Stefan Löfven, som ni vet så är ju han i New York, USA. Blir man statsminister så får man ju lite större uppdrag och lite vidgade vyer, så att säga, och han är nu också och företräder oss, vill jag säga, både fackliga förtroendevalda, fackliga medlemmar och socialdemokratin ute i världen som är nödvändighet. För det finns inga gränser för vårt engagemang, vare sig fackligt eller politiskt, där det stoppar i Sverige, utan vi är ju en global rörelse. Det är ju också en viktig del att ha med sig när ni pratar om de frågor som också har varit uppe. Just dem, kollektivavtalens värde, just dem, hur vi ska se till att få likvärdiga villkor, att vi ska konkurrera på en global marknad, för allt hänger ihop. Han skickade en särskild hälsning till er, därför att han tycker också att det är oerhört viktigt att få säga tack: ”Tack för allt det arbete som ni la ned, allt som ni gjorde som gjorde det möjligt att vi i Sverige efter valet 2014 fick en samarbetsregering mellan Socialdemokraterna och Miljöpartiet och där Stefan Löfven som svetsare blev landets statsminister, och där vi känner en oerhörd stolthet över att få ha varit med i det arbetet och lyft fram och också se till att det var möjligt”. Han skickar ett stort tack till er.

Facklig-politisk samverkan. Vi har ju en regering nu som vi har väldigt stora förhoppningar på. Det har lagts en budget och det visar också att man har en ambition till att skapa bättre möjligheter för LO-kollektivets medlemmar, för Fastighetsanställdas medlemmar. En arbetsmarknad, där jobben står i fokus. Det handlar om att få kunskap för hela livet, ge rätt förutsättningar för våra barn från början, men också skapa en trygghet under livet. Alltifrån när du är i arbete till att du behöver vård och omsorg när du blir sjuk eller gammal eller på annat sätt. Men också som vilar på en väldigt stark grund och det handlar om både jämlikhet och jämställdhet. Det är någonting som vi aldrig får glömma bort, för i just detta så vilar ju hela det här tänket, hela den här känslan av och hela vår kraft och energi på alla människors lika värde. Jämlikhet, jämställdhet, det är honnorsord som vi ska omsätta i praktisk verklighet för de många människorna under den kommande regeringsperioden. Men vad vi också ser nu, är det att i vår facklig-politiska samverkan som vi ska utveckla ytterligare framöver. Vi har egentligen tre år på oss, Peter, som är den som jag jobbar närmast med i Fastighets,

att se till att vara med att skjuta in ytterligare politikutveckling. Det är det jag tar med mig härifrån under den här kongressen, de idéer, de tankar ni har haft för att utveckla socialdemokratisk politik så att den kan bli ännu bättre utifrån de förutsättningar som finns idag.

Nu är det ju lite skakigt läge som ni vet. Budgeten är lite osäker, det pågår också i alla utskott nu behandlingar av alla motioner som har lagts ifrån riksdagsledamöterna. Vad vi tycker är viktigt är att vi håller fast vid några grundläggande delar och jag tänker inte återupprepa dem, för det gjorde Ylva här tidigare i morse på ett alldeles utmärkt sätt. Basen är naturligtvis att se till att människor kommer i arbete, se till att få ned arbetslösheten, att ungdomar och barn får en bra skolgång så att man skaffar kunskap, kunskap för hela livet, att man har en trygghet också i en förändring. Det är just de delarna som vi har att jobba vidare med i vår facklig-politiska samverkan också. Det är ju en del av vår organisation, så att säga, och facklig-politisk samverkan har vi ju tillsammans mellan Socialdemokraterna, fackförbunden inom LO och Fastighets. Men vi har ju möjligheter också att vara med och påverka regeringen självklart och det är just det vi ska göra.

När vi sa så här att vi ska vinna valet 2014, så sa vi samtidigt, med tanke på det läget som var just i Sverige och effekten av åtta års borgerlig regering, för att kunna genomföra förbättringar som också är märkbara i ett längre perspektiv, så måste vi se till att vi också vinner valet 2018. Det kan ju tyckas lite konstigt att jag säger det just nu när vi nyligen har vunnit valet 2014, men det är, som sagt, sikte på framtiden och det arbete vi har framför oss nu är att lägga grunden för en valseger 2018. Därför är ni oerhört viktiga att i kommunikationen, i dialogen, långt ute på arbetsplatserna, ute på era avdelningar, sektioner, ute i partidistrikten, mötas för att diskutera så att medlemmarna känner att den politik som regeringen lägger fast också sipprar ner och blir verklighet ute på era arbetsplatser, ute i kommuner, ute i landsting där människorna lever och bor. För det är utifrån den situationen som man också värderar huruvida politiken är bra eller inte. Det är någonting som vi bär med oss i det facklig-politiska arbetet och jag känner mig jättetaggad inför framtiden för att också se de stora möjligheter som vi har.

Framtiden, ja den är här, men framtiden ligger också en bit bort. Vi har ett bra arbete att göra och jag känner stor tillförsikt också att ni kommer att vara en aktiv del i att forma en framtida socialdemokratisk politik som gör nytta för de många medlemmarna i Fastighets. Vad som behövs också, precis som när vi pratar om det fackliga löftet, att vi ska kunna teckna kollektivavtal, så krävs det att vi är många, att det är en hög organisationsgrad så att det finns en legitimitet för just att teckna kollektivavtal. Precis så är det också i socialdemokratin. För att få en styrka och för att vara många och att få inflytande, att få just de möjligheterna att se alla olika människors betydelse och möjligheter, så krävs det också att det är många fackliga medlemmar och LO-medlemmar som också aktivt är med i politiken. Så jag vill också bjuda in er till att bli medlemmar i Socialdemokraterna, bilda fackliga S-klubbar, bli aktiva, se till att påverka politiken lokalt, men se till också att påverka politiken centralt, för på det sättet gör vi också en stor skillnad.

Jag vill tacka Hans för den möjligheten att vara här och följa den här kongressen, jättespännande! Det är klart att det drar ju lite i tarmarna att få vara med och föra diskussionen i alla sakfrågor ni är uppe i, för man känner ju den där vittringen ”Ja, här finns det nog en möjlighet att förbättra”. Men ni har ett fantastiskt förbund, värna förbundet, utveckla organisationen och skapa förutsättningar så att medlemmarna får ett bra och aktivt arbetsliv och bra samhällspåverkan. Tack ska ni ha!

- *Hans Öhlund* tackade *Ylva Thörn*. Han uppmanade den nya förbundsstyrelsen att följa *Ylva Thörns* uppmaningar.

Kongressen beslutade

att bifalla förslaget.

- *Magnus Pettersson* informerade om eftermiddagens och kvällens aktiviteter.

Kongressen ajournerades för kaffe kl. 14.30

Kongressen återsamlades kl. 15.00.

Justering av fredagens protokoll

Kongressen beslutade

att godkänna fredagens protokoll.

Fastighets förtjänstecken

- *Hans Öhlund*, förbundet, föredrog utdelningen av Fastighets förtjänstecken i guld:

Kongressdeltagare och gäster! Jag har ett mycket hedrande uppdrag just nu. Jag skulle nog kunna säga att det är det mest hedrande uppdrag som finns. Jag har nämligen uppdraget att dela ut förbundets förtjänstecken i guld. Det är förbundets högsta och finaste utmärkelse man kan få. Det finns ett antal personer som är i salen, en del förtroendevalda och några anställda och några gäster, men alla de här har uppfyllt reglerna för att erhålla guldnål. Jag ber följande personer komma upp hit på podiet:

Pia Håkansson

Gesa Markusson

Thomas Gustavsson

Stefan Fredlund

Eva Lökvist

Jag tänkte börja med Pia. Pia tror jag är en av de personer i Fastighetsanställas Förbund som har haft flest uppdrag inom förbundet. Pia började som städare på tidigt 70-tal. Ganska omgående så fick hon ett förtroendeuppdrag, det berodde väl säkert på att hon hade en massa åsikter, som det är för de allra flesta. Hon fick uppdrag i fackklubben på Simab, som det hette på den tiden, där hon var ordförande i många år. Hon var även aktiv i avdelningen/sektion, det har ju bytt namn under årens lopp, men i Hallsta och Surahammar. Hon var också aktiv i avdelningen och samorganisation 518, alltså Västerås och de trakterna. Sedan arbetade Pia några år som kontorist i slutet på 80-talet och ett par år in på 90-talet, och då var hon ju medlem i Handels, även om hon jobbade för Fastighetsanställdas Förbund. Handels hade den osmaken, skulle man väl kunna säga, att haffa henne och utbilda henne till ombudsman och anställa henne. Då tyckte vi det var en osmak av Handels, men eftersom ni vet att jag tycker att ekonomi är viktigt så har vi efter det konstaterat att det var ju ganska bra. De tog kostnaden för att utbilda henne till ombudsman och hon fick vara där de första åren under läroperioden.

Sedan vet jag att det var så att Pia faktiskt längtade till Fastighets, så hon sökte jobb när vi hade ett ledigt som ombudsman i Borås. Men det var väl en ganska bra idé, va? Jag tycker du är ekonomiskt sinnad även du, Pia, som gjorde på det viset. Sedan hade du ett antal år som det vi kallar regional ombudsman, fram till 2003 när du blev

utsedd till förbundskassör och var det fram till 2010 på kongressen då du valdes till andre ordförande. Ett drygt år efteråt sa du så här att jag känner att det finns andra saker jag vill jobba med. Då valde hon att börja arbeta med personal- och kanslifrågor, och det jobbar du med ända fram till i september när du gick hem i pension. Det finns jättemycket man kan säga om var och en, men det som kännetecknar Pia, det är att hon alltid har brunnit för medlemmarna och varit stolt städare. Nu kommer det här att man ska sätta på en guldnål, det är pilligt och fint. Nej, du har ingen kavaj. En ros och en liten blomstercheck så kan man köpa en till ros, eller flera.

Så kommer vi till Gesa. Gesa började som städare på HSB 1980. 1983 blev hon klubbordförande, sedan gjorde HSB som många andra företag, de la ut städningen på en entreprenör. I det här fallet var det Kooperativ Städtjänst, som det hette, och där var Gesa aktiv i klubbstyrelsen, hon var kassör ända fram tills hon anställdes som ombudsman 1993. Gesa har också suttit som styrelseledamot i sektion och avdelning. Hon har även suttit i avdelningsstyrelse och varit deras ordförande. Gesa har också suttit i förbundsstyrelsen i början av 1990-talet och även suttit som representant för ombudsmännen kongressperioden 2000-2005. Gesa gick i pension sista maj i år och jag vet att Gesa brukar framhålla det och det tycker jag är vackert, hon är född på vår bästa dag, alla vet det, den första maj.

Gesa är också, tror jag, en person som alla som har träffat henne minns för hennes fackliga engagemang, men också för sina historier. Jag ska inte återge någon just här och nu. Under åren som Gesa jobbade som ombudsman, kan man väl säga att hon blev och var förbundets expert på ekonomisk brottslighet. Nu måste ni tolka mig rätt, det var inte så att jag menade att hon utförde den ekonomiska brottsligheten utan det var snarare så att hon visste hur vi borde jobba i samhället för att motverka den ekonomiska brottsligheten. Sedan kan man väl också säga att ni som har varit med förut har sett Gesa sitta här uppe på podiet och svänga klubban och slå igenom beslut på ett antal kongresser. Jag kan väl avslöja att Gesa också har varit bakom kulisserna och hjälpt kongressordföranden nu. Då kom det här med guldnål och hon har satt på sig kavaj.

Sedan kommer vi till Thomas Gustavsson. Thomas började på Bostadsbolaget, som man säger i Göteborg, och det säger Thomas ganska ofta. Thomas började redan 1969, men för er som inte känner honom så väl kan jag säga att Thomas är en ganska trögstartad person. Åtminstone var han det 1968, man kanske till och med kan säga att han var lite vilsen och inte upplyst när han började som fastighetsskötare 1968. För det tog nämligen 18 år innan han började engagera sig fackligt, det var då han blev vald till klubbordförande och det är han än idag. Så när han väl har kommit åt makten då släpper han den inte så gärna, skulle man kunna säga. Thomas har också haft andra uppdrag och varit ledamot i samorganisationen och avdelningen i Göteborg under 20 års tid ungefär. Thomas har suttit i förbundsstyrelsen sedan förra kongressen och han har också tidigare i omgångar varit inne som ersättare i flera år. Det man kan säga om Thomas är väl också att han är nog den som, tror jag, i förbundet kanske brinner mest av oss alla för kompetens- och utbildningsfrågor. Jag tror att det var 2003, så fick Thomas och hans arbetsplats ett integrationspris av arbetsmarknadens parter. Jag vet att den nyss avlidne Göran Johansson, som man säger Göteborgs starke man, var kommunalråd där i många år, sa så här när man fick priset: ”Det är inte en person som gör produkten”, men i det här fallet kan man nog säga det, det var alltså Thomas. Jag kan säga, som också har träffat Thomas i många år, att mötena med Thomas har aldrig varit långtråkiga. När det har varit kafferast eller någon annan tillställning, när man har druckit vatten eller något annat, så har alltid Thomas haft en Göteborgshistoria att berätta för oss som är underhållande. Var ska jag sätta honom? I hjärtat?

Ja, då kommer vi till nästa, Stefan. Stefan började på Larmassistans Fastighetsservice

AB 1985, det var ett väldigt långt namn på företaget, så därför tror jag det var så att de köptes upp av Securitas Sverige AB, som vart lite kortare, eller hur? Sedan 1986 och ända fram till idag har Stefan varit arbetsplatsombud. Stefan har under alla dessa år jobbat med jourjobb, han har jobbat på nätterna när vi andra sov. Då kan man tänka så här att, konstigt, klockan är kvart över tre, det är väl ungefär nu han har stigit upp. Så det här måste väl vara väldigt märkvärdigt. Så han kommer garanterat att klara kvällen också, tror jag. Om man ska säga något om Stefan, så jag tror att alla som känner dig vet att du verkligen är en facklig företrädare som står upp för rättvisa för dina arbetskamrater. Vi är flera som vet vad du har gjort för dina arbetskamrater i både traditionella förhandlingar och i ditt fackliga arbete, framför allt med arbetstid och arbetsmiljöfrågor. Vi har pratats vid flera gånger om situationer. Jag vet att du även i det företag där du jobbar är arbetsplatsombud och verkligen har fått kämpa emot på alla sätt och vis. Då är det skönt att det finns kamrater som du, din drivkraft för rättvisa har alltid stått starkare än allting annat som har drivit dig framåt.

Jag höll på att säga sist, men inte minst, Eva. Eva började som städare på HSB, nu låter det som någon reklam för just det där stället med tre bokstäver, men så är det inte, det gjorde du på 1980-talet. Du var förtroendevald på klubben åren 1991-1999, om jag minns rätt. Från 1996 var du också med i styrelsen för avdelning Gävle-Dala, som vi kallade det då, och från och med 2001-2010 var du ordförande i dåvarande avdelning. Du har också suttit i förbundsstyrelsen mellan åren 2001-2010. Man kan också säga att Evas engagemang har varit starkt och du har alltid satt medlemmarna och Fastighets före din egen person. Vi vet också att Eva brinner för sociala frågor där du har engagerat dig mycket under många år. Jag tänkte också säga att ditt engagemang för ungdomarnas situation, både på arbetet och i samhället är stort. Jag tycker att du är ett bevis på att vi kan hjälpas åt över generationsgränserna. Jag vet också att du brinner för jämställdhetsfrågor och har ett starkt engagemang i politiken hemma, och alla de här frågorna är viktiga.

Sedan är det någon här som har viskat åt mig att de vill säga någonting, och det måste de väl nästan få göra. De som vill kan gå till talarstolen där och säga något ord.

- *Thomas Gustavsson:*

Kongresskamrater! Det är med lite vemod och stolthet man ändå står här och nu tackar jag för alla här för denna utmärkelse. När man hör någon som, så att säga, talar om lite historia så blev det ju litegrann. Men jag kände själv att om det finns möjlighet, så känner jag att jag vill säga några ord, att jag ändå vill föra fram att det aldrig är för sent. Jag var 40 år när Håkan, då satt jag i klubbstyrelsen på Bostadsbolaget, när Håkan såg till att jag blev klubbordförande där. Med det så startade det den här motorn, som Hans sa, inte hade fungerat. Jag har läst litegrann på kvällar och så men det blev aldrig något av det, tills jag fick komma med i facket. Då fick jag den energin och allting att engagera mig i. Jag tyckte jag fick en andra chans, som man säger. Det är ett hopp till alla unga och även nya i facket, att det aldrig är för sent. Det tror jag nästan om jag, om det är Sankte Per jag kommer till, så ska jag säga att det här nästan var den enskilt viktigaste grejen utöver familjen att jag blev facklig, jag är även politiskt engagerad också och det är också tack vare facket. Så jag kan inte nog tacka Fastighetsanställdas Förbund för den chansen jag har. Och är det så att ni vill höra en rolig historia, så ska jag ta en för er. Det är så här. Nej, men den är anständig. Det var nämligen så här att jag stundtals tycker att jag har varit lite för tjock och då tittar man på lite bantningsmetoder och sådant där. Det var att man skulle äta grönt, och jag åt en tid väldigt, väldigt mycket sallad och jag tänkte att en dag så tyckte jag nästan att det hade gått för långt då jag vaknade och såg att madrassen var tom. Men det är nämligen så här att nu har jag hittat en jättebra bantningsmetod, den så kallade vitlöksmetoden. Det är nämligen så här att man ska äta vitlök på morgonen till frukosten och till lunch

och gärna till tre-fikat. Det är inte så kanske att det gör något på vikten, men det är så här att folk har väldigt svårt att vara nära en, och det vet ni ju att på lite håll så ser man ju alltid lite smalare ut.

• *Eva Lövkvist:*

Jag tänker också passa på att tacka för den tid som har varit. Det har varit en fantastisk tid att få jobba för er i Fastighets. Jag har lärt mig jättemycket på de här åren, att få jobba fackligt, det har varit en utveckling för mig. Inte kunde jag tro, när jag någon gång 1991 blev vald som arbetsplatsombud på HSB i Gävle, att jag skulle stå här en gång och ta emot en sådan utmärkelse. Jättemycket tack! Jag vill också önska den nya förbundsstyrelsen lycka till i framtiden. Jag kommer att följa er via media och så och får se vad ni hittar på för något. Tack så mycket för mig!

Kultureftermiddag

Underhållning med *Marika Karlsson*.

Fastighets kulturstipendium

- *Hans Öhlund*, förbundet, förrättade utdelning av Fastighets kulturstipendium på 20 000 kr. Han presenterade stipendiekommitténs jury:

Yvonne Nygårds

Peter Aronsson

Marie-Louise Olsson

Fastighets kulturstipendium delades ut till *Susanna Alakoski* och *Stefan Sundström*.

Ajournering

Kongressen ajournerades till söndag morgon kl. 09.00.

Dagens förhandlingar avslutades kl. 16.00.

Söndag 23 november 2014

Förhandlingarna återupptogs kl. 09.00.

Kongressordförande: *Mathilda Hauge*

Röstlängden justerades till 99 röstberättigade.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.1 **Ungdomsverksamhet – motion 53, 54 och 55**

Motion 53

Avdelning *Landskrona*

Motionär *Matildha Hauge*

Ungdomsansvarig

Vi vill att det ska utses en ungdomsansvarig i varje region eftersom det idag inte finns någon som samordnar och stöttar våra ungdomsansvariga i avdelningarna.

Vi föreslår kongressen besluta

att ge regionerna i uppdrag att utse en ungdomsansvarig i respektive region.

Motion 54

Avdelning *Örebro, Karlstad, Köping, Västerås och Eskilstuna*

Motionär *Eric Näslund*

Ungdomsfrågor

Ungdomen är förbundets framtid, det är därför viktigt att detta syns i all verksamhet. Som idag upplevs det dock som det snarare faller mellan allas stolar. Vi anser därför att förbundet skall ha en person och budgeterat konto för ungdomsfrågorna. Denna person kan lämpligen rekryteras bland förbundets medlemmar under 30 år och jobba i projektform upp till 2 år.

Vi föreslår kongressen besluta

att en särskild ungdomsansvarig anställs för lyfta ungdomars villkor.

Motion 55

Avdelning *Gävle och Ludvika*

Motionär *Lovisa Englund*

Specifikt konto för ungdomsverksamhet

För att vi tydligare ska kunna arbeta specifikt med ungdomsverksamhet behöver vi ett konto för detta.

För att det ska synas att vi har ungdomsverksamhet, så både regionerna och förbundet kunna budgetera för denna verksamhet.

Ungdomsansvariga bör få tid budgeterad specifikt för ungdomsverksamheten.

Vi föreslår kongressen besluta

att det finns ett specifikt konto för ungdomsverksamhet för ungdomsansvariga i regioner och avdelningarna.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 53, 54 och 55

UNGDOMSVERKSAMHET

Motion 53 föreslår att det ska utses ungdomsansvariga i varje region. Varje region har en ombudsman som samordnar ungdomsfrågorna och i det uppdraget ingår att stödja ungdomsaktiva i organisationen. Det bedrivs särskilda aktiviteter för yngre medlemmar i alla regioner. Aktiviteterna skiljer sig åt i regionerna beroende på vilka ungdomar som engagerar sig precis som det gör i förbundets övriga verksamheter. Det finns gott om goda exempel på hur det bedrivs ungdomsverksamhet inom förbundet och tvärfackligt tillsammans med kamrater i andra organisationer. Förbundets vilja är att samtliga medlemmar ska ges möjlighet till engagemang i all facklig verksamhet, det gäller såväl yngre som äldre medlemmar. Det är viktigt att förbundets yngre medlemmar engageras och involveras i förbundets hela verksamhet och inte enbart i särskilda ungdomsfrågor.

Motion 54 föreslår att det ska anställas en särskild ungdomsombudsman. Ungdomsfrågorna samordnas särskilt under verksamhetsområde organisation och förbundets samtliga ombudsmän är idag ansvariga för ungdomsfrågor, jämställdhet, integration och kultur.

Precis som motionären så klokt anför är ungdomen förbundets framtid och Fastighetsanställdas Förbund behöver arbeta ännu mer och ännu bättre för att fler yngre ska engagera sig fackligt och att fler ungdomar blir medlemmar. Att anställa fler ombudsmän eller särskilda ombudsmän under en tid när förbundet har minskat medlemsantalet i flera år är högst tveksamt. Vi måste bedriva fackligt arbete med redan anställda och förtroendevalda inom förbundet.

Motion 55 föreslår att det ska upprättas ett specifikt konto för ungdomsverksamhet. Idag planerar avdelningarna facklig verksamhet för nästkommande år och respektive verksamhetsansvariga samlar ihop samtliga verksamhetsplaner och lägger budget. Förbundsstyrelsen och verksamhetsansvariga processar kring verksamhetsplan och budget innan förbundsstyrelsen fastställer vad som ska genomföras och vad verksamheten ska kosta. Ungdomsverksamhet är viktig och den ska vara med i alla verksamhetsområden och inte ligga utanför ordinarie facklig verksamhet. Ungdomsverksamhet och synen på hur vi agerar för ungdomar ska vara med i de allra flesta fackliga sammanhang. Vid förhandlingar, när vi förhandlar exempelvis om ungdomslöner. Vid arbetsmiljö, när vi synar ungdomars arbetsmiljö. Vid agitation, när vi värvar yngre anställda. Vid studier, när vi rekryterar till ungdomskurser. Facklig-politiskt, när vi ska agera för att motverka ungdomsanskningar och så vidare område efter område aktivitet för aktivitet. Samtliga aktiviteter ligger under respektive verksamhetsområde med goda möjligheter att lyfta ungdomarnas situation precis som motionärerna önskar. Det är inte ett särskilt konto för ungdomsverksamhet som är avgörande för att lyckas utan det är istället all verksamhet som ska genomföras.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 53 besvarad,

att avslå motion 54 och 55.

I debatten deltog:

- *Eric Näslund*, Örebro
- *Jarmo Kusmin*, föredragande
- *Johan Noresund*, Ludvika
- *Magnus Pettersson*, förbundet
- *Pär Flygare*, Kiruna

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 53 – 55.
- Bifall till motion nr 53 från *Pär Flygare*, Kiruna.
- Bifall till motion nr 54 med tilläggsyrkandet: ”Att denna person kan lämpligen rekryteras bland förbundets medlemmar under 30 år och jobba i projektform upp till två år.” från *Eric Näslund*, Örebro.
- Bifall till motion nr 54 från *Pär Flygare*, Kiruna.
- Bifall till motion nr 55 från *Eric Näslund*, Örebro, *Johan Noresund*, Ludvika och *Pär Flygare*, Kiruna.
- Avslag från förbundsstyrelsen till tilläggsyrkandet från *Eric Näslund*, Örebro.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 53, 54 och 55.

Votering begärdes av *Eric Näslund*, Örebro, i motion nr 55.

Röstlängden justerades till 106 röstberättigade.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.2

Fackliga uppdrag – motion 56, 57, 58, 59 och 60

Motion 56

Avdelning *Enköping*

Motionär *Ingela Tving*

Utsedda fackliga ombud

Som utsett fackligt ombud kan man hamna i konflikt med sin uppdragsgivare. Det kan handla om kraven, arbetsmiljön etc. Problemet som då infinner sig är att man inte har någon att vända sig till med rådgivning och stöd som kan behövas.

På arbetsmarknaden i övrigt är det facket man vänder sig till när man fått en konflikt med arbetsgivaren men vart vänder sig det fackliga ombudet?

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet tar fram en plan för hur man ska hantera denna situation.

Motion 57

Avdelning *Karlstad*

Motionär *Esbjörn Lindstedt*

Uppdragsanställning

När förtroendevalda som jobbar på uppdrag av förbundet mer än 50% av månaden, skall ett anställningsavtal tecknas.

Anledningen är den att vi som jobbar med förbundsuppdrag har ingen anställningstrygghet. Det är ett uppdrag som vi med näbbar och klor jobbar för medlemmars trygghet, så jag förstår ej varför det fungerar för oss.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att ett anställningsavtal införs för trygghetens skull.

Motion 58

Avdelning *Borås, Jönköping och Skövde*
 Motionär *Cecilia Samuelsson och Anitha Carmler*

Sjuklön för fackliga ombud

Idag ska utsedda fackliga ombud anmäla till Försäkringskassan vid sjukdom, Försäkringskassan svarar att de tycker att vår arbetsgivare ska ta det ansvaret. Men vi har tagit tjänstledigt från vår arbetsgivare och jobbar som uppdragstagare. Resultatet blir att dagsersättningen från FK blir årslön/360 vilket inte motsvarar 80 procent av lönen de två första veckorna

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets tar sitt sjuklöneansvar för de första 14 dagarna.

Motion 59

Avdelning *Uppsala Östra och Uppsala Västra*
 Motionär *Helena Lövgren och Stefan Henriksson*

Lön och övrig ersättning för utsedda fackliga ombud

Idag ska de utsedda fackliga ombuden ersättas med förlorad arbetsförtjänst, dock lägst 80% av ingångslön för lokalt placerade ombudsmän. Tyvärr stämmer detta inte överens med verkligheten beroende på att man ersätts med timlön och därmed förlorar eventuella ”röda dagar”, vilket under våren 2014 skett i samband med påsk, 1 maj, Kristi himmelfärdsdag, nationaldagen och midsommarafton.

Det borde inte vara någons avsikt att de som tar ledigt från ordinarie arbete för att hjälpa sin fackförening i den fackliga kampen, ska förlora 1000-lappar på detta viktiga uppdrag.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ser över och justerar regelverket med avsikt att säkerställa att ingen ska förlora ekonomiskt när man fullföljer uppdraget som utsett fackligt ombud.

Motion 60

Avdelning *Karlstad och Mjölby*
 Motionär *Jenny Larsson*

Regionala skyddsombud, anställning

Idag bedrivs verksamheten med tillgänglighet vissa månader på året, vilket innebär en ryckig och i vissa fall ostrukturerad verksamhet. Vi tycker att uppdraget som regionalt skyddsombud kräver anställning för att få kontinuitet i arbetet, för att säkerställa kvaliteten och för att ge facket ett mer professionellt intryck mot arbetsgivare och myndigheter.

Vi föreslår kongressen besluta

att Regionala skyddsombuden anställs på helår.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 56, 57, 58, 59 och 60

FACKLIGA UPPDRAG

Fastighetsanställdas Förbunds organisation bygger på att förbundet har ett stort antal förtroendevalda som under olika perioder är inne på fackligt uppdrag. Förbundsstyrelsen ser det som värdefullt och mycket viktigt att man som förtroendevald med uppdrag också har kvar sin arbetsplatsförankring.

Det ska betonas att fackligt ombud utsedd inte har något anställningsförhållande till förbundet, utan det är ett förtroendeuppdrag. Förbundsstyrelsen diskuterade inledningsvis 2011 om uppdragets längd på något sätt skulle begränsas och fastnade då för en begränsning om fyra månader om man hade sitt uppdrag på heltid. Vid deltidsuppdrag finns ingen motsvarande begränsning. Förtroendeuppdrag på heltid under långa perioder har tidigare fjärrat den förtroendevalde från sin arbetsplats och också försvårat en återgång. Dessutom kan också den förtroendevalde ifrågasättas som förtroendevald även på sin arbetsplats vid lång frånvaro.

Att förbundet har denna begränsning har gjort att antalet förtroendevalda som delar på uppdragen har ökat. Förbundet ersatte under 2013 ca 30 årsuppdrag fördelat på ca 130 personer istället för att förbundet skulle ha ett färre antal på heltid, summan pengar som används är densamma. Ju fler personer som har uppdrag på heltid under längre perioder desto färre förtroendevalda kan förbundet ersätta.

I motion 56 vill motionären att förbundet tar fram en plan om hur utsett fackligt ombud ska få hjälp på olika sätt vid konflikt med sin uppdragsgivare. När det gäller att företrädas har man som medlem alltid rätt att bli företrädd av den fackliga organisation och det gäller även för utsedda fackliga ombud, det går inte att inrätta en särskild förhandlingsorganisation som skulle gälla för förtroendevalda. Denna situation är inte heller ny utan har funnits så länge förbundet har existerat.

Motionären som skrivit motion 57 vill att ett anställningsavtal införs för förtroendevalda då man är inne på uppdrag åt förbundet. Eftersom man inte är anställd finns det heller ingen möjlighet att utfärda anställningsavtal.

När det gäller sjuklöneansvar för de första fjorton dagarna som motion 58 vill att förbundet ska ta ansvar för så är det redan så. Vid fackliga uppdrag ska man i första hand vända sig till försäkringskassan då man inte är på sitt ordinarie arbete och inte heller har ett anställningsförhållande till förbundet. Om försäkringskassan skulle neka har förbundet tagit sjuklöneansvaret för de första fjorton dagarna.

När det gäller lön och övriga ersättningar som motion 59 handlar om har förbundsstyrelsen tidigare fattat beslut om vad som ska gälla. Fackliga ombud ersätts med förlorad arbetsförtjänst eller 80 procent av nuvarande ingångslön för lokal placerade ombudsmän utslaget per timme, för närvarande 158 kronor per timme. Semesterersättning på 13 procent utbetalas i samband med utbetalning av ersättning. Traktamente, övernattningsarvode och milersättning gäller enligt ombudsmännens avtal. Regelverket bygger, som motionären skriver, på timersättning och man får betalt för faktiskt redovisad tid. Antalet arbetade dagar per månad varierar beroende på hur helger och helgdagar infallet, normalt mellan 18 och 21 dagar. Vid månadslöneanställning har man samma summa oavsett hur många arbetsdagar månaden innehåller. Det innebär att ibland arbetar man färre timmar och ibland flera timmar, dvs vissa månader får man mer betalt än man faktiskt har arbetat och andra månader mindre betalt. Förbundsstyrelsen uppfattning är att ingen ska förlora på att ha ett fackligt uppdrag och anser inte heller att så är fallet om man ser det över en längre tidsperiod än en månad.

Motion 60 talar om att uppdraget som regionalt skyddsombud ska vara en anställning, det finns förbund som har denna ordning men för varje anställning som förbundet tar minskar möjligheten för fackliga ombud att ha ett uppdrag som förtroendevalda. Förbundets intäkter är begränsat och ska räcka till all verksamhet, ökar kostnaden någonstans måste kostnaderna minska någon annanstans. Motionären tycker att uppdraget kräver kontinuitet och därför ska vara en anställning på helårsbasis. Förbundsstyrelsen menar att det nuvarande regelverket där uppdraget är ett förtroendeuppdrag,

med de begränsningar som beskrivits ovan, inte hindrar kontinuiteten. Om man har ett förtroendeuppdrag som regionalt skyddsombud är det inget idag som hindrar att man periodvis har uppdraget på heltid för att sedan under en period gå ned på halvtid, uppdraget behöver inte avslutas efter fyra månader. Med ett sådant upplägg har man också fått kontinuitet i uppdraget.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 58 och 59 besvarade,

att avslå motion 56, 57 och 60.

I debatten deltog:

- *Ingela Tving*, Enköping
- *Stefan Henriksson*, Uppsala Västra
- *Magnus Pettersson*, föredragande
- *Hans Öhlund*, förbundet

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 56 – 60.
- Bifall till motion nr 56 från *Ingela Tving*, Enköping.
- Bifall till motion nr 59 från *Stefan Henriksson*, Uppsala Västra.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 57, 58, 59 och 60.

att efter sluten omröstning med röstsiffrorna 65 mot 35 bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 56.

Votering begärdes av *Alex Santibanez Vargas*, Sundbyberg, i motion nr 56. Sluten omröstning begärdes av *Helena Lövgren*, Uppsala Östra, i motion nr 56.

Votering begärdes av *Stefan Henriksson*, Uppsala Västra, i motion nr 59.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.3

Avdelningar – Medlemsmöten - motion 61 och 62

Motion 61

Avdelning *Nässjö*

Motionär *Inga-Britt Frej*

Reseersättning för avdelningsmöten

I vissa avdelningar har många medlemmar långt att åka för att delta på avdelningsmöten. Detta kan hämma och hindra medlemmar från att åka på dessa möten. För att öka antalet deltagare och förhindra att ekonomin blir en avgörande betydelse för beslutet att delta på avdelningsmöten föreslår vi att reseersättning skall utgå för den som har kostnader för att ta sig till och från dessa möten. Ersättningen borde ligga på minst 18.5 per mil och har man andra utlägg för annat sätt att resa borde detta också ersättas av förbundet. Samåkning skall givetvis försöka organiseras av ekonomiska skäl och av hänsyn till miljön. Dessa regler ska gälla alla medlemsmöten.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet inför reseersättningar för deltagande på medlemsmöten.

Motion 62

Avdelning *Lidköping*
 Motionär *Adisa Pezo*

Fler medlemmar på mötena

För att få fler medlemmar på våra möten så måste det göras något. Därför behövs det metoder för hur vi ska göra för att få fler deltagare.

Vi föreslår kongressen besluta

att aktivt arbeta fram bra sätt att locka medlemmar till möten i avdelningarna.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 61 och 62

MEDLEMSMÖTEN

Motion 61 föreslår att det ska införas reseersättning för deltagande på medlemsmöten. Vid förra kongressen beslutades om en ny organisation med avdelningarna i fokus och där de fungerar som den demokratiska mötesplatsen för medlemmarna. Det finns idag 120 avdelningar och avståndet för medlemmarna till mötesplatserna är i huvudsak mindre i jämförelse med tidigare. Som motionären föreslår kan medlemmar samåka till möten och avdelningsmöten kan också flytta runt till olika platser inom avdelningens område.

Att det ska utgå reseersättning för deltagande på förbundets alla medlemsmöten står i motsättning till förbundets syn på hur vi ska använda våra gemensamma resurser. Dessutom är förslaget om reseersättning förenat med omfattande kostnader, vilket får till följd att det blir färre möjligheter till förtroendevalda att vara ute på arbetsplatser och stärka förbundets organisation.

Motion 62 handlar om att förbundet ska arbeta fram bra sätt för att locka medlemmar till avdelningsmöten. Motionären har en poäng i att vi lyfter fram framgångsrika metoder och det finns goda exempel inom förbundet. Det är oftast i förbundets aktiva avdelningar som det kommer fler medlemmar på möten. Vi har exempel på styrelser som har regelbundna kontakter med avdelningens klubbar och övriga förtroendevalda, genomför frukostmöten eller dropin-möten där styrelsen och ombudsmän finns till förfogande. Vi har exempel på styrelser som besöker samtliga arbetsplatser i avdelningen för att informera om avdelningens verksamhet och att aktivera fler medlemmar. Det finns flera avdelningar som ringer runt till alla medlemmar i avdelningen för att bjuda in till möten. Det finns avdelningar som tillsammans med sina grannavdelningar anordnar busssturer till Ullared med avvägda mängder av facklig information under bussresan. Det finns avdelningar med temamöten och olika intressanta föreläsare. Det finns exempel på avdelningar som genomför båtturer, grillaftnar och så vidare.

Det finns mängder av möjligheter till att locka medlemmar till möten och till att genomföra innehållsrika avdelningsmöten det är fantasi och ekonomiska resurser som kan begränsa möjligheterna.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 62,

att avslå motion 61.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 61 och 62.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.4

Avdelningar - Tydligare verksamhetsområden – motion 63

Motion 63

Avdelning *Gävle och Ludvika*

Motionär *Lovisa Englund*

Tydligare verksamhetsområden

Verksamhetsområdena behöver bli tydligare, vad innebär varje område, vad kan jag t ex göra?

Ett gemensamt system hur man fyller i verksamhetsområdena. Att man max har ett eller två verksamhetsområden för att det ska bli kvalitet istället för kvantitet.

Vi föreslår kongressen besluta

att verksamhetsområdena blir tydligare.

att man bara kan ha en till två verksamhetsområden åt gången.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 63

TYDLIGARE VERKSAMHETSOMRÅDEN

Förbundet har för varje verksamhetsområde en utarbetad vision, årlig målsättning och en verksamhetsplan för hur vi ska uppnå målen. För varje verksamhetsområde finns det på varje region en samordnare som har till uppgift att informera och förankra verksamhetsplanen för berörda fackliga ombud

Motionären lyfter fram komplexiteten för hur de fackliga ombuden ska verka på bästa sätt. Det finns ofta önskemål om att de fackliga ombuden ska utföra uppdrag inom flera verksamhetsområden samtidigt och till och med beta av det mesta på ett arbetsbesök. Det är inte alltid säkert att allt ska genomföras på ett tillfälle utan det är förmodligen bättre att återkomma vid flera tillfällen.

För att det ska fungera att verka som fackligt ombud menar vi att det krävs en ordentlig introduktion och genomgång av vad som ska göras och uppfyllas innan uppdraget påbörjas. I det fallet den förtroendevalde ska verka på flera olika områden så krävs det en noggrann genomgång med samordnarna på regionen hur uppdragen ska utföras på bästa sätt.

Vi delar motionärens åsikt att det ska vara kvalitet istället för kvantitet men det står inte i motsats till att verka över flera verksamhetsområden. Det finns fackliga ombud som behärskar flera verksamhetsområden och det vore fel att då begränsa deras uppdrag till ett eller två verksamhetsområden.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla första att-satsen,

att avslå andra att-satsen.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 63.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.5

Avdelningar - Stöd till avdelningar – motion 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70 och 71

Motion 64

Avdelning *Stenungsund, Göteborg Hisings Backa, Uddevalla, Värnamo och Skövde*

Motionär *Ronny Rohdin*

Avdelningar

Vi vill att det skall finnas ett teknikpaket till avdelningarna för att medlemmarna i densamma ska kunna komma i kontakt med avdelningen och vice versa.

Vi vill vidare att regionkontoret utser en mentor som håller kontakten med jämna mellanrum med avdelningen och är med på styrelsemöten m.m.

Vi föreslår kongressen besluta

att det går ut ett teknikpaket till befintliga avdelningar och det finns befintligt när en ny avdelning startas.

att det finns en mentor till avdelningar som är nystartade.

Motion 65

Avdelning *Halmstad*

Motionär *Ulf Thomasson*

Verktyg till avdelningarna

Vi tycker att vi inte har fått de rätta verktygen att jobba med. Därför bör förbundet se till att man får de verktygen man behöver för att bedriva verksamhet och då behövs telefon, dator och en skrivare.

Vi tycker att det ska finnas ett telefonnummer till varje avdelning som medlemmen kan vända sig till!

Vi föreslår kongressen besluta

att det ska finnas färdiga paket med verktyg som avdelningarna ska få för att kunna bedriva verksamhet.

Motion 66

Avdelning *Halmstad, Jönköping, Mariestad, GBG Hisings Backa, Uddevalla, Strömstad Lysekil och Angered*

Motionär *Victoria Björkman, Jörgen Gustafsson, Owe Andersson och Snjezana Sacer*

Startkit till avdelningarna

För att kunna bedriva verksamhet i avdelningen behövs teknisk utrustning som telefon, datorer och skrivare.

Vi föreslår kongressen besluta

att tilldela avdelningarna telefoner datorer och skrivare.

Motion 67

Avdelning *Mölnadal, Göteborg Hisings Backa, Uddevalla, Strömstad, Lysekil, Angered, Mariestad, Jönköping och Lidköping*

Motionär *Leila Jacobsson*

Startkit till avdelningarna

För att kunna driva verksamheten inom avdelningarna framåt och skapa engagemang, krävs det att avdelningarna också har medel för att göra detta. Ett startkit innehållande en dator, mobiltelefon och lokal är en förutsättning för att avdelningarna skall uppnå en positiv utveckling och öka avdelningarnas möjligheter att påverka.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet ger avdelningarna ett startkit och att förbundet mer aktivt stödjer avdelningarna i sin verksamhet.

Motion 68

Avdelning *Jönköping, Göteborg Hisings Backa, Borås, Uddevalla, Strömstad, Lysekil och Angered*

Motionär *Jörgen Gustafsson*

Lokaler till avdelningarna

Jag föreslår att avdelningarna får tillgång till lämpliga lokaler för expedition och möten.

Vi föreslår kongressen besluta

att alla avdelningar får lämpliga lokaler för verksamhet.

Motion 69

Avdelning *Trollhättan och Mölndal*

Motionär *Stefan Björkenstam*

Avdelningarna

Idag står avdelningarna utan bra verktyg. Exempel kommunikation, e-post m.m.

Vi föreslår kongressen besluta

att ge avdelningarna relevant teknik.

Motion 70

Avdelning *Trollhättan, Uddevalla, Strömstad, Lysekil och Mölndal*

Motionär *Stefan Björkenstam*

Avdelningen

Merparten av avdelningarna står utan fast adress. Medlemmen måste ges mötesplatsen, en adress att vända sig till.

Vi föreslår kongressen besluta

att ge avdelningarna en mötesplats,

att ge möjlighet till en adress så medlemmarna vet var avdelningen finns.

Motion 71

Avdelning *Nyköping, Karlstad och Mjölby*

Motionär *Richard Fredriksson*

Regionala skyddsombud, material

Som det är idag tar det för lång tid för ett nytt regionalt skyddsombud att komma igång i sitt uppdrag. Detta p.g.a. att nödvändigt material och utrustning inte finns tillgängligt vid uppstart av uppdraget.

Detta innebär att värdefull arbetstid går förlorad och den förtroendevalde kan tycka

att uppdraget inte är prioriterat av förbundet, med risken för att den förtroendevalde tröttnar och väljer att lämna uppdraget.

Vi föreslår kongressen besluta

att material och utrustning för uppdraget finns tillgängligt inom två veckor efter man valts.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70 och 71

STÖD TILL AVDELNINGAR

Förbundets ambition är att det på varje avdelning ska finnas en e-postadress till någon eller till flera i avdelningsstyrelsen. Via e-postadressen kan avdelningen kommunicera och ta del av inkommande post.

Samtidigt får avdelningen tillträde till iFas2 som är en webbaserad version av förbundets medlemssystem FAS 2009. Inloggning sker via e-postadressen. Via iFas2 går det att se vilka som är medlemmar i avdelningen, arbetsplatser, förtroendevalda och genomförda fackliga utbildningar. Det går även att registrera utförda besök eller möten, ändra eller lägga till medlemmarnas telefonnummer och e-postadress. Det går utmärkt att använda mobiltelefon för att komma åt uppgifterna i iFas2. Varje region har ombudsmän och fackliga ombud som introducerar och utbildar nya användare i iFas2.

Förbundsstyrelsen har utsett verksamhetsansvariga på förbundskontoret som ansvariga för samtliga avdelningar. Avdelningsansvariga har till uppgift att se till att avdelningarna får det stöd som krävs och fungerar som en mentor för avdelningen.

Vi har kategoriserat avdelningarna i tre delar. Det är aktiva avdelningar, avdelningar som är på gång och passiva avdelningar. För att vara en aktiv avdelning krävs det att avdelningsstyrelsen på egen hand planerar och genomför utåtriktade aktiviteter. En gemensam nämnare för de aktiva avdelningarna är att de har gått igenom förbundets speciella processutbildning för avdelningsstyrelser.

Avdelningarna har stöd av förbundet genom sin region, främst genom avdelningsansvariga och den administrativa personalen som exempelvis ombesörjer kallelser och annan korrespondens. Det finns även fackliga ombud som på delegation stöttar avdelningarna. Avdelningarna behöver e-postadress för att kommunicera och använda iFas2, de behöver oftast en mobiltelefon för att logga in på iFas2 och ringa medlemmar. I något fall kan det finnas behov av dator. Medlemmarna i avdelningen kan kontakta avdelningsaktiva via e-post, telefon och boka upp möten med styrelsen.

Avdelningarna bokar i regel lokal för avdelningsmöten och ofta används befintliga lokaler inom arbetarrörelsen. Fastighets har medvetet strävat efter att minska de kostnader för hyra av lokaler som inte används speciellt mycket. Istället ska dessa resurser användas till att ge möjlighet för fackliga förtroendevalda att vara ute på arbetsplatser och stärka förbundets organisation. Det är vår uppfattning att det är bättre att boka upp lokal när behov uppstår istället för att ha dryga fasta kostnader.

Förbundsstyrelsen utser fackliga ombud som utför uppdrag i projektform på förslag från regionens samordnare. De fackliga ombuden är förtroendevalda i avdelningarna och utför uppdraget i sin avdelning alternativt i flera avdelningar. Fackliga ombud ska introduceras i sitt uppdrag innan de påbörjar uppdraget för att veta vad som förväntas och på vilket sätt uppdraget ska genomföras. Förbundet delar motionärernas uppfattning att det ska finnas lämplig utrustning till de fackliga ombuden när de påbörjar sitt

uppdrag. Vi arbetar för att förbättra rutinerna. Regionen ansöker i god tid om facklig tid och samtidigt ser regionen över vilken utrustning som finns på regionkontoret och om det krävs beställs genast utrustning. Vi tror inte att det går att skriva fast att det måste uppfyllas inom två veckor, tiden kan variera exempelvis beroende på storhelger och andra omständigheter. Vi tror att en månad är den längsta tiden för att hantera förberedelser och i förekommande fall beställa utrustning, tiden kan också vara till fördel för att fackliga ombud kan begära tjänstledigt från arbetet i god tid.

Efter projektet återlämnas utrustning till regionkontoret som ansvarar för att utrustning förvaras betryggande och kan användas framöver i övriga projekt.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

- att** bifalla motion 64 första att-satsen,
- att** anse motion 64 andra att-satsen, 65, 66, 67 och 69 besvarade,
- att** avslå motion 68, 70 och 71.

I debatten deltog:

- *Stefan Björkenstam*, Trollhättan
- *Jarmo Kusmin*, föredragande
- *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen
- *Hans Öhlund*, förbundet
- *Jack Botonjic*, Kalmar

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 64 – 71.
- Bifall till motion nr 69 från *Stefan Björkenstam*, Trollhättan och *Jack Botonjic*, Kalmar.
- Bifall till motion nr 70 från *Stefan Björkenstam*, Trollhättan och *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen.

Kongressen beslutade

- att** bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70 och 71.

Votering begärdes av *Stefan Björkenstam*, Trollhättan, i motion nr 69. Votering begärdes av *Stefan Björkenstam*, Trollhättan, i motion nr 70.

Kongressen ajournerades i 20 minuter kl. 10.00.

Förhandlingarna återuptogs kl. 10.20.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.6

Avdelningar - Ekonomi – motion 72, 73, 74, 75 och 76

Motion 72

Avdelning *Tranås*

Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Ekonomiska medel till avdelningarna

För att avdelningarna ska kunna bedriva ett bra och ett utåtriktat arbete i förbundets kärnverksamhet och i all annan verksamhet, krävs det ekonomiska verktyg för att det ska kunna fungera.

Avdelningarna har idag svårt att upprätthålla förbundets stadgar, just därför att inga ekonomiska drivmedel finns avsatta.

Kongressen har att besluta om det inte vore mer fördelaktigt att avdelningarna får en fast och en rörlig ekonomisk del.

I dagsläget fungerar inte avdelningarna som det troligen var tänkt i den nya organisationen.

Det är viktigt att avdelningarna lyfts upp och fram i förbundet då det är dessa, tillsammans med klubbar och förbundsstyrelse, som bedriver det fackliga arbetet utifrån stadgarna.

Vi föreslår kongressen besluta

att ekonomiska medel avsätts till avdelningarna varje år.

Motion 73

Avdelning *Tranås, Göteborg Hisings Backa, Uddevalla, Strömstad, Lysekil och Värnamo*

Motionär *Fredrik Andersson*

Organisationsförbättringar mellan förbund och avdelningar

För att vi avdelningar skall kunna bedriva utåtriktad verksamhet, krävs verktyg för att det skall kunna fungera. Både mellan förbundet och avdelningarna krävs verktyg för att kunna nå ut till medlemmar och för att kunna värva nya medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

att ekonomiska medel avsätts till avdelningarna,

att avdelningarna skall lyftas upp och fram i förbundet.

Motion 74

Avdelning *Avesta*

Motionär *Rickard Matsson*

Ekonomi

Hantering av avdelningarnas kostnader skulle underlättas om avdelningarna hade tillgång till ett bankkort. Regler och belopp fastställs av förbundsstyrelsen.

Vi föreslår kongressen

att besluta i enlighet med motionen.

Motion 75

Avdelning *Uddevalla*

Motionär *Mikael Svensson*

Bankkort

Hanteringen av klubbkassan idag fungerar inte. Ingen kontanthantering vid bank utan allt måste gå via bankkort, men alla tar avgift.

Vi föreslår kongressen besluta

att utreda bankkort till avdelning.

Motion 76

Avdelning *Trelleborg*
 Motionär *Bodil Nilsson*

Bemanning av avdelningskontor

Vi anser att behovet är starkt att bemanna lokala avdelningar för att medlemmarna ska kunna träffa oss fysiskt, speciellt de medlemmar som har svårt med det svenska språket.

Vi föreslår kongressen besluta

att ge avdelningarna ekonomiska möjligheter att bemanna de lokala avdelningarna då det finns ett behov av det.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 72, 73, 74, 75 och 76

EKONOMI

Motionerna 72 och 73 behandlar avdelningarnas ekonomi.

Avdelningarna är prioriterade i förbundets verksamhet med målet att öka direktdemokratien. Det ska finnas fler möjligheter för medlemmarna att mötas och ge uttryck för hur de vill att Fastighets ska utvecklas och hur vi tillsammans kan agera för att medlemmarnas villkor förbättras på arbetsplatserna och i samhället. En av de bärande pelarna med vår organisation är att alla medlemmar ska ha möjligheter att träffas på medlemsmöten. I förhållande till den tidigare organisationen finns nu förbundet på väsentligt fler platser än tidigare. Vi har idag 120 avdelningar och genomför minst 360 avdelningsmöten per år oavsett om det finns någon avdelningsstyrelse eller inte.

Det är meningen att avdelningarna ska lämna in sina önskemål om vad de vill göra nästa år och i arbetet att utveckla en verksamhetsplan är regionen behjälplig. Regionen samlar ihop alla avdelningars önskemål och gör ett förslag på verksamhetsplan och budget. Samtliga regioner gör på motsvarande sätt. Varje år har det avsatts ekonomiska medel för att avdelningarna ska bedriva facklig verksamhet och utvecklas ytterligare. Vi delar motionärernas uppfattning att det är viktigt att avdelningarna arbetar utåtriktat och att vi alla hjälps åt för att utveckla avdelningarna ytterligare.

Motion 74 och 75 behandlar bankkort till avdelningarna. Förbundet använder sig av FASAB som är vårt gemensamma servicebolag som sköter administrationen åt Fastighets och övriga förbund inom 6F; Seko, Målarna, Elektrikerna och Byggnads. Via FASAB har vi utvecklat den elektroniska faktureringen. Att utrusta avdelningarna med bankkort är redovisningsmässigt omständligt och en dyr hantering. Kostnader som uppstår i avdelningen ska faktureras och erfarenheterna är att de flesta inköpen går att fakturera, det är den absolut smidigaste lösningen för alla. Vi vill inte att förtroendevalda ska behöva ligga ute med pengar och hantera kvitton som ska attesteras av samordnare och verksamhetsansvariga.

Motion 76 handlar om bemanning av avdelningar. Avsikten med förbundets nya organisation är att det ska finnas förtroendevalda i avdelningarna som kontaktar medlemmarna precis som motionären föreslår. Förbundet tror att det är väsentligt mer progressivt och framåtskridande att fackliga ombud åker ut på avdelningarnas arbetsplatser och träffar de anställda, kontaktar medlemmarna i avdelningen, samlar ihop förtroendevalda i avdelningen, ordnar avdelningsaktiviteter och genomföra intressanta möten.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

- att** bifalla motion 73 andra att-satsen,
- att** anse motion 72, 73 första att-satsen och 76 besvarade,
- att** avslå motion 74 och 75.

I debatten deltog:

- *Rickard Mattsson, Avesta*
- *Jarmo Kusmin, föredragande*

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 72, 73, 74, 75 och 76.
- Bifall till motion nr 74 från *Rickard Mattsson, Avesta*.

Kongressen beslutade

- att** bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 72, 73, 74, 75 och 76.

Votering begärdes av *Rickard Mattsson, Avesta*, i motion nr 74.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.7

Avdelningar - Integration – motion 77 och 78

Motion 77

Avdelning *Avesta*
 Motionär *Solveig Bengter*

Integrationssamordnare

Inom vårt förbunds avtalsområden arbetar människor med cirka 150 olika språk som modersmål. Många av dessa människor – både medlemmar och icke medlemmar – har vi svårt att nå ut till då det både finns språkliga och kulturella hinder att överbrygga.

Vi menar att vi som förbund har ett stort ansvar att se till att dessa människor får möjlighet att komma med i vår gemenskap.

Vi skulle kunna nyttja alla de resurserna som redan finns i våra medlemmars olika språkkunskaper.

Genom en samordnare kan man hjälpa och informera andra medlemmar.

Agitera för att värva nya medlemmar. Utbilda både medlemmar och icke medlemmar. Öka förståelsen mellan olika kulturer.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** kongressen ger förbundet i uppdrag att starta en integrationssamordnare i varje region.

Motion 78

Avdelning *Borlänge*
 Motionär *Magnus Bengtsson*

Integrationssamordnare

Inom vårt förbunds avtalsområde arbetar människor med ca 150 olika språk som modersmål.

Många nyanlända svenskar och andra som arbetar inom vårt avtalsområde. Många av dessa människor – både medlemmar och icke medlemmar – har vi svårt att nå ut till då det både finns språkliga och kulturella hinder att överbrygga.

Jag/vi menar att vi som förbund har ett stort ansvar att ta genom att se till att dessa människor får möjlighet att komma med i vår gemenskap. Då måste vi ge dem den möjligheten både språkligt och kulturellt. Att vi då nyttjar alla de resurserna som redan finns i våra medlemmars olika språkkunskaper. För att både hjälpa och informera andra medlemmar. För att agitera och värva nya medlemmar. Utbilda både medlemmar och icke medlemmar. Öka förståelsen mellan olika kulturer.

Att det då finns en, eller kanske om så behövs, flera personer som vet vilka som kan vara till hjälp med olika språk och andra typer av kunskap. Det kan ju vara så att hjälp finns att tillgå från en person som bor i annan del av landet. Samordnarens uppgift ska vara att sammanföra olika människor med samma språk inte bara i fysisk mening. Det är inte tänkt som någon tolkverksamhet utan som ett stöd för dem som träffar de medarbetare som har språksvårigheter.

Vi föreslår kongressen besluta

att kongressen ger förbundet i uppdrag att starta en integrationsverksamhet/samordnare.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 77 och 78

INTEGRATION

Integration är viktigt i samhället och i Fastighetsanställdas Förbund. Det är så viktigt att vi på förra kongressen beslutade att det måste finnas med i alla våra verksamhetsområden. Oavsett vilket fackligt uppdrag man har ska integrationsaspekten alltid lyftas in i debatten och/eller verksamheten. Som motionärerna mycket riktigt påpekar har vi mycket att vinna på att flera kommer med i vår gemenskap och att det blir lättare att värva medlemmar och mycket annat positivt. Viktigt är att vi i detta arbete verkligen menar integration, dvs att vi ska lära av varandra.

Integration ska finnas med i all vår verksamhet, det får inte bli något som finns på sidan om den ordinarie verksamheten.

Vi gör bra saker på integrationsområdet inom alla våra verksamhetsområden, ett exempel på detta är de medlemsutbildningar som genomförts på andra språk än svenska.

Förbundsstyrelsen tycker att vi har en bra struktur för integrationsarbetet. Det är möjligt att anställda och förtroendevalda behöver påminnas om det med jämna mellanrum. En bättre introduktion i dessa frågor är antagligen också på sin plats men vi anser ändå inte vi ska ändra på strukturen för detta arbete.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att avslå motion 77 och 78.

I debatten deltog:

- *Sergio Laguna*, Malmö Centrum
- *Magnus Bengtsson*, Borlänge
- *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen
- *Olga Back*, föredragande
- *Peter Aronsson*, föredragande

- *Karl-Gustav Mattisson*, Tierp
- *Johan Noresund*, Ludvika
- *Zia Lodin*, Kista
- *Renée Lok*, Falun
- *Mats Blomberg*, Tumba
- *Hans Öhlund*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 77 och 78.
- Bifall till motion nr 77 från *Sergio Laguna*, Malmö Centrum. Han tog senare tillbaka sitt yrkande.
- Bifall till motion nr 78 från *Sergio Laguna*, Malmö Centrum, *Magnus Bengtsson*, Borlänge, och *Johan Noresund*, Ludvika. *Sergio Laguna*, Malmö Centrum och *Magnus Bengtsson*, Borlänge, tog senare tillbaka sina yrkanden.
- Bifall till motion nr 78 från *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen med ett tilläggsyrkande: ”Att skaffa en lista med kontaktuppgifter av dem som kan tolka.” Hon tog senare tillbaka sitt yrkande.
- Bifall till *Ivy Salaris* tilläggsyrkande från *Renée Lok*, Falun.
- Bifall till förbundsstyrelsens förslag från *Karl-Gustav Mattisson*, Tierp, *Zia Lodin*, Kista och *Mats Blomberg*, Tumba.
- Tilläggförslag till utlåtandet från förbundsstyrelsen: ”Förbundsstyrelsen kommer att ta fram kontaktuppgifter på medlemmar och förtroendevalda som kan medverka vid tolkning i fackliga frågor.”

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 77.

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 78 med tillägg i utlåtandet: ”Förbundsstyrelsen kommer att ta fram kontaktuppgifter på medlemmar och förtroendevalda som kan medverka vid tolkning i fackliga frågor.”

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (återupptagen punkt)

Val

DAGORDNINGENS PUNKT 14.3

Förbundsstyrelsens suppleanter

- *Stefan Björkenstam*, valberedningens ordförande, föredrog valberedningens förslag till styrelsesuppleanter:

<i>Zia Lodin</i> , Ost	(personlig ersättare för <i>Christina Petranyi</i> , Ost)
<i>Annika Falk</i> , Väst	(personlig ersättare för <i>Liljana Panic</i> , Väst)
<i>Roger Sandlund</i> , Nord	(personlig ersättare för <i>Lovisa Englund</i> , Nord)
<i>Fredrik de Rooy</i> , Syd	(personlig ersättare för <i>Kjelle Lundgren</i> , Syd)
<i>Victoria Moberg</i> , Tvärs	(personlig ersättare för <i>Lennart Gunnarsson</i> , Tvärs)
<i>Sergio Laguna</i> , Syd	(personlig ersättare för <i>Cecilia Samuelsson</i> , Väst)

Han föreslog att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade

att med acklamation välja förbundsstyrelsesuppleanter enligt valberedningens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 14.4

Förbundsrevisorer, 3 st

- *Stefan Björkenstam*, valberedningens ordförande, föredrog valberedningens förslag till förbundsrevisorer:

Annette Lindgren, Enköping

Magnus Bengtsston, Borlänge

Johan Wallin, Motala, sammankallande

Han föreslog att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade

att med acklamation välja förbundsrevisorer enligt valberedningens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 14.5

Förbundsrevisorssuppleanter

- *Stefan Björkenstam*, valberedningens ordförande, föredrog valberedningens förslag till förbundsrevisorssuppleanter:

Isabel Nilsson Saavedra, Arlanda

Kozeta Paluka, Järfälla

Mikael Norén, Umeå

Han föreslog att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade

att med acklamation välja förbundsrevisorssuppleanter enligt valberedningens förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 14.6

Revisionsbyrå/auktoriserad revisor

- *Stefan Björkenstam*, valberedningens ordförande, föredrog valberedningens förslag till revisionsbyrå/auktoriserad revisor:

PWC (omval)

Kongressen beslutade

att välja revisionsbyrå/auktoriserad revisor enligt valberedningens förslag.

- *Hans Öhlund*, förbundet, föreslog att valda revisorer utgör valberedning för ledamöter till valberedning. Han utlyste nomineringstid för val till valberedning och ersättare till kl. 13.05.

Kongressen beslutade

att bifalla förslaget.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.8

Ekonomi klubbar – motion 79, 80, 81, 82, 83, 84 och 85

Motion 79

Avdelning *Göteborg Hisings Backa, Uddevalla, Strömstad och Lysekil*

Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Klubbanslag

För att kunna locka medlemmarna till ökat engagemang skall klubbanslagen höjas.

Vi föreslår kongressen besluta

att höja klubbarnas grundbidrag till 1000 kr,

att summan per klubbmedlem höjs till 50 kr och att ta bort taket på klubbanslaget.

Motion 80

Avdelning *Halmstad*

Motionär *Victoria Björkman*

Höjt klubbbidrag

Vi tycker att det är fel att det finns ett tak för klubbbidraget beroende på mängden medlemmar, vi tycker att man ska få ut pengar oavsett om man är 30 eller 100 medlemmar.

Beloppet per medlem bör höjas från 25 kronor till 50 kronor per medlem för att man ska kunna bedriva en bättre verksamhet på klubbarna.

Vi föreslår kongressen besluta

att ta bort taket på klubbbidraget,

att höja beloppet till 50 kronor per medlem.

Motion 81

Avdelning *Falköping, Göteborg Hisings Backa, Uddevalla, Strömstad, Lysekil, Tranås, Jönköping och Lidköping*

Motionär *David Sjören*

Klubbanslag

Klubbverksamheten är en grund för att skapa ett intresse och ökad kunskap om förbundet. Klubben är många gånger förbundets ansikte mot medlemmen. För att underlätta klubbens verksamhet med t.ex. material, lokal, fika m.m. ska klubbanslaget höjas.

Vi föreslår kongressen besluta om

att grundbeloppet på dagens 500 kr höjs till 1000 kr,

att medlemsbeloppet på dagens 25 kr per medlem höjs till 125 kr,

att maxbeloppet tas bort.

Motion 82

Avdelning *Borås*

Motionär *Avdelningsstyrelse*

Klubbbidrag

Främja medlemmar, nya som gamla, i aktiviteter, solidaritet och vi-känsla.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** ha kvar grundavgiften på 500 kr,
- att** höja summan per klubbmedlem till 50 kr,
- att** klubbarna kan äska pengar för aktiviteter på fritiden för att t.ex. värva medlemmar,
- att** klubbarna, via avdelningarna, hittar på ett evenemang för att engagera nya och gamla medlemmar.

Motion 83

Avdelning *Kungälv, Strömstad och Lysekil*

Motionär *Ann-Marie Falk*

Klubbanslag

Vi anser att klubbanslaget är mycket orättvist då vi får lika mycket som en klubb med en fjärdedel så många medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** höja klubbanslaget.

Motion 84

Avdelning *Angered, Uddevalla, Värnamo och Skövde*

Motionär *Ann-Marie Falk*

Anslag

För att kunna ha en rörelsefrihet att t.ex. ge en blomstercheck vid pension, bjuda på bulle vid facklig information till medlemmar, frimärken m.m. En klubb idag får lika mycket vare sig den har 80 medlemmar eller 400 medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** höja klubbanslaget / maxbeloppet tas bort. Det blir rättvist.

Motion 85

Avdelning *Uddevalla*

Motionär *Mikael Svensson*

Bankkort

Hanteringen av klubbkassan idag fungerar inte. Ingen kontanthantering vid bank utan allt måste gå via bankkort, men alla tar avgift.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** besluta om att utreda bankkort till klubb.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 79, 80, 81, 82, 83, 84 och 85

KLUBBAR

Förbundet införde efter förra kongressen ett gemensamt klubbidrag, tidigare hanterade avdelningarna sina företagsklubbar väldigt olika. Förbundsstyrelsen utgångspunkt för klubbidrag är att det är produktionsapparaten och arbetsgivarna som finansierar klubbarnas verksamhet och de kostnader som därmed uppstår, vilket också regleras i den arbetsrättsliga lagstiftningen. Förbundets klubbidrag är avsett för fikakostnader och övrigt som inte arbetsgivaren svarar för.

Dagens klubbidrag består av ett grundbidrag på 500:- och 25:- per medlem, om det är

en nybildad utgår också 500:- som ett stimulansbidrag. Maxbeloppet för klubbbidraget är 3 000:-. För att erhålla klubbbidraget ska klubben lämna in senaste verksamhetsberättelse och ett årsmötesprotokoll till regionkontoret.

Förbundsstyrelsen menar att klubbidragets nivå är rimligt med anledning av att det är arbetsgivaren som ska stå för merparten av klubbens kostnader.

Idag är det ungefär hälften av förbundets klubbar som ansöker om klubbidrag, det är färre klubbar detta år än föregående år. Det är fullt möjligt för klubbar att äska om medel och stöd för aktiviteter som exempelvis medlemsvärvning på arbetsplatsen. För särskilda fritidsaktiviteter är det till fördel att samordna med andra klubbar och medlemmar i avdelningen.

Att utrusta klubbar med bankkort är en dyrbar och omständlig hantering och är dessutom förenat med administrativa svårigheter.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

- att** bifalla motion 82 första att-satsen,
- att** anse motion 82 tredje och fjärde att-satsen besvarade,
- att** avslå motion 79, 80, 81, 82 andra att-satsen, 83, 84 och 85.

I debatten deltog:

- *Jorma Kuosmanen*, Kungälv
- *Jarmo Kusmin*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 79, 80, 81, 82, 83, 84 och 85.
- Bifall till motionerna nr 83 och 84 från *Jorma Kuosmanen*, Kungälv.

Kongressen beslutade

- att** bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 79, 80, 81, 82, 83, 84 och 85.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.9

Lönekontroll – motion 86

Motion 86

Avdelning *Södertörn*
 Motionär *Curt Öhrström*

Bättre lönekontroll bemanningsföretag

Bemanningsföretagen som kommer in på arbetsplatserna betalar ofta lägre löner trots reglerna om att de bemanningsanställda ska ha lika lön som den yrkesgrupp som finns på arbetsplatsen. Enda sättet att komma till rätta med problemet är att facket gör fler lönerevisioner på bemanningsföretagen och ser till att de betalar den korrekta lönen. Förbundet borde avsätta personella resurser för detta arbete.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet lägger in lönekontroll på bemanningsföretag i sin verksamhetsplan för de kommande åren.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 86

LÖNEKONTROLL

Motionären vill att förbundet ska arbeta med lönek kontroll inom bemanningsbranschen. Fastighets har tillsammans med övriga LO-förbund ett kollektivavtal för bemanningsföretag. Vi förhandlar gemensamt, har regelbundet gemensamma möten och hjälper varandra att ha kontroll på branschen. Lönek kontroll är en av de frågor som är viktig för förbunden.

Fastighets har få medlemmar på avtalsområdet och vi följer noggrant tvister och andra frågor som övriga förbund har att hantera. På det viset får vi del av en stor kunskap som vi, om vår bransch i framtiden växer inom bemanningsområdet, kommer att ha nytta av.

Förbundsstyrelsen anser inte att det i dag föreligger något behov av att systematisera lönek kontroller inom detta område.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 86.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 86.

DAGORDNINGENS PUNKT 27.10

Arbetsätt – motion 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93 och 94

Motion 87

Avdelning *Hällefors*

Motionär *Rut Gelin*

Organisation

Vi vill att alla ombudsmän jobbar ihop, att vi ökar medlemsantalet, allas lika värda, att vi verkar för det framtida förbundets fortsättning.

Vi föreslår kongressen besluta

att alla ombudsmän jobbar ihop,

att vi ökar medlemsantalet, allas lika värde,

att verka för det framtida förbundets fortsättning.

Motion 88

Avdelning *Lidköping*

Motionär *Adisa Pezo*

Sjukskrivnas rättigheter

De som har oturen att drabbas av sjukdom har ofta inte kunskap om vilka rättigheter de har, ej heller kunskap om hur sjukförsäkringssystemet fungerar i dagens samhälle.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet kontaktar medlemmar som varit och är sjukskrivna en längre tid och erbjuder dem hjälp med sina rättigheter.

Motion 89

Avdelning *Uppsala Östra, Gotland och Enköping*
 Motionär *Helena Lövgren, Ylva Bendelin och Ingela Tving*

Regionsamarbete

Regionerna jobbar idag väldigt individuellt utifrån tidigare erfarenheter och arbets-sätt. Alla har säkert nytta av ett utvecklat samarbete över regiongränserna. Vi vet naturligtvis att det redan idag finns möjligheter att jobba över gränserna men det kan finnas oklarheter vad gäller praktiskt genomförande samt ekonomiska resurser för ett sådant samarbete.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet arbetar fram riktlinjer för ett utvecklat samarbete över regiongränserna,
- att** förbundet avsätter ekonomiska resurser för detta samt för regelbundna träffar mellan regionerna och dess förtroendevalda.

Motion 90

Avdelning *Örnsköldsvik*
 Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Fler avdelningar ger bättre demokrati

Vid förra kongressen beslutades det om en omorganisation i förbundet med mål att det skulle finnas 120 avdelningar som tillhör olika regioner i landet. Efter fyra år har vi fortfarande inte nått denna siffra och vi har några avdelningar som fungerar på halvfart eller inte alls. Med tanke på medlemmarnas behov och rättigheter att ha en fungerande avdelning på sin ort samt möjlighet att ha ett representantskap till de årliga förbundsmötena för att kunna påverka på ett demokratiskt sätt.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet ska stödja och uppmuntra förtroendevalda till samarbete mellan fungerande avdelningar för att hjälpa till att sparka igång icke fungerande avdelningar i respektive region.

Motion 91

Avdelning *Örnsköldsvik*
 Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Tillgänglighet till ombudsman

I vårt förbund har vi anställda ombudsmän som är placerade och kopplade till ett regionkontor. De är ofta ute på arbetsplatser för att förhandla med arbetsgivare, träffa medlemmar eller är på kontoret för administrativt arbete. Man kan boka tid i sin region för en träff med en ombudsman eller bara ringa och ställa aktuell fråga.

Det funkar inte alltid så att man når en ombudsman just när det krävs, detta av olika anledningar. Det skulle vara bra för våra medlemmar att få svar på sina frågor precis när det behövs som mest, det vill säga att det alltid finns en ombudsman tillgänglig. Det praktiseras i flera förbund och ger ett positivt intryck på deras medlemmar. För att ge en bättre service till våra medlemmar och bättre kommunikation mellan ombudsmän och medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** en permanent ombudsmannajour inrättas.

Motion 92

Avdelning *Sundsvall*
Motionär *Yvonne Mårtensson*

Svåra samtal

Vi förtroendevalda, ombudsmän och administratörer kan och råkar ut för svåra samtal med medlemmar. Vi kan därför behöva prata med någon som är professionell, för att få hjälp att hantera situationen.

Vi föreslår kongressen besluta

att bygga upp någon form av stödverksamhet för förtroendevalda, ombudsmän och administratörer.

Motion 93

Avdelning *Sundsvall*
Motionär *Ulrika Sedlund*

Ombudsmän

Var är dom? Ombudsmännen i Region Nord har ett alldeles för stort geografiskt område att täcka upp. Det är för få ombudsmän i stora regioner.

Vi är många nystartade klubbar som inte hunnit gå så många utbildningar, därför behöver vi ombudsmän som stöd när vi känner oss osäkra. Ombudsmännen gör så gott de kan för att hjälpa alla, men de räcker inte till.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet anställer fler ombudsmän.

Motion 94

Avdelning *Hällefors*
Motionär *Rut Gelin*

Pensionärer i förbundet

Pensionärer som varit fackliga ombud ska ha möjlighet att fortsätta i det fackliga arbetet.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** få extra resurser till förbundet,
- att** vara ute och ta agitation,
- att** sitta i avdelningen, svara på frågor i telefon,
- att** sitta en dag på kansliet, göra utskick m m, en stor möjlighet för avdelningar.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93 och 94

ARBETSSÄTT

I motion 87 vill motionären att alla ombudsmän jobbar ihop och att vi ska öka medlemsantalet. Vi ska också agera utifrån allas lika värde och verka för förbundets framtid. Förbundsstyrelsen delar motionärens syn och tycker att vi gör det som står i motionen men vi kan ju alla försöka att anstränga oss mer.

I motion 88 vill motionären att vi ska kontakta medlemmar som varit sjukskrivna en längre tid. Förbundsstyrelsen delar motionärens syn och det både görs och kan göras i dag av förtroendevalda på klubb och avdelning.

I motion 89 vill motionären att vi ska arbeta fram riktlinjer för att utveckla samarbetet över regiongränserna och att det avsätts ekonomiska resurser för träffar. Förbundsstyrelsen anser i stället att det är viktigare att avsätta ekonomiska medel så att vi kan ha förtroendevalda som finns ute bland medlemmarna i respektive avdelning.

Motion 90 beskriver att inte alla 120 avdelningar har en bra facklig aktivitet vilket är sant. Förbundsstyrelsen delar synen om att vi ska satsa på att alla avdelningar ska ha en bra aktivitet och att det även framöver bör vara en prioriterad fråga.

Motion 91 beskriver att det ibland kan vara svårt att få tag i en ombudsman och vill att en permanent ombudsmannajour inrättas. Våra anställda ombudsmän finns mycket ute på arbetsplatserna framförallt med att utföra förhandlingar för de medlemmar som inte har någon lokal facklig representant med förhandlingsmandat. Inom varje region finns det en telefonslinga och förbundet har tillsammans med övriga förbund i 6F ett nytt telefonsystem som ska öka tillgängligheten. Det finns också förbund som har medlemscentra dit medlemmarna alltid kan ringa, exempelvis har Byggnads och Seko infört det. Förbundsstyrelsen kommer även att titta på detta.

I motion 92 beskrivs att det kan förekomma svåra samtal med medlemmar. Förbundsstyrelsen delar motionärens beskrivning och vi vet också att förbundets förtroendevalda och anställda kan få svåra och även kränkande och hotfulla samtal, därför har förbundsstyrelsen tagit fram en krishanteringsmanual. Behöver någon professionell samtalsterapi måste det upphandlas från fall till fall.

I motion 93 föreslås att fler ombudsmän anställs. 2011 infördes en ny organisation och sedan dess har fler ombudsmän anställts. Detta är ekonomisk fråga och ska vi göra det utan att höja medlemsavgiften kan vi inte betala ut lika mycket ersättningar i förlorad arbetsinkomst till våra lokala förtroendevalda.

Motion 94 pekar på att fackliga ombud som har gått i pension ska kunna göra uppdrag i förbundet, vilket givetvis går i dag utifrån stadgarnas reglering.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 90,

att anse motion 87, 88, 91, 92 och 94 besvarade,

att avslå motion 89 och 93.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 87–94.

DAGORDNINGENS PUNKT 28

Medlemsavgifter – motion 103, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128 och 129

Motion 103

Avdelning *Västerås, Eskilstuna och Köping*

Motionär *Henrik Ryman, Patrik Hellström, Ann Hellberg, Leif Olsson och Frida Cederborg*

Tillfällig reduktion av medlemsavgiften för ungdomar upp till 30 år

Vi vill ha en reduktion av medlemsavgiften i tre månader, för alla nya medlemmar under 30 år. Detta för att öka intresset för ungdomarna att gå in i förbundet.

Dessutom skall alla nya ungdomar få ett erbjudande om medlemsutbildning under perioden.

Vi föreslår kongressen besluta

att nya medlemmar upp till 30 år får en reducerad avgift i 3 månader,

att nya ungdomar får ett erbjudande om medlemsutbildning.

(Andra att-satsen behandlas under rubrik ”Studier – Medlemsutbildning”, dagordningspunkt 22)

Motion 122

Avdelning *Göteborg Hisingen, Göteborg Centrum och Göteborg Partille-Lerum*

Motionär *Gunnel Blom*

Pröva på medlemskap

Man blir erbjuden i olika sammanhang att ”pröva på” olika erbjudanden, det kan locka. I många fall stannar man kvar av enkelheten men man har också haft tid att bilda sig en uppfattning av sitt så kallade pröva på medlemskap.

Tyvärr är kunskapen generellt dålig vad fackets värderingar och arbetssätt innebär, man har inte förstått vikten av att ”inte låta andra bestämma” utan att som engagerad medlem (om man så vill) vara med och påverka nutid och, viktigast kanske, vår fackliga framtid.

ALLA måste med och vi behöver alla medel som finns att visa det fina med facket och hur ”görbra” vi är i Fastighets.

Vi föreslår kongressen besluta

att anställda inom våra branscher erbjuds ett ”pröva på-medlemskap” i 3 månader med lägsta avgift (idag 240 kr).

Motion123

Avdelning *Ystad*

Motionär *Anita Göransson*

Medlemstapp

Med en mycket lägre medlemsavgift för ungdomar skulle många, som idag väljer att stå utanför, gå med och bli medlemmar i Fastighets. Utbildning kan också vara ett sätt att få dem att vilja gå med.

Vi föreslår kongressen besluta

att genom lägre medlemsavgift få ungdomar att skriva in sig som medlemmar i vårt förbund.

Motion 124

Avdelning *Gävle och Ludvika*

Motionär *Lovisa Englund*

Utbildning = Gratis medlemskap

I dag är det många som inte vet vikten av att vara medlem i facket och därför lättare lämnar facket om de anser att de inte får tillräckligt med hjälp. Därför bör det finnas ett erbjudande som vi som organisation kan erbjuda i vissa fall. Erbjudandet innebär att om du går en introduktionsutbildning i facket så får du också en månads gratis medlemskap i Fastighets.

Då kan medlemmen både få hjälp och en djupare förståelse av vikten att vara medlem i facket.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för att det ska finnas ett erbjudande om gratis medlemskap i en månad om du går utbildning.

Motion 125

Avdelning *Avesta*
 Motionär *Pia Bäck*

Befriad från medlemsavgift

För att kunna värva nya medlemmar och utbilda dem ska vi erbjuda två månaders fri medlemsavgift. Ett krav är att de går en medlemsutbildning på tre dagar. Detta för att höja kunskapsnivån bland nya medlemmar. Det kommer bli lättare att värva medlemmar och behålla dem. Visst kan det vara så att en del utnyttjar detta bara för att få hjälp men jag är övertygad om att de flesta kommer att stanna kvar i förbundet även om de bara gick med för att få hjälp. Är helt övertygad om att detta på sikt ökar medlemsantalet och att vi för större engagemang bland medlemmarna.

Vi föreslår kongressen besluta

att erbjuda nya medlemmar två avgiftsfria månader mot att de går medlemsutbildning.

Motion 126

Avdelning *Borlänge*
 Motionär *Magnus Bengtsson*

Befriad medlemsavgift

För att kunna värva nya medlemmar och utbilda dem ska vi erbjuda två månader fri medlemsavgift. Ett krav är att dom går en medlemsutbildning på tre dagar. Detta för att höja kunskapsnivå bland nya medlemmar. Det kommer att bli lättare värva och behålla dem som medlemmar.

Visst kan det vara så att en del utnyttjar detta bara för att få hjälp, men jag är övertygad om att de flesta kommer att stanna kvar i förbundet även om dom bara gick med för att få hjälp. Är helt övertygad om att detta på sikt ökar medlemsantalet och vi får större engagemang bland medlemmarna.

Vi föreslår kongressen besluta

att erbjuda nya medlemmar två avgiftsfria månader mot att de går medlemsutbildning.

Motion 127

Avdelning *Stockholm City*
 Motionär *Eshag Najmeddin*

Avgifter

Dagens avgiftssystem bygger på att vi alla ska betala lika mycket för en grund bestående av bland annat våra medlemsförsäkringar. Ovanpå denna betalar man efter inkomst, vilket göra att avgiften differentieras.

Detta är ett bra system men jag känner ändå att de som har deltidstjänster får betala onödigt mycket av sin disponibla inkomst, samtidigt som jag tror att de 25 % som har högst inkomst solidariskt skulle godkänna en högre avgift för att den som lever ”från hand till mun” skulle kunna få en liten lättnad.

Vi föreslår kongressen besluta

att införa nya avgifter i motionens anda.

Motion 128

Avdelning *Järfälla*

Motionär *Veikko Kiminki*

Nya medlemmar

På fastighetsområdet inom ISS i Stockholm finns idag cirka 1000 anställda, av dem är endast 400 anslutna till facket. Hur ska vi nå alla anställda? När jag pratar med anställda, nya såväl som gamla, får jag svaret ”Facket gör ingenting” och ”nej det är för dyrt, ”jag har inte råd”.

Avgiften må idag vara hög, en del av avgiften som betalas idag till a-kassan går direkt in till staten, men egenavgiften avskaffas från 1 januari 2014, vilket gör att avgiften för fackligt anslutna medlemmar sjunker med 160 kronor.

Hur ska vi få flera medlemmar? Hur ska de anställda få förtroende för facket? Hur ska vi få dem att se avgiften som en ”försumbar” avgift?

Ett sätt kan vara att under det första året subventionera avgiften till en symbolisk summa (100 kr + a-kassa?)

Ett annat sätt är att de anställda måste visa sig ute på arbetsplatserna, presentera sig (jag jobbar på facket). Fråga vad de kan göra för de presumtiva medlemmarna, berätta om vad facket gör och varför vi behövs, kampen mot arbetsgivarna för en dräglig arbetsmiljö och en lön som går att leva på är inte död i den kampen behövs alla solidariskt. Göra en återkoppling med de frågor som kan uppstå. Man kan också bjuda in icke-medlemmar till klubb- och avdelningsmöten för att presentera dem för medlemmar och verksamhet – det kan vara avgörande för att senare gå med i facket.

Vi föreslår kongressen besluta

att man tittar på vad andra förbund har för avgifter, såväl LO som TCO och SACO och undersöker hur de kan ha lägre avgifter för nya medlemmar under första året, att avgiften första medlemsåret sätts till en symbolisk summa (100 kronor/månad) till facket plus a-kasseavgiften.

Motion 129

Avdelning *Skövde*

Motionär *Annica Falck*

Medlemsavgift

Långtidssjukskrivna och arbetslösa har dålig inkomst och de flesta går ur facket, för dem är 240 kronor mycket pengar.

Vi föreslår kongressen besluta

att sänka medlemsavgiften.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 103 första att-satsen, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128 och 129

MEDLEMSAVGIFTER

I motion 103 första att-satsen och i motion 123 föreslås lägre medlemsavgifter för ungdomar. Motion 122 vill att alla nya medlemmar ska erbjudas ett ”pröva på” medlemskap med lägsta avgift i tre månader. Motion 124 vill att vi ska verka för en månads gratis medlemskap om man går utbildning och i motionerna 125 och 126 vill man att medlemmarna ska få två månaders medlemskap utan avgift om man går utbildning. Motionären i motion 127 vill att vi ska sänka avgiften för dem med lägsta inkomsten och höja för de som har högre inkomster. I motion 128 vill man i första att-satsen att vi ska titta på vilka avgifter andra förbund har och undersöka hur vissa kan ha lägre avgifter under första året och att man endast betalar 100 kronor det första året. I motion 129 vill man att medlemsavgiften ska sänkas för sjukskrivna och arbetslösa.

Det finns förbund som har reducerad eller ingen avgift för nya medlemmar under en tid och även de som har det bara för ungdomar. Detta är en ekonomisk och solidarisk fråga om man reducerar eller inte tar ut någon avgift för vissa och låter andra betala mer. Vi har ett avgiftssystem som bygger på att alla betalar sina kostnader för försäkringarna, tidningens kostnader, avgifter till närstående organisationer och kostnader för att administrera medlemskapet. Utöver det så betalar man efter inkomst, bärkraft, till exempel ansöker man om lägre avgift när man är arbetslös eller långtidssjukskriven.

Förbundsstyrelsen har haft genomgående diskussioner om hur avgiften ska sättas och tycker att den modell som vi har i dag och haft sedan 2001 är den mest rättvisa modell vi kan ha.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 128 första att-satsen besvarad,

att avslå motion 103 första att-satsen, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128 andra att-satsen och 129.

I debatten deltog:

- *Lovisa Englund*, Gävle (endast yrkande)
- *Hans Öhlund*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 103, första att-satsen, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128 och 129.
- Bifall till motion nr 126 från *Lovisa Englund*, Gävle.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 103, första att-satsen, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128 och 129.

DAGORDNINGENS PUNKT 29

Försäkringar – motioner 130-141

DAGORDNINGENS PUNKT 29.1

Medlemsförsäkringar – motion 130, 131, 132, 133, 134 och 135

Motion 130

Avdelning *Järfälla*

Motionär *Veikko Kiminki*

Ekonomisk trygghet för våra medlemmar

Många av våra medlemmar blir idag arbetslösa. Det kan vara att arbetsgivaren förlorar ett kontrakt, arbetsbrist och tillfälliga anställningar som upphör.

Arbetslöshetsförsäkringen är maximerad till 80 % av tidigare lön, dock högst 680 kronor per dag. Gränsen för att få 680 kronor per dag är en månadslön på 18 700 kronor, en lön som såväl våra heltidsanställda som deltidsanställda städare idag kommer upp till. Speciellt när lägsta lön enligt Serviceentreprenadavtalet från den 1 juni 2013 är 19 940 kronor för den som fyllt 20 år.

Stora problem uppstår när medlemmen är ”felorganiserad”. Den som är organiserad i Kommunal får med sin inkomstförsäkring upp till 80 procent i 200 dagar, något som våra medlemmar går miste om eftersom Fastighets inte har någon inkomstförsäkring. På många arbetsplatser går våra medlemmar och Kommunals medlemmar parallellt och jobbar åt samma företag. När tjänsteföretaget förlorar upphandlingen för ett objekt gäller det alla anställda inom området oavsett vilket fack de tillhör. Då gäller att Fastighets medlem lämnar arbetsplatsen med en arbetslöshetsersättning på 680 kronor per dag från a-kassan medan den som tillhör Kommunal lämnar arbetsplatsen med 680 kronor per dag från a-kassan och utfyllnad upp till 80% av tidigare lön som försäkringsersättning från fackets inkomstförsäkring.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets ser över och förhandlar med Folksam om vad en kollektiv inkomstförsäkring skulle kosta,

att man undersöker möjligheterna till samarbete i försäkringsfrågor med 6F.

Motion 131

Avdelning *Varberg*

Motionär *Tommy Holmbom*

Tandvård

Kostnaden för tandvård tenderar att rusa iväg och är redan i dag höga

Vi föreslår kongressen besluta

att se över möjligheten att teckna en högkostnadsförsäkring gällande tandvård för våra medlemmar.

Motion 132

Avdelning *Gävle*

Motionär *Ann-Sofi Venell*

Tandvårdsförsäkring

Det bör finnas en tillvals-försäkring för tandvård.

Tandvård har blivit en klassfråga, därför behöver vi alla denna försäkring.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att LO-kollektivet tar fram en tillvalsförsäkring för tandvård för alla LO-förbund.

Motion 133

Avdelning *Gällivare*

Motionär *EvaLena Almqvist*

Tandvårdsförsäkring

Fastighets medlemmar arbetar inom serviceyrken med många kontakter med dom vi servar. Vi bör kunna visa upp ett helt och rent yttre, och med det en korrekt tandstatus.

På grund av att våra yrken är lågavlönade avstår många, av kostnadsskäl, att gå till tandläkaren. Därför ska förbundet teckna en tandvårdsförsäkring för alla Fastighets medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet tecknar en tandvårdsförsäkring för Fastighets medlemmar.

Motion 134

Avdelning *Ystad*

Motionär *Anita Göransson*

Tandvård

Låginkomsttagare har svårt att få råd att gå till tandläkaren då det är mycket dyrt både att gå på undersökning och att göra div. ingrepp/lagningar

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att tandvård ingår i försäkringspaketet.

Motion 135

Avdelning *Trelleborg*

Motionär

Försäkringar

Våra medlemmar i avdelningen vill att allriskförsäkringen ingår i våra medlemsförsäkringar.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att allriskförsäkringen skall införas i våra medlemsförsäkringar.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 130, 131, 132, 133, 134 och 135

MEDLEMSFÖRSÄKRINGAR

Förbundet eftersträvar att våra försäkringar fördelas bland så stor grupp som möjligt. På så sätt fördelas risken på många individer och premien kan hållas på en låg nivå. Framför allt eftersträvar förbundet förbättrade socialförsäkringar, där alla skattebetalare solidariskt betalar premien och fördelar risken mellan sig. Det näst bästa är att teckna försäkringar via avtal. Där fördelas premien och risken bland alla arbetstagare inom försäkringskollektivet.

Administrationsavgiften kring avtalsförsäkringar ligger lite högre än bland social-

försäkringar. Om vi inte lyckas förbättra socialförsäkringarna och om vi inte lyckas förhandla fram bättre avtalsförsäkringar återstår möjligheten att teckna medlemsförsäkring. Vi ska då vara medvetna om att det är en betydligt bättre metod än att teckna individuella försäkringar (där inte ens alla får tillträde) men att administrationsavgiften är högre än bland social- och avtalsförsäkringar och risken fördelas bland betydligt färre individer.

1980 tecknade förbundet sin första kollektiva medlemsförsäkring, fritidsskadeförsäringen. Den har följts av facketts hemförsäkring, barngrupplivförsäkring och kompletterings-TGL. Vilka medlemsförsäkringar som förbundet ska teckna för sina medlemmar måste alltid vara en levande fråga. Vi måste vid varje tillfälle ställa oss frågan om det förbättrade försäkringsskyddet står i proportion till den ökade medlemsavgiften. Avgiften för försäkringen bärs av alla försäkringstagare och är ingenting man förhandlar fram med Folksam, de tar enbart en administrationsavgift för att de handlägger försäkringen.

Motion 130 vill se över möjligheterna att teckna en inkomstförsäkring för medlemmarna. Det är svårt att uppge exakt hur mycket medlemsavgiften skulle behöva höjas om förbundet skulle teckna en sådan försäkring. Avgiften är beroende av genomsnittlig inkomstnivå och andel arbetslösa. Principavtalet med Folksam ger dessutom möjlighet att teckna försäkringen med flera olika varianter, dels att försäkringen är gällande 100 eller 200 dagar, dels att försäkringen har ett tak på 35.000 kronor i månaden eller att försäkringen är beloppslös. För informations skull kan nämnas att Elektrikerförbundet (som har låg arbetslöshet men hög snittlön) har tecknat inkomstförsäkring i 100 dagar, utan tak, deras medlemmar betalar idag cirka 29 kronor i månaden. Handelsanställdas förbund (som har medelhög arbetslöshet men låg snittlön) har också inkomstförsäkring i 100 dagar men med ett tak på 35.000 kronor och deras medlemmar betalar för närvarande cirka 37 kronor i månaden för denna.

Den borgerliga regeringens hanterande av a-kassan är skamlig. Kostnaden för försäkringen har höjts medan innehållet försämrats. Dessutom har de olika medlemsgrupperna spelats ut mot varandra, de grupper som haft hög arbetslöshet har betalat mer i avgift medan de grupper som haft låg arbetslöshet betalat lägre. Så kan vi inte ha det! Arbetslöshetsförsäkringen, liksom övriga försäkringar, måste fördelas bland hela arbetstagarkollektivet. Vi måste dessutom fortsätta driva frågan om kraftigt höjt tak i a-kassan så att tilläggsförsäkringar, som inkomstförsäkring, anses vara överflödiga för våra grupper.

Förbundet försöker i största möjliga mån samverka med med alla övriga LO-förbund om innehållet i medlemsförsäkringarna. Fastighetsanställdas Förbund har tecknat LO-paketet som innehåller fritidsskadeförsäkring, facketts hemförsäkring, barngrupplivförsäkring och kompletterings-TGL.

Motion 131-134 föreslår att förbundet tecknar tandvårdsförsäkring. För informations skull kan nämnas att någon av IF Metalls avdelningar, och några av dess klubbar, har tecknat tandvårdsförsäkring. Avgiften för denna fördelas bland avdelningens/klubbens medlemmar och premien varierar därför mellan de olika försäkringskollektiven.

Tandvården är en ytterst angelägen fråga som ytterst är en klassfråga. De ekonomiskt svagare individerna i samhället tvingas prioritera ner tandvården för att över huvud taget få vardagsekonomin att gå ihop. Förbundet anser att tänderna ska anses vara en del av kroppen och att tandvården hör hemma i vår gemensamma sjukvård och ska regleras i socialförsäkringssystemet. En sådan reglering skulle på ett mycket rättvisare sätt sprida riskerna och hålla premierna på en acceptabel nivå.

Motion 135 vill att förbundets verkar för att teckna en allriskförsäkring för våra medlemmar. De av förbundets medlemmar som har en make/maka/sambo som tillhör ett LO-förbund som också har Fackets Hemförsäkring, har med automatik en allriskförsäkring. Hur mycket vi skulle behöva höja medlemsavgiften med för att ansluta alla övriga medlemmar till en allriskförsäkring är svår att beräkna. Det är dock förbundsstyrelsens uppfattning att risken för ett medlemstapp vid en avgiftshöjning är större än möjligheten till fler medlemmar vid ett tecknande av allriskförsäkring.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 130 andra att-satsen besvarad,

att avslå motion 130 första att-satsen, 131, 132, 133, 134 och 135.

I debatten deltog:

- *Rickard Mattsson, Avesta*
- *Torbjörn Jonsson, föredragande*

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 130, 131, 132, 133, 134 och 135.
- Bifall till motion nr 132 från *Rickard Mattsson, Avesta*.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 130, 131, 132, 134 och 135.

DAGORDNINGENS PUNKT 29.2 Motion 136-137

Avtalsförsäkringar – TFA – motion 136 och 137

Motion 136

Avdelning *Uppsala Östra*

Motionär *Bengt Tanskanen*

Omprövning av livränta och ersättning från TFA vid inkomst under 7,5 bb

Enligt reglerna i Försäkringskassan får inte den arbetskadade/sjuka ändra sin inkomst efter den löneutveckling som finns inom det yrke, som han eller hon varit verksam inom. Detta medför att den som drabbas av arbetskada eller sjukdom, gör och kommer att göra, stora inkomstförluster.

På den svenska arbetsmarknaden är Trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA) ett komplement till det grundläggande skydd som socialförsäkringen tillhandahåller. Trygghetsförsäkringen är en påbyggnad på den lagreglerade arbetsskadeförsäkringen (lag 1976:380). Grundidén med Trygghetsförsäkringen var att skapa en ekonomisk trygghet för inkomstförluster och kostnader som inte täcks från LAF eller annat håll för försäkringstagaren (arbetstagaren). Premien för Trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA) betalas in av arbetsgivaren, men tas ur löneutrymmet för arbetstagaren. Därmed bekostas försäkringen till sin helhet av arbetstagaren.

Detta medför att den kollektivavtalade Trygghetsförsäkringen vid arbetsskada (TFA), som samtliga arbetsgivare är tvungna att teckna, endast ersätter inkomstförluster överstigande 7,5 basbelopp (321 000:-). Detta framgår även i en skiljedom (dom nr. 122-93 tolkning av ersättningsbestämmelser i kollektivavtal om trygghetsförsäkring vid arbetsskada) mellan arbetsmarknadens parter, som avgjordes den 8 september 1993 av skiljenämnden för AMF-försäkringar.

Samtliga arbetstagare som har inkomster under 7,5 basbelopp (321 000:-), men ändå betalar via sitt löneutrymme för den kollektivavtalade Trygghetsförsäkringen, får inte någon kompensation för sin inkomstförlust.

Vi har således två system som inte integrerar med varandra, utan den svage som drabbats av arbetsskada eller sjukdom kommer i kläm. Ett förhållande som är helt oacceptabelt.

Vi föreslår kongressen besluta att Fastighets agerar så att man utgår från individen genom

- att** den som drabbas av arbetsskada eller sjukdom har rätt att ändra sin inkomst hos Försäkringskassan efter den löneutveckling som han eller hon har i sitt yrke och
- att** livräntan därmed korrigeras, eller
- att** Trygghetsförsäkringen som är en påbyggnad på den lag reglerade arbetsskadeförsäkringen även skall omfatta inkomster under 7,5 basbelopp (321 000:-).

Motion 137

Avdelning *Södertälje*
 Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

TFA

Att få ersättning vid arbetsskada är inte så lätt, den ger inte heller ersättning för t.ex. skadade glasögon eller om man skadar sina tänder. Jämför man med fritidsskadeförsäkringen där det räcker med att man besöker läkaren för att få ersättning och ersättningen är bara ett telefonsamtal bort känns denna försäkring krånglig och gammalmodig.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet skall verka för att omarbete TFA så att det blir lättare att få ersättning.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 136 och 137

TFA

Motion 136 vill ändra beräkningsgrunden för livränta och ändra villkoren i TFA-försäkringen. Förbundsstyrelsen delar åsikten om att arbetsskadeförsäkringen bör förbättras kraftigt. Framför allt vill vi göra det enklare att få en arbetsskada godkänd och då i första hand i sociallagstiftningen. Uppräkningen av godkänd livränta går alltid att diskutera. Idag sker denna uppräknings enligt ett indexeringsstal som är kopplat till prisutvecklingen. Förbundet anser att det vore olyckligt att koppla uppräknings till yrket, det skulle skapa vinnare och förlorare. Yrken med stor löneglidning skulle vinna på en sådan uppräknings medan våra medlemsgrupper, som har ingen eller mycket liten löneglidning, skulle förlora. Däremot håller förbundsstyrelsen med om att uppräknings borde vara kopplad till löneutvecklingen i samhället i stort, på så sätt skulle den skadade få del av den produktivitetsökning som sker i samhället. TFA är en kompletteringsförsäkring till socialförsäkringen. Förbundet vill i första hand arbeta för en förbättring av den sistnämnda då denna omfattar alla och försäkringsrisken sprids ut bland alla medborgare. Livräntan täcker idag inkomstförluster upp till 7,5 basbelopp, medlemmar med lägre inkomst har därför inte behov av kompletterande försäkring. Vi har däremot i solidaritetens namn försäkrat upp våra kamrater som har en högre inkomst, något vi avser fortsätta att göra. TFA är i övrigt en försäkring som vi inom LO-kollektivet vill förbättra. Vid senaste avtalsrörelsen fanns fyra förbättringskrav, dock utan att vi lyckades driva igenom något av dem. Förbundet avser fortsätta att driva dessa förbättringskrav i kommande avtalsrörelse.

Motion 137 beskriver det som motionären menar är brister i Trygghetsförsäkring vid Arbets-skada, TFA. Förbundsstyrelsen delar motionärens åsikt om att TFA borde förbättras. Förbundsstyrelsen ställer sig inte helt bakom problembeskrivningen i motionen, ersättning för glasögon ser vi inte som en av de större problemen. Högt uppe på förbundets prioriteringslista för förändringar av avtalsförsäkringar har de senaste åren legat avskaffande av vållandeparagrafen i TFA (§ 22a) och det anser vi att vi även fortsättningsvis bör prioritera. Det är direkt könsdiskriminerande att de som råkar ut för olycksfall, i de flesta fall män, inte behöver visa något vållande medan de som råkat ut för arbetssjukdomar, i de flesta fall kvinnor, måste göra detta.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 136 första att-satsen samt motion 137 besvarade,

att avslå motion 136 andra att-satsen.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 136 och 137.

Kongressordförande: *Peo Timan*

DAGORDNINGENS PUNKT 29.3

Avtalsförsäkringar – AGB - motion 138, 139 och 140

Motion 138

Avdelning *Södertälje*

Motionär *Fastighetsklubben ISS Stockholm*

Omställningsförsäkring och AGB

I och med de omänskliga reformer som nuvarande regering har gjort i sjukförsäkringen tvingas dagligen flera av våra medlemmar att lämna sina jobb pga. medicinska skäl, dessa medlemmar lämnar sina jobb tomhänta efter en lång anställningstid.

Vårt företag är inte villigt att göra upp om att våra medlemmar sägs upp pga. arbetsbrist vid sjukdom utan de sägs alltid upp pga. personliga skäl med tillägget medicinska orsaker.

Om dessa medlemmar kan omfattas att AGB och omställningsförsäkringen får de en liten kompensation plus möjligheten till hjälp att hitta ett nytt jobb.

Vi föreslår kongressen besluta

att Fastighets verkar för en utveckling av omställningsförsäkringen och AGB så att de även omfattar människor som tvingas avsluta sin anställningar pga sjukdom.

Motion 139

Avdelning *Bandhagen och Uppsala Östra*

Motionär *Silvio Siles Barrentios och Helena Lövgren*

ABG-försäkring

Idag är ett av kvalifikationskraven för att få AGB-ersättning vid arbetsbrist att du är 40 år fyllda. Blir du uppsagd vid 39 års ålder kan du ha varit i arbete i drygt 20 år. Vi tycker att man borde kunna sänka åldersgränsen utan alltför stora kostnadsökningar.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att ålderskravet för AGB sänks från nuvarande 40 år.

Motion 140

Avdelning *Nyköping, Linköping och Mjölby*

Motionär *Richard Fredriksson*

AGB-försäkringen

Samhället förändras och den ursprungliga idén med AGB-ersättning känns som föråldrad. Förr var det lättare för yngre att få jobb. Men idag är det svårt för alla, speciellt yngre som har liten arbetslivserfarenhet. Vi vill därför att en ålderssänkning i AGB-villkoren genomförs, detta så att fler av de som ställs utanför arbetslivet ges möjlighet att erhålla AGB-ersättning.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet driver frågan om sänkt kvalificeringsålder i AGB-försäkringen till 30 år.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 138, 139 och 140

AGB

Vid varje avtalsrörelse framförs mängder av yrkanden om förbättringar i avtalsförsäkringarna från de olika förbunden. Bland alla yrkanden görs sedan en prioriteringsordning i LO:s Försäkringsutskott, varvid LO:s Avtalsråd fastställer dessa. Förbundet är representerat i bägge dessa instanser på LO. LO förhandlar därefter med Svenskt Näringsliv om innehållet i försäkringarna.

Att begära förbättringar på alla områden samtidigt tror vi är ogörligt, bättre då att prioritera några förbättringar och verkligen strida för dessa. Väl att märka är att samtliga förbättringar har ett värde som räknas fram och sedan tas från det aktuella löneutrymmet.

För några år sedan prioriterades Avtalsförsäkring SAF-LO och med gemensamma krafter lyckades vi förbättra denna betydligt. Under senare år har arbetsskadeförsäkringen, TFA, prioriterats, dock utan att vi lyckats förbättra denna i någon större omfattning. Vi anser bland annat att det är skamligt att de som drabbas av arbetssjukdomar, i huvudsak kvinnor, ska behöva göra en vållandeutredning i samband med arbetsskadeanmälan, medan de som drabbas av arbetsolyckor, i huvudsak män, slipper detta.

Motion 138 tar upp en angelägen sak, nämligen att likställa ”Uppsägning p.g.a. medicinska skäl” med ”Uppsägning p.g.a. arbetsbrist” när det gäller anmälan av AGB. Förbundet håller helt och hållet med om detta, frågan har hamnat högt upp på LO:s prioriteringslista tidigare, och förbundet avser fortsätta arbeta för att denna förändring i avtalsvillkoren ska prioriteras även i fortsättningen.

Motion 139 och 140 föreslår en sänkning av AGB-villkoren till 40, respektive 30, år (istället för nuvarande 45 år). Förbundsstyrelsen håller i huvudsak med om argumentationen men anser att förbättringar av TFA-försäkringen, och den förbättring av AGB som motion 38 tar upp, måste prioriteras högre.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 138 besvarad,

att avslå motion 139 och 140.

I debatten deltog:

- *Silvio Siles*, Bandhagen
- *Richard Fredriksson*, Nyköping
- *Torbjörn Jonsson*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 138, 139 och 140.
- Bifall till motion nr 138 från *Silvio Siles*, Bandhagen.
- Bifall till motion nr 140 från *Richard Fredriksson*, Nyköping.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 138, 139 och 140.

DAGORDNINGENS PUNKT 29.4

Avtalsförsäkringar – Återbetalningsskydd – motion 141

Motion 141

Avdelning *Ystad*

Motionär *Anita Göransson*

Återbetalningsskydd

Idag behöver man fylla i om man väljer återbetalningsskydd gällande avtalspensionen.

Vi föreslår kongressen besluta

att verka för att återbetalningsskyddet betalas ut automatiskt till efterlevande från första dagen avtalsförsäkringen tecknas.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 141

ÅTERBETALNINGSSKYDD

Försäkringar tecknas av ett kollektiv för att minska premierna och för att sprida riskerna.

Vi vet inte på förhand vilka som kommer att avlida och därigenom nyttja Tjänstegrupp-livförsäkringen, TGL eller vilka som kommer att skadas på jobbet och därmed nyttja Trygghetsförsäkring vid arbetsskada, TFA. Inte heller vet vi vilka som kommer att bli långtidssjuka och nyttja Avtalsgruppsjukförsäkringen, AGS. Men vi vet på förhand ungefär hur många som kommer att drabbas av vardera händelse. Vi betalar i förväg in dessa premier för att de som drabbas sedan ska kunna få ut från respektive försäkring.

På samma sätt är det med Avtalspension SAF-LO. Vi vet inte vilka som kommer att uppnå tillräcklig ålder för att kunna nyttja denna försäkring. Vi vet heller inte hur länge respektive medlem kommer att nyttja försäkringen. Några lever enbart en kort tid efter att de påbörjat sitt pensionärliv, en del envisas med att leva en längre tid. Men alla ska ha en dräglig tillvaro när yrkeslivet är över. Möjligheterna till detta ökar om vi sprider riskerna mellan oss.

Möjligheterna till återbetalningsskydd var en eftergift gentemot arbetsgivarna i samband med tecknandet av Avtalspension SAF-LO. Vi var vid införandet av försäkringen rädda för att en möjlighet till återbetalningsskydd skulle innebära en individualisering av försäkringen. Skulle vi behandla alla våra avtalsförsäkringar på samma sätt

så skulle ju inte facket grundidé, att sprida riskerna mellan försäkringstagarna, hålla.

Vi har gått med på möjligheten till återbetalningsskydd och ska naturligtvis informera medlemmarna om detta. När vi informerar om möjligheten, måste vi också upplysa om att man i så fall går miste om ”arvsvinster” från de i försäkringskollektivet som tyvärr gått bort för tidigt. Det är svårt att exakt uppge hur mycket lägre avtalspensionen blir om vad valt återbetalningsskydd men AMF har tidigare gjort en beräkning som visar en minskning av avtalspensionen med 15 procent. Oavsett procentsats så är förbundsstyrelsens åsikt att avtalspensionen ska ses som ett tillskott till pensionen och inte ett sparande till ens efterlevande. Vi ska definitivt inte begära att det införs automatiskt återbetalningsskydd – i så fall har farhågorna om en individualisering av försäkringen besannats.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta att avslå motion 141.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 141.

DAGORDNINGENS PUNKT 30

Kommunikation – motioner 144-160

DAGORDNINGENS PUNKT 30.1

Profilerings – motion 144, 145, 146, 147, 148, 149 och 150

Motion 144

Avdelning *Karlstad och Mjölby*

Motionär *Jenny Larsson*

Profilkläder

Vid uppsökande verksamhet från fackliga ombud i form av uppsökare, regionala skyddsombud, ombudsmän m.fl. är det viktigt att vi visar varifrån vi kommer. Man skall se på vår klädsel att vi representerar Fastighetsanställdas Förbund.

Vi föreslår kongressen besluta

att ta fram profilkläder för alla som bedriver uppsökande verksamhet på våra arbetsplatser.

Motion 145

Avdelning *Borlänge*

Motionär *Magnus Bengtsson*

Kampanjer med tema

Vi som förbund måste synas både för medlemmar och arbetsgivare.

Förbundet lyfter en stor medlemsfråga per år som till exempel anställningsavtal.

Förbundet går ut i medier och talar om att man tänker vara extra noga på att kolla anställningsavtal detta år. Och så uppsöker man så många företag som möjligt och ber att få in anställningsavtal på medlemmarna. Följer sedan upp och rättar till eventuella brister.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet lyfter en fråga per år att arbeta med och denna fråga ska synas i samhället.

Motion 146

Avdelning *Halmstad, Göteborg Hisings Backa, Borås, Uddevalla, Göteborg Partille-Lerum, Göteborg Centrum, Värnamo och Skövde*

Motionär *Snjezana Sacer, Ann-Marie Falk, Victoria Björkman, Owe Andersson och Jörgen Gustafsson*

Information

Eftersom vi är så utspridda och en del har svårt att få facklig tid av sina arbetsgivare. Förslag för att synas är någon sorts profilkläder, namnskytt, väska och ett bra material.

Vi föreslår kongressen besluta

att tillsätta en arbetsgrupp som har i uppdrag att utreda hur man på ett effektivare sätt når ut till våra medlemmar,

att det tillsätts resurser till den gruppen.

Motion 147

Avdelning *Göteborg Väster, Borås, Göteborg Hisings Backa, Uddevalla, Strömstad, Lysekil och Angered*

Motionär *Linnea Samuelsson*

Mediaprofil

Om man inte hörs eller syns så finns man ej är en sanning i företagsvärlden. Jag tycker att Fastighets inte hörs och syns tillräckligt. Våra medlemmar och framtida medlemmar undrar var vi är någonstans.

Vi föreslår kongressen besluta

att Förbundet tar fram en mediastrategi.

Motion 148

Avdelning *Borås*

Motionär *Avdelningsstyrelse*

Egen lokal hemsida

Idag har vi endast tillgång till att ha en egenformad facebookside.

Vi föreslår kongressen besluta

att varje avdelning har en egenadministrerad flik för att profilera sig själv och lägga in lokal information.

Motion 149

Avdelning *Borås*

Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Reklam

Idag finns ingen reklam för fackföreningar förutom Unionen som lurar våra potentiella medlemmar att bli medlemmar hos dem.

Vi föreslår kongressen besluta

att 6F gemensamt väljer att göra reklam för 6F:s fackförbund.

Motion 150

Avdelning *Enköping*

Motionär *Ingela Tving*

Profilering av förbundet och dess förtroendevalda

Fastighets som förbund och dess förtroendevalda behöver profilera sig, riktat till den egna medlemskåren, presumtiva nya medlemmar, arbetsgivarna och omvärlden!

I en ovetenskaplig undersökning i en av våra tabloider ställde man frågan om man kände igen några förbundsordförande på bild. Hans Öhlund kändes igen av 1-2% av de tillfrågade. Jag väljer att tro att detta inte beror på Hans, utan på förbundets mindre lyckade profilering.

Vi behöver alltså visa oss mera, detta kan ske genom att vi förtroendevalda spetsar vår kompetens, och sticker ut våra hakor oftare och skickligare, men det kan också ske via reklamkampanjer, material samt andra ideér som får omvärlden att häpna.

Vi föreslår kongressen besluta

att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att fatta nödvändiga beslut i motionens anda.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 144, 145, 146, 147, 148, 149 och 150.

PROFILERING

Den som bedriver uppsökande verksamhet för Fastighetsanställdas Förbund utför viktiga uppgifter för sig och sina arbetskamraters räkning. Uppträdande och kunnighet i fackliga frågor, liksom nyfikenhet och förmåga att självständigt föra fram våra fackliga kunskaper och samtidigt lyssna och ta till sig information på de uppsökta arbetsplatserna är förbundets viktiga krav. Ju fler som kan tala med arbetskamrater och stärka den fackliga tanken på arbetsplatserna, desto större blir medlemsnyttan.

I motion 144 är kravet att utrusta alla våra företrädare med profilkläder. Det blir en ansevärd mängd pengar som medlemmarna betalar för att företrädarna ska ha gemensamma kläder på bekostnad av möjligheten att träffa medlemmen. Att arbeta med anställningsavtal och hålla extra noga koll på dem är en mycket viktig uppgift. Förbundsstyrelsens delar motionärens syn i det exemplet.

Att, som motionären föreslår i att-satsen i motion 145, bara lyfta en fråga per år är inte det sätt som förbundsstyrelsen vill låsa sitt arbete till. Förbundsstyrelsen delar uppfattningen att det är viktigt att lyfta några frågor och driva dem mer intensivt under ett eller flera verksamhetsår.

I motion 146 tar motionären upp svårigheterna med att få facklig tid av arbetsgivaren och därför behövs profilkläder. I att-satserna föreslås en särskild arbetsgrupp som ska utreda hur förbundet når ut till medlemmarna och att särskilda medel anslås till detta. Förbundsstyrelsen anser sig redan vara en sådan arbetsgrupp och frågan tas upp i stort sett vid varje sammanträde och förslagen prövas i verksamhetsplan och budget årligen.

I motion 147 vill motionären ha en mediastrategi för förbundet. Förbundet har redan en sådan som prövas och antas via verksamhetsplan och budget. I den strategin ingår inte att i första hand lägga medlemmarnas resurser på att betala för annonser och tid i andra medier. Resurserna läggs på vår egen tidning Fastighetsfolket, hemsidan, genom LOs gemensamma agerande, via opinionsbildande insatser inom 6F och genom att stödja arbetet i tankesmedjan Katalys. Ett arbete som ger synbara resultat.

I motion 148 är motionärerna krav att avsätta förbundets verksamhetspengar för att

ha formaliserade och av förbundet organiserade Facebooksidor som hanteras lokalt. Förbundsstyrelsen har i varje verksamhetsplan prövat denna fråga under den gångna kongressperioden och funnit att nyttan av att använda medlemmarnas pengar till detta understiger resultatet av att använda pengarna till ordinarie verksamhet.

Inom Fastighetsanställdas Förbund, liksom inom andra LO-förbund, har det genom åren visat sig att väldigt liten andel av de nedlagda pengarna används till medlemsnyt-
tan, några få aktiva som använder verktyg av detta slag är undantagen.

I detta utlåtande prövas kravet i att-satsen. Nyttan av att använda sociala medier och att ha en väl fungerande lokal information är odiskutabel, men den väg som motionären föreslår är ingen framgångsväg. Egna aktiviteter och andra kontaktskapande åtgärder lokalt kan inte administreras uppifrån.

I motion 149 krävs att 6F väljer reklamen som kommunikationsmedel. 6F är ett samarbete för att göra förbunden starkare så att medlemmarnas löner ökar och anställningsvillkoren förbättras. Därmed kan verksamheten drivas mer kostnads-
effektivt och förbundens opinionsbildning bli effektivare. Ett framgångsrikt arbete har också genomförts under de senaste åren som inneburit att de ingående förbunden syntts mer och kunnat påverka mer.

Att välja strategi för media ingår också i det kontinuerliga arbetet inom 6F. Att, som det största TCO-förbundet gjort, använda annonser är deras val och rimligen betingat av att de kunnat avsätta de medel som ansetts nödvändigt. 6F-förbunden kan också välja reklam som kanal om erforderliga resurser finns och det anses som effektivt. Att, som motionären kräver i sin att-sats, speciellt peka ut reklam som vägen till framgång är inte den väg som förbundsstyrelsen eller andra förbund inom 6F valt.

I motion 150 ställs kravet att förbundsstyrelsen fattar nödvändiga beslut för att förbundet ska synas och profileras bättre. Förbundsstyrelsen anser att det kravet redan tillgodoses. Liksom motionären anser förbundsstyrelsen att de främsta opinionsbil-
dande insatserna sker när fackliga kamrater finns närvarande på arbetsplatserna och samtalen förs om fackliga och viktiga politiska frågor.

Under den gångna kongressperioden har förbundet via lokalt agerande varit fram-
gångsrikt, inte minst i samband med riksavtalsförhandlingar. Vid konflikten på Pacta-området visade förbundet sin styrka när lokala företrädare agerade i olika medier. Det finns också goda exempel från skyddsombudsstopp där lokala initiativ samordnats med förbundskontoret och sedan genomförts lokalt.

Förbundsstyrelsen har valt att stödja de olika lokala initiativen så att nya kunskaper och färdigheter växer fram genom eget agerande snarare än genom centrala direktiv. En framgångsmodell som stärker organisationen, i enlighet med motionärens åsikter.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 145, 147 och 150 besvarade,

att avslå motion 144, 146, 148 och 149.

I debatten deltog:

- *Eric Näslund*, Örebro
- *Tomas Jansson*, Solna (endast yrkande)
- *Janne Sparrman*, föredragande
- *Cornelia Ylikarjula Karlsson*, Karlskoga
- *Magnus Pettersson*, förbundet

- *Sergio Laguna*, Malmö Centrum
- *Hans Öhlund*, förbundet

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 144, 145, 146, 147, 148, 149 och 150.
- Bifall till motion nr 144 från *Eric Näslund*, Örebro, *Tomas Jansson*, Solna, och *Cornelia Ylikarjula Karlsson*, Karlskoga.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 144, 145, 146, 147, 148, 149 och 150.

Votering begärdes av *Eric Näslund*, Örebro, i motion nr 144.

Kongressen ajournerades för lunch kl. 12.00.

Förhandlingarna återupptogs kl. 13.00.

Kongressordförande: *Håkan Leidzén*

Protokollsjustering

Kongressen beslutade

att godkänna lördagens protokoll.

DAGORDNINGENS PUNKT 30.2

Delaktighet – motion 151, 152, 153 och 154

Motion 151

Avdelning *Gävle och Ludvika*

Motionär *Carina Nilsson*

Tidlöneprincipen

Tidlöneprincipen är något vi alla måste värna om och arbeta utifrån. Men alla vet inte om att den finns. Därför bör förbundet arbeta mer med att få ut detta budskap på ett mer effektivt sätt samt att den översätts på andra språk.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att tidlöneprincipen efterlevs,

att den översätts till flera språk.

Motion 152

Avdelning *Borlänge*

Motionär *Magnus Bengtsson*

Facklig information på engelska

Det finns nästan ingen tryckt information på engelska från vårt förbund. Då många kan läsa eller få engelska översatt bör det finnas material på engelska. Idag går det inte att lämna en ”Välkommen till Fastighets!” på ett annat språk än svenska till någon som vill gå med i facket.

Vi föreslår kongressen besluta

att ta fram tryckt material på engelska om förbundet.

Motion 153

Avdelning *Bandhagen, Stockholm City, Järfälla, Arlanda och Huddinge*
 Motionärer *Silvio Siles Barrentios Eshag Najmeddin, Kozeta Paluka, Ysabel Nilsson och Pagona Petrou*

Medlemsinformation

Fastighets är ett förbund med medlemmar från många olika länder och kunskapen om regler på svensk arbetsmarknad samt rättigheter och skyldigheter enligt svenska lagar och kollektivavtal är ofta bristfällig. Ett stort hinder för att kunna ta till sig information är bristande språkkunskaper.

Det borde finnas en enklare informationsskrift som tar upp de frågor som är viktiga att känna till som exempelvis:

- Anställningsformer, anställningsbevis, arbetsbristuppsägningar och omplacering
- Rätten att få lönespecifikationer och vikten av att kräva detta och att spara specifikationerna
- Regler om arbetstider, rast och paus
- Tidlöneprincipen
- Hur semester tjänas in och läggs ut
- Hur det fungerar med kollektivavtal och hur man kan söka information om korrekt lön

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet utformar ett informationsmaterial om lagar och avtal på lätt svenska och några av de språk som är störst inom medlemsgrupperna.

Motion 154

Avdelning *Borås, Göteborg Hisings Backa, Strömstad, Lysekil, Angered, Skövde, och Värnamo*
 Motionär *Kenneth Thorell*

Språkcentral

Flerspråkig rikskundtjänst för avtal. Lätt svenska för avtal pga att det finns en stor grupp som har dyslexi och andra handikapp. Att det finns invandrare som kan hjälplig svenska.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet påverkar LO att öppna en central flerspråkig rikskundtjänst för facklig information och avtal,
- att** förbundet och LO centralt gör det mer lättillgängligt och lättförståeligt för ungdomar, handikappade och invandrare att förstå avtal och vad facket består av.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 151, 152, 153 och 154

DELAKTIGHET

I motion 151 delar förbundsstyrelsen motionärens syn att frågan om tidlöneprincipen är viktig och ska spridas och att den ska översättas till flera språk. Nu får alla medlemmar ett brev om den via medlemsalmanackan varje år, uppgifter om tidlöneprincipen och förbundets brev finns på hemsidan under egen flik. Dessutom tas frågan ofta upp på arbetsplatserna och inte minst i samband med kontakter med arbetsgivarna. Under hösten översätts principen till flera olika språk, som kommer att kunna spridas via förbundets olika kanaler, inte minst via vår hemsida.

Motion 152 vill se mer tryckt material på engelska om förbundet. Motionärens krav om mer material på engelska uttrycker ett behov som behöver tillgodoses. I år pågår dessutom arbetet med att översätta väsentliga delar av serviceentreprenadavtalet samt tidlöneprincipen till olika språk, där engelska är ett av dem, lätt svenska en annan. Att, som motionären föreslår, begränsa sig till tryckt material känns inte rätt. Det går att göra mer än så.

Det är åtgärder som är resurskrävande men finns inom budget och i verksamhetsplan. Att översätta avtals- och lagtexter till andra språk är komplicerat och innebär risker för att informationen uppfattas fel i känsliga fall. Det är en komplikation som innebär resurskrävande arbete och blir därmed en prioriteringsfråga gentemot annan verksamhet.

I motion 153 framförs det specifika kravet på ett informationsmaterial om lagar och avtal på lätt svenska och några av de språk som är störst inom medlemsgrupperna. Förbundsstyrelsen ser ogärna att en kongress lägger specifika krav på hur förbundets resurser ska användas. Behovet av material som fungerar för stora medlemsgrupper är viktigt och behandlas därför årligen i verksamhetsplan och budget.

Vi i förbundsstyrelsen tycker som den som skrivit texten i motion 154. Det behövs mer hjälp att få på flera olika språk. En hjälp som ska vara till för alla. Extra viktigt är det för den som har svårt att läsa och skriva. Den extra hjälpen ska finnas och den som ska betala för det är alla vi som bor och betalar skatt i Sverige.

Den som skrivit motionen vill istället att det bara är arbetarnas gemensamma organisation, som heter LO, som ska betala för servicen och driva den. Det tycker inte vi i förbundsstyrelsen.

Fastighetsanställdas Förbund är en av medlemmarna i arbetarnas gemensamma organisation LO. Både vi och LO arbetar på olika sätt för att det ska bli lättare för alla att förstå vad facket håller på med och kan hjälpa till med.

Den som skrivit motionen har i sina förslag skrivit att det inte är alla som ska få hjälp. Den som skrivit motionen kanske inte tänkte att det skulle vara så, men så står det. Därför kan vi i förbundsstyrelsen inte hålla med om det förslaget.

Vi håller alltså med den som skrivit motionen att det här är viktiga frågor. Men vi håller inte med om att vi ska försöka göra precis som det står i motionens text längst ner.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 151 och 152 besvarade,

att avslå motion 153 och 154.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 151–154.

DAGORDNINGENS PUNKT 30.3

Hemsida – motion 155, 156, 157, 158, 159 och 160

Motion 155

Avdelning *Västerort*
 Motionär *Jörgen Billner*

Bättre nyttjande av modern teknik

För att ytterligare attrahera och stimulera medlemmarna till aktivitet kan det vara viktigt med informationskanaler som kanske redan finns men inte används på ett optimalt sätt. Med detta menar jag den möjlighet som ges via IT-teknik.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet utreder möjligheten att ge alla medlemmar en Fastighets emailadress,
att förbundet utreder möjligheten att bygga egna hemsidor med länkning från Fastighets hemsida.

Motion 156

Avdelning *Örnsköldsvik*
 Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Förbundets hemsida

Tekniken för att kommunicera går framåt med ökande fart. Allt mer används digital kommunikation istället för i pappersform. Internet och hemsidor används mer och mer som en informationskälla eller för utskrift av olika blanketter. Hemsidan är ett ansikte för en förening där vill man läsa de senaste uppdateringarna.

Förbundets hemsida behöver en radikal förbättring, inte minst för att tilltala nya medlemmar. Exempelvis använder vi fortfarande pappersblanketter för att skriva in nya medlemmar istället för att man gör det elektroniskt på hemsidan.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet tar ansvar för en uppdaterad och omarbetad hemsida,
att göra länken för att bli medlem synligare för att lättare kunna söka medlemskap.

Motion 157

Avdelning *Ludvika*
 Motionär *Johan Noresund*

Renovering av Fastighets hemsida

Med ett samhälle idag som blir alltmer datorinriktat och internet som är en gigantisk mötesplats för tusentals människor så spelar det roll för hur vårt förbund profilerar sig på nätet.

Bra hemsidor erbjuder fantastiska möjligheter till kommunikation och lagring av värdefull kunskap. Något som alla kan ta del av 24 timmar om dygnet alla dagar om året. Idag fungerar tyvärr inte Fastighets hemsida fullt så bra som den kan göra.

Många som söker sig information börjar först med att leta på internet. Här gäller det då att Fastighets ger ett gott första intryck. Har vi en professionell hemsida så ser man oss som det professionella förbundet som vi faktiskt är.

Tittar man på andra förbunds hemsidor såsom IF Metall, Seko, Handels, Byggnads med flera så har man lyckats skapa en känsla av ett förbund som är med i matchen med en enkel och attraktiv hemsida.

En attraktiv hemsida har inget egenvärde i sig om den inte kombineras med rätt budskap och funktionalitet och det är det Fastighets måste lyckas med. Det handlar också till stor del om att göra det smidigare att gå med i vårt förbund. Vi har inte råd att tappa blivande medlemmar för att vi har en krånglig hemsida.

Vi ser att det finns ett behov av en upprustad Fastighets hemsida. Hemsidan bör göras enklare, mer tilltalande, och fler användbara funktioner bör läggas till. Funktioner såsom en medlemsinloggning med medlemsuppgifter, ett medlemsforum där medlemmar och blivande medlemmar kan ställa frågor eller väcka förslag. Enklare att hitta information på hemsidan.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundets ansvarige person för hemsidan får i uppdrag att utveckla den,
- att** se över möjligheten att skapa ett forum på hemsidan för medlemmar/blivande medlemmar att ställa frågor och väcka förslag.

Motion 158

Avdelning *Gällivare*
 Motionär *Monica Olofsson*

Tydligare hemsida

Fastighets hemsida är idag svår att hitta på. Framförallt är det svårt för medlemmar som inte kan svenska att hitta det man söker. Hemsidan bör därför göras om så att informationen blir mer lättillgänglig för medlemmar och potentiella medlemmar.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** hemsidan görs om så att informationen blir lättare att hitta,
- att** den viktigaste informationen finns tillgänglig på flera olika språk.

Motion 159

Avdelning *Göteborg Hisingen, Göteborg Hisings Backa, Borås, Uddevalla, Strömstad, Lysekil, Göteborg Partille-Lerum och Göteborg Centrum*
 Motionär *Ivy Salaris*

Hemsidan

Att bli medlem via hemsidan är svårt och det är även svårt att orientera sig på hemsidan.

Vi föreslår kongressen besluta

- att** förbundet ser över hemsidan så att den blir mer lättläst och tillgänglig.

Motion 160

Avdelning *Borås*
 Motionär *Avdelningsstyrelsen*

Hemsidan

Hemsidan är svårnavigerad. Det är svårt att hitta aktuell information och att hitta rätt i menysystemet. Det tar dessutom för lång tid att hitta till rätt undersida.

Vi föreslår kongressen besluta

att hela hemsidan görs om till en mer lättnavigerad med en lättare informationsstruktur och att den är uppdaterad.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 155, 156, 157, 158, 159 och 160

HEMSIDA

I motion 155 instämmer förbundsstyrelsen i motionärens uppfattning att använda de resurser som finns på bästa sätt för information och kommunikation. I det arbetet ingår att hela tiden söka nya lösningar där sådana behövs för att uppnå ännu bättre resultat.

I första att-satsen reses kravet på att utreda möjligheten att ge alla medlemmar en egen e-postadress i förbundets regi. Det är ett utmärkt förslag och väl värt att titta närmare på, vilket också görs kontinuerligt. Alla förändringar prövas årligen i den verksamhetsplan och budget som förbundsstyrelsen antar. Hittills har inte en sådan lösning hittats där detta går att lösa utan att för mycket av medlemmarnas pengar i tas anspråk.

I 6F-arbetet med att förbättra administrationen och få mer fack för pengarna pågår nu ett omfattande arbete för att, i förbundens gemensamma bolag FASAB:s regi, genomföra omläggning och förnyelse av de fem förbundens webbkanaler. Där prövas också denna fråga en gång till och förbundsstyrelsen kommer att få ta ställning till kommande förslag. Det motionären föreslår pågår alltså redan.

Motionärens förslag i den andra att-satsen, att utreda möjligheten för medlemmarnas egna hemsidor inom ramen för förbundets regi, håller förbundsstyrelsen inte alls med om. Det skulle kosta alldeles för mycket.

I motion 156 vill motionärerna ha en ännu mer uppdaterad och förnyad hemsida och ge möjlighet att enklare kunna söka medlemskap via nätet. Förbundsstyrelsen instämmer i båda kraven och har i verksamhetsplan och budget fortlöpande prövat frågorna under kongressperioden. Förbundsstyrelsens ansvar innefattar hela förbundets verksamhet, där hemsidan ingår som en del. Uppdateringar är viktiga och är en resursfråga som prövas i verksamheten.

Frågan om att kunna söka medlemskap via nätet har förbundsstyrelsen arbetat med under flera år i avsikt att uppnå det som motionärerna efterlyser. Förbundsstyrelsen räknar också med att kunna klara av det arbetet. Bland annat finns den avsikten med i det stadgeförslag som läggs inför denna kongress.

I motion 157 framförs kravet på ett särskilt forum på hemsidan. Frågan om att skapa ett medlemsforum på hemsidan prövas varje år av förbundsstyrelsen. Det är främst en resursfråga som prövas mot all annan verksamhet. Här finns också andra viktiga bedömningsgrunder. Erfarenhetsmässigt handlar många av frågorna som ställs om viktiga avtals- och lagtextfrågor där en personlig kontakt och individuell prövning är viktig. Hittills har förbundsstyrelsen valt att prioritera ordningen att medlemmarna ska kunna vända sig till sin organisation lokalt för att få besked.

I det arbete som pågått under kongressperioden har förbundsstyrelsen också prioriterat att bygga upp en organisation där medlemmarna kan väcka förslag i sin egen avdelning och få möjlighet att direkt driva frågan, antingen lokalt eller via förbundet. Varje avdelning utser en representant som ombud i det förbundsmöte som träffas två gånger per år, vilket får anses som ett medlemsforum i stadgebunden form.

Mot den bakgrunden prövas också motionärens förslag om medlemsforum i arbetet med förbättringen av förbundets webbfunktioner.

Motionerna 158,159 och 160 vill ha en mer lättläst och lättnavigerad hemsida med fler språk. Hemsidan är under ständig förändring. Nu pågår ett arbete inom 6F för att göra om samtliga förbunds hemsidor. Motionärernas synpunkter finns redan med i det arbetet. Redan i dag finns möjligheten att få texterna på hemsidan upplästa när man för muspekaren över den. Ett arbete pågår för att ta fram väsentlig avtalsinformation på andra språk än vanlig svenska, däribland lätt svenska.

Uppdateringsfrågan är en väsentlig resursfråga och den prövas i förbundsstyrelsens beslut om verksamhetsplan och budget.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att anse motion 155 första att-satsen,156, 157, 158, 159 och 160 besvarade,

att avslå motion 155 andra att-satsen.

I debatten deltog:

- *Monika Johansson*, Luleå
- *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen
- *Johan Noresund*, Ludvika
- *Renée Lok*, Falun
- *Janne Sparrman*, föredragande

Följande förslag förelåg:

- Förbundsstyrelsens utlåtande över motionerna nr 155, 156, 157, 158, 159 och 160.
- Bifall till motion nr 157, första att-satsen, från *Johan Noresund*, Ludvika. Han tog senare tillbaka sitt yrkande.
- Bifall till motionerna nr 157 och 158 från *Monika Johansson*, Luleå. Hon tog senare tillbaka sitt yrkande.
- Bifall till motionerna nr 159 och 160 från *Ivy Salaris*, Göteborg Hisingen. Hon tog senare tillbaka sitt yrkande.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motionerna nr 155–160.

DAGORDNINGENS PUNKT 31

Påverkan på LO Motioner 161 -163

DAGORDNINGENS PUNKT 31.1

Prekariatets fackförbund – motion 161

Motion 161

Avdelning *Karlstad*

Motionär *Lena Holmlund*

Prekariatets fackförbund

Det s.k. prekariatet, det vill säga de människor som har tillfälligt kort anställning och kanske hoppar mellan olika branscher är idag oorganiserade. Vi får inte svika denna växande grupp.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att LO bildar ett särskilt fackförbund anpassat för personer med kort, tillfällig anställning i flera olika branscher.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 161

PREKARIATETS FACKFÖRBUND

Motionären vill att LO bildar ett särskilt fackförbund för personer med korta och tillfälliga anställningar. Frågan är utredd av LO och då konstaterades att det inte är möjligt att ha ett förbund för alla branscher eftersom det är respektive förbund som tecknar kollektivavtal med våra motparter inom respektive bransch.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att avslå motion 161.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 161.

DAGORDNINGENS PUNKT 31.2

Partistöd – motion 162

Motion 162

Avdelning *Karlstad*

Motionär *Lena Holmlund*

Partistöd

LO:s partistöd till Socialdemokraterna har historiskt varit självklart, då partiet har fört en klar politisk hållning gentemot LO:s medlemmar. På senare år har detta förändrats.

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet verkar för att LO avslutar partistödet om inte partiet i högre grad lyfter våra frågor.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 162

PARTISTÖD

Motionären tycker att LO ska avsluta partistödet om inte Socialdemokraterna lyfter våra frågor i högre grad. Socialdemokraterna bildades av arbetare för 125 år sedan. Förbundsstyrelsen kan hålla med om att partiet inte alltid tagit beslut som gynnar arbetarna men vi tror att det är mycket bättre att vi blir fler medlemmar som är fackligt aktiva och som engagerar sig i politiken.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att avslå motion 162.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 162.

DAGORDNINGENS PUNKT 31.3

Kortare väntetid vid konkurs – motion 163

Motion 163

Avdelning *Järfälla*

Motionär *Kozeta Paluka*

Kortare väntetid i tingsrätten för konkurs beroende på lönekrav

När facket måste begära ett företag i konkurs på grund av att det inte betalar löner tar den korrekta legala processen 9 – 11 veckor varav väntan på tid för konkursförhandling i tingsrätten tar den längsta tiden, 6 – 8 veckor. För en medlem betyder det att den lön man skulle haft exempelvis 25 januari får man ut i början av april, tillsammans med lönerna som skulle varit betalda 25 februari och 25 mars. Våra medlemmar klarar inte så lång väntan, de får betalningsanmärkningar och inkassokrav och kan hamna hos Kronofogden. Många andra förbund har exakt samma problem. Förbundet borde motionera till LO-kongressen och få LO att driva kravet på att konkursansökningar som beror på obetalda löner ska ges förtur i tingsrätten så att väntetiden kan kortas

Vi föreslår kongressen besluta

att förbundet motionerar till LO-kongressen och försöker få LO att driva kravet på att konkursansökningar som beror på obetalda löner ska ges förtur i tingsrätten så att väntetiden kan kortas.

Förbundsstyrelsens utlåtande över motion 163

KORTARE VÄNTETID VID KONKURS

I motionen beskrivs den långa tid som det tar för medlemmen att få ut lönegarantin eftersom det tar så lång tid att driva företag i konkurs. Motionären vill att förbundet ska motionera till LO-kongressen att LO ska driva på så att konkursansökningar som beror på obetalda löner ska ges förtur i tingsrätten. Förbundsstyrelsen delar motionärens syn.

Förbundsstyrelsen föreslår med hänvisning till ovanstående kongressen besluta

att bifalla motion 163.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag över motion nr 163.

DAGORDNINGENS PUNKT 32

Förslag till Placeringsreglemente

Kongress 2014

för

FASTIGHETSANSTÄLLDAS FÖRBUND

Innehåll

1. Organisation för kapitalförvaltningen

2. Övergripande mål och regler

2.1 Konfliktberedskap

2.2 Placeringsalternativ

2.3 Hållbarhet

2.4 Modellportfölj

2.5 Val av externa förvaltare

3. Regler för ränteförvaltningen

3.1 Inlåning i bank

3.2 Tillåtna placeringar i räntebärande instrument

3.3 Limiter för räntebärande portföljen

4. Regler för aktieförvaltningen

4.1 Tillåtna placeringar i aktier

4.2 Limiter för aktieportföljen

4.3 Valutarisker

1 Organisation för kapitalförvaltningen

Fastighets kongress beslutar om riktlinjer för den placeringsinriktning och ”modellportfölj” som ska användas. Efter förslag från förbundsstyrelsen kan förbundsmötet revidera detta dokument.

Huvudinriktningen är att placera via externa förvaltare. Kärnkompetensen ska avse upphandling och uppföljning av externa förvaltare.

Målet för förvaltningen är att ha en långsiktigt stabil värdeutveckling och att de redovisade tillgångsvärdena snabbt kan omvandlas i pengar alternativt belånas.

2 Övergripande mål och regler

2.1 Konfliktberedskap

Förbundets behov av konfliktberedskap samt de behov som kan finnas för att täcka temporära underskott i verksamheten är restriktioner i val av placeringsalternativ.

Samtidigt måste de valda värdepapperen ha en sådan likviditet att man i rimlig utsträckning tillgodoser behovet av konfliktberedskap på såväl kort som lång sikt.

2.2 Placeringsalternativ

Förbundets finansiella tillgångar placeras i någon av följande placeringskategorier:

- Kort ränta (likviditet)
- Lång ränta (obligationer)
- Aktier
- Alternativa placeringar

2.3 Hållbarhet

Hållbarhetsaspekten ska jämte avkastning och risk alltid beaktas i förbundets placeringsverksamhet. Vid denna bedömning ska både förvaltare, produkt (fond mm) och de finansiella instrument som det investeras i kontrolleras.

Grundregeln är att placering inte ska ske hos förvaltare eller fond som förknippas med eller investerar i företag som bryter mot svensk lag eller mot internationella avtal och konventioner som Sverige undertecknat.

Det innebär att verksamhet inte får bryta mot svensk lag och i den mån den är tillämplig utomlands och givetvis inte heller bryta mot berört lands lagar.

Förbundets ägande ska baseras på de universella värderingar som uttrycks i FN:s allmänna förklaringar om de mänskliga rättigheterna samt FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter (1966) samt FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (1966).

Förbundets tillgångar får inte placeras i verksamhet som innehåller oacceptabla arbetsförhållanden, eller förhindrar facklig organisering. De Internationella Arbetsorganisationen ILO:s konventioner ska vara vägledande för vad som är etiskt acceptabla placeringar.

Sålunda får förbundet inte placera sina tillgångar i företag som inte respekterar och följer de grundläggande ILO konventionerna

- Frihet att bilda och ansluta sig till en facklig organisation (nr 87) och rätten till kollektiva förhandlingar (nr 98)
- Förbud mot slav och tvångsarbete (nr 29 och 105)
- Förbud mot barnarbete (nr 138 och 182)
- Förbud mot diskriminering av individer beroende på t.ex. etniskt ursprung, kön, religion eller politisk uppfattning (nr 100 och 111)
- OECD:s riktlinjer om multinationella företag samt ILO:s trepartsdeklaration för multinationella företag i enlighet med dess medbestämmande delar §§ 55-57.

Följande miljökonventioner och regelverk är av särskild vikt när ett företags verksamhet bedöms ur ett miljöperspektiv.

- FN:s ramkonvention om klimatförändringar inkl. Kyotoprotokollet
- Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet inkl. Montrealprotokollet
- Baselkonventionen angående gränsöverskridande transport av avfall
- Stockholmskonventionen om långlivade organiska föreningar

Miljökonventioner är primärt riktade mot regeringar vilket innebär att uttolkning och kontroll på företagsnivå är begränsade varför det handlar om en allmän efterlevnad av syftet med konventionerna.

Förbundet tillåts inte placera i verksamhet som bryter mot vissa vapenkonventioner innebärande landminor och klusterbomber. Detta regleras i FN:s konvention som Sverige ratificerat.

Utöver detta ska förbundet inte placera i företag som har sin huvudsakliga verksamhet inom produktion eller distribution av pornografi eller sysslar med oetisk marknadsföring eller bristande produktsäkerhet.

Förbundet ska placera sina tillgångar i fonder, produkter mm avseende aktier, företagsobligationer och andra specifika företagsrelaterade finansiella instrument där hållbarhetsfrågan är en uttalad del av förvaltningen.

Vid urval av förvaltare ska alltid hållbarhetsaspekten utvärderas och utgöra ett nödvändigt kriterium för placering. Om en förvaltare i sin placeringsinriktning genererar mervärde för förbundet och förbundets värderingar ska detta beaktas.

Vid misstanke om verksamhet hos förvaltare eller det värdepapper förvaltaren placerar i, bryter mot förbundets värderingar och placeringsinriktning ska sakförhållandena utan dröjsmål utredas. Om misstanken bekräftas ska förvaltaren påvisa att sakförhållandet avhjälpes. Om inte ska förvaltningsuppdraget eller investeringen snarast avvecklas.

2.4 Modellportfölj

En institutionell placerare utformar ofta en ”modellportfölj” baserad på olika tillgångsslag som får representera en rimlig spridning av tillgångarna med hänsyn till avkastningskrav, risker och krav på likvid beredskap.

Vid utformning av förbundets modellportfölj ska beaktas följande maximala andelar för placeringar. Förbundsstyrelsen fastställer aktuell modellportfölj inom ramen.

- 1 Kort ränta 100 procent
- 1 Lång ränta 60 procent
- 1 Aktier 60 procent
- 1 Alternativa placeringar 30 procent

Värde är marknadsvärde.

Utöver placeringar enligt detta reglemente investeras i andelar såsom i folkrörelseföretag, Rönneberga samt FASAB.

2.5 Val av externa förvaltare

Den helt övervägande delen av förvaltningen ska ske via externa förvaltare.

I valet mellan diskretionär förvaltning och fondförvaltning av aktieportföljen ska fondförvaltning väljas så långt det är möjligt. Om det på marknaden erbjuds fondförvaltningsalternativ som tillgodoser våra behov är det onödigt att lägga ned arbete på att utforma särskilt anpassade diskretionära förvaltningsuppdrag.

Förbundsstyrelsen beslutar om nya förvaltare.

2.6 Uppföljning och rapportering

Uppföljning och avrapportering till förbundsstyrelsen görs tertialvis av ekonomiansvarig.

3 Regler för ränteförvaltning

3.1 Inlåning i bank

Likviditet får hållas i banker samt värdepapper och penningmarknadsfonder med löptid på mindre än tre månader.

3.2 Tillåtna placeringar i räntebärande instrument

Tillåtna placeringar i räntebärande instrument:

- 1 Värdepapper emitterade eller garanterade av svenska staten.
- 1 Värdepapper emitterade av svenska kommuner.
- 1 Värdepapper emitterade av svenskt kreditinstitut.
- 1 Värdepapper emitterade av svenska bostadsinstitut.
- 1 Värdepapper emitterade av utländska banker.

- 1 Värdepapper emitterade av svenskt publikt bolag som erhållit lägst K2 vid ranking av S & P och som är föremål för regelbunden handel.
- 1 Andelar i svenska eller utländska räntefonder godkända av finansinspektionen i Sverige eller motsvarande organ i andra länder.

3.3 Limiter för räntebärande portföljen

Vid placering av räntebärande värdepapper gäller följande limiter.

Procenttalen i tabellen nedan avser andelar av ränteportföljens marknadsvärde.

Emittent/Värdepapper	Max andel per emittentkategori, procent	Max andel per emittent, procent
Svenska staten eller av svenska staten garanterade värdepapper	100	100
Svenska kommuner	100	10
Svenska banker och bostadsfinansieringsinstitut	100	25
A-ratade utländska banker	15	10
Värdepapper med rating om lägst Baa2 eller BBB respektive lägst K2	50	10

4 Regler för aktieförvaltning

4.1 Tillåtna placeringar i aktier

- Aktier i börsnoterade nordiska företag, noterade på Stockholmsbörsens A- eller O-listor, som förvaltas av extern, diskretionär förvaltare i enlighet med särskilt överenskomna investeringsriktlinjer.
- Andelar i svenska eller utländska aktiefonder, godkända av Finansinspektionen i Sverige eller av motsvarande organ i andra länder.

(Diskretionär förvaltning är en finansiell tjänst, som tillhandahålls av banker och fondkommissionärer, där investeraren ger förvaltaren mandat att fatta löpande placeringsbeslut.)

4.2 Limiter för aktieportföljen

Aktieslag/förvaltningsform	Maximal procentandel i aktieportföljens marknadsvärde
Börsnoterade nordiska aktier	80
Börsnoterade utländska aktier	100
Börsnoterade svenska aktier	60
Ej börsnoterade aktier	20
Andel hos svensk diskretionär förvaltare	20

4.3 Valutarisker

Räntepaceringar ska göras i SEK. Om räntepacering i undantagsfall görs i annan valuta ska den kurssäkras.

Köp av aktiefondandelar får endast göras i aktiefonder som har sitt säte i Norden, Europa och USA samt är noterade i dessa regioners/länders valutor.

- *Hans Öhlund*, föredragande, föredrog och yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag till placeringsreglemente:

Kära presidiet och kära kamrater! Ni har fått utskickat och det finns i handlingarna ett förslag på placeringsreglemente. Det har vi haft tidigare också. Vi har haft en grupp som har jobbat med det placeringsreglemente vi har haft och en förbundsstyrelse som har tagit ställning. Det här är alltså det förslag som ligger och då tänkte jag säga litegrann om det, grovt.

I den här sammanfattningen av vad ni beslutade om finns riktlinjer för placeringsinriktning och modellportfölj som ska användas och sedan är det så att efter förslag från förbundsstyrelsen kan förbundsmötet revidera det här dokumentet. Det kan ju hända någonting på den så kallade marknaden och då är det förbundsmötet som ska revidera dokumentet. Det ska inte upp till varje förbundsmöte för behandling som sådan, vi tyckte att det var onödigt att ha så, om det inte finns behov av det under tiden. I det här reglementet så är vår huvudinriktning att placera via externa förvaltare. Det betyder alltså att vi har någon som sköter om förvaltningen åt oss, annars skulle vi ha någon eller några anställda som bara skötte kapitalförvaltning. Vi har i huvudsak två stycken som sköter det här. Vi anlitar Swedbank och Nordea. Vi har det lite uppdelat för att inte lägga alla ägg i en korg.

Målet för oss med att ha placerade pengar, det är att ha långsiktig och stabil värdeutveckling och att de redovisade tillgångarna snabbt kan omvandlas till pengar att använda eller belånas till och med. Anledningen till det är att vi har övergripande mål. Vårt huvudmål att ha pengar i kassakistan eller rättare sagt placerade i värdepapper och aktier och så vidare, det är ju att vi ska kunna täcka temporära underskott, men framförallt är det ett behov av att vi ska kunna använda våra pengar eller belåna de papper vi har, så att vi kan ta en konflikt om det behövs. Därav det stora värdet med att ha ett kapital. Jag önskar att det skulle vara mycket större, men jag kan konstatera att vi har ökat vårt kapital på senare år och under en längre tid. Jag kan ge som ett exempel, 1999, när jag blev förbundssekreterare och i dagsläget har vi dubblat vårt kapital sedan 1999. Så det tycker jag är hyfsat och det beror givetvis mycket på hur vi placerar pengarna. Vi har gjort det faktiskt ganska lyckosamt, men ändå med, som vi alltid har haft, ett reglemente att vi följer både etiska och andra riktlinjer för placeringar, så man kan inte placera pengar som fackförening under vilka förutsättningar som helst, eller hur?

Vi tycker att det vi placerar i aktier och liknande ska också vara i företag, där vi ser att de som arbetar i dem har drägliga förhållanden. Man kan alltid säga att det är klart att placerar vi aktier i vissa länder, så har man inte lika bra förhållanden som det är i Sverige, men man ska ha bra förhållanden inom de förutsättningar som finns där. Lönerna i andra länder är inte alltid lika höga som i Sverige, men det ska ju stå mot det här.

De stora förändringarna egentligen i det här, det är att det är kongressen som tar beslut nu och det är bara i förekommande fall som förbundsmötet reviderar det, tidigare var det sagt att man skulle ta upp det på förbundsmötet. Den andra är att jag tycker att man kan säga att vi har moderniserat det här. Vi har också sett över, så att vi kan få en bättre kontroll, ett flöde i det, vem som är ansvarig, när förbundsstyrelsen är ansvarig och när den i förbundsledningen som utses att vara ekonomiskt ansvarig, alltså att ha ansvar för de ekonomiska frågorna, vad man kan göra i olika delar och vem som kan göra vad. Det här har vi gjort i samband, både i samarbete och tittat på många andra liknande organisationer och fackförbund och andra, men också tillsammans med våra yrkesrevisorer, alltså revisionsbyrån som vi har som också har tittat på dem, så de ser

att det ser bra ut. Men vi har gjort vissa förändringar och det här gör egentligen att vi kan, tror jag mig kunna säga, att kunna göra bättre investeringar utan att öka risken. Det är alltid så att har du tur kan du göra jättebra investeringar, men då ökar också risken. De där brukar följas åt, de går i kurvor, så att säga, som bryter varandra, men jag tycker att med det här så har man en god möjlighet att jobba med det kapital vi har. Så jag yrkar på förbundsstyrelsens vägnar bifall till förslaget på kapitalplacering.

Kongressen beslutade

att bifalla förbundsstyrelsens förslag till placeringsreglemente.

Insamling till Palestina

- *Bengt Sandberg*, förbundsstyrelsen, redovisade resultatet för bössinsamlingen: 8 696 kr. Med ombudsmannaklubbens och förbundsstyrelsens tillskott blir kongressens gåva till insamlingen 28 392 kr.

DAGORDNINGENS PUNKT 14 (återupptagen punkt)

Val

DAGORDNINGENS PUNKT 14.7

Val till valberedning

- *Johan Wallin*, revisor, redovisade revisorernas förslag till valberedning:

Renée Lok, Nord

Mohammed Elmarghichi, Ost, sammankallande

Frida Cederborg, Tvärs

Stefan Björkenstam, Väst

Jan Clausen, Syd

Ersättare:

Per-Olof Timan, Nord

Slavica Stojanovic, Ost

Tibor Bibok, Tvärs

Mona Björk, Väst

Mathilda Hauge, Syd

Han yrkade att valet sker med acklamation.

Kongressen beslutade

att med acklamation välja valberedning och ersättare i valberedningen enligt revisorernas förslag.

DAGORDNINGENS PUNKT 33

Avslutning

- *Hans Öhlund*, avgående kongressordförande, tackade presidiet och sekreterarna. Han presenterade *Bert-Ove Pettersson*, tidigare förbundsordförande.

Tal av Bert-Ove Pettersson, f d förbundsordförande

Ja, kongresskamrater, när man blir så här gammal så är man lite ringrostig. Är det inte så boxarna brukar säga? Inte för att jag har boxat mig igenom mina uppdrag i Fastighetsanställdas Förbund, men visst har det väl varit jobbigt någon gång då och då, men det har också varit roligt. Det är det som har varit sporren i det hela. Okej,

förbundskamrater, jag vill till att börja med att tacka för att vi pensionerade funktionärer eller ombudsmän som det numera heter har fått delta på förbundets sjuttonde kongress. Vi vill också gratulera de nyvalda i olika tappningar till sina nya uppdrag, ingen nämnd och ingen glömd, utom en person och det är ordföranden vars efternamn förpliktigar ytterligare.

Under kommande kongressperiod är det många uppgifter som ni nu har att ta med er hem och förmedla till våra lokalorganisationer. Det var många och jag ska inte försöka mig på att utkristallisera någon mer än en fråga, som jag tycker och vi som är pensionerade tycker är väldigt viktig. Då vill jag citera Hans Öhlund från förra kongressen 2010, då han sa så här: ”Att värva nya medlemmar och öka organisationsgraden är en av våra absolut viktigaste frågor. Alla måste jobba för att se till att arbetskamraterna är med i facket, dessutom måste vi bli bättre på att förklara för såväl dem som är med, som för dem som står utanför, vad som är meningen med det fackliga medlemskapet.” Vi pensionerade ombudsmän anser att det här uttalandet även ska gälla under kommande kongressperiod.

Avslutningsvis vill vi tacka Hans för det arbete han har lagt ner som ordförande i förbundet och jag tar mig friheten att hälsa, när han har blivit så gammal så att han får rätt att vara en pensionerad ombudsman, hälsa honom välkommen i pensionärsgränset i klubbssammanhang.

Man vet ju aldrig vid en kongress hur man ligger till med tiden. Ni har varit så duktiga, så att min bedömning är att det är gott om tid, så jag skulle ha kunnat hålla på lite längre. Men när jag funderade igenom vad jag skulle säga åt er och tacka för, så tänkte jag att kanske tiden inte räcker till. En än gång, tack ska ni ha för att vi får komma!

Avslutningstal av Hans Öhlund, avgående förbundsordförande

En kongress skulle man kunna beskriva på många sätt, eller hur? Det är mycket jobb, men det är inte som han som klippte grisen som sa; mycket jobb och lite ull. Så är det absolut inte. Det är mycket jobb. Det är mycket jobb före en kongress, det är mycket jobb under en kongress och det är framförallt fruktansvärt mycket jobb efter en kongress, för det är då de saker vi har bestämt ska göras. Ibland känns det så, att man fattar beslut om en massa och ibland så kanske det kan kännas som att jaha, nu är det klart. Men så är det ju inte. Jag har också bevistat några kongresser. 2000 var jag förbundssekreterare och jag måste säga att det var en märklig känsla jag hade då. När vi hade avslutat kongressen så gick jag bakom tillsammans med styrelsen och lite annat och pratade. Så gick jag ut och tittade i kongressalen och då var det tomt, men kongressen hade beslutat en massa saker som skulle göras och då tänkte jag, vilka polare, vilka kompisar, här sitter de och bestämmer en massa och sedan drar alla hem och säger att det där får ni fixa.

Så tror jag inte att vi ska ha det framöver, eller hur? Det var inte så då heller. Vi ska göra det tillsammans. Det är bara när vi jobbar tillsammans vi lyckas med någonting mer. Ni kan det där med kedja och svagaste länk och sådana saker. Även om ni har utsett en jättebra och fin förbundsstyrelse så kommer de inte att kunna göra jobbet. De ska göra sin del. Jag lovar er att jag ska hjälpa till och bevaka dem också. Jag ska sitta med kikaren och se om de gör rätt och gör det bra.

Man skulle också kunna beskriva en kongress som trevlig. Det tycker jag verkligen att det har varit. Spännande, framförallt tror jag för er som är nya. Det är alltid spännande med det som är nytt. Jag tycker själv att det har varit intressant att höra människor och att vara med och fatta beslut. Det har också varit någonting som jag tycker är bland det viktigaste. Det har varit kamratligt och det är viktigt, det är då man kan göra saker.

Jag tycker också att vi på den här kongressen kan se att vi har en sammanhållning, även om vi har haft olika syn i några frågor, så har vi en sammanhållning om vart vi vill. Ibland har vi lite olika mål för vilken väg vi ska ta, men vi har en sammanhållning om vart vi vill och det är om någonting en styrka för oss. Det är då vi når framgång.

Jag tycker att vi kan säga nu att ni kongressombud och förbundsstyrelsen har bevisat att vi fokuserar, förändrar och förbättrar. Så är det, eller hur?

Bra. Som ni alla vet, det här är min sista kongress som aktiv och det betyder att jag får en möjlighet att tacka er för alla dessa år i Fastighets. Jag har alldeles strax varit medlem i 35 år och har haft förtroendeuppdrag i... ja, om tre månader i 35 år. Det är en fantastisk tid.

Jag bytte arbete. Jag var elektriker och var ute och reste mycket, så jag bytte jobb för att bli fastighetsskötare för att få vara hemma. Jag behöver inte säga något mer, va? De sista femton åren har jag tillbringat veckor och helger i Stockholm eller annorstädes runtom i Sverige eller i världen. Åren 1990 till och med 1996 så satt jag i förbundsstyrelsen och tillbringade kanske ja, inte riktigt lika mycket tid, men halva min tid i Stockholm och centrala uppdrag. Så det blev ju inte sådär mycket med att vara hemma, men nu hade jag tänkt att på måndag, då ska jag återvända hem.

Det är många som har frågat mig, vad ska jag göra för någonting? Ah, jag tror det löser sig. Jag kan avslöja för er att i veckan så lyckades de övertyga mig om att bli ordförande i båtklubben hemma. Det var ju väldigt dumt. När man hade repskapet i partiet här för en och en halv månad sedan, så utsåg de mig som förste ersättare i kommunstyrelsen och så finns det något mer sedan förut. Så jag är rädd för att det finns några saker. Jag tror inte att jag kommer att bli sysslolös ens när jag blir pensionär. Jag tror att det är bra, man behöver vara med och engagera sig, det är det som håller en vaken.

Ni vet också, många av er, att min passion för vatten och segling är väldigt stor och jag höll på att säga det enda fritidsintresse jag har lyckats ha under de här åren. Så jag hoppas att jag ska få mer tid. Jag behöver inte fundera om att jobbet börjar på måndag, är det bra väder kan man stanna ute en vecka till. Och jag ser faktiskt fram emot att få sitta bland gästerna på nästa kongress för att kunna uppnå lika många kongresser som Bert-Ove. Jag ligger fyra efter.

Jag lovar en sak. Kan de pensionerade ombudsmännen lyssna och så får ni väl avgöra senare. Man brukar säga så här att det var bättre förr, det har ni hört, va? Jag hörde ett väldigt bra uttryck alldeles nyligt, där det var någon som sa så här: ”Ja, de gamla säger att det var bättre förr, men vet ni vad de unga säger? De gamla var bättre förr.”

Framförallt så önskar jag er allihop lycka till när ni kommer tillbaka hem på måndag. Det är då det fackliga jobbet... Nu har vi egentligen tagit en paus i det fackliga jobbet, eller hur? Nu har vi dragit upp riktlinjer och tankar, det är på måndag det börjar om igen. Tack en gång för alla, ni som har varit med här och har gjort det möjligt och då tänkte jag på dem jag räknade upp; vår egen personal, på personalen här och de som har skött teknik och allt annat. Alla som har hjälpt till att göra det här till en möjlighet. Det finns några stycken och då ska jag se om jag hittar namnen. Nu hoppas jag att man inte missar någon. Vi har en revisor som är här, Hasse Westman, som inte kommer att fortsätta. Skulle jag kunna få fram dig? Vi har också en valberedning som har arbetat och som inte finns i den nya valberedningen och det är Camilla Claesson, visst? Ann Hellberg, Bo Gustavsson. Nu hoppas jag verkligen, det gick lite fort här med valen av valberedningen, så att jag inte har missat någon. Det är också en kamrat till och det är Anders Edgren, som är hemma och är sjukskriven och jag lovar, han ska få likvärdigt

med de andra. Jag behöver inte säga vad det är, ni börjar att känna igen det här.

Ja, ni får sätta er också om ni vill. Så här tänkte jag. Magnus, vill du komma upp här? Det här är förbundets klubba och jag tycker att den ska överlämnas till dig nu.

Eftersom vi har några minuter på oss så tänkte jag berätta en historia som är sann. Det är alla jag har berättat. Vi var på en kongress några stycken från Fastighetsanställdas Förbund i Grekland för vår international. Vi hade ätit middag och så råkade vi gå förbi och ta en öl eller någonting sådant där. Det var långt tillbaka till hotellet och ni vet hur det blir när man dricker en öl, ibland så behöver man gå och pudra näsan, som de säger. Så att jag var dit och så när jag kommer ut så ser jag att det är flera hyllor med spritflaskor, så man måste som ögna igenom och se om det finns något roligt där. Då såg jag en ölflaska, så här stor, som det står President på och det vet ni alla vad ordförande är på engelska. Så i Internationalen får man ju faktiskt vara president och det känns ju lite mer och det här var i Grekland. Det visade sig sedermera att den där flaskan med öl som det står President på, den kom från Cap Verde. Krögaren här var gift med en kvinna från Cap Verde, så det var därifrån han hade fått den där. Så jag hade en lång, lång förhandling, Stefan, vet jag bland annat var med, Pia som sitter häruppe var också med på den resan och jag lyckades köpa den där. Det var jobbigt för honom, han var inne och förhandlade med frun att få sälja. Jag tror att den hade säkert stått där i flera, flera år, så att om den var drickbar, det är mycket tveksamt, men bara idén om att ha en ölflaska som heter President tycker jag var ganska häftigt.

Det här var en tuff förhandling, det måste jag säga, en av de besvärligaste. Men vi kom till slut överens om ett pris och minns jag rätt så var det tio euro. Det var ju alldeles för mycket egentligen, men då fick vi, jag tror att det var jag och Stefan, vi fick två öl också, som gick att dricka alltså. Sedan så var det en annan kamrat, Lucia, som var med som sa det att han kommer med, att det visade sig att han hade en sådan här Liquor Store, alltså systembolaget bredvid, men det var ju stängt. Det var kväll. Så for han dit och så hämtade han en påse till den här flaskan, men den var grön. Då sa Lucia åt honom att jamen, du vet han är vår president, så han bär inte gröna saker, det måste vara rött. Varpå han tog flaskan och så försvann han och då tänkte jag att nu jädrar, nu gick det här åt skogen. Så kutade han in i den där Liquor Store igen och så kom han med en röd påse och så stoppade han ner två Ouzo-flaskor också. Så jag tyckte att det var en riktigt bra förhandling i slutändan.

Den här har Magnus sett, den har stått på mitt rum under alla år sedan dess, som sagt det är en litersflaska. För två år sedan ungefär var jag själv på semester på Cap Verde och då hade jag lastat så mycket, så jag kunde inte ta en stor, men jag tänkte att det kanske är bättre, när någon ska efterträda mig, att man köper en liten. Den här heter President Light och det är därför jag tycker att Magnus får den. Alltså när man blir vald kan man ju inte få en Magnum, eller hur?

Så jag tycker att du ska få den här och om du lovar att jag blir inbjuden framöver här, så kanske, när du har gjort förtjänt av det, att du kan få den där magnumflaskan också!

Tacktal till Hans Öhlund av Magnus Pettersson, tillträdande förbundsordförande

Tack så mycket, Hans. Att få överta den här klubban förpliktigar ju. Jag sa igår att jag kände mig lite skräm av uppdraget och det här underlättar ju inte, men jag lovar att vårda den här klubban så väl jag kan och också fatta de kloka beslut som följer med ansvaret att ha den klubban.

Innan vi går till avslut så tänkte jag faktiskt göra någonting som Hans har gjort under kongressen och det är faktiskt att be Hans komma upp på scenen igen. Det är nämligen så här, att jag har tänkt att överrätta en guldnål till Hans. Hans har med råge uppfyllt kravet för att få förbundets förtjänstutmärkelse i guld. Han blev förtroendevald i sektionen eller i avdelningen, vi har bytt namn ibland, i Skellefteå 1980. Där satt han i styrelsen fram till den 31/12 1996, varav fjorton år som ordförande. 1985 bevisade Hans sin första kongress och årets kongress är alltså den sjunde i ordningen. Han kom in i samorganisationens styrelse, den som sedermera blev avdelning 1981-1982 och där satt han i femton år fram till 31/12 1996, varav tretton år som ordförande. Han blev invald i förbundsstyrelsen och det verkställande utskottet 1990, där han satt tills han blev anställd som regionombudsman den 1 januari 1997. Den 1 september 1999 utsågs han av förbundsstyrelsen till förbundssekreterare och valdes till förbundssekreterare av kongressen 2000.

Den 1 april 2003 var det dags för ett nytt steg i den fackliga banan, då utsågs Hans till ordförande efter Barbro, som då gick i pension och på det uppdraget har han blivit kvar fram tills i dag och då kongressen avslutas här snart, då avgår samtidigt Hans som förbundsordförande.

Jag vill tacka honom för det arbete han har utfört åt förbundet under dessa år, både lokalt, regionalt och centralt. Han har under åren deltagit i arbetsgrupper, förhandlingsdelegationer, utredningar med mera och har tagit en mycket aktiv del i förbundets verksamhet, inte minst i förbundets framtida verksamhet och organisation genom åren. Under modern tid har vi haft BUS-utredningen, då syftet var att bilda ett nytt förbund med Byggnads, Elektrikerna och Målarna. Det projektet gick i stöpet, men då föddes idén och tanken på det som idag är 6F. Ett samarbete mellan Byggnads, Elektrikerna, Målarna, SEKO och Fastighets. Samarbetsavtalet i 6F tecknades den 17 september 2009. Då var även Transport en del av det här. Det här samarbetet mynnade också ut i vårt gemensamma administrativa bolag FASAB. Hans har varit drivande och en stor del i att detta arbete har kommit till stånd och utvecklats och faktiskt gått så bra som det har gjort.

Tack, Hans, du har gjort dig förtjänt av att gå i pension, även om du inte är lastgammal. Jag och vi hoppas att du på olika sätt fortsätter att engagera dig, inte minst politiskt. Då tänkte jag överlämna, faktiskt mot reglerna, en guldnål. Han får den här med löftet att han inte använder nålen förrän egentligen den 1 mars nästa år, för vid pension så får man inte använda guldnålen förrän efter man faktiskt har gått i pension. Men jag tycker att vi gör ett undantag den här gången. Tycker inte ni det också?

Tack igen, Hans. Jag lovar att den nya förbundsstyrelsen ska fortsätta att förvalta och utveckla förbundet till medlemmarnas bästa. Vi har redan meddelat förbundsstyrelsen, men jag säger det återigen, den nyvalda förbundsstyrelsen ska direkt efter att klubban har slagits samlas till ett konstituerande sammanträde.

Eftersom vi har valt en ny förbundsstyrelse, så har vi några avgående som jag särskilt vill tacka. Så därför så vill jag att Tomas Gustavsson, Olga Back och Johan Wallin kommer upp hit. Tomas kom in i förbundsstyrelsen 2000 som ordinarie ledamot och lämnar nu efter fjorton års förtjänstfullt arbete. Så tack, Tomas.

Olga valdes faktiskt in i förbundsstyrelsen samtidigt som jag valdes av ett förbunds- möte till andre förbundsordförande i oktober 2011, så därför kommer jag ihåg när Olga kom in i förbundsstyrelsen. Vi har suttit där under samma period. Olga har också gjort ett mycket förtjänstfullt arbete och har varit med och fattat kloka beslut. Så tack så mycket, Olga.

Johan blev vald som suppleant till förbundsstyrelsen på kongressen 2005. Tillträdde som ordinarie då den tidigare avgick 2008 och blev kongressvald 2010. Även Johan har gjort ett förtjänstfullt arbete och lockat till många skratt i förbundsstyrelsen, ska jag säga. Johan är väldigt öppen med sitt privatliv och sedan säger jag inte mer om det. Så tack så mycket, Johan.

Då skulle du kunna få komma upp igen, Hans. Alla andra fick ju blommor i samband med att man fick guldnålen. Nej, du får ingen whiskey, men får ta med alla blommorna som ligger här. Det kan du gott bära med dig till förbundskontoret.

Vi har en ny kongressperiod framför oss. Vi har, som vi alla känner till, åtminstone en avtalsrörelse under kongressperioden. Jag vill uppmana er alla att åka hem nu med förnyade krafter i den fackliga kampen. Tillsammans kan vi, om vi fokuserar, förändra och förbättra för våra medlemmar. Vi lyckas om vi med gemensamma krafter hjälps åt. Det är inte förbundsstyrelsen eller förbundskontoret som är Fastighets, det är vi alla tillsammans; medlemmar, förtroendevalda och anställda. Än en gång tack för en väl genomförd kongress och ha en bra och säker hemresa! Med dessa ord vill jag att Hans och jag gemensamt avslutar Fastighetsanställdas Förbunds 17:e ordinarie kongress.

Internationalen sjöngs unisont.

Fastighetsanställdas Förbunds 17:e ordinarie kongress avslutades kl. 14.30.

Vi fokuserar
förändrar
förbättrar
Fastighets 2014 ●

f Fastighets

fastighets.se